

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

กองนวัตกรรมและวิจัย
Division of Innovation and Research

แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ การพัฒนานวัตกรรม วิจัย จัดการความรู้ ด้านการป้องกัน ควบคุมโรค และสุขภาพ ของประเทศไทย พ.ศ. 2566 - 2570 (ฉบับปรับปรุง)

ฉบับปรับปรุง ปี 2568

Presented by :
กองนวัตกรรมและวิจัย

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร (EXECUTIVE SUMMARY).....	1
ส่วนที่ 1: บทนำและบริบทเชิงยุทธศาสตร์.....	3
บทที่ 1: หลักการ เหตุผล และความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์.....	3
บทที่ 2: การวิเคราะห์บริบทและสถานการณ์.....	6
บทที่ 3: ความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์.....	13
ส่วนที่ 2: กระบวนการทบทวน รับฟังความคิดเห็น และปรับปรุงแผน.....	30
บทที่ 4: กระบวนการปรับปรุงแผน.....	30
ส่วนที่ 3: ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์.....	34
บทที่ 5: การประเมินสภาพแวดล้อม ปัจจัยขับเคลื่อน และประเด็นท้าทาย.....	34
บทที่ 6: แนวทางการกำหนดนโยบายเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนานวัตกรรม วิจัย และจัดการความรู้.....	40
ส่วนที่ 4: ทิศทางและกรอบยุทธศาสตร์.....	67
บทที่ 7: ยุทธศาสตร์การพัฒนานวัตกรรม วิจัย จัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ ของประเทศไทย พ.ศ. 2568-2570 (ปรับปรุง 2568).....	67
บทที่ 8: ประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดหลัก และค่าเป้าหมาย.....	69
ส่วนที่ 5: แผนปฏิบัติการและกลไกการนำแผนสู่การปฏิบัติ.....	75
บทที่ 9: แผนงานเชิงกลยุทธ์และโครงการสำคัญ พ.ศ. 2568-2570.....	75
บทที่ 10: กลไกการขับเคลื่อน การติดตาม และการประเมินผลสัมฤทธิ์.....	121
ส่วนที่ 6: ภาคผนวก.....	131
ภาคผนวก ก. อภิธานศัพท์.....	131
ภาคผนวก ข. คำอธิบายตัวชี้วัด.....	135
ภาคผนวก ค. บรรณานุกรม.....	145
ภาคผนวก ง. รายชื่อ.....	146

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่ 1 แผนภาพแสดงความสัมพันธ์เชิงระบบของการวิจัย การจัดการความรู้ และนวัตกรรม 41 (DISEASE CONTROL R-K-I SYSTEM DIAGRAM)..... 41	41
ภาพที่ 2 แผนภาพแสดงความสัมพันธ์เชิงระบบของการวิจัย การจัดการความรู้ และนวัตกรรม พร้อมวงจรร้อย .. 44	44
ภาพที่ 3 แสดงรายละเอียดวงจรร้อยภายในองค์ประกอบหลัก [1] 44	44
ภาพที่ 4 แสดงรายละเอียดวงจรร้อยภายในองค์ประกอบหลัก [2] 46	46
ภาพที่ 5 แสดงรายละเอียดวงจรร้อยภายในองค์ประกอบหลัก [3] 48	48
ภาพที่ 6 แสดงรายละเอียดวงจรร้อยภายในองค์ประกอบหลัก [5] 49	49
ภาพที่ 7 แสดงรายละเอียดวงจรร้อยภายในองค์ประกอบหลัก [6] 50	50
ภาพที่ 8 แสดงรายละเอียดวงจรร้อยภายในองค์ประกอบหลัก [7] 52	52
ภาพที่ 9 แสดงรายละเอียดวงจรร้อยภายในองค์ประกอบหลัก [8] การลงทุนและขีดสมรรถนะของระบบ..... 53	53
ภาพที่ 10 R-K-I POLICY DECISION TREE 56	56
ภาพที่ 11 แสดงความสอดคล้องระหว่างแผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนานวัตกรรม วิจัย จัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประเทศไทย กับแผนอื่นๆ 68	68
ภาพที่ 12 แสดงเป้าประสงค์และตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ฯ 73	73
ภาพที่ 13 แสดงความเชื่อมโยงระหว่างวิสัยทัศน์ เป้าหมายความสำเร็จ และวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ 74	74
ภาพที่ 14 ภาพรวมแผนงานและโครงการ แบ่งตามผู้รับผิดชอบหลัก..... 75	75

บทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)

แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนานวัตกรรม วิจัย จัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และสุขภาพของประเทศไทย พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2568) นี้ จัดทำขึ้นเพื่อทบทวน และปรับปรุงแผนฯ เดิม ให้สอดคล้องกับพลวัตของสถานการณ์โรคและสุขภาพที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งในระดับโลกและระดับประเทศ รวมถึงตอบสนองต่อข้อค้นพบจากการประเมินผลการดำเนินงาน ในช่วงปี พ.ศ. 2566 - 2567 และผลการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในกรมควบคุมโรค การปรับปรุงครั้งนี้มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้ทิศทางการพัฒนานวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ ของกรมควบคุมโรคในช่วง พ.ศ. 2568 - 2570 มีความเข้มข้น ชัดเจน และสามารถส่งมอบคุณค่าต่อระบบ สาธารณสุขและประชาชนได้อย่างแท้จริง

ความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์

การพัฒนานวัตกรรม การวิจัย และการจัดการความรู้ เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพันธกิจหลัก ของกรมควบคุมโรคด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและสุขภาพ การวิจัยช่วยสร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อการตัดสินใจบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ การจัดการความรู้ช่วยรวบรวม สังเคราะห์ และเผยแพร่ความรู้ สู่การปฏิบัติ และนวัตกรรมช่วยสร้างสรรค์หรือปรับปรุงวิธีการ เครื่องมือ และบริการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กระบวนการทั้งสามมีความเชื่อมโยงและส่งเสริมซึ่งกันและกันอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนา ระยะยาวสู่ DDC 4.0 ที่เน้นการขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและข้อมูล

ปัจจัยขับเคลื่อนและความท้าทาย

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและการสำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า แมื่กรมควบคุมโรค จะมีจุดแข็งด้านบุคลากร เครือข่าย และการสนับสนุนจากผู้บริหาร แต่ยังคงมีจุดอ่อนและความท้าทายสำคัญ อาทิ แรงจูงใจในการทำวิจัยไม่เพียงพอ การขาดทักษะและพี่เลี้ยงสำหรับบุคลากรรุ่นใหม่ ระบบฐานข้อมูล ที่ไม่เชื่อมโยง วัฒนธรรมองค์กรที่ไม่เอื้อต่อการเสี่ยง ความยุ่งยากของกระบวนการทางจริยธรรมและข้อจำกัด ด้านงบประมาณ รวมถึงข้อจำกัดจากกฎระเบียบและปฏิทินงบประมาณภายนอก อย่างไรก็ตาม ยังมีโอกาส จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี (AI, Big Data, Digital Health) บทเรียนจากสถานการณ์โรคระบาด นโยบายระดับชาติที่สนับสนุน และเครือข่ายความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ

กรอบแนวคิดและทิศทางเชิงยุทธศาสตร์

แผนฯ ฉบับปรับปรุงนี้ได้นำ “กรอบแนวคิดเชิงระบบของการวิจัย การจัดการความรู้ และนวัตกรรม (Disease Control R-K-I System Conceptual Framework)” มาใช้เป็นแกนหลัก เพื่ออธิบายพลวัตความเชื่อมโยง และการส่งเสริมซึ่งกันและกันขององค์ประกอบต่างๆ แผนฯ ได้กำหนดทิศทางใหม่สำหรับช่วงปี พ.ศ. 2568-2570 ดังนี้:

- **วิสัยทัศน์:** “กรมควบคุมโรคเป็นผู้นำการขับเคลื่อนนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ให้ประชาชนมีสุขภาวะที่ดี ภายในปี 2570”
- **วัตถุประสงค์ของแผน:** เพื่อให้ประชาชนชาวไทยมีสุขภาพดี ลดป่วย ลดตาย มีความรอบรู้ และพฤติกรรม ในการดูแลสุขภาพ ห่างไกลโรคและภัยสุขภาพด้วยเทคโนโลยีและองค์ความรู้ด้านการป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ
- **ประเด็นยุทธศาสตร์:** เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และเป้าหมาย แผนฯ ได้กำหนด 3 ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก โดย นำแนวคิด “ผู้ประกอบการความรู้ (Knowledge/Wisdom Entrepreneurship)” และ “ระบบนิเวศความรู้ (Knowledge/Wisdom Ecosystem)” มาปรับใช้
 1. **ยุทธศาสตร์ที่ 1 ความเป็นผู้ประกอบการความรู้ (Knowledge/Wisdom Entrepreneurship):** สร้างและส่งเสริมนักวิจัย นวัตกรรม และนักจัดการความรู้ ให้มีทักษะความเป็นผู้ประกอบการ สามารถผลิตผลงานที่สร้างผลกระทบสูงทั้งเชิงเศรษฐกิจและสังคม
 2. **ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาระบบนิเวศของความรู้ (Knowledge/Wisdom Ecosystem):** พัฒนาสภาพแวดล้อม ทั้งโครงสร้าง กลไก เทคโนโลยี และเครือข่าย ที่เอื้อต่อการยกระดับขีดความสามารถและส่งเสริมการเติบโตของผู้ประกอบการความรู้
 3. **ยุทธศาสตร์ที่ 3 ชื่อเสียงและการยอมรับความรู้ (Knowledge/Wisdom Recognition):** ส่งเสริมการสื่อสาร ถ่ายทอด และผลักดันการนำผลงานไปใช้ประโยชน์ เพื่อสร้างความเชื่อมั่น การยอมรับ และชื่อเสียงในระดับชาติและนานาชาติ

บทสรุป

แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ฯ ฉบับปรับปรุงนี้ เป็นกรอบการดำเนินงานสำคัญที่จะชี้นำการพัฒนา งานด้านนวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ของกรมควบคุมโรคในช่วงสามปีข้างหน้า โดยมุ่งเน้นการสร้าง บุคลากรให้มีแนวคิดแบบผู้ประกอบการความรู้ และพัฒนาระบบนิเวศที่เอื้ออำนวย เพื่อให้เกิดผลงาน ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม อันจะนำไปสู่การยกระดับขีดความสามารถในการป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประเทศ และส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาวะที่ดีอย่างยั่งยืน

ส่วนที่ 1: บทนำและบริบทเชิงยุทธศาสตร์

บทที่ 1: หลักการ เหตุผล และความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์

1.1 หลักการและเหตุผลในการปรับปรุงแผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ฯ

ท่ามกลางพลวัตการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โรคและภัยสุขภาพที่สลับซับซ้อน ทั้งในระดับโลก และระดับประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข จำเป็นต้องปรับตัวและเสริมสร้างศักยภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถบรรลุพันธกิจในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพได้อย่างทันท่วงที และมีประสิทธิภาพสูงสุด กลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพันธกิจดังกล่าว คือ การพัฒนานวัตกรรม การสร้างสรรค์ งานวิจัย และการจัดการองค์ความรู้ที่ทันสมัยและตอบสนองต่อปัญหา

แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนานวัตกรรม วิจัย จัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพของประเทศไทย พ.ศ. 2566 – 2570 (กรมควบคุมโรค, 2566)¹ ได้ถูกริเริ่มขึ้นเพื่อเป็น กรอบทิศทางสำคัญในการดำเนินงานดังกล่าว อย่างไรก็ตาม เมื่อแผนฯ ได้ถูกนำไปปฏิบัติในช่วงปี พ.ศ. 2566 - 2567 ประกอบกับการประเมินสภาพแวดล้อมและบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งปัจจัยภายนอก (เช่น การอุบัติของเทคโนโลยีใหม่ ภัยคุกคามสุขภาพรูปแบบใหม่) และปัจจัยภายในองค์กร ซึ่งสะท้อน ผ่านผลการรับฟังความคิดเห็นและการสำรวจความต้องการของหน่วยงานในสังกัดกรมควบคุมโรค (ดังรายละเอียดใน ส่วนที่ 2 และ 3) พบว่ามีความจำเป็นต้องมีการทบทวนและปรับปรุงแผนฯ เพื่อให้เกิดความชัดเจน ในทิศทางเพิ่มประสิทธิภาพในการขับเคลื่อน ลดช่องว่างในการดำเนินงาน และตอบสนองต่อความท้าทายใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานด้านการพัฒนานวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ของกรมควบคุมโรค ในช่วงระยะเวลาที่เหลือของแผน (พ.ศ. 2568 - 2570) มีความเข้มแข็ง สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และสามารถส่งมอบคุณค่าต่อระบบสาธารณสุขและประชาชนได้อย่างแท้จริง จึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ฯ ฉบับนี้ให้เป็น “แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนานวัตกรรม วิจัย จัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประเทศไทย พ.ศ.2566 - 2570 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2568)”

¹ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนานวัตกรรม วิจัย จัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพของประเทศไทย พ.ศ. 2566 – 2570. นนทบุรี: กองนวัตกรรมการวิจัย กรมควบคุมโรค, 2566.

1.2 นัยสำคัญของการพัฒนานวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ต่อพันธกิจของกรมควบคุมโรค

กรมควบคุมโรคมีพันธกิจหลักในการพัฒนานโยบายและดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค และรักษาสุขภาพระดับชาติ และพัฒนาระบบกลไกและศักยภาพการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และได้มาตรฐานสากล (กรมควบคุมโรค, 2560², กรมควบคุมโรค, 2565³) การบรรลุซึ่งพันธกิจดังกล่าวในยุคสมัยที่เต็มไปด้วยความท้าทายและความไม่แน่นอนสูง จำเป็นต้องอาศัยรากฐานที่แข็งแกร่งจากการพัฒนานวัตกรรม การดำเนินการวิจัย และการจัดการความรู้ อย่างเป็นระบบและบูรณาการ

- **การวิจัย (Research):** เป็นหัวใจสำคัญในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับสาเหตุ กลไกการเกิดโรค การกระจายตัวของโรค ปัจจัยเสี่ยง รวมถึงการประเมินประสิทธิผลของมาตรการ และนโยบายต่างๆ ผลการวิจัยที่เป็นเลิศและทันการณ์เป็นพื้นฐานสำคัญในการตัดสินใจเชิงนโยบาย และการปฏิบัติงานที่ตั้งอยู่บนหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-based decision making) ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการสาธารณสุขสมัยใหม่
- **การจัดการความรู้ (Knowledge Management):** มีบทบาทสำคัญในการรวบรวม สังเคราะห์ จัดเก็บ และเผยแพร่องค์ความรู้ ทั้งที่เกิดจากการวิจัย ประสบการณ์จากการปฏิบัติงาน และแหล่งข้อมูลภายนอก ให้บุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์ ได้อย่างสะดวกและทันทั่วถึง ช่วยส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ ลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน และยกระดับขีดความสามารถขององค์กรโดยรวม ยิ่งไปกว่านั้น การจัดการความรู้เปรียบเสมือนสะพานเชื่อมสำคัญที่ช่วยแปลงผลผลิตจากงานวิจัย ให้กลายเป็นข้อมูลและองค์ความรู้ที่พร้อมใช้ และเป็นวัตถุดิบตั้งต้นสำหรับการสร้างสรรค์นวัตกรรม
- **การพัฒนานวัตกรรม (Innovation Development):** มีนัยสำคัญในการสร้างสรรค์หรือปรับปรุง วิธีการ เครื่องมือ เทคโนโลยี ผลิตภัณฑ์ หรือบริการใหม่ๆ ที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ หรือแก้ไขปัญหาในการเฝ้าระวัง (Detect) ป้องกัน (Prevent) และตอบโต้ (Response) โรคและรักษาสุขภาพได้ดียิ่งขึ้น นวัตกรรมที่เกิดขึ้นจากการต่อยอดองค์ความรู้ จะช่วยให้กรมควบคุมโรคสามารถทำงานเชิงรุก ตอบสนองต่อสถานการณ์ที่ซับซ้อน และส่งมอบบริการป้องกันควบคุมโรคที่เข้าถึง และเท่าเทียมแก่ประชาชน

² กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี ด้านการป้องกันควบคุมโรคและรักษาสุขภาพ (พ.ศ. 2560-2579). นนทบุรี: กองแผนงาน กรมควบคุมโรค, 2560.

³ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. แผนงานด้านการป้องกันควบคุมโรคและรักษาสุขภาพ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570). นนทบุรี: กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมควบคุมโรค, 2565.

กระบวนการทั้งสามส่วนนี้มีความเชื่อมโยงและส่งเสริมซึ่งกันและกันอย่างเป็นระบบ โดยการวิจัยสร้างองค์ความรู้ การจัดการความรู้ช่วยถ่วงดุลและกระจายองค์ความรู้ และนวัตกรรมนำองค์ความรู้นั้นไปสู่การปฏิบัติและการเปลี่ยนแปลงที่เป็นรูปธรรม การให้ความสำคัญกับการพัฒนาโลกทั้งสามนี้อย่างบูรณาการจึงมิใช่เป็นเพียงภารกิจเสริม แต่เป็นองค์ประกอบเชิงยุทธศาสตร์ที่จำเป็นต่อความสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกิจหลักของกรมควบคุมโรค สอดคล้องกับทิศทางของแผนพัฒนาระยะ 20 ปี ที่มุ่งสู่ DDC 4.0 ซึ่งเน้นการขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ข้อมูล และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (กรมควบคุมโรค, 2560)⁴ และแผนงานระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ที่ต้องการยกระดับการดำเนินงานสู่มาตรฐานสากล (กรมควบคุมโรค, 2565)⁵ การลงทุนและส่งเสริมในสามด้านนี้อย่างจริงจัง จะนำไปสู่การพัฒนาาระบบป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพที่เข้มแข็ง ยั่งยืน และสามารถปกป้องคุ้มครองสุขภาพของประชาชนชาวไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

⁴ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ (พ.ศ. 2560-2579). นนทบุรี: กองแผนงาน กรมควบคุมโรค, 2560.

⁵ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. แผนงานด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570). นนทบุรี: กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมควบคุมโรค, 2565.

บทที่ 2: การวิเคราะห์บริบทและสถานการณ์

การพัฒนานวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ จำเป็นต้องดำเนินงานภายใต้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งต่อพลวัตของสถานการณ์โรคและภัยสุขภาพ รวมถึง ภูมิทัศน์ของการสร้างสรรค์และนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ บทนี้จะนำเสนอ การวิเคราะห์บริบทและสถานการณ์สำคัญ เพื่อเป็นรากฐานในการกำหนดทิศทางและกลยุทธ์ของแผนปฏิบัติการฯ ฉบับปรับปรุงนี้

2.1 พลวัตของโรคและภัยสุขภาพ: บริบทระดับนานาชาติและประเทศไทย

สถานการณ์โรคและภัยสุขภาพทั่วโลกและในประเทศไทยมีความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และมีความซับซ้อนมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อการทำงานของระบบป้องกันควบคุมโรค ของกรมควบคุมโรค และชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนานวัตกรรม การวิจัย และการจัดการความรู้ ที่เท่าทันและตอบสนองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณา มีดังนี้

1) ภัยคุกคามจากโรคติดต่อและผลกระทบระยะยาวจาก COVID-19:

- **โรคอุบัติใหม่/อุบัติซ้ำ (Emerging/Re-emerging Diseases):** การเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ การขยายตัวของเมือง การเพิ่มขึ้นของการเดินทางระหว่างประเทศ และปฏิสัมพันธ์ที่เปลี่ยนแปลงไประหว่างคน-สัตว์-สิ่งแวดล้อม ยังคงเป็นปัจจัยเร่ง ความเสี่ยงของโรคติดต่ออุบัติใหม่ คาดการณ์ว่าในอีก 3 - 5 ปีข้างหน้า ประเทศไทย ยังคงเผชิญความเสี่ยงจากโรคทางเดินหายใจรุนแรง โรคติดต่อจากสัตว์สู่คน และโรคที่มีผู้ เป็นพาหะ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอาจทำให้รูปแบบการระบาด เปลี่ยนแปลงไป กรมควบคุมโรคจำเป็นต้องพัฒนาระบบเฝ้าระวังเชิงรุกที่ทันสมัย (เช่น การใช้ AI ในการพยากรณ์) และนวัตกรรมการตรวจจับเชื้อที่รวดเร็ว รวมถึง องค์ความรู้ในการรับมือกับเชื้อโรคสายพันธุ์ใหม่ๆ
- **ผลกระทบระยะยาวจาก COVID-19:** แม้สถานการณ์การระบาดใหญ่ของ COVID-19 จะคลี่คลายลง แต่ผลกระทบระยะยาวต่อสุขภาพ (Long COVID) และระบบสาธารณสุข ยังคงเป็นความท้าทาย การวิจัยเพื่อทำความเข้าใจกลไก การป้องกัน และการรักษา Long COVID รวมถึงการพัฒนานวัตกรรมบริการเพื่อดูแลผู้ได้รับผลกระทบ ยังมี ความจำเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ ผลกระทบทางอ้อมต่อโครงการป้องกันควบคุมโรค ไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) และความครอบคลุมของวัคซีนป้องกันโรคอื่นๆ ในช่วง การระบาด จำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูและติดตามอย่างใกล้ชิด
- **โรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน (Vaccine-Preventable Diseases):** ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย ยังคงเผชิญความท้าทายในการรักษาความครอบคลุมของวัคซีนให้อยู่ในระดับสูง

โดยเฉพาะในกลุ่มประชากรที่เข้าถึงยาก หรือมีความลังเลในการรับวัคซีน (Vaccine Hesitancy) ซึ่งอาจถูกซ้ำเติมจากข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง การพัฒนานวัตกรรมการสื่อสาร ความเสี่ยง การจัดการข้อมูลวัคซีน และการวิจัยเพื่อทำความเข้าใจปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจรับวัคซีน จึงมีความสำคัญต่อกรมควบคุมโรคในการคงระดับภูมิคุ้มกันหมู่ของประชากร

- **ภาวะดื้อยาต้านจุลชีพ (Antimicrobial Resistance):** เป็นภัยคุกคามเงียบที่เพิ่มสูงขึ้นทั่วโลก ทำให้การรักษาโรคติดเชื้อแบคทีเรีย ไวรัส เชื้อรา และปรสิต เป็นไปได้ยากขึ้น เพิ่มอัตราการป่วยรุนแรง เสียชีวิต และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล การใช้ยาต้านจุลชีพอย่างไม่สมเหตุผลทั้งในคน สัตว์ และภาคการเกษตรเป็นปัจจัยเร่งสำคัญ กรมควบคุมโรคมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ AMR ของประเทศ โดยจำเป็นต้องมีนวัตกรรมในการเฝ้าระวังเชื้อดื้อยา การพัฒนาระบบรายงานและติดตามการใช้ยาต้านจุลชีพ รวมถึงการวิจัยและจัดการความรู้เพื่อส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุผลภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว (One Health)

2) สถานการณ์โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs):

- โรคหัวใจและหลอดเลือด มะเร็ง เบาหวาน โรคทางเดินหายใจเรื้อรัง และปัญหาสุขภาพจิต ยังคงเป็นสาเหตุหลักของการเสียชีวิตและความพิการทั่วโลก ปัจจัยเสี่ยงร่วม เช่น การบริโภคอาหารที่ไม่ดีต่อสุขภาพ การสูบบุหรี่ การดื่มแอลกอฮอล์ และมลพิษทางอากาศ ยังคงเป็นปัญหาใหญ่ การป้องกันและควบคุม NCDs ต้องการมาตรการเชิงนโยบาย การปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อม และการส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) ในระดับประชากร

3) ภัยสุขภาพจากสิ่งแวดล้อม:

- **การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change):** ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอย่างกว้างขวาง ทั้งทางตรง (เช่น ผลกระทบจากคลื่นความร้อน น้ำท่วม) และทางอ้อม (เช่น การเปลี่ยนแปลงการกระจายตัวของโรคที่เกิดจากแมลงเป็นพาหะ, ผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหาร และน้ำ) ระบบสาธารณสุขจำเป็นต้องปรับตัวและสร้างความยืดหยุ่น (Resilience) ต่อผลกระทบเหล่านี้
- **มลพิษ:** ปัญหา PM2.5 ยังคงส่งผลกระทบในวงกว้าง โดยเฉพาะในเขตเมืองและพื้นที่เกษตรกรรม นอกจากนี้ มลพิษจากสารเคมีในภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม ขยะอิเล็กทรอนิกส์ และไมโครพลาสติก เป็นความท้าทายที่ต้องอาศัยการวิจัยเพื่อประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ การพัฒนานวัตกรรมการเฝ้าระวังและตรวจจับ รวมถึงการจัดการความรู้เพื่อสร้างความตระหนักและผลักดันนโยบาย

4) ประเด็นด้านระบบสุขภาพและความมั่นคง:

- **ความพร้อมรับมือภาวะฉุกเฉิน:** บทเรียนจาก COVID-19 เน้นย้ำความสำคัญของการลงทุนในระบบเฝ้าระวังโรค การพัฒนาศักยภาพห้องปฏิบัติการ การบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน (วัคซีน, ยา, เวชภัณฑ์) และการพัฒนาบุคลากรที่มีทักษะในการรับมือภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรคต้องเป็นแกนหลักในการพัฒนานวัตกรรมและองค์ความรู้เพื่อเสริมสร้างความพร้อมเหล่านี้
- **ข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง/บิดเบือน (Mis/Disinformation):** การแพร่กระจายของข้อมูลสุขภาพที่ไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะผ่านช่องทางดิจิทัลและ AI-generated content เป็นความท้าทายสำคัญที่บั่นทอนความเชื่อมั่น ขัดขวางมาตรการสาธารณสุข และส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมสุขภาพ กรมควบคุมโรคต้องมีบทบาทนำในการพัฒนานวัตกรรม การสื่อสารความเสี่ยง การจัดการ Infodemic และการสร้างความรู้ด้านสุขภาพ
- **ความมั่นคงทางไซเบอร์ (Cybersecurity):** การพึ่งพาระบบดิจิทัลในการจัดการข้อมูลสุขภาพทำให้เกิดความเสี่ยงด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ กรมควบคุมโรคต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบป้องกันและองค์ความรู้ในการรับมือภัยคุกคามเหล่านี้

5) บริบทประเทศไทย:

ประเทศไทยยังคงเผชิญภัยคุกคามจากโรคติดต่อสำคัญ เช่น ไข้เลือดออก วัณโรค โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ควบคู่ไปกับภาระโรค NCDs ที่สูง ภัยสุขภาพจาก PM2.5 เป็นปัญหาตามฤดูกาลที่รุนแรง นอกจากนี้ การเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ สร้างความท้าทายต่อระบบสุขภาพในการดูแลผู้สูงอายุ และเพิ่มความต้องการนวัตกรรมและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับกรมควบคุมโรค ในฐานะหน่วยงานหลักด้านการป้องกันควบคุมโรค จำเป็นต้อง

- **เป็นผู้นำในการสร้างและใช้องค์ความรู้:** เพื่อการตัดสินใจเชิงนโยบายและการปฏิบัติงานบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์
- **พัฒนานวัตกรรมที่ตอบโจทย์:** เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค และแก้ไขปัญหาสาธารณสุขที่ซับซ้อน
- **บริหารจัดการความรู้ในองค์กรและเผยแพร่สู่สังคม:** เพื่อให้บุคลากรและประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพและสามารถปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง

2.2 ภูมิทัศน์การพัฒนานวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ด้านสุขภาพ

การขับเคลื่อนงานสาธารณสุขในปัจจุบันและอนาคต ต้องพึ่งพาการพัฒนานวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้มากขึ้น แนวโน้มและภูมิทัศน์ที่สำคัญ มีดังนี้

1) ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและโอกาสในการประยุกต์ใช้:

- **ปัญญาประดิษฐ์ (AI) และการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics):** มีศักยภาพสูงในการปฏิบัติงานป้องกันควบคุมโรค ตั้งแต่การพัฒนาระบบเฝ้าระวังโรค อัจฉริยะ การพยากรณ์การระบาดที่แม่นยำ การวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงจำเพาะบุคคล และชุมชน ไปจนถึงการสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบาย
 - **โอกาสสำหรับกรมควบคุมโรค:** สามารถนำ AI มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลระบาดวิทยา ข้อมูลพฤติกรรมเสี่ยง และข้อมูลสิ่งแวดล้อมเพื่อชี้เป้าพื้นที่เสี่ยง และกลุ่มเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนา Chatbot ให้คำปรึกษาด้านสุขภาพเบื้องต้น หรือระบบช่วยแพทย์ในการวินิจฉัยโรคเบื้องต้นจากภาพถ่ายรังสี เป็นต้น
 - **ความท้าทาย:** การเข้าถึงและบูรณาการข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีคุณภาพ การพัฒนาบุคลากรกรมควบคุมโรคให้มีทักษะด้าน Data Science และ AI (Upskill/Reskill) การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัล และการกำกับดูแลด้านจริยธรรม และความเป็นส่วนตัวของข้อมูล
- **สุขภาพดิจิทัล (Digital Health):** การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น แอปพลิเคชันสุขภาพ, Telemedicine, อุปกรณ์สวมใส่ (Wearables), และแพลตฟอร์มออนไลน์ กำลังขยายตัวอย่างรวดเร็ว
 - **โอกาสสำหรับกรมควบคุมโรค:** สามารถพัฒนานวัตกรรมบริการสุขภาพดิจิทัลเพื่อการป้องกันโรค (เช่น แอปพลิเคชันติดตามพฤติกรรมสุขภาพ ระบบให้คำปรึกษาทางไกลเพื่อเลิกบุหรี่) การสื่อสารความรู้สุขภาพที่เข้าถึงง่าย และเฉพาะบุคคล และระบบติดตามผู้สัมผัสโรคแบบดิจิทัล
 - **ความท้าทาย:** การออกแบบบริการที่ใช้งานง่ายและครอบคลุมประชากรทุกกลุ่ม การสร้างความเชื่อมั่นและความรอบรู้ด้านสุขภาพดิจิทัล ความปลอดภัยของข้อมูล และการบูรณาการเข้ากับระบบบริการสุขภาพเดิม
- **เทคโนโลยีชีวภาพ (Biotechnology) และเทคโนโลยีจีโนมิกส์ (Genomics):** ความก้าวหน้าในการถอดรหัสพันธุกรรม การตรวจจับเชื้อโรคระดับโมเลกุล และการพัฒนาวัคซีน/ยาแบบมุ่งเป้า เปิดโอกาสใหม่ในการป้องกัน วินิจฉัย และควบคุมโรค
 - **โอกาสสำหรับกรมควบคุมโรค:** การนำเทคโนโลยีจีโนมิกส์มาใช้ในการเฝ้าระวังเชื้อโรคลายพันธุ์ การวิจัยเพื่อค้นหาปัจจัยเสี่ยงทางพันธุกรรมของโรค และการพัฒนานวัตกรรมการตรวจวินิจฉัยที่รวดเร็วและแม่นยำ

- **ความท้าทาย:** การลงทุนในห้องปฏิบัติการและบุคลากรเฉพาะทาง ประเด็นจริยธรรมในการใช้ข้อมูลพันธุกรรม และการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่การปฏิบัติในวงกว้าง

2) รูปแบบความร่วมมือและการสร้างเครือข่าย:

- **ความร่วมมือพหุภาคี - ภาครัฐ-เอกชน-วิชาการ-ประชาสังคม:** การแก้ไขปัญหาสาธารณสุขที่ซับซ้อนต้องการความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ความร่วมมือพหุภาคีจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการระดมทรัพยากร ความเชี่ยวชาญ และเทคโนโลยี เพื่อเร่งรัดการวิจัย พัฒนา และนำส่งนวัตกรรมด้านสุขภาพ โดยเฉพาะในสถานการณ์ฉุกเฉินหรือปัญหาที่ซับซ้อน
 - **โอกาสสำหรับกรมควบคุมโรค:** การสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชน (เช่น บริษัทเทคโนโลยี ผู้พัฒนาแอปพลิเคชัน) ในการพัฒนานวัตกรรมสุขภาพดิจิทัล การร่วมมือกับมหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยในการทำวิจัยพื้นฐานและประยุกต์ และการทำงานร่วมกับองค์กรภาคประชาสังคม และอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ในการเข้าถึงกลุ่มเปราะบางและขับเคลื่อนนโยบายสุขภาพในระดับชุมชน
 - **ความท้าทาย:** การสร้างกลไกความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และยั่งยืน การบริหารจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนที่อาจเกิดขึ้น และการสร้างความไว้วางใจและความเข้าใจร่วมกันระหว่างภาคส่วนที่มีวัฒนธรรมการทำงานแตกต่างกัน
- **เครือข่ายความร่วมมือระดับนานาชาติ:** การแลกเปลี่ยนข้อมูล องค์ความรู้ และทรัพยากรระหว่างประเทศ เป็นสิ่งจำเป็นในการรับมือกับภัยคุกคามสุขภาพข้ามพรมแดน และการเรียนรู้จากประสบการณ์ของประเทศอื่น
 - **โอกาสสำหรับกรมควบคุมโรค:** การเข้าร่วมเครือข่ายเฝ้าระวังโรคระดับภูมิภาคและระดับโลก (เช่น ASEAN EOC Network, WHO Global Outbreak Alert and Response Network - GOARN) การทำวิจัยร่วมกับสถาบันชั้นนำในต่างประเทศ และการนำแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) จากนานาชาติมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย
 - **ความท้าทาย:** การพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความสามารถในการทำงานและสื่อสารในระดับนานาชาติ (เช่น ทักษะภาษา ความเข้าใจในวัฒนธรรมที่แตกต่าง) การจัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศ และการสร้างความต่อเนื่องและความยั่งยืนของความร่วมมือเหล่านี้

3) การจัดการข้อมูลและความรู้ในยุคดิจิทัล:

- **ความต้องการข้อมูลที่เชื่อมโยง เป็นมาตรฐาน และมีธรรมาภิบาล (Data Interoperability, Standardization, and Governance):** แม้ว่าประเทศไทยจะมีข้อมูลสุขภาพจำนวนมาก แต่ข้อมูลดังกล่าวยังกระจัดกระจาย ขาดมาตรฐานกลาง และไม่สามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างสมบูรณ์ ทำให้การวิเคราะห์ภาพรวมเพื่อการตัดสินใจและการพัฒนานโยบายเป็นไปได้ยาก การพัฒนามาตรฐานข้อมูลสุขภาพ (Health Data Standards) สถาปัตยกรรมข้อมูล (Data Architecture) และกรอบธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance Framework) จึงเป็นสิ่งจำเป็น ตามแนวทางที่องค์กรสากล เช่น ISO และ HL7 แนะนำ กรมควบคุมโรคควรมีบทบาทนำในการกำหนดมาตรฐานข้อมูลด้านการป้องกันควบคุมโรค การพัฒนาระบบที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานภายใน (เช่น กองระบาดวิทยา, กองโรคไม่ติดต่อ) และภายนอก (เช่น โรงพยาบาล, สปสช.) ได้อย่างปลอดภัย และการสนับสนุนการสร้าง “คลังข้อมูลสุขภาพเพื่อการป้องกันควบคุมโรค” ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง
- **การจัดการความรู้เพื่อการปฏิบัติและสร้างผลกระทบ (KM for Action and Impact):** การเปลี่ยนกระบวนทัศน์จากการ “สะสม” องค์ความรู้ ไปสู่การทำให้องค์ความรู้ถูก “นำไปใช้ประโยชน์” และ “สร้างผลกระทบ” ที่วัดผลได้ เป็นหัวใจสำคัญ กรมควบคุมโรคต้องพัฒนากลไกและแพลตฟอร์มการจัดการความรู้ที่ทันสมัย เช่น การใช้ AI ช่วยในการสังเคราะห์ความรู้, การสร้างชุมชนนักปฏิบัติออนไลน์, และการพัฒนารูปแบบการสื่อสารองค์ความรู้ที่หลากหลายและเข้าถึงง่าย (เช่น Infographics, Videos, Policy Briefs) เพื่อแก้ปัญหา “งานวิจัยชิ้นทิ้ง” และส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ในองค์กร
- **การรับมือกับ Infodemic และส่งเสริม Health Literacy:** การจัดการความรู้ต้องรวมถึงการสร้างกลไกในการตรวจสอบและตอบโต้ข้อมูลสุขภาพที่ไม่ถูกต้อง ควบคู่ไปกับการส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) และความรอบรู้ด้านสื่อ (Media Literacy) ให้กับประชาชน เพื่อให้สามารถประเมินข้อมูลสุขภาพจากแหล่งต่างๆ โดยเฉพาะช่องทางออนไลน์ ได้อย่างมีวิจารณญาณและนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจด้านสุขภาพได้อย่างเหมาะสม

4) การลงทุนและทรัพยากร:

- แม้จะมีความตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยและนวัตกรรมมากขึ้น แต่ยังคงมีช่องว่างด้านการลงทุน (Funding Gaps) โดยเฉพาะสำหรับงานวิจัยพื้นฐาน การวิจัยเชิงนโยบาย การพัฒนาและทดลองนวัตกรรมบริการ และการเตรียมความพร้อมรับมือการระบาดใหญ่ กรมควบคุมโรคจำเป็นต้องแสวงหาแหล่งทุนที่หลากหลายทั้งจากภาครัฐและเอกชน รวมถึงการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

5) บริบทเชิงนโยบายและกฎระเบียบ:

- นโยบายระดับชาติ เช่น ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และโมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นกรอบชี้แนะและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมในสาขาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ การแพทย์ และชีวภาพ กรมควบคุมโรคควรจัดทำแผนฯ ให้สอดคล้องและสามารถขอรับการสนับสนุนจากนโยบายเหล่านี้ได้
- ขณะเดียวกัน การพัฒนากฎระเบียบที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี (เช่น การใช้ AI, ข้อมูลสุขภาพดิจิทัล) และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) เป็นสิ่งสำคัญ เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างการส่งเสริมนวัตกรรมและการคุ้มครองสิทธิของประชาชน

การวิเคราะห์บริบทและสถานการณ์ในบทนี้ ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นที่กรมควบคุมโรคต้องปรับตัวและเสริมสร้างศักยภาพด้านนวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อรับมือกับความท้าทายและใช้ประโยชน์จากโอกาสที่มีอยู่ได้อย่างเต็มศักยภาพ อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายในการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประชาชนไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ปัจจัยเหล่านี้จะถูกนำไปพิจารณาในการวิเคราะห์ SWOT (บทที่ 5) และการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ (บทที่ 7) ต่อไป

บทที่ 3: ความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์

3.1 การบูรณาการกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับชาติที่เกี่ยวข้อง

การจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนานวัตกรรม วิจัย จัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประเทศไทย พ.ศ.2566 - 2570 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2568) ได้คำนึงถึงความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์และแผนระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาของประเทศ ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)⁶

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ถือเป็นแผนแม่บทหลักระยะยาวฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อนำพาประเทศไปสู่เป้าหมายดังกล่าวภายในปี พ.ศ. 2580 ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่ 1) ด้านความมั่นคง 2) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 4) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม 5) ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ 6) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยทุกแผนงานและนโยบายของหน่วยงานภาครัฐจะต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ฉบับนี้

● การป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพในยุทธศาสตร์ชาติ:

ประเด็นด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพมีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรง และ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ในมิติของการบริหารจัดการภัยคุกคามในภาพรวม

- การป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพในยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายสำคัญเพื่อให้ประเทศชาติมีความมั่นคงและประชาชนมีความสุข โดยมุ่งเน้นการบริหารจัดการภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย มีเอกราช อธิปไตย และความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ

ยุทธศาสตร์นี้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติทุกรูปแบบและทุกระดับความรุนแรง ควบคู่กับการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบันและที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

⁶ สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561- 2580 ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561.

ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4.3.3 ว่าด้วยการพัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการภัยคุกคามให้มีประสิทธิภาพ ได้ระบุถึงความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมเผชิญสภาวะไม่ปกติ ภัยคุกคามทุกมิติ ทุกรูปแบบ และทุกระดับ รวมถึงภัยพิบัติและภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ อย่างแท้จริง โดยต้องมีการพัฒนาปรับปรุงนโยบาย แนวทาง ระบบ กลไกการบริหารจัดการ และแผนการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องให้มีความชัดเจน ประสิทธิภาพ ครอบคลุม และพร้อมรองรับภัยทุกประเภททั้งในปัจจุบัน และอนาคต

ดังนั้น แม้ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงจะมีได้ระบุถึง “โรคและภัยสุขภาพ” ว่าเป็นปัญหาความมั่นคงเร่งด่วนโดยตรง แต่ภายใต้กรอบแนวคิด “ความมั่นคงแบบองค์รวม” และการกล่าวถึงการรับมือกับ “ภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ” ย่อมหมายถึงรวมถึงวิกฤตการณ์ด้านสาธารณสุขหรือภัยสุขภาพขนาดใหญ่ ซึ่งถือเป็นภัยคุกคามรูปแบบหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยของประเทศ และประชาชน และจำเป็นต้องได้รับการบริหารจัดการภายใต้กลไกเตรียมความพร้อม และบริหารจัดการภัยคุกคามแห่งชาติ

- **การป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพในยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์**

ยุทธศาสตร์นี้มุ่งพัฒนาคนในทุกมิติและทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย โดยในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4.5 การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ถือเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสังคม แนวทางการดำเนินงานที่สำคัญในประเด็นนี้ ได้แก่:

- *การสร้างความรู้ด้านสุขภาวะ (Health Literacy)* เพื่อเพิ่มศักยภาพของประชาชนในการจัดการสุขภาวะของตนเอง
- *การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ* โดยผลักดันการสร้างเสริมสุขภาวะในทุกนโยบาย เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสุขภาวะของประชาชน และลดปัจจัยคุกคามที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสุขภาวะของคนไทย
- *การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี* อาทิ สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งเสริมสุขภาพ และการออกมาตรการสนับสนุนด้านสุขภาพ

- การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย เพื่อสนับสนุนการสร้างสุขภาพที่ดี โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อความเป็นเลิศทางการแพทย์และสุขภาพแบบครบวงจร เช่น การพัฒนาปัญญาประดิษฐ์สำหรับการให้คำปรึกษา การวินิจฉัย และการพยากรณ์โรค การพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพทางไกล การเชื่อมโยงอุปกรณ์สุขภาพกับอินเทอร์เน็ต และการจัดให้มีระบบจัดเก็บข้อมูลสุขภาพของประชาชนตลอดช่วงชีวิต รวมถึงการปฏิรูประบบหลักประกันสุขภาพ
- การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาพที่ดีในทุกพื้นที่
- การป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพในยุทธศาสตร์ชาติอื่นๆ
 - ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน: กล่าวถึง “เกษตรชีวภาพ” ซึ่งนำไปสู่ความมั่นคงทางอาหารและสุขภาพ โดยเฉพาะพืชสมุนไพรที่ใช้ในอุตสาหกรรมทางการแพทย์และการสร้างเสริมสุขภาพ และ “อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร” เพื่อตอบสนองความต้องการใช้บริการทางการแพทย์ที่เพิ่มขึ้น เป็นการพิจารณาสุขภาพในมิติอุตสาหกรรมและการบริการทางการแพทย์
 - ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม: เน้นการเตรียมความพร้อมของประชากรในมิติสุขภาพ และการสร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมสำหรับคนทุกช่วงวัย เพื่อรองรับสังคมสูงวัย และกลุ่มเปราะบาง
 - ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม: มุ่งเน้นการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดการน้ำเสีย การกำจัดขยะ และการควบคุมมลพิษ ซึ่งเป็นการป้องกันปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน
- การพัฒนานวัตกรรม การวิจัย และการจัดการความรู้ (ด้านสุขภาพ) ในยุทธศาสตร์ชาติ:

การพัฒนานวัตกรรม การวิจัย และการจัดการความรู้ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับมิติสุขภาพ ถือเป็นกลไกขับเคลื่อนสำคัญที่จะทำให้เป้าหมายการอยู่ดีมีสุขของคนไทยในยุทธศาสตร์ชาติสำเร็จ โดยมีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติต่างๆ ดังนี้

 - ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ยุทธศาสตร์นี้มุ่งพัฒนาคนในทุกมิติและทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ติดรอบด้าน และมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย การพัฒนานวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมสุขภาพะ ดังนี้

- *การเสริมสร้างสุขภาวะ:* มุ่งเน้นการจัดการสุขภาวะที่นำไปสู่ศักยภาพในการดูแลสุขภาพตนเองของประชาชน การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย เพื่อสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดีจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยอาศัยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างความเป็นเลิศด้านบริการทางการแพทย์และสุขภาพแบบครบวงจร ตัวอย่างเช่น การพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อสนับสนุนการให้คำปรึกษา การวินิจฉัยโรค และการพยากรณ์การเกิดโรคล่วงหน้า การพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพทางไกล การเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์สุขภาพเข้ากับอินเทอร์เน็ต และการพัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลสุขภาพของประชาชนตลอดช่วงชีวิต
 - *การสร้างความรู้ด้านสุขภาวะ:* การพัฒนาองค์ความรู้และการสื่อสารด้านสุขภาวะที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ไปยังประชาชนถือเป็นหัวใจสำคัญ โดยส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีผ่านกระบวนการจัดการความรู้ด้านสุขภาพ
 - *ระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์:* เน้นการเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลรายบุคคล ซึ่งรวมถึงข้อมูลด้านสุขภาพตลอดช่วงชีวิต เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
 - *การส่งเสริมศักยภาพการกีฬา:* มีการสนับสนุนงานวิจัยและนวัตกรรมด้านการกีฬานันทนาการ และวิทยาศาสตร์การกีฬา รวมถึงการจัดการความรู้และพัฒนาระบบฐานข้อมูล เพื่อสนับสนุนกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ กีฬาเพื่อการอาชีพ และส่งเสริมงานวิจัย พัฒนา และนวัตกรรมที่สนับสนุนอุตสาหกรรมกีฬา
- **ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน**
- ยุทธศาสตร์นี้มุ่งยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ โดยอาศัยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ ซึ่งการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาถือเป็นตัวชี้วัดสำคัญ โดยนวัตกรรมวิจัย และการจัดการความรู้ด้านสุขภาพมีบทบาทในอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ดังนี้
- *อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร:* กำหนดให้เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยอาศัยความเชี่ยวชาญด้านบริการการแพทย์ของไทย เพื่อสร้างอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ครอบคลุมการผลิตเครื่องมือและอุปกรณ์การแพทย์ การผลิตยา (รวมถึงยาชีวภาพ) และการให้บริการทางการแพทย์ มีการส่งเสริมการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีการแพทย์ใหม่ๆ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในบริการการแพทย์ และการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมทางการแพทย์กับบริการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ

- **อุตสาหกรรมชีวภาพ:** เป็นอีกหนึ่งอุตสาหกรรมแห่งอนาคตที่ต่อยอดจากภาคเกษตรและมุ่งสู่อุตสาหกรรมบนฐานชีวภาพที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมถึงชีวเคมีภัณฑ์ อาหารเสริม เวชสำอาง วัคซีน ยาชีวเภสัชภัณฑ์ และสารสกัดจากสมุนไพร โดยเน้นการวิจัยและพัฒนาและการนำผลงานวิจัยมาใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ให้มากยิ่งขึ้น
- **การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย:** มุ่งพัฒนาความชำนาญด้านการดูแลสุขภาพด้วยภูมิปัญญาไทยกับบริการที่เป็นเอกลักษณ์ โดยยกระดับมาตรฐานธุรกิจบริการด้วยความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม และยกระดับมาตรฐานบริการด้านแพทย์ทางเลือก โดยการบูรณาการองค์ความรู้จากเทคโนโลยีและวิทยาการสมัยใหม่เข้ากับองค์ความรู้และภูมิปัญญาดั้งเดิม
- **ยุทธศาสตร์ชาติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง**
 - **ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม:** ให้ความสำคัญกับการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ แหล่งทุนและบริการทางสังคม รวมถึงสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานของข้อมูล ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ตลอดจนการสร้างภูมิคุ้มกันทางปัญญาให้ชุมชนสามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลก การพัฒนาเทคโนโลยี และส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและองค์ความรู้ของชุมชนผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - **ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ:** เน้นการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ และระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการภาครัฐ และมีการจัดการความรู้ และถ่ายทอดความรู้เพื่อพัฒนาภาครัฐให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
- **ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติกับแผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนานวัตกรรม วิจัย จัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประเทศไทย:**

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เปรียบเสมือนเข็มทิศหลักของประเทศที่มุ่งสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ซึ่งการจะบรรลุเป้าหมายนี้ได้ “สุขภาพที่ดีของประชาชน” และ “ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ” เป็นเงื่อนไขสำคัญ การพัฒนานวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ จึงเข้ามามีบทบาทเป็น *เครื่องมือสำคัญ และพลังขับเคลื่อนหลัก* ในการผลักดันให้ยุทธศาสตร์ชาติบรรลุผล

แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนานวัตกรรม วิจัย จัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประเทศไทย จึงไม่ใช่เพียงแผนงานภายในหน่วยงาน แต่เป็นส่วนสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนเป้าหมายระดับชาติให้เป็นจริง โดยใช้ความรู้ และนวัตกรรมเป็นฐานในการสร้างสังคมไทยที่มีสุขภาพดีและประเทศชาติที่เข้มแข็ง

2) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580)⁷

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทำหน้าที่เป็นแผนระดับที่สอง ซึ่งถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นการพัฒนาจากยุทธศาสตร์ชาติ 6 ด้าน มาสู่กรอบการดำเนินงานที่เฉพาะเจาะจงมากขึ้น โดยจำแนกออกเป็น 23 ประเด็น สำหรับการพัฒนานวัตกรรม การวิจัย และการจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ แผนแม่บทฯ ที่มีความเกี่ยวข้องอย่างชัดเจน ดังนี้

- **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ฉบับที่ 13 ประเด็นการเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี**

แผนแม่บทนี้ มุ่งเน้นโดยตรงที่การเสริมสร้างสุขภาวะที่ดีให้คนไทยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ และมีความเกี่ยวข้องอย่างยิ่งกับภารกิจป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

 - **การเชื่อมโยงกับการพัฒนานวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้:**
 - ผ่านแผนย่อย "การสร้างความรู้ด้านสุขภาวะและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ" ซึ่งมีแนวทางดำเนินการที่ต้องอาศัยการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสุขภาพ การวิจัยเพื่อสร้างเสริมความรู้ในการจัดการสุขภาวะ และการพัฒนานวัตกรรมในการสื่อสารและระบบเฝ้าระวัง
 - ผ่านแผนย่อย "การพัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ" ซึ่งจำเป็นต้องมีการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ การจัดการความรู้เพื่อเผยแพร่และสร้างความตระหนัก และการพัฒนานวัตกรรมในระบบเฝ้าระวัง เตือนภัย และรับมือกับภัยสุขภาพ
- **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ฉบับที่ 23 ประเด็นการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม**

แผนแม่บทนี้เป็นกลไกหลักในการสนับสนุนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านต่างๆ และเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนานวัตกรรม การวิจัย และการจัดการความรู้

 - **การเชื่อมโยงกับการพัฒนานวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้:**
 - มุ่งเน้นการสร้างและสะสมองค์ความรู้ให้ทันสมัย และเปลี่ยนผ่านประเทศสู่ระบบเศรษฐกิจและสังคมบนฐานความรู้ด้านการวิจัยและนวัตกรรม
 - แผนย่อย "การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านสังคม" ระบุชัดเจนถึงการมุ่งเน้นใช้การวิจัยและนวัตกรรมเป็นเครื่องมือในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกกลุ่ม ซึ่งรวมถึง "ด้านสุขภาพ" การรับมือสังคมสูงวัย และการเพิ่มประสิทธิภาพภาครัฐ

⁷ สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สรุปสาระสำคัญ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562.

- ดังนั้น แผนแม่บทนี้จึงเป็นส่วนสำคัญที่รองรับและขับเคลื่อนการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมที่จำเป็นสำหรับการยกระดับคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพและการแก้ไขปัญหาภัยสุขภาพต่างๆ ที่ระบุไว้ในแผนแม่บทประเด็นการเสริมสร้างให้คนไทย มีสุขภาพที่ดี (ฉบับที่ 13)
- **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ฉบับที่ 11 ประเด็นศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต**
 แผนแม่บทนี้มุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและทุกช่วงวัย
 - **การเชื่อมโยงกับการพัฒนานวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้:**
 - เกี่ยวข้องในเชิงการนำองค์ความรู้และนวัตกรรมไปประยุกต์ใช้ โดยเฉพาะในการ แก้ไขปัญหาสุขภาพของกลุ่มวัยต่างๆ เช่น ปัญหาสุขภาพของกลุ่มผู้สูงอายุ
 - การส่งเสริม “ระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุ” ภายใต้แผนย่อย จำเป็นต้องอาศัยองค์ความรู้และแนวทางการดูแลสุขภาพที่ได้จากการวิจัย และการจัดการความรู้ รวมถึงอาจมีการนำนวัตกรรมมาปรับใช้เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการดูแล
- **ความเชื่อมโยงระหว่างแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติกับแผนปฏิบัติการ เชิงยุทธศาสตร์การพัฒนานวัตกรรม วิจัย จัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพของประเทศไทย:**
 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทำหน้าที่แปลงเป้าหมายกว้างๆ ของยุทธศาสตร์ชาติ ให้เป็นประเด็นการพัฒนาที่ชัดเจนขึ้น แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนานวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้นี้ จึงเชื่อมโยงโดยตรงกับแผนแม่บทฯ เหล่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 - **แผนแม่บทฯ ประเด็นการเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี (ฉบับที่ 13):** แผนปฏิบัติการฯ นี้จะขับเคลื่อนการสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม และการจัดการ ความรู้ เพื่อสนับสนุนแนวทางของแผนแม่บทฯ ในการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ การป้องกันควบคุมปัจจัยเสี่ยง และการรับมือภัยสุขภาพและโรคอุบัติใหม่/อุบัติซ้ำ
 - **แผนแม่บทฯ ประเด็นการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม (ฉบับที่ 23):** แผนปฏิบัติการฯ นี้เป็นกลไกสำคัญในการดำเนินการให้เกิดการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านสุขภาพ ตามที่แผนแม่บทฯ นี้มุ่งเน้น เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน
 - **แผนแม่บทฯ ประเด็นศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต (ฉบับที่ 11):** แผนปฏิบัติการฯ จะสนับสนุนการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่จำเป็นสำหรับการดูแลสุขภาพคน ในทุกช่วงวัย โดยเฉพาะผู้สูงอายุ ตามแนวทางของแผนแม่บทฯ นี้

โดยสรุป แผนปฏิบัติการฯ นี้ เป็นเครื่องมือสำคัญในการนำเป้าหมายของแผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ นวัตกรรม และการวิจัย มาสู่การปฏิบัติอย่าง เป็นรูปธรรม เพื่อให้กรมควบคุมโรคสามารถบรรลุพันธกิจและสนับสนุนเป้าหมายการ พัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13⁸

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 เป็นแผนระยะปานกลาง 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาประเทศภายใต้วัตถุประสงค์หลัก คือ “พลิกโฉมประเทศไทยสู่สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” โดยให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและการพัฒนาที่ยั่งยืน แผนพัฒนาฯ ฉบับนี้ได้กำหนดเป้าหมายและกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานวัตกรรม การวิจัย และการจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ อยู่ภายใต้ เป้าหมายหลักประการที่ 5: การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ ซึ่งรวมถึงภัยโรคระบาดด้วย

● หมายเหตุที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง

การเสริมสร้างความสามารถในการรับมือกับภัยโรคระบาดนี้ จำเป็นต้องอาศัย การพัฒนานวัตกรรม การวิจัย และการจัดการความรู้ เพื่อให้ประเทศมีขีดความสามารถ ในการป้องกัน ควบคุม และรับมือกับภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งถูกระบุไว้ใน เป้าหมายที่ 4 ระบบบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพมีความพร้อมรองรับภัยคุกคามสุขภาพ ซึ่งเป็นเป้าหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ

เพื่อสนับสนุนเป้าหมายดังกล่าว ในแผนพัฒนาฯ ได้กำหนด กลยุทธ์ที่ 4: การสร้างเสริมขีดความสามารถทางวิชาการด้านการศึกษา วิจัย และเทคโนโลยีทางการแพทย์ ซึ่งเน้น การพัฒนานวัตกรรม การวิจัย และองค์ความรู้ทางการแพทย์โดยเฉพาะ ดังนี้

- กลยุทธ์ย่อยที่ 4.2 พัฒนาต่อยอดประโยชน์ของการจัดประชุมวิชาการทางการแพทย์นานาชาติ: ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการแพทย์ โดยการสร้างความร่วมมือกับสถาบันชั้นนำระดับนานาชาติ ดึงดูดผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศมาเป็นวิทยากรหรืออาจารย์พิเศษ ตลอดจนการนำผลงานวิจัยของประเทศไทยไปเผยแพร่แก่ประเทศต่างๆ
- กลยุทธ์ย่อยที่ 4.3 พัฒนาบุคลากรด้านการวิจัย: สร้างบุคลากรที่มีองค์ความรู้ข้ามศาสตร์ มีทักษะด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม ดิจิทัลทางการแพทย์ และการประเมินเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม รวมถึงการพัฒนาบุคลากรด้านสุขภาพ โดยเฉพาะการกำหนดค่าตอบแทนให้บุคลากรด้านการวิจัยคงอยู่ปฏิบัติงานด้านการวิจัยอย่างต่อเนื่อง

⁸ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570). กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565.

- กลยุทธ์ย่อยที่ 4.4 สร้างระบบนิเวศการวิจัยให้เอื้อต่อการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาต่อยอดในเชิงพาณิชย์: คือ การสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้งานวิจัยและนวัตกรรมทางการแพทย์สามารถถูกนำไปพัฒนาต่อยอดจนกลายเป็นผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถนำออกสู่ตลาดและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้จริง ด้วยการ
 - สร้างความร่วมมือระหว่างผู้พัฒนางานวิจัย ผู้ผลิต สถานพยาบาล (ผู้ใช้งานจริง) และผู้ประเมินเทคโนโลยี
 - ทำพื้นที่ทดลองวิจัยนวัตกรรมทางการแพทย์ (sandbox) ก่อนการใช้งานจริงหรือออกสู่ตลาดเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพของนวัตกรรมนั้นๆ
 - สนับสนุนเงินทุนในระยะเริ่มต้น สำหรับงานวิจัยและนวัตกรรม
 - พัฒนากลไกที่ช่วยผลักดันงานวิจัย ให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม
 - ส่งเสริมผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ให้สามารถเข้าถึงฐานข้อมูลงานวิจัย
 - จัดให้มีการจับคู่ทางธุรกิจ ระหว่างนักลงทุนกับนักวิจัยและผู้พัฒนานวัตกรรม
 - มีมาตรการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา และบริหารจัดการลิขสิทธิ์ของผู้วิจัยเมื่องานวิจัยสำเร็จ
- กลยุทธ์ย่อยที่ 4.5 ส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือการวิจัยและพัฒนาาระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ทันสมัยจากต่างประเทศ
- นอกจากนี้ ยังมีกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการผลิตที่จำเป็นสำหรับการรับมือกับภัยสุขภาพ เช่น:
 - การยกระดับศูนย์ทดสอบศักยภาพการผลิต (เช่น ศูนย์ผลิตสารต้นแบบ ศูนย์สัตว์ทดลอง ศูนย์ทดสอบทางคลินิกในมนุษย์ และห้องปฏิบัติการชีวโมเลกุล ระดับ ๓) เพื่อสนับสนุนการวิจัยพัฒนาและการผลิต
 - การพัฒนาฐานการผลิตและสนับสนุนการจัดตั้งโรงงานต้นแบบเภสัชชีวภัณฑ์ ยาสมุนไพร และวัคซีน เพื่อให้มีเพียงพอต่อความต้องการใช้ในประเทศ และสร้างความมั่นคงของระบบสาธารณสุข ซึ่งรวมถึงการพัฒนาศักยภาพการผลิตวัคซีนในประเทศ
 - การดำเนินการตามเป้าหมายและกลยุทธ์เหล่านี้ สะท้อนความมุ่งมั่นในการใช้ประโยชน์จากนวัตกรรม การวิจัย และการพัฒนาขีดความสามารถทางวิชาการและเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างความพร้อมของประเทศไทยในการป้องกัน ควบคุม และรับมือกับภัยคุกคามด้านสุขภาพต่างๆ รวมถึงภัยโรคระบาด

- **หมายเหตุอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ และการพัฒนา นวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้:**

- หมายเหตุที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์ การพัฒนาแห่งอนาคต: การพัฒนากำลังคนรวมถึงบุคลากรด้านสาธารณสุขที่มี คุณภาพและทักษะด้านนวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้
- หมายเหตุที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน: ผลักดันการเป็นภาครัฐดิจิทัล ซึ่งรวมถึงการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในระบบบริการ สุขภาพของภาครัฐและการจัดการองค์ความรู้

- **ความเชื่อมโยงระหว่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกับแผนปฏิบัติการ เศรษฐศาสตร์การพัฒนานวัตกรรม วิจัย จัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพของประเทศไทย:**

เนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 และแผนปฏิบัติการฯ นี้ มีระยะเวลาดำเนินการ ที่ทับซ้อนกัน (พ.ศ. 2566 - 2570) จึงมีความเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิด เป้าหมายและกลยุทธ์ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 โดยเฉพาะการเสริมสร้างความสามารถในการรับมือภัยโรคระบาด การพัฒนาระบบบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพ การสร้างเสริมขีดความสามารถ ทางวิชาการด้านการศึกษา วิจัย และเทคโนโลยีทางการแพทย์ และการมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลาง ทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง ถือเป็นทิศทางหลักที่แผนปฏิบัติการฯ นี้ ต้องสนับสนุน อย่างแข็งขันผ่านการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ การจัดการองค์ความรู้เพื่อเตรียมพร้อมรับมือภาวะฉุกเฉินทางสุขภาพ และการพัฒนา นวัตกรรมบริการที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ในด้าน การพัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะสูงด้านการวิจัย การจัดการความรู้ การพัฒนานวัตกรรม และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ก็สอดคล้องโดยตรงกับทิศทางที่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 กำหนดไว้

4) แผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ พ.ศ.2566-2570⁹

แผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) ของประเทศ พ.ศ. 2566 – 2570 ถือเป็นกรอบนโยบายระดับชาติที่สำคัญอีกฉบับหนึ่ง ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศโดยรวม มุ่งเน้นการพลิกโฉมประเทศให้เป็น ประเทศพัฒนาแล้วและพร้อมสำหรับโลกอนาคต โดยมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วและยั่งยืน ยกกระดับคุณภาพชีวิต และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้วยเศรษฐกิจสร้างมูลค่าและคุณค่า ด้วยวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมไทย

⁹ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.). แผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ พ.ศ.2566-2570. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.), 2565.

แผนด้าน ววน. ของประเทศ พ.ศ. 2566 - 2570 ได้กำหนดยุทธศาสตร์หลัก 4 ด้าน โดยยุทธศาสตร์ที่มีความเชื่อมโยงและสนับสนุนภารกิจของกรมควบคุมโรคในการพัฒนานวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพอย่างชัดเจน ดังนี้

- **ยุทธศาสตร์ที่ 2 การยกระดับสังคมและสิ่งแวดล้อม ให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน สามารถแก้ไขปัญหาค่าตาย และปรับตัวได้ทันต่อพลวัตการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยใช้วิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม**

ยุทธศาสตร์นี้มีเป้าหมายสำคัญในการทำให้สังคมไทยมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน มีความมั่นคงทางสุขภาพ มีความพร้อมในการเป็นสังคมสูงวัย และสามารถรับมือกับภัยรูปแบบใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม เป็นเครื่องมือ ประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพภายใต้ยุทธศาสตร์นี้ ได้แก่

- **การยกระดับความมั่นคงทางสุขภาพของประเทศ:** แผนงานนี้มุ่งเน้นให้ประเทศมีความพร้อมรับโรคระบาดระดับชาติและโรคอุบัติใหม่ โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาระบบสุขภาพแบบบูรณาการที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ ซึ่งรวมถึงการเพิ่มจำนวนสถาบัน/ศูนย์วิจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านโรคระบาด, การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรับมือโรค, และการพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและมาตรการบริหารจัดการระบบเสริมสร้างความมั่นคงทางสุขภาพ แนวทางการดำเนินงานที่สำคัญภายใต้แผนงานนี้ รวมถึงการสนับสนุนการวิจัย เพื่อทำความเข้าใจและถอดบทเรียนการบริหารจัดการปัญหา, การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสุขภาพและสาธารณสุข, การส่งเสริมการจัดการองค์ความรู้เพื่อสร้างความเข้าใจแก่ประชาชน, การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมเชิงระบบดิจิทัลแพลตฟอร์มบนฐานข้อมูลสุขภาพ, และการพัฒนากลไกการติดตามประเมินผลระบบบริการสุขภาพ เป้าหมายสำคัญ คือการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการรับมือโรคระบาด โดยเฉพาะการเข้าถึงวัคซีนและยาสำหรับโรคอุบัติใหม่
- **การพัฒนาสังคมสูงวัยด้วยวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม:** เพื่อให้ประเทศมีความพร้อมในการเป็นสังคมสูงวัย และยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ
- **การแก้ไขปัญหาระบาดของโรคติดต่อและสิ่งแวดล้อม:** ซึ่งมักมีความเชื่อมโยงกับปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพและโรคอุบัติใหม่
- **การพัฒนานโยบายและต้นแบบเพื่อลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยพิบัติทางธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ:** ซึ่งภัยพิบัติเหล่านี้สามารถส่งผลกระทบต่อสุขภาพและระบบสาธารณสุขได้

- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและนวัตกรรมระดับขั้น
แนวหน้าที่ก้าวหน้าล้ำยุค เพื่อสร้างโอกาสใหม่และความพร้อมของประเทศในอนาคต

ยุทธศาสตร์นี้มุ่งเน้นการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมระดับสูง เพื่อให้ประเทศสามารถเป็นผู้นำทางเทคโนโลยีในสาขาเป้าหมาย แม้จะไม่ได้กล่าวถึงการป้องกันควบคุมโรคโดยตรง แต่การพัฒนาเทคโนโลยีขั้นแนวหน้า เช่น เทคโนโลยีชีวภาพ (Biotechnology) ปัญญาประดิษฐ์ (AI) และเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเฝ้าระวังโรค การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ทางสุขภาพ การพยากรณ์การระบาด หรือการพัฒนานวัตกรรมทางการแพทย์และสาธารณสุข ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างขีดความสามารถของกรมควบคุมโรคในการรับมือกับความท้าทายด้านสุขภาพที่ซับซ้อน

- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนากำลังคนและสถาบันด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้เป็นฐานการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศแบบก้าวกระโดด และอย่างยั่งยืน โดยใช้วิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์นี้มีเป้าประสงค์ในการพัฒนากำลังคนของประเทศ รวมถึงสถาบันอุดมศึกษาและสถาบันวิจัย ให้มีสมรรถนะและทักษะสูงด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม การพัฒนาบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญ, การสร้างระบบนิเวศการวิจัยที่เอื้ออำนวย, และการยกระดับสถาบันวิจัยให้ทัดเทียมระดับนานาชาติ เป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่จะสนับสนุนให้กรมควบคุมโรคสามารถดำเนินงานวิจัย พัฒนานวัตกรรม และจัดการองค์ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน แผนงานสำคัญภายใต้ยุทธศาสตร์นี้ รวมถึงการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาให้มีจำนวนมากขึ้นและตรงตามความต้องการของประเทศ และการพัฒนาการเป็นศูนย์กลางกำลังคนระดับสูง และศูนย์กลางการเรียนรู้ของอาเซียน

- ความเชื่อมโยงระหว่างแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ กับแผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนานวัตกรรม วิจัย จัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประเทศไทย:

แผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ พ.ศ. 2566 - 2570 ได้วางกรอบการพัฒนา ววน. ในภาพรวมของประเทศ ซึ่งรวมถึงการสร้างองค์ความรู้ใหม่ การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ก้าวหน้า การพัฒนากำลังคนและโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ฯ ของกรมควบคุมโรคฉบับนี้ จึงสามารถใช้ประโยชน์และดำเนินการสอดคล้องกับทิศทางของแผนด้าน ววน. ดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการนำวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ การสร้างความมั่นคงทางสุขภาพ และการพัฒนาระบบสาธารณสุข

ของประเทศให้เข้มแข็งและยั่งยืน การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ นี้ จึงไม่เพียง
ตอบสนองต่อพันธกิจของกรมควบคุมโรคเท่านั้น แต่ยังเป็นการสนับสนุนเป้าหมาย
การพัฒนาประเทศในมิติสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนตามที่ระบุไว้ในแผนด้าน ววน.
ระดับชาติอีกด้วย

3.2 การบูรณาการกับแผนยุทธศาสตร์ด้านสาธารณสุข การป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

นอกเหนือจากกรอบยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาระดับมหภาคแล้ว แผนปฏิบัติการฯ ยังต้อง
พิจารณาความเชื่อมโยงกับแผนเฉพาะด้านสาธารณสุขและการป้องกันควบคุมโรคโดยตรง เพื่อให้
การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันและเสริมพลังซึ่งกันและกัน

1) แผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ด้านสาธารณสุข (พ.ศ.2560 - 2579)¹⁰

แผนยุทธศาสตร์ชาติด้านสาธารณสุขฉบับนี้ ถือเป็นกรอบแนวทางหลักในการพัฒนาระบบสุขภาพ
ของประเทศในระยะยาว โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ “ประชาชนสุขภาพดี เจ้าหน้าที่มีความสุข ระบบสุขภาพยั่งยืน”
และมีวิสัยทัศน์ให้กระทรวงสาธารณสุขเป็น “องค์กรหลักด้านสุขภาพ ที่รวมพลังสังคม เพื่อประชาชนสุขภาพดี”

แผนยุทธศาสตร์ชาติด้านสาธารณสุขดังกล่าว ได้รับการพัฒนาจากการวิเคราะห์ปัจจัย
และสถานการณ์ภายใต้บริบทของสังคมไทยและกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยมุ่งหวังให้การพัฒนา
ระบบสุขภาพสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ (Sustainable Development
Goals: SDGs), ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580), นโยบายประเทศไทย 4.0, และแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์นี้แบ่งออกเป็น 4 ระยะ ระยะละ 5 ปี ได้แก่

- ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2560 – 2564): ปฏิรูประบบ
- ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2565 – 2569): สร้างความเข้มแข็ง (ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่แผนปฏิบัติการฯ
ฉบับปรับปรุงนี้ (พ.ศ. 2568-2570) อยู่ในระหว่างดำเนินการ)
- ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2570 – 2574): สู่อความยั่งยืน
- ระยะที่ 4 (พ.ศ. 2575 – 2579): เป็น 1 ใน 3 ของเอเชีย

กรอบการขับเคลื่อนหลักของแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านสาธารณสุข ประกอบด้วย
4 ยุทธศาสตร์ความเป็นเลิศ (4 Excellences) ได้แก่

¹⁰ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. แผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2 (พ.ศ.
2561). นนทบุรี: กรมควบคุมโรค, 2561.

1. การส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และคุ้มครองผู้บริโภคเป็นเลิศ (Promotion, Prevention & Protection Excellence: PP&P Excellence)
2. บริการเป็นเลิศ (Service Excellence)
3. บุคลากรเป็นเลิศ (People Excellence)
4. บริหารเป็นเลิศด้วยธรรมาภิบาล (Governance Excellence)

● **ความเชื่อมโยงระหว่างแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (ด้านสาธารณสุข) กับแผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ การพัฒนานวัตกรรม วิจัย จัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และสุขภาพของประเทศไทย:**

แผนปฏิบัติการ RKI ของกรมควบคุมโรค ฉบับปรับปรุงนี้ มีความเชื่อมโยงและสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (ด้านสาธารณสุข) ในหลายมิติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันควบคุมโรคและสุขภาพ และการพัฒนานวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ ดังนี้

- *การสนับสนุนงานด้านการป้องกันควบคุมโรคและสุขภาพ (PP&P Excellence):* ภารกิจหลักของกรมควบคุมโรค สอดคล้องโดยตรงกับยุทธศาสตร์ PP&P Excellence ของแผนยุทธศาสตร์ชาติฯ ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยทุกกลุ่มวัย การป้องกันควบคุมโรคและลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ และการจัดการสิ่งแวดล้อม แผนยุทธศาสตร์ชาติฯ ได้ให้ความสำคัญกับการรับมือกับสถานการณ์โรค และสุขภาพที่ซับซ้อน อาทิ
 - โรคติดต่ออุบัติใหม่/อุบัติซ้ำ: ซึ่งมีแนวโน้มรุนแรงขึ้นและมักเป็นโรคติดต่อระหว่างสัตว์สู่คน จำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบเฝ้าระวังและตอบโต้ภาวะฉุกเฉินที่มีประสิทธิภาพ
 - โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs): ที่เป็นสาเหตุหลักของการเสียชีวิตและสูญเสียสุขภาพของคนไทย โดยแผนฯ มุ่งลดอัตราป่วยและควบคุมโรค เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง มะเร็ง และโรคหัวใจขาดเลือด
 - ภัยสุขภาพจากสิ่งแวดล้อม: เช่น ปัญหามลพิษ ชยะ และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
 - การป้องกันควบคุมโรคเฉพาะ: เช่น วัณโรค เอชไอวี และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และปัญหาการดื้อยาต้านจุลชีพ (AMR)
 - ความปลอดภัยด้านอาหารและการคุ้มครองผู้บริโภค: เพื่อให้ประชาชนได้รับอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ปลอดภัย

- แผนปฏิบัติการฯ ฉบับปรับปรุงนี้ จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการสนับสนุนยุทธศาสตร์ PP&P Excellence โดยการสร้างและใช้องค์ความรู้และพัฒนานวัตกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค และภัยสุขภาพ ตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และแก้ไขปัญหาสาธารณสุขที่ซับซ้อนตามที่ระบุไว้ในแผนยุทธศาสตร์ชาติฯ
- การขับเคลื่อนการพัฒนา นวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้: แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (ด้านสาธารณสุข) ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมด้านสุขภาพ ภายใต้ยุทธศาสตร์ บริหารเป็นเลิศด้วยธรรมาภิบาล โดยมีแผนงาน “การพัฒนางานวิจัย และนวัตกรรมด้านสุขภาพ” ซึ่งมีเป้าหมายและมาตรการที่ชัดเจน เช่น
 - ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างนวัตกรรมด้านสุขภาพที่นำไปสู่การผลิตและบริการที่ทันสมัย
 - ให้งานวิจัยในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานที่ผลิตองค์ความรู้ วิจัย นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อตอบสนองการพัฒนาระบบการแพทย์ และสาธารณสุข และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้
 - เพิ่มการนำผลงานวิจัยและ R2R ไปใช้ประโยชน์ และเพิ่มสัดส่วนงบประมาณสำหรับการวิจัยและพัฒนา
 - พัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ สร้างทีมวิจัย และขยายเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัย
 - พัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศด้านสุขภาพ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ การแลกเปลี่ยนข้อมูล (HIE) และการเข้าถึงข้อมูลสุขภาพส่วนบุคคล (PHR) ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญสำหรับการจัดการความรู้และการวิจัยที่มีประสิทธิภาพ

2) แผนพัฒนาด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประเทศ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)¹¹

แผนพัฒนาด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประเทศ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ซึ่งจัดทำโดยกรมควบคุมโรค ถือเป็นกรอบทิศทางหลักของกรมควบคุมโรคเองในการพัฒนางานเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคและภัยสุขภาพในระยะยาว โดยมีวิสัยทัศน์ คือ “ประชาชนได้รับการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพระดับมาตรฐานสากล ภายในปี 2579” แผนฉบับนี้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบป้องกันควบคุมโรค โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และเน้นย้ำการอาศัยความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญ

จากวิสัยทัศน์ข้างต้น สามารถฉายภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของระบบป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ ได้ ดังนี้

¹¹ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. แผนพัฒนาด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประเทศ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579). นนทบุรี: กรมควบคุมโรค, 2561.

- **ประชาชนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา** หมายถึง ระบบการป้องกันควบคุมโรคที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ควบคู่ไปกับการสร้างหลักประกันว่าประชาชนทุกกลุ่ม ทั้งกลุ่มทั่วไป กลุ่มเสี่ยง และผู้ป่วย สามารถเข้าถึงบริการที่จำเป็นได้อย่างครอบคลุมและเท่าเทียม เป้าหมายสำคัญคือการลดอัตราการป่วย การตาย และความพิการจากโรคและภัยสุขภาพที่สามารถป้องกันได้อย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ ระบบจะมุ่งเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) และพัฒนาทักษะให้ประชาชนสามารถดูแลสุขภาพของตนเอง ครอบครัว และชุมชนได้อย่างเหมาะสม รวมถึงส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และกระตุ้นให้ประชาชนและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของและรับผิดชอบต่อการป้องกันควบคุมโรคในพื้นที่ของตน
- **การดำเนินงานอัจฉริยะ (Smart Operations)** สะท้อนถึงการมีบุคลากรด้านการป้องกันควบคุมโรคทุกระดับที่มีความเป็นมืออาชีพ มีสมรรถนะสูง มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถทำงานเป็นทีมอย่างเข้มแข็ง และเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ นโยบาย มาตรการ และบริการด้านการป้องกันควบคุมโรคจะต้องมีคุณภาพสูง ตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ สถานบริการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันควบคุมโรคจะต้องมีความพร้อมและศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และที่สำคัญคือ การมีระบบข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ครบถ้วน ทันทต่อเหตุการณ์ และสามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจได้อย่างแท้จริง
- **นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ (Innovation and Creativity)** ระบบป้องกันควบคุมโรคจะต้องสามารถพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ๆ ที่จำเป็นได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีการลงทุนด้านงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันควบคุมโรคอย่างสม่ำเสมอและยั่งยืน การดำเนินงานจะต้องขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งตั้งอยู่บนฐานความรู้และหลักวิชาการที่ทันสมัย
- **ความร่วมมือและบูรณาการ (Collaboration and Unity)** ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคที่เป็นไปอย่างมีเอกภาพภายใต้เป้าหมายร่วมกัน และเกิดความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง องค์กรและหน่วยงานเครือข่าย ทั้งภายในและภายนอก จะต้องสามารถทำงานร่วมกันและพัฒนางานไปในทิศทางเดียวกันอย่างสอดคล้องและมีประสิทธิภาพ

แผนพัฒนาฯ ระยะ 20 ปี ฉบับนี้ยังได้ตระหนักถึงพลวัตของการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่รวดเร็ว และผลกระทบต่อมาตรการป้องกันควบคุมโรค โดยเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องมีทั้งส่วนที่จับต้องได้ เช่น ยา วัคซีน อุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ และส่วนที่จับต้องไม่ได้ เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการจัดการ ซึ่งล้วนส่งผลต่อประสิทธิภาพ ความรวดเร็ว และความแม่นยำในการดำเนินงาน

อย่างไรก็ตาม แผนพัฒนาฯ ระยะ 20 ปีของกรมควบคุมโรคเองก็ได้ชี้ให้เห็นถึงความท้าทายเชิงระบบที่สำคัญ ได้แก่

- **ข้อจำกัดด้านงบประมาณและการลงทุน:** งบประมาณการวิจัยด้านการป้องกันควบคุมโรคในส่วนที่กรมควบคุมโรครับผิดชอบโดยตรงยังอยู่ในระดับต่ำและมีแนวโน้มลดลง
- **ความท้าทายในการบูรณาการงานวิจัย:** งานวิจัยมักมีลักษณะแยกส่วนและเป็นไปตามความสนใจของแต่ละหน่วยงานหรือสถาบัน ทำให้ไม่สามารถตอบสนองต่อช่องว่างองค์ความรู้ (knowledge gaps) ที่สำคัญได้อย่างแท้จริง และที่สำคัญคือ ไม่สามารถสร้างนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่จำเป็นสำหรับการป้องกันควบคุมโรคได้

เพื่อรับมือกับความท้าทายดังกล่าว กรมควบคุมโรคได้มีความพยายามในการขับเคลื่อนงานวิจัยและการจัดการความรู้อย่างต่อเนื่อง ตัวอย่างเช่น การจัดตั้งสำนักจัดการความรู้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ซึ่งได้พยายามพัฒนาแผนยุทธศาสตร์การวิจัย ปรับปรุงระบบวิจัย กำหนดประเด็นคำถามการวิจัยที่สำคัญ และพัฒนาศักยภาพนักวิจัยของกรมควบคุมโรค กระนั้นก็ตาม ความท้าทายยังคงอยู่ โดยเฉพาะความจำเป็นที่กรมควบคุมโรคจะต้องให้การสนับสนุนเชิงนโยบายที่ชัดเจนและเป็นระบบ เพื่อให้สามารถชี้นำทิศทางการวิจัยได้อย่างแท้จริง รวมถึงการพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการดำเนินการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ แผนพัฒนาฯ ระยะ 20 ปี ยังสะท้อนความจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพห้องปฏิบัติการทางสาธารณสุขให้ได้มาตรฐานสากล โดยเฉพาะการเชื่อมโยงข้อมูลผลการตรวจวินิจฉัยจากห้องปฏิบัติการเข้าสู่ระบบเฝ้าระวังและระบบตระหนักรู้สถานการณ์ให้ได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงการพัฒนาบุคลากรด้านห้องปฏิบัติการ ชีวโมเลกุล และความมั่นคงทางชีวภาพ

ดังนั้น แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนานวัตกรรม วิจัย จัดการความรู้ฯ ฉบับปรับปรุงนี้ จึงมีบทบาทสำคัญในการเป็นกลไกสนับสนุนให้การดำเนินงานตามแผนพัฒนาด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประเทศ ระยะ 20 ปีของกรมควบคุมโรค โดยเฉพาะในมิติที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย การพัฒนานวัตกรรม และการจัดการความรู้ สามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นการสร้างองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่จำเป็นสำหรับกรมควบคุมโรคในการรับมือกับความท้าทายด้านสุขภาพของประชาชนทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้อย่างยั่งยืน

ส่วนที่ 2: กระบวนการทบทวน รับฟังความคิดเห็น และปรับปรุงแผน

บทที่ 4: กระบวนการปรับปรุงแผน

บทนี้อธิบายถึงกระบวนการที่ใช้ในการทบทวนและปรับปรุงแผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนานวัตกรรม วิจัย จัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประเทศไทย พ.ศ. 2566 – 2570 เพื่อให้ได้มาซึ่งแผนฯ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2568 ที่มีความทันสมัย สอดคล้องกับบริบท และตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริง

4.1 กรอบแนวคิดและขั้นตอนการปรับปรุงแผนฯ

การปรับปรุงแผนฯ ในครั้งนี้ดำเนินการภายใต้กรอบแนวคิดหลัก คือ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Participation) การทบทวนผลการดำเนินงานและบทเรียนที่ผ่านมา และการพิจารณาบริบทแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้แผนฯ ฉบับปรับปรุงมีความสมเหตุสมผลทั้งในเชิงเนื้อหา และกระบวนการ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานหลัก ดังนี้:

1. การทบทวนแผนปฏิบัติการฯ ฉบับเดิม (พ.ศ. 2566-2570) และการประเมินผลการดำเนินงานในช่วงปี พ.ศ. 2566-2567
2. การรวบรวมข้อมูล ความคิดเห็น และความต้องการจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
3. การวิเคราะห์ข้อมูล สังเคราะห์ประเด็น และยกร่างแผนฯ ฉบับปรับปรุง
4. การรับฟังข้อคิดเห็นเชิงวิพากษ์ต่อร่างแผนฯ จากคณะทำงานและผู้บริหาร
5. การปรับปรุงร่างแผนฯ ฉบับสุดท้าย และการจัดทำรูปเล่ม

4.2 การประเมินผลการดำเนินงานและการทบทวนแผนฯ ฉบับเดิม

กระบวนการปรับปรุงแผนฯ เริ่มต้นจากการทบทวนรายละเอียดของแผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ฯ ฉบับเดิม ทั้งในส่วนของหลักการ เหตุผล วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และตัวชี้วัด ควบคู่ไปกับการประเมินผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริงในช่วง 2 ปีแรกของการใช้แผนฯ (พ.ศ. 2566 - 2567) โดยพิจารณาถึงความสำเร็จในการขับเคลื่อนตามตัวชี้วัดที่กำหนด ปัญหา อุปสรรคที่พบระหว่างการปฏิบัติงาน และบทเรียนสำคัญที่ได้รับ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลฐานในการพิจารณาว่าส่วนใดของแผนฯ ที่ยังคงมีความเหมาะสม ส่วนใดที่ต้องปรับปรุง หรือส่วนใดที่ต้องเพิ่มเติมใหม่ เพื่อให้แผนฯ ฉบับปรับปรุงสามารถแก้ไขจุดอ่อน และเสริมจุดแข็ง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการประเมินผลการดำเนินงาน 2 ปีแรก (พ.ศ. 2566 - 2567) พบว่าแผนฯ มีความก้าวหน้าในระดับหนึ่ง (ผลสัมฤทธิ์ร้อยละ 73.5) อย่างไรก็ตาม การสำรวจความคิดเห็นพบประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณา ดังนี้:

- **การรับรู้และความเข้าใจ:** บุคลากรส่วนใหญ่ยังรับรู้และเข้าใจแผนฯ ในภาพรวมอย่างจำกัด และมีมุมมองกระบวนการพัฒนานวัตกรรม การวิจัย และการจัดการความรู้ เป็นกิจกรรมที่แยกส่วนกัน ขาดความเข้าใจในความเชื่อมโยงเชิงระบบ
- **อุปสรรคเชิงโครงสร้างและกระบวนการ:** พบอุปสรรคสำคัญหลายประการ อาทิ ความซับซ้อนและความล่าช้าของกระบวนการขอรับทุนสนับสนุนการวิจัยและการขอรับรองจริยธรรมการวิจัย ข้อจำกัดด้านงบประมาณและการเบิกจ่าย การขาดแคลนบุคลากรเฉพาะทาง (นักสถิติ, นักวิทยาศาสตร์ข้อมูล, ที่ปรึกษาด้านการวิจัยและนวัตกรรม) และทักษะที่จำเป็น การขาดเครื่องมือดิจิทัลกลาง (Dashboard, ระบบการจัดการความรู้) ที่มีประสิทธิภาพ การสื่อสารองค์ความรู้และบริการสนับสนุนที่ยังไม่ทั่วถึง ความไม่ชัดเจนของนิยามศัพท์และตัวชี้วัดบางรายการ และระบบแรงจูงใจที่ยังไม่เชื่อมโยงกับการดำเนินงานด้านนวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้อย่างเป็นรูปธรรม
- **ความต้องการการสนับสนุน:** หน่วยงานต่างๆ ต้องการการสนับสนุนที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน (ระบบฐานข้อมูลกลาง ระบบการจัดการความรู้) การพัฒนาทรัพยากรบุคคล (เครือข่ายพี่เลี้ยงและผู้เชี่ยวชาญ หลักสูตรพัฒนาทักษะ) การสนับสนุนทางการเงินและแรงจูงใจ รวมถึงการสร้างมาตรฐานและเครื่องมือกลาง (คู่มือ แบบฟอร์ม ระบบติดตามประเมินผล)

4.3 การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและระเบียบวิธีการรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้แผนฯ ฉบับปรับปรุงสามารถตอบสนองต่อความต้องการและบริบทของผู้ปฏิบัติงานได้อย่างแท้จริง กระบวนการปรับปรุงแผนฯ จึงให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในสังกัดกรมควบคุมโรค คณะทำงานฯ ได้ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการรวม 4 ครั้ง เพื่อระดมสมองแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ ปัญหา อุปสรรค ความคาดหวัง และข้อเสนอแนะในการพัฒนานวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ รวมถึงการทบทวนทิศทางและเนื้อหาของแผนฯ โดยใช้เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลหลากหลาย ได้แก่ การสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง การประชุมเชิงปฏิบัติการกลุ่มย่อย การระดมสมอง และกิจกรรม World Café เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่ครอบคลุมและสะท้อนความต้องการที่แท้จริง

รอบ	ช่วงเวลา	กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	รูปแบบและจุดเน้นการหารือ
1	20-22 ม.ค. 2568	ผู้แทนทุกหน่วยงาน (44 หน่วยงาน)	รายงานความก้าวหน้าของแผนฯ ร่วมกันระบุปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเบื้องต้นในการปรับปรุงแผนฯ
2	4 และ 9 เม.ย. 2568	ผู้แทนหน่วยงานที่มีแผน ด้านนวัตกรรม วิจัย และ การจัดการความรู้ (14 หน่วยงาน)	แลกเปลี่ยนประสบการณ์การดำเนินงานจริง ระบุอุปสรรคเชิงลึก และความต้องการสนับสนุนเพิ่มเติม
3	22-23 เม.ย. 2568	ผู้แทนทุกหน่วยงาน (44 หน่วยงาน)	ทบทวนข้อสรุปจากรอบ 1 และ 2 วิเคราะห์ SWOT ระบุความสัมพันธ์ของการวิจัย การจัดการความรู้ และนวัตกรรม ระดมสมองเกี่ยวกับกระบวนการทำงานที่เชื่อมโยงกัน
4	30 เม.ย. 2568	ผู้แทนทุกหน่วยงาน (44 หน่วยงาน)	สำรวจแผนการดำเนินงานด้านวิจัย การจัดการความรู้ และนวัตกรรมของแต่ละหน่วยงาน เชื่อมโยงแผนของแต่ละหน่วยงานเข้าด้วยกัน

ผลจากการรวบรวมข้อมูลผ่านวิธีการเหล่านี้ ได้ถูกนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็น “รายงานสรุปผลการสำรวจความต้องการของหน่วยงานในสังกัดกรมควบคุมโรค ในการดำเนินงานด้านนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ด้านการป้องกัน ควบคุมโรค และภัยสุขภาพ เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการพัฒนานวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้” ซึ่งถือเป็นข้อมูลนำเข้าที่สำคัญอย่างยิ่งและถูกนำไปใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์ใน บทที่ 5 (การประเมินสภาพแวดล้อมฯ) และการพัฒนากรอบแนวคิดในบทที่ 6

4.4 กระบวนการยกร่างและการรับฟังข้อคิดเห็นเชิงวิพากษ์

ภายหลังการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลนำเข้าจากทุกแหล่ง คณะทำงานฯ ได้ดำเนินการยกร่างแผนปฏิบัติการฯ ฉบับปรับปรุงขึ้น โดยเป็นการสังเคราะห์เนื้อหาจากแผนฯ เดิม ผลการประเมินการดำเนินงาน ผลการวิเคราะห์บริบทและสถานการณ์ และผลการรับฟังความคิดเห็น/สำรวจความต้องการ เมื่อได้ร่างแผนฯ ฉบับแรกแล้ว จึงได้เข้าสู่กระบวนการรับฟังข้อคิดเห็นเชิงวิพากษ์ เพื่อกลั่นกรองและปรับปรุงเนื้อหาให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และสมเหตุสมผลยิ่งขึ้น โดยแบ่งเป็น 2 ครั้ง ดังนี้

- **ครั้งที่ 1:** นำเสนอร่างแผนฯ ต่อผู้แทนหน่วยงานในสังกัดกรมควบคุมโรค เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ในวันอังคารที่ 30 เมษายน 2568
- **ครั้งที่ 2:** นำร่างแผนฯ ที่ปรับปรุงตามข้อคิดเห็นของผู้แทนหน่วยงานแล้ว เสนอต่อผู้บริหารกรมควบคุมโรค เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและข้อเสนอแนะสุดท้าย ในวันจันทร์ที่ 26 พฤษภาคมพ.ศ. 2568

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากทั้งสองเวที ถูกนำมาพิจารณาปรับปรุงร่างแผนฯ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ก่อนดำเนินการจัดทำรูปเล่มแผนปฏิบัติการฯ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2568 เพื่อประกาศใช้ต่อไป

ส่วนที่ 3: ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์

บทที่ 5: การประเมินสภาพแวดล้อม ปัจจัยขับเคลื่อน และประเด็นท้าทาย

5.1 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) เป็นเครื่องมือสำคัญในการประเมินปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการวางแผน ในบริบทของแผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้ ได้มีการกำหนดขอบเขตของปัจจัยภายในและภายนอก ดังนี้

- **ปัจจัยภายใน (Internal Factors):** หมายถึง คุณลักษณะ ทรัพยากร ศักยภาพ หรือข้อจำกัดที่อยู่ภายในระบบนิเวศของการพัฒนานวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประเทศไทย ซึ่งรวมถึง กรมควบคุมโรค หน่วยงานในสังกัดเครือข่ายความร่วมมือด้านสาธารณสุขและสถาบันการศึกษา บุคลากรที่เกี่ยวข้อง นโยบาย/แผนงานที่สนับสนุนโดยตรง ระบบ กลไก และทรัพยากรที่อยู่ภายใต้การบริหารจัดการ หรือมีอิทธิพลโดยตรงต่อระบบนี้ ปัจจัยภายในเหล่านี้แบ่งเป็น **จุดแข็ง (Strengths - S)** คือ ปัจจัยเชิงบวกที่เอื้อต่อการบรรลุเป้าหมาย และ **จุดอ่อน (Weaknesses - W)** คือ ปัจจัยเชิงลบที่ขัดขวางการบรรลุเป้าหมาย
- **ปัจจัยภายนอก (External Factors):** หมายถึง แนวโน้ม สถานการณ์ หรือเงื่อนไข ที่เกิดขึ้นภายนอกระบบนิเวศของการพัฒนานวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประเทศไทย ซึ่งระบบฯ ไม่สามารถควบคุมได้โดยตรง แต่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานได้ ปัจจัยเหล่านี้อาจเป็นบริบทระดับชาติ (เช่น นโยบายเศรษฐกิจ สังคม การเมือง งบประมาณภาพรวม) หรือระดับนานาชาติ (เช่น เทคโนโลยีโลก สถานการณ์โรคระบาดโลก ความร่วมมือระหว่างประเทศ) ปัจจัยภายนอกเหล่านี้แบ่งเป็น **โอกาส (Opportunities - O)** คือ ปัจจัยเชิงบวกที่ระบบฯ สามารถใช้ประโยชน์ได้ และ **ภัยคุกคาม (Threats - T)** คือ ปัจจัยเชิงลบที่อาจส่งผลกระทบหรือเป็นอุปสรรค

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์ โดยบูรณาการผลการวิเคราะห์ SWOT (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค) ที่ได้ทำการวิเคราะห์ไว้ในขั้นตอนการจัดทำแผนฯ เดิม ซึ่งได้ปรับปรุงตามความเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (รายละเอียดในภาคผนวก จ ของรายงานสรุปผลการสำรวจความต้องการฯ¹²) เข้ากับบริบท

¹² กองนวัตกรรมและวิจัย กรมควบคุมโรค. รายงานสรุปผลการสำรวจความต้องการของหน่วยงานในสังกัดกรมควบคุมโรค ในการดำเนินงานด้านนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ด้านการป้องกัน ควบคุมโรค และภัยสุขภาพ เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการพัฒนานวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้. นนทบุรี: กรมควบคุมโรค. 2568.

และพลวัตที่กล่าวถึงในบทที่ 2 รวมถึงการสังเคราะห์ความต้องการและข้อเสนอแนะจากผู้ปฏิบัติงานโดยตรง
สรุปผลการวิเคราะห์ได้ ดังนี้

จุดแข็ง (Strengths) – ปัจจัยภายในเชิงบวก

1. บุคลากรมีความรู้ความเชี่ยวชาญและเครือข่ายที่เข้มแข็ง (S1, S3, S7): ระบบสาธารณสุขไทยและ
กรมควบคุมโรคมีบุคลากรที่เชี่ยวชาญด้านการป้องกันควบคุมโรค ซึ่งเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติ
และนานาชาติ (WHO, 2560)¹³ ประกอบกับเครือข่ายสาธารณสุขที่กว้างขวางครอบคลุมทุกระดับ
และการมีบุคลากรรุ่นใหม่ที่มีศักยภาพ เป็นรากฐานสำคัญในการขับเคลื่อนนวัตกรรม อย่างไรก็ตาม
ผลการสำรวจความต้องการฯ ชี้ว่าบุคลากรรุ่นใหม่ของกรมควบคุมโรคยังต้องการการพัฒนาทักษะ
เฉพาะด้าน (เช่น ทักษะการวิจัย นวัตกรรม การจัดการข้อมูล) และการเพิ่มพูนประสบการณ์ นอกจากนี้
ในส่วนของเครือข่ายหากต้องการเชื่อมโยงและใช้ประโยชน์เครือข่ายที่มีอยู่ ยังต้องการกลไกส่งเสริม
และแพลตฟอร์มสนับสนุนอย่างเพียงพอ
2. การสนับสนุนจากผู้บริหารและความชัดเจนของหน่วยงานรับผิดชอบ (S2, S5): การที่ผู้บริหาร
ระดับสูงให้ความสำคัญกับการพัฒนานวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ ประกอบกับการมีกอง
นวัตกรรมการวิจัย (กนว.) เป็นหน่วยงานประสานงานกลาง เป็นปัจจัยบวกสำคัญ อย่างไรก็ตาม ผลการ
สำรวจความต้องการฯ พบว่า การสื่อสารนโยบายสู่การปฏิบัติและการจัดสรรทรัพยากรที่สอดคล้อง
กันยังเป็นประเด็นที่ต้องพัฒนา
3. ข้อมูลปฐมภูมิและโครงสร้างพื้นฐานบางส่วน (S6, S8, S4): กรมควบคุมโรคมีข้อมูลโรคและภัยสุขภาพจำนวน
มาก ซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่มีค่าสำหรับการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม รวมถึงมีโครงสร้างพื้นฐานในระบบวิจัย
ของประเทศที่สามารถเข้าถึงได้ และมีบทบาทเป็น National Authority ที่มีหน่วยงานสนับสนุนอย่าง สกสว.
เป็นกลไกสนับสนุนภายในระบบวิจัยและนวัตกรรมของไทยให้เข้มแข็ง ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้
ยุทธศาสตร์สำเร็จตามเป้าประสงค์ อย่างไรก็ตาม การบริหารจัดการข้อมูลให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ใน
กระบวนการพัฒนานวัตกรรม การวิจัย และการจัดการความรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพยังเป็นจุดอ่อนสำคัญ

¹³ องค์การอนามัยโลก (WHO), การประเมินผลสมรรถนะหลักในการปฏิบัติตามกฎอนามัยระหว่างประเทศของประเทศไทย (Joint External
Evaluation of IHR Core Capacities of Kingdom of Thailand) รายงานผลการประเมิน 26-30 มิถุนายน 2560. องค์การอนามัยโลก (WHO), 2560.

จุดอ่อน (Weaknesses) – ปัจจัยภายในเชิงลบ

1. **แรงจูงใจ ทักษะ และการสนับสนุนนักวิจัย/นวัตกรรมไม่เพียงพอ (W1, W2, W8, W10):** สอดคล้องกับรายงานสรุปผลความต้องการฯ ที่ระบุว่าภาระงานประจำ, การขาดสิ่งจูงใจ, การขาดทักษะเฉพาะ (เช่น การเขียนข้อเสนอโครงการ การวิเคราะห์ข้อมูล การใช้ AI การตีพิมพ์ผลงาน) และการขาดแคลนพี่เลี้ยง/ผู้เชี่ยวชาญ เป็นจุดอ่อนสำคัญ
2. **ระบบฐานข้อมูลและการจัดการความรู้ที่ยังไม่บูรณาการ (W3):** ปัญหาข้อมูลกระจัดกระจาย ไม่เชื่อมโยง และไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ เป็นข้อจำกัดสำคัญในการพัฒนานวัตกรรม และตัดสินใจเชิงนโยบาย ซึ่งขัดกับแนวโน้มความต้องการข้อมูลที่เชื่อมโยงและเป็นมาตรฐาน (Interoperability) และการจัดการความรู้เพื่อการปฏิบัติ (KM for Action) ที่กล่าวในบทที่ 2.2
3. **วัฒนธรรมองค์กรและกระบวนการที่ยังไม่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม (W4, W5, W6):** วัฒนธรรมที่ยังไม่ส่งเสริมการกล้าเสี่ยง โจทย์วิจัยที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่/ประเทศ และกระบวนการขออนุมัติ (เช่น การขออนุมัติจริยธรรมการวิจัย (EC)) ที่ยุ่งยากและล่าช้า ยังคงเป็นจุดอ่อนสำคัญ ตามข้อเสนอแนะจากการรับฟังความคิดเห็น อย่างไรก็ตามมีข้อคิดเห็นที่สะท้อนในอีกมุมหนึ่งว่า การที่กระบวนการขออนุมัติจริยธรรมการวิจัยใช้เวลานานนั้น มาจากการที่นักวิจัย/นวัตกรขาดพื้นฐานทักษะเรื่องการวิจัย ทำให้ข้อเสนอโครงการไม่สอดคล้องกับหลักการทางวิชาการ
4. **ข้อจำกัดด้านการบริหารจัดการทุนวิจัย (W7, W9):** การเข้าถึงแหล่งทุน การบริหารจัดการทุน และความต่อเนื่องของทุนวิจัยยังเป็นปัญหา ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การดำเนินโครงการระยะยาว และการสร้างผลงานที่มีคุณภาพ

โอกาส (Opportunities) – ปัจจัยภายนอกเชิงบวก

1. **ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและบทเรียนจากสถานการณ์โรคระบาด (O1, O2, O8):** พัฒนาการของ AI, Big Data, Digital Health, และ Biotechnology เป็นโอกาสสำคัญในการยกระดับงานป้องกันควบคุมโรค หลายเทคโนโลยีจะช่วยปลดล็อกอุปสรรคด้านการแพทย์ที่สำคัญได้ หากสามารถนำมาใช้ได้อย่างถูกวิธี บทเรียนจาก COVID-19 สร้างความตระหนักและความต้องการนวัตกรรมด้านสุขภาพเพิ่มขึ้น เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับโรคอุบัติใหม่ในอนาคต การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรสูงวัยสมบูรณ์ สร้างโอกาสให้งานวิจัย ความรู้ และนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องได้รับความสนใจและการสนับสนุนมากขึ้น
2. **นโยบายและแผนระดับชาติที่สนับสนุน (O3):** ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และโมเดลเศรษฐกิจ BCG ล้วนให้ความสำคัญกับการวิจัย นวัตกรรม และสุขภาพ ซึ่งเป็นโอกาสในการขอรับการสนับสนุนเชิงนโยบายและงบประมาณ
3. **เครือข่ายความร่วมมือและแหล่งทุนภายนอก (O4, O5):** ความพร้อมขององค์กร/สถาบันภายนอกทั้งในและต่างประเทศในการร่วมมือ และการมีแหล่งทุนวิจัยภายนอก เป็นโอกาสในการเข้าถึงองค์ความรู้ เทคโนโลยี และทรัพยากรใหม่ๆ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของกรมฯ

4. **ความต้องการข้อมูลสุขภาพที่เชื่อถือได้จากสังคม (O6,O7):** ในยุค Infodemic ข้อมูลสุขภาพที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ เป็นสิ่งที่ประชาชนและสังคมต้องการอย่างมาก เป็นโอกาสให้กรมควบคุมโรคแสดงบทบาทผู้นำด้านองค์ความรู้ การสื่อสารผลงานวิชาการสู่ประชาชนแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ผ่านช่องทางเผยแพร่ที่หลากหลายและเหมาะสม จะนำไปสู่การยอมรับ ความเชื่อมั่น และความร่วมมือที่มากขึ้น

ภัยคุกคาม (Threats) – ปัจจัยภายนอกเชิงลบ

1. **กฎระเบียบราชการและระบบงบประมาณที่ยังไม่คล่องตัว (T1, T2):** ขั้นตอนที่ยุ่งยากล่าช้าของระบบราชการ และปฏิทินงบประมาณที่ไม่ยืดหยุ่น ต้องใช้เวลาในการวางแผนล่วงหน้า 2 ปี ยังคงเป็นอุปสรรคต่อความคล่องตัว ความต่อเนื่อง และความทันการณ์ของงานวิจัยและนวัตกรรม โดยเฉพาะในกรณีที่ต้องการข้อมูลวิจัยในสภาวะเร่งด่วน/ฉุกเฉิน
2. **สถานการณ์ฉุกเฉินทางสาธารณสุขและปัจจัยเสี่ยงที่ซับซ้อน (T4, T5, T7, T8):** การเกิดโรคระบาด/ภัยพิบัติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต ความเป็นเมือง และการเคลื่อนย้ายประชากร เป็นปัจจัยภายนอกที่คาดการณ์ได้ยากและสร้างความท้าทายใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง
3. **ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยีและการรับรู้ข้อมูล (T3):** แม้เทคโนโลยีจะเป็นโอกาส แต่การเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยียังมีความเหลื่อมล้ำ (Digital Divide) และการแพร่กระจายของข้อมูลที่ไม่ถูกต้องเป็นภัยคุกคามต่อการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชน

5.2 การสังเคราะห์ความต้องการและข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการและการสำรวจความคิดเห็นจากบุคลากรในสังกัดกรมควบคุมโรค (ดังรายละเอียดใน รายงานสรุปผลการสำรวจความต้องการฯ) ได้สะท้อนความต้องการและข้อเสนอแนะที่สำคัญ ซึ่งถูกนำมาใช้ในการปรับปรุงแผนฯ ฉบับนี้ สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

- **การรับรู้และความเข้าใจแผนฯ:** แม้บุคลากรจำนวนหนึ่งจะรับทราบถึงการมีอยู่ของแผนปฏิบัติการฯ ฉบับเดิม แต่ยังคงขาดความเข้าใจในรายละเอียด ขาดการสื่อสารแผนฯ สู่ระดับปฏิบัติอย่างทั่วถึง และยังไม่ได้นำแผนฯ ไปใช้วางแผนหรือขับเคลื่อนการดำเนินงานการพัฒนานวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ในหน่วยงาน ทุกฝ่ายจึงมีความต้องการให้แผนฯ ฉบับใหม่มีความชัดเจน สื่อสารได้ง่าย และเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดของหน่วยงาน/บุคคลมากขึ้น

- **ความเข้าใจและการบูรณาการกระบวนการการพัฒนานวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้:**
บุคลากรยังมีความเข้าใจที่หลากหลายและไม่ชัดเจนเกี่ยวกับนิยาม ขอบเขต และความเชื่อมโยงของ “นวัตกรรม” “วิจัย” และ “การจัดการความรู้” โดยเฉพาะนวัตกรรมด้านบริการและกระบวนการทำงาน การบูรณาการกระบวนการการพัฒนา นวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ ให้เข้ากับงานประจำยังเป็นเรื่องท้าทาย ต้องการกรอบแนวคิด ตัวอย่าง และกลไกที่ชัดเจนในการเชื่อมโยงการพัฒนา นวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้
- **อุปสรรคเชิงโครงสร้างและการดำเนินงาน:**
 - **ภาระงานประจำ:** เป็นอุปสรรคสำคัญที่สุดที่ทำให้บุคลากรไม่มีเวลาเพียงพอสำหรับงานการพัฒนา นวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ แม้แผนฯ ฉบับปรับปรุง อาจไม่สามารถแก้ไขโดยตรง แต่การพัฒนากระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพขึ้น (เช่น การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อน) อาจช่วยลดภาระงานบางส่วนได้
 - **งบประมาณและทรัพยากร:** งบประมาณสนับสนุนมีจำกัด ไม่เพียงพอ ไม่ยืดหยุ่น และกระบวนการขออนุมัติซับซ้อนล่าช้า ขาดแคลนทรัพยากรสนับสนุนอื่นๆ เช่น อุปกรณ์ผู้เชี่ยวชาญ แผนฯ ฉบับปรับปรุง ควรมีกลยุทธ์ในการแสวงหาและบริหารจัดการทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพและยืดหยุ่นมากขึ้น
 - **โครงสร้างและกลไก:** โครงสร้างองค์กรและกลไกการบริหารจัดการงานการพัฒนา นวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ ยังไม่ชัดเจน ขาดการบูรณาการ ขาดหน่วยงานเจ้าภาพที่เข้มแข็งในระดับหน่วยงานย่อย การกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบที่ชัดเจนและการเสริมสร้างกลไกสนับสนุน (เช่น คลินิกวิจัย ระบบพี่เลี้ยง) จะช่วยตอบโจทย์นี้
 - **ระบบข้อมูลและสารสนเทศ:** ขาดระบบฐานข้อมูลกลางที่เชื่อมโยง เข้าถึงง่าย และใช้ประโยชน์ได้จริง ข้อมูลกระจัดกระจาย ไม่เป็นปัจจุบัน การพัฒนาแพลตฟอร์มกลางและ Knowledge Hub จึงควรเป็นเป้าหมายสำคัญในแผนฯ ฉบับปรับปรุง
 - **กฎระเบียบและขั้นตอน:** กระบวนการขออนุมัติโครงการ การขอจริยธรรมการวิจัย มีขั้นตอนมาก ซ้ำซ้อน และใช้เวลานาน เป็นอุปสรรคสำคัญ การผลักดันให้มีการปรับปรุงกระบวนการ EC และการอนุมัติโครงการให้มีความคล่องตัวขึ้น เป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับแผนฯ ฉบับปรับปรุง ในขณะเดียวกันการพัฒนาทักษะบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม จะช่วยให้ข้อเสนอโครงการต่างๆ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการมากขึ้น ช่วยลดระยะเวลาในการพิจารณาอนุมัติโครงการลงได้อีกทางหนึ่ง

- **ความต้องการการสนับสนุน:**
 - **ด้านนโยบายและทิศทาง:** ต้องการทิศทางที่ชัดเจนจากผู้บริหาร การสนับสนุนเชิงนโยบายที่ต่อเนื่อง และการกำหนดเป้าหมาย/ตัวชี้วัดที่วัดผลได้จริง
 - **ด้านทรัพยากร:** ต้องการงบประมาณที่เพียงพอ ยืดหยุ่น เข้าถึงง่าย และระบบสนับสนุนอื่นๆ ที่จำเป็น
 - **ด้านวิชาการและพี่เลี้ยง:** ต้องการที่ปรึกษา/พี่เลี้ยง การสนับสนุนด้านระเบียบวิธีวิจัย สถิติ การจัดการข้อมูล และการเขียนผลงาน
 - **ด้านโครงสร้างพื้นฐาน:** ต้องการระบบฐานข้อมูลกลาง แพลตฟอร์ม KM/Innovation และเครื่องมือ/เทคโนโลยีที่ทันสมัย
 - **ด้านการพัฒนาบุคลากร:** ต้องการการพัฒนาทักษะการพัฒนานวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ อย่างต่อเนื่องและตรงตามความต้องการ
 - **ด้านเครือข่ายและการทำงานร่วมกัน:** ต้องการเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และกลไกส่งเสริมความร่วมมือทั้งภายในและภายนอก
- **ข้อเสนอเชิงระบบเพื่อการปรับปรุงแผนฯ:**
 - ควรปรับปรุงวิสัยทัศน์ พันธกิจ ให้ชัดเจน มุ่งเน้นการสร้าง “ระบบนิเวศ” ที่เอื้ออำนวย
 - ควรกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่ตอบโจทย์ปัญหาและความต้องการข้างต้น
 - ควรมีแผนงาน/โครงการที่ชัดเจน พร้อมตัวชี้วัดและผู้รับผิดชอบ
 - ควรมีกลไกการขับเคลื่อน ติดตาม และประเมินผลที่มีประสิทธิภาพและยืดหยุ่น

การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์และการสังเคราะห์ความต้องการเหล่านี้ เป็นหัวใจสำคัญในการปรับปรุงแผนปฏิบัติการฯ ให้มีสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ตอบโจทย์ และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติที่สร้างผลกระทบได้อย่างแท้จริงในช่วงครึ่งหลังของแผนฯ (พ.ศ. 2568 - 2570)

บทที่ 6 แนวทางการกำหนดนโยบายเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนานวัตกรรม วิจัย และจัดการความรู้

บทนี้ จะนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับกรอบแนวคิดเชิงระบบของการวิจัย (Research), การจัดการความรู้ (Knowledge Management), และนวัตกรรม (Innovation) หรือ “ระบบ R-K-I” ซึ่งที่ประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 3 ได้เห็นชอบให้นำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดหลักในการอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างการวิจัย การจัดการความรู้ และการพัฒนานวัตกรรม เพื่อให้เข้าใจพลวัตความเชื่อมโยงและการส่งเสริมซึ่งกันและกัน ขององค์ประกอบต่างๆ ในการขับเคลื่อนงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

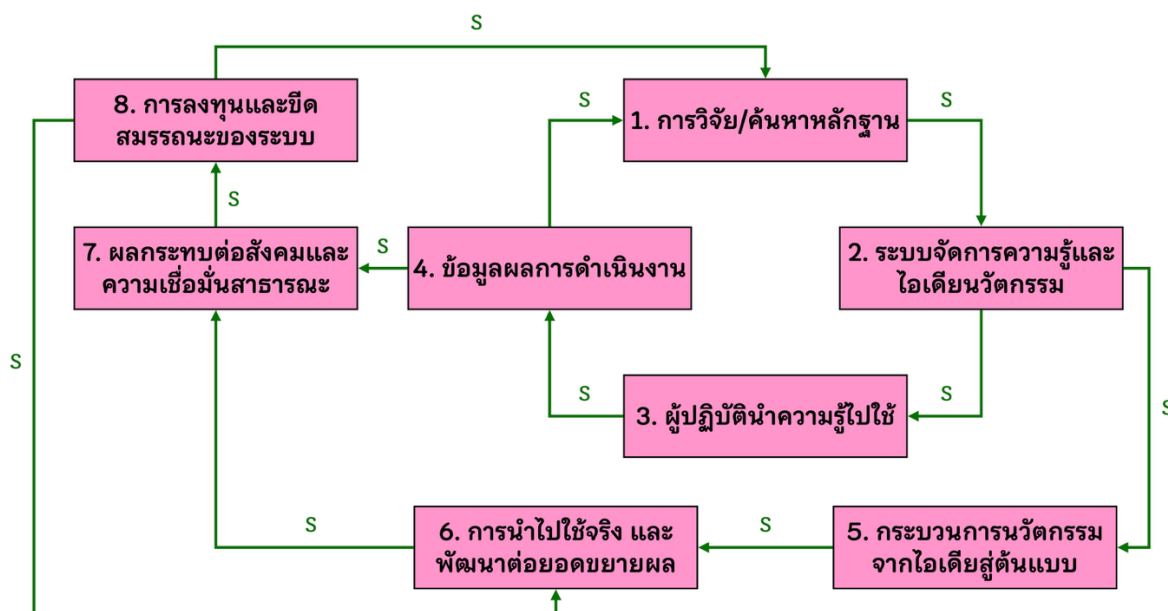
6.1 หลักการคิดเชิงระบบ

การคิดเชิงระบบ (Systems Thinking) เป็นแนวทางในการทำความเข้าใจความซับซ้อน โดยมองว่า ส่วนต่างๆ ของระบบไม่ได้ทำงานอย่างโดดเดี่ยว แต่มีความสัมพันธ์ เชื่อมโยง และส่งผลกระทบต่อซึ่งกันและกัน การเปลี่ยนแปลงในบางส่วนของระบบสามารถส่งผลกระทบต่อเนืองไปยังส่วนอื่นๆ ได้ หลักการสำคัญ ของการคิดเชิงระบบที่นำมาใช้ในกรอบแนวคิดนี้ ได้แก่:

- **การมองภาพรวมและความเชื่อมโยง:** ทำความเข้าใจว่าการวิจัย การจัดการความรู้ และการพัฒนานวัตกรรม รวมถึงปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ (เช่น บุคลากร ทรัพยากร เครือข่าย) เป็นส่วนหนึ่งของระบบใหญ่ ที่ทำงานร่วมกัน
- **วงจรป้อนกลับ (Feedback Loops):** การกระทำหรือผลลัพธ์ในระบบสามารถส่งผลย้อนกลับมา มีอิทธิพลต่อจุดเริ่มต้นได้ ซึ่งมี 2 ลักษณะหลัก คือ:
 - **วงจรเสริมแรง (Reinforcing Loops - R):** เป็นวงจรที่เร่งหรือขยายการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดิม อาจเป็นได้ทั้งวงจรเชิงบวก (Virtuous Cycle) ที่ส่งเสริมกันให้ดีขึ้นเรื่อยๆ หรือวงจรเชิงลบ (Vicious Cycle) ที่ทำให้สถานการณ์แย่ลงเรื่อยๆ
 - **วงจรสร้างสมดุล (Balancing Loops - B):** เป็นวงจรที่พยายามรักษาสมดุลหรือนำพา ระบบกลับเข้าสู่เป้าหมายที่ต้องการ ทำงานโดยลดผลกระทบหรือต้านทานการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

การเข้าใจหลักการเหล่านี้ช่วยให้สามารถวิเคราะห์พลวัตของระบบ R-K-I ระบุจุดคานงัด (Leverage Points) ที่จะส่งผลกระทบต่อระบบได้สูง และออกแบบกลยุทธ์ที่ส่งเสริมวงจรเชิงบวกและแก้ไขวงจรเชิงลบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.2 กรอบแนวคิดเชิงระบบของการวิจัย การจัดการความรู้ และนวัตกรรม ด้านการป้องกันควบคุมโรค
(Disease Control R-K-I System Conceptual Framework)

ภาพที่ 1 แผนภาพแสดงความสัมพันธ์เชิงระบบของการวิจัย การจัดการความรู้ และนวัตกรรม
(Disease Control R-K-I System Diagram)

แผนภาพแสดงความสัมพันธ์เชิงระบบของการวิจัย การจัดการความรู้ และนวัตกรรม (Disease Control R-K-I System Diagram) แสดงให้เห็นว่า การวิจัย การจัดการความรู้ และนวัตกรรม ไม่ได้เป็นเพียงกิจกรรมที่แยกส่วนกัน แต่เป็นองค์ประกอบหลักที่สัมพันธ์ เชื่อมโยง และส่งผลกระทบซึ่งกันและกันอย่างเป็นพลวัต เกิดเป็นวงจรป้อนกลับ (Feedback Loops) ที่ขับเคลื่อนระบบอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองต่อ “ความต้องการ/ปัญหา” ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ และนำไปสู่ “การนำไปใช้ประโยชน์” เพื่อแก้ไขปัญหาเหล่านั้น

แผนภาพใช้สัญลักษณ์เพื่อแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลกระทบระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ดังนี้:

- **ลูกศร:** แสดงทิศทางของอิทธิพล (สิ่งที่เป็นต้นเหตุชี้ไปยังสิ่งที่เป็นผล)
- **เส้นสีเขียว และตัวอักษร S:** หมายถึง ความสัมพันธ์แบบ “เสริมแรง” หรือ “เป็นไปในทิศทางเดียวกัน” (Same Direction) กล่าวคือ หากปัจจัยต้นทางเพิ่มขึ้น ปัจจัยปลายทางก็จะเพิ่มขึ้นตาม หรือหากปัจจัยต้นทางลดลง ปัจจัยปลายทางก็จะลดลงตาม
- **เส้นสีแดง และตัวอักษร O:** หมายถึง ความสัมพันธ์แบบ “สร้างสมดุล” หรือ “เป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม” (Opposite Direction) กล่าวคือ หากปัจจัยต้นทางเพิ่มขึ้น ปัจจัยปลายทางจะลดลง หรือหากปัจจัยต้นทางลดลง ปัจจัยปลายทางจะเพิ่มขึ้น

วงจรหลักที่แสดงความเชื่อมโยงระหว่างการวิจัย การจัดการความรู้ และการจัดการนวัตกรรม มีดังนี้:

1. วงจรการสร้างและประยุกต์ใช้หลักฐาน (Evidence-to-Practice Cycle):

- เริ่มต้นจาก [1] การวิจัย/ค้นหาหลักฐาน ซึ่งเป็นกระบวนการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ข้อค้นพบ และหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ
- ผลผลิตจากงานวิจัยจะถูกนำเข้าสู่ [2] ระบบจัดการความรู้ เพื่อรวบรวม สังเคราะห์ จัดหมวดหมู่ และจัดเก็บอย่างเป็นระบบ ทำให้เข้าถึงได้ง่ายและพร้อมสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์
- องค์ความรู้และหลักฐานที่ผ่านการจัดการแล้ว จะถูกถ่ายทอดไปยัง [3] ผู้ปฏิบัติงานให้นำความรู้ไปใช้ (Practitioner Uptake & Adoption) เพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน แก้ไขปัญหา หรือพัฒนากระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- [4] ข้อมูลผลการดำเนินงาน (Implementation Data) ที่ได้จากการนำความรู้ไปปฏิบัติจริง จะเป็นข้อมูลป้อนกลับที่สำคัญ ซึ่งสามารถนำไปสู่การตั้งโจทย์วิจัยใหม่ ปรับปรุงองค์ความรู้ ที่มีอยู่ หรือยืนยันประสิทธิผลของแนวปฏิบัติเดิม เป็นการเสริมแรงให้วงจรนี้หมุนเวียน และพัฒนายิ่งขึ้น

2. วงจรการเปลี่ยนความรู้สู่นวัตกรรม (Knowledge-to-Innovation Cycle):

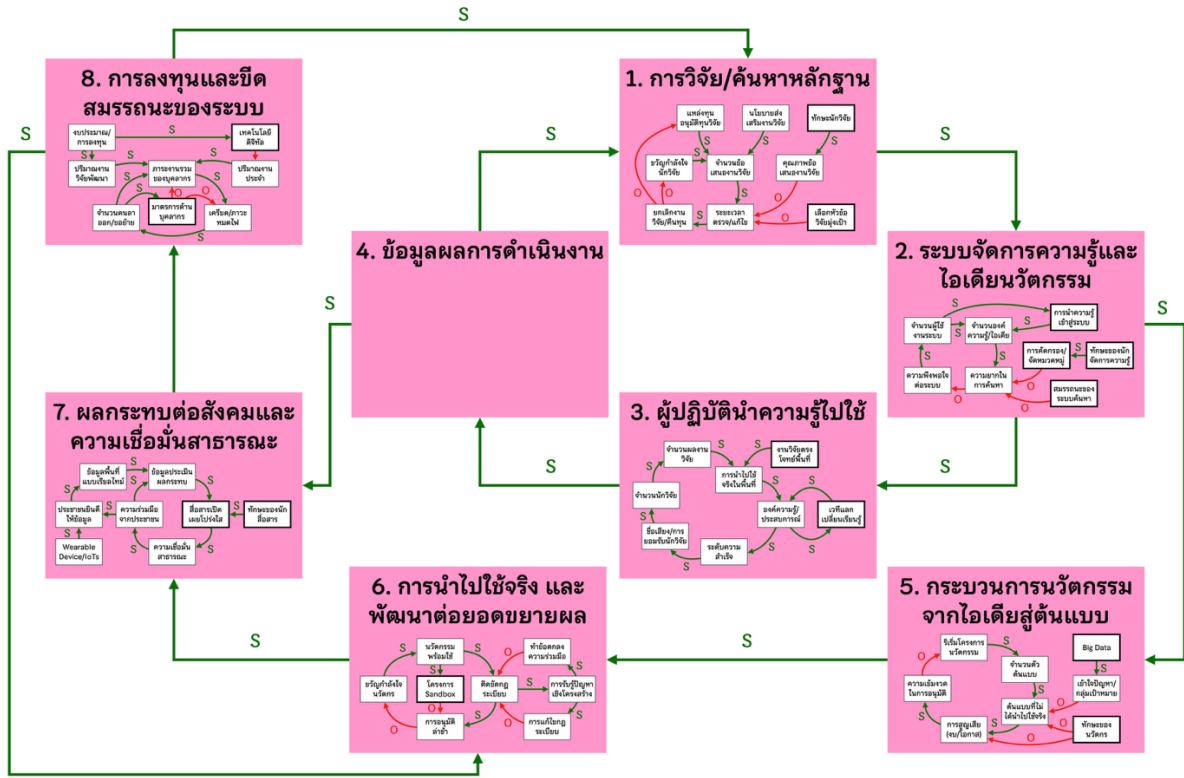
- [2] ระบบจัดการความรู้และไอเดียนวัตกรรม ไม่เพียงแต่สนับสนุนการปฏิบัติงาน ด้วยองค์ความรู้จากงานวิจัย ประสบการณ์จากการปฏิบัติงาน หรือข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย แต่ยังเป็นแหล่งจุดประกายความคิดสร้างสรรค์ บ่มเพาะแนวคิดและไอเดีย ที่สามารถนำไปสู่ การพัฒนานวัตกรรม
- แนวคิดเหล่านี้จะเข้าสู่ [5] กระบวนการนวัตกรรม จากไอเดียสู่ต้นแบบ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนา ทดสอบ และปรับปรุงจนได้เป็นนวัตกรรมต้นแบบ (Prototype) ไม่ว่าจะเป็น เครื่องมือ เทคโนโลยี รูปแบบบริการ หรือกระบวนการทำงานใหม่ๆ
- นวัตกรรมต้นแบบที่ผ่านการทดสอบและประเมินผลแล้ว จะเข้าสู่ขั้นตอน [6] การนำไปใช้จริง และพัฒนาต่อขยายผล (Scale-up & Deployment) เพื่อให้เกิดประโยชน์ในวงกว้าง
- นวัตกรรมที่ได้รับการพิสูจน์และนำไปขยายผลสำเร็จ จะสร้างองค์ความรู้ใหม่ (เช่น คู่มือ การใช้งาน ผลการประเมิน) ซึ่งจะถูกนำกลับมาจัดเก็บและเผยแพร่ผ่านระบบจัดการความรู้ อีกครั้ง และอาจจุดประกายไอเดียนวัตกรรมใหม่ๆ ต่อไป

1. วงจรผลกระทบ การลงทุน และการเสริมสร้างสมรรถนะ (Innovation-Impact-Investment Cycle):

- เมื่อนวัตกรรมและองค์ความรู้ถูกนำไปใช้อย่างแพร่หลายและก่อให้เกิด [7] ผลกระทบต่อสังคมและความเชื่อมั่นสาธารณะ (Impact & Public Trust) ที่เป็นรูปธรรม เช่น การลดอัตราป่วย/ตาย การเพิ่มความรอบรู้ด้านสุขภาพ หรือการสร้างเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุข
- ผลกระทบและความเชื่อมั่นที่เพิ่มขึ้นนี้จะส่งผลดีต่อ [8] การลงทุนและขีดสมรรถนะของระบบ (Investment & Capacity) กล่าวคือ ทำให้ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจตัดสินใจเห็นความสำคัญและจัดสรรทรัพยากร งบประมาณ หรือการสนับสนุนอื่นๆ เพิ่มเติม
- การลงทุนที่เพิ่มขึ้นจะช่วยยกระดับขีดสมรรถนะของบุคลากร โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยสนับสนุนอื่นๆ ซึ่งจะกลับไปเสริมสร้างศักยภาพในการทำวิจัย การจัดการความรู้ และการพัฒนานวัตกรรมให้มีคุณภาพและปริมาณมากขึ้น

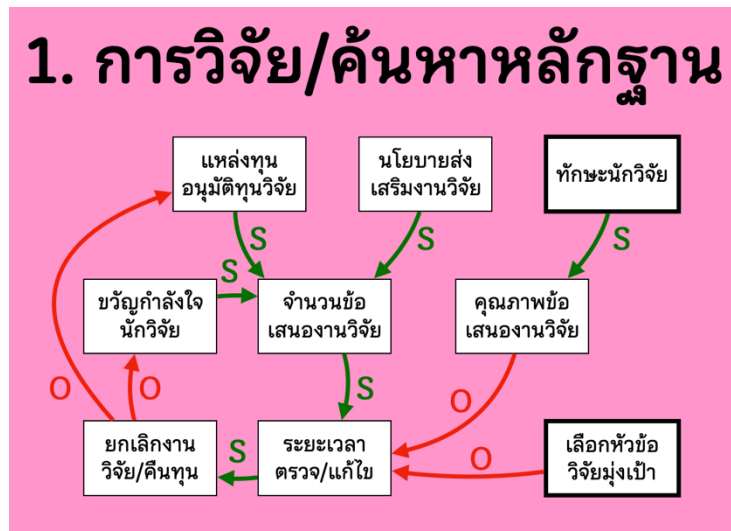
จากแผนภาพ 1 ที่แสดงให้เห็นถึงวงจรการทำงานหลักของระบบ R-K-I ซึ่งขับเคลื่อนด้วยองค์ประกอบทั้ง 8 นั้น หากพิจารณาลงลึกในแต่ละองค์ประกอบหลัก จะพบว่ามียังย่อย (Sub-loops) ที่ซ่อนอยู่ภายในซึ่งมีปฏิสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อการทำงานของทั้งองค์ประกอบนั้นๆ และวงจรหลักของระบบโดยรวม วงจรย่อยเหล่านี้สามารถเป็นได้ทั้งวงจรเสริมแรง (Reinforcing Loops) ที่ช่วยเร่งการพัฒนา และวงจรสร้างสมดุล (Balancing Loops) ที่อาจเป็นกลไกควบคุมหรือก่อให้เกิดอุปสรรคได้

การทำความเข้าใจพลวัตของวงจรย่อยในแต่ละองค์ประกอบหลัก ดังที่จะอธิบายรายละเอียดในแผนภาพ 2 เป็นต้นไป จะช่วยให้สามารถวิเคราะห์และระบุจุดที่ควรให้ความสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นจุดควบคุม (Control Points) ที่สามารถบริหารจัดการได้ จุดคอขวด (Bottlenecks) ที่จำกัดประสิทธิภาพของระบบ หรือจุดคานงัด (Leverage Points) ที่การปรับปรุงเพียงเล็กน้อยสามารถส่งผลกระทบต่อทั้งระบบได้อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวางแผนและปรับปรุงการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ภาพที่ 2 แผนภาพแสดงความสัมพันธ์เชิงระบบของการวิจัย การจัดการความรู้ และนวัตกรรม พร้อมวงจรรย่อ

6.2.1 วงจรรย่อภายในองค์ประกอบหลัก [1] การวิจัย/ค้นหาหลักฐาน

ภาพที่ 3 แสดงรายละเอียดวงจรรย่อภายในองค์ประกอบหลัก [1] การวิจัย/ค้นหาหลักฐาน

เพื่อให้เห็นภาพความเชื่อมโยงของแต่ละองค์ประกอบย่อยภายในองค์ประกอบหลัก [1] การวิจัย/ค้นหาหลักฐาน อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น สามารถอธิบายได้ดังนี้

- กระบวนการวิจัยและค้นหาหลักฐานเริ่มต้นจากปัจจัยสนับสนุนสำคัญคือ “นโยบายส่งเสริมงานวิจัย” และ “แหล่งทุน อนุมัติทุนวิจัย” ซึ่งทั้งสองปัจจัยนี้มีส่วนสำคัญในการเพิ่ม “จำนวนข้อเสนองานวิจัย” ที่จะถูกพัฒนาขึ้น
- ขณะเดียวกัน “ทักษะนักวิจัย” เป็นพื้นฐานสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อ “คุณภาพข้อเสนองานวิจัย” ที่จะเกิดขึ้น
- เมื่อมี “จำนวนข้อเสนองานวิจัย” ส่งเข้ามามากขึ้น อาจส่งผลต่อภาระงาน การบริหารทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด และความเข้มงวดของกระบวนการ ทำให้ “ระยะเวลาตรวจ/แก้ไข” ข้อเสนอโครงการนานขึ้น
- “ระยะเวลาตรวจ/แก้ไข” ที่ยาวนาน อาจส่งผลให้ผู้วิจัยไม่สามารถส่งมอบงานวิจัยได้ทันตามรอบปีปฏิทินงบประมาณ จึงเกิดการ “ยกเลิกงานวิจัย/คืนทุน” มากขึ้น ซึ่งเหตุการณ์เช่นนี้ส่งผลกระทบต่อ “ขวัญกำลังใจนักวิจัย”
- หาก “ขวัญกำลังใจนักวิจัย” ลดลง จะส่งผลให้นักวิจัยไม่อยากทำงานวิจัยจนส่งผลต่อ “จำนวนข้อเสนองานวิจัย” น้อยลง ซึ่งหากไม่ได้รับการจัดการที่เหมาะสม อาจกลายเป็นคอขวด (Bottleneck) ของการสร้างหลักฐานใหม่ๆ ได้
- นอกจากนี้ การ “ยกเลิกงานวิจัย/คืนทุน” ที่มากขึ้น ทำให้ความมั่นใจของแหล่งทุนลดลง ส่งผลต่อโอกาสที่ “แหล่งทุนอนุมัติทุนวิจัย” ลดลง
- อย่างไรก็ตาม หากข้อเสนอโครงการมี “คุณภาพข้อเสนองานวิจัย” ที่ดีจากการมี “ทักษะนักวิจัย” ที่เพียงพอและมีการ “เลือกหัวข้อวิจัยมุ่งเป้า” ที่ชัดเจนและตรงกับโจทย์ความต้องการทั้งระดับพื้นที่และระดับประเทศ ก็จะช่วยลด “ระยะเวลาตรวจ/แก้ไข” ลงได้ ทำให้การ “ยกเลิกงานวิจัย/คืนทุน” ลดลง ส่งผลให้ “ขวัญกำลังใจนักวิจัย” สูงขึ้น และทำให้แหล่งทุนมั่นใจมากขึ้น ส่งผลให้ “แหล่งทุนอนุมัติทุนวิจัย” มากขึ้น
- จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบย่อยต่างๆ เหล่านี้มีความเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิด การส่งเสริมปัจจัยเชิงบวก เช่น นโยบายที่ต่อเนื่อง แหล่งทุนที่เพียงพอ การพัฒนาทักษะของนักวิจัยอย่างเป็นระบบ รวมถึงการมีหัวข้อวิจัยมุ่งเป้าที่ชัดเจน เป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้ระบบการวิจัยและค้นหาหลักฐานสามารถผลิตผลงานที่มีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิผล

6.2.2 วงจรย่อยภายในองค์ประกอบหลัก [2] ระบบจัดการความรู้และไอเดียนวัตกรรม

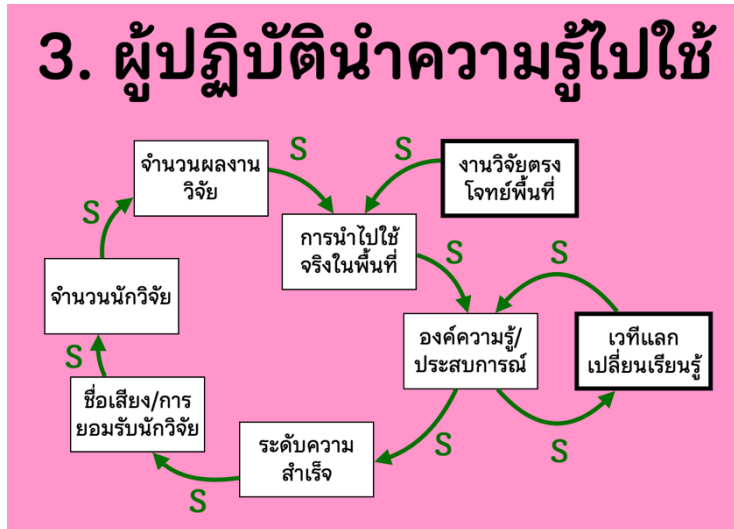
ภาพที่ 4 แสดงรายละเอียดวงจรย่อยภายในองค์ประกอบหลัก [2] ระบบจัดการความรู้และไอเดียนวัตกรรม

เพื่อให้เห็นภาพความเชื่อมโยงของแต่ละองค์ประกอบย่อยภายในองค์ประกอบหลัก [2] ระบบจัดการความรู้และไอเดียนวัตกรรม อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น สามารถอธิบายได้ดังนี้

- กระบวนการจัดการความรู้และไอเดียนวัตกรรมเริ่มต้นจาก “การนำความรู้เข้าสู่ระบบ” ซึ่งความรู้จะได้อาจมาจากองค์ประกอบหลัก [1] การวิจัย/ค้นหาหลักฐาน และชุดความรู้เดิมที่กรมควบคุมโรคมีรวบรวมไว้อยู่แล้ว ซึ่งปัจจัยนำเข้าเหล่านี้ทำให้ “จำนวนองค์ความรู้/ไอเดีย” ภายในระบบมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น
- ในขณะที่การมี “จำนวนองค์ความรู้/ไอเดีย” ที่หลากหลายและมากมายเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ แต่หากมีมากเกินไปโดยไม่มีการจัดการที่ดี อาจทำให้เกิดภาวะข้อมูลท่วมท้น (Information Overload) จากการมีข้อมูลซ้ำซ้อนและไม่อัปเดตอยู่ในระบบเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ผู้ใช้ประสบปัญหา “ความยากในการค้นหา” เฉพาะองค์ความรู้ที่ตนเองต้องการได้ยากลำบากขึ้น
- หากระบบขาดกระบวนการ “การคัดกรอง/จัดระบบ” ที่ดีพอ เมื่อต้องเผชิญกับ “จำนวนองค์ความรู้/ไอเดีย” ที่สูงมาก ผู้ใช้จะไม่สามารถค้นพบสิ่งที่ต้องการได้โดยง่าย ทำให้เกิดความไม่พึงพอใจและลดความถี่ในการใช้งานระบบลง “จำนวนผู้ใช้งานระบบ” จึงลดลง

- “จำนวนผู้ใช้งานระบบ” ที่ลดลง ทำให้โอกาสที่จะมีผู้นำความรู้จากระบบไปใช้งานต่อยอด จนเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ๆ ลดน้อยลง หรือถึงแม้ว่าจะมีการวิจัย/ค้นพบหลักฐานใหม่ๆ อยู่ แต่ก็ทำให้พนักงานวิจัยไม่อยากเสียเวลานำความรู้เข้าสู่ระบบ (เพราะคิดว่าไม่มีคนเข้าไปใช้งานระบบอยู่แล้ว) ทำให้ “การนำความรู้เข้าสู่ระบบ” ลดน้อยลง “จำนวนองค์ความรู้/ไอเดีย” ซึ่งหากไม่ได้รับการจัดการที่เหมาะสม อาจกลายเป็นคอขวด (Bottleneck) ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ ขององค์กรได้
- ดังนั้น เมื่อ “จำนวนองค์ความรู้/ไอเดีย” ในระบบเพิ่มสูงขึ้น ความจำเป็นของกระบวนการ “การคัดกรอง/จัดหมวดหมู่” ก็อย่างยิ่งที่มีความสำคัญตามไปด้วย เพื่อช่วยสังเคราะห์ จัดหมวดหมู่ และจัดโครงสร้างองค์ความรู้ให้ง่ายต่อการค้นหาและนำไปใช้ประโยชน์ หัวใจสำคัญจึงเป็นการเพิ่ม “ทักษะของนักจัดการความรู้”
- “สมรรถนะของระบบค้นหา” ก็เป็นสิ่งที่สำคัญเช่นกัน ยิ่งมีระบบค้นหาที่มีสมรรถนะสูง (เช่น มี AI ที่ช่วยค้นหาผลิตภัณฑ์วิชาการที่ตรงความต้องการของผู้ค้นหา โดยการทำหน้าที่อ่านรายละเอียดภายในผลิตภัณฑ์วิชาการที่มีแนวโน้มเกี่ยวข้องทั้งหมดก่อน แล้วจึงค่อยแสดงผลข้อมูลที่เกี่ยวข้องมากที่สุด โดยคำนึงถึงพฤติกรรมของผู้ใช้งานแต่ละคนด้วย) ก็อย่างยิ่งทำให้ “ความยากในการค้นหา” ลดลง
- เมื่อ “ความยากในการค้นหา” ลดลง จะส่งเสริมให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงองค์ความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสมได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ซึ่งปัจจัยนี้ จะส่งผลโดยตรงต่อการเพิ่มระดับ “ความพึงพอใจต่อระบบ” ซึ่งจะทำให้เกิดการใช้ซ้ำและบอกต่อ ทำให้ “จำนวนผู้ใช้งานระบบ” เพิ่มขึ้น
- การที่บุคลากรได้ศึกษาเรียนรู้และนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ในระบบไปใช้งานอย่างสม่ำเสมอ จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยจุดประกายความคิด สร้างแรงบันดาลใจ และพัฒนาไปสู่การเกิด ไอเดียนวัตกรรมใหม่ๆ
- จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบต่างๆ ภายในระบบจัดการความรู้และไอเดียนวัตกรรมนี้ มีความเชื่อมโยงและส่งผลกระทบต่อกันอย่างใกล้ชิด การสร้างสมดุลระหว่างการเพิ่มพูน ปริมาณองค์ความรู้กับการพัฒนากระบวนการคัดกรอง จัดระบบ รวมถึงการออกแบบ ช่องทางการเข้าถึงที่ใช้งานง่ายและมีประสิทธิภาพ เป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้ผู้ใช้เกิดความพึงพอใจ สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ และต่อยอดเป็นไอเดียสำหรับการพัฒนานวัตกรรมได้อย่างแท้จริง

6.2.3 วงจรย่อยภายในองค์ประกอบหลัก [3] ผู้ปฏิบัตินำความรู้ไปใช้

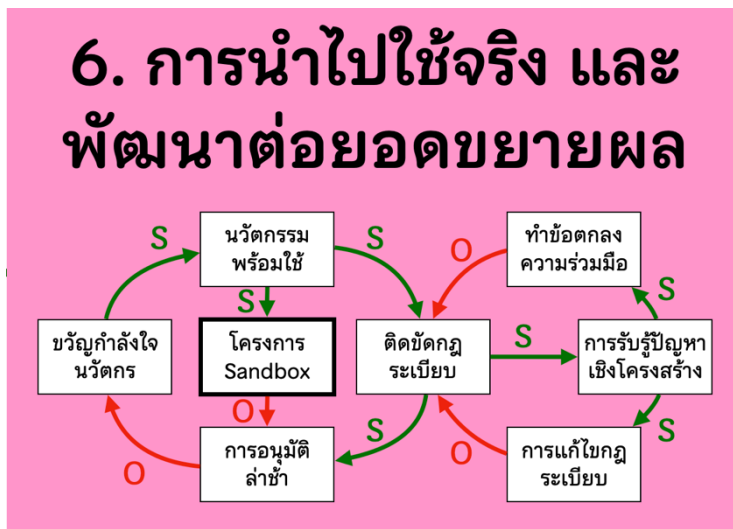
ภาพที่ 5 แสดงรายละเอียดวงจรย่อยภายในองค์ประกอบหลัก [3] ผู้ปฏิบัตินำความรู้ไปใช้

เพื่อให้เห็นภาพความเชื่อมโยงของแต่ละองค์ประกอบย่อยภายในองค์ประกอบหลัก [3] ผู้ปฏิบัตินำความรู้ไปใช้ อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น สามารถอธิบายได้ดังนี้

- เมื่อมี “จำนวนผลงานวิจัย” มากขึ้น และผลงานเหล่านั้นเป็น “งานวิจัยตรงโจทย์พื้นที่” จะส่งผลโดยตรงต่อการเพิ่ม “การนำไปใช้จริงในพื้นที่”
- เมื่อมีการนำองค์ความรู้จากงานวิจัยไปประยุกต์ใช้จริงในพื้นที่ปฏิบัติงาน จะทำให้เกิดการสั่งสม “องค์ความรู้/ประสบการณ์” ที่เกิดจากการปฏิบัติจริงของผู้ปฏิบัติงาน
- “องค์ความรู้/ประสบการณ์” ที่เพิ่มขึ้นนี้ เป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถนำไปแบ่งปัน พัฒนาต่อยอด และขยายผลผ่าน “เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้”
- ในขณะเดียวกัน “เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้” ที่มีคุณภาพและจัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยเสริมสร้างและยกระดับ “องค์ความรู้/ประสบการณ์” ของบุคลากรโดยรวมให้มีมากยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดเป็นวงจรเสริมแรงของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- “องค์ความรู้/ประสบการณ์” ที่เพิ่มพูนและผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จะส่งผลโดยตรงต่อการเพิ่ม “ระดับความสำเร็จ” ในการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ
- “ระดับความสำเร็จ” ที่สูงขึ้น จะทำให้ผลงานเป็นที่ประจักษ์และได้รับการยอมรับในวงกว้าง ช่วยเสริมสร้าง “ชื่อเสียง/การยอมรับนักวิจัย”
- การมี “ชื่อเสียง/การยอมรับนักวิจัย” ที่เพิ่มขึ้น จะเป็นแรงจูงใจสำคัญที่ดึงดูดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถให้สนใจเข้ามาทำงานวิจัยและพัฒนางานในพื้นที่มากขึ้น หรือรักษาบุคลากรเดิมที่มีคุณภาพไว้ ส่งผลให้ “จำนวนนักวิจัย” เพิ่มขึ้น

- เมื่อองค์กรเผชิญกับ “การสูญเสียบ/โอกาส” ที่สูงขึ้น อาจส่งผลให้มีการเพิ่ม “ความเข้มงวดในการอนุมัติ” โครงการนวัตกรรมในอนาคต เพื่อพยายามควบคุมและลดการสูญเสีย
- “ความเข้มงวดในการอนุมัติ” ที่เพิ่มขึ้นนี้ จะส่งผลในทิศทางตรงกันข้ามต่อการ “ริเริ่มโครงการนวัตกรรม” คือทำให้จำนวนโครงการใหม่ๆ ลดน้อยลง
- เพื่อลดปัญหา “ต้นแบบที่ไม่ได้นำไปใช้จริง” และเพิ่มโอกาสความสำเร็จของนวัตกรรม การมี “ความเข้าใจปัญหา/กลุ่มเป้าหมาย” อย่างลึกซึ้งก่อนการ “ริเริ่มโครงการนวัตกรรม” จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งความเข้าใจนี้มักได้รับการสนับสนุนจากการวิเคราะห์ “Big Data” และข้อมูลเชิงลึกอื่นๆ การเริ่มต้นโครงการด้วยความเข้าใจที่ชัดเจน จะช่วยให้ตัวต้นแบบที่พัฒนาขึ้นตอบโจทย์ความต้องการได้ดีขึ้น
- นอกจากนี้ “ทักษะของนวัตกรรม” เป็นอีกปัจจัยสำคัญอย่างยิ่ง หากนวัตกรรมมีทักษะที่สูงและรอบด้าน จะช่วยลดโอกาสในการเกิด “ต้นแบบที่ไม่ได้นำไปใช้จริง” และยังสามารถช่วยลด “การสูญเสียบ/โอกาส” โดยรวมของโครงการได้อีกด้วย
- ดังนั้น จะเห็นว่ากระบวนการสร้างนวัตกรรมจากไอเดียสู่ต้นแบบมีความละเอียดอ่อน การมุ่งเน้นพัฒนา “ทักษะของนวัตกรรม” ให้มีความสามารถสูง ควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้เกิด “ความเข้าใจปัญหา/กลุ่มเป้าหมาย” อย่างแท้จริงก่อนเริ่มโครงการ และการบริหาร “ความเข้มงวดในการอนุมัติ” อย่างสมดุล จะช่วยให้องค์กรสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เกิดประโยชน์สูงสุด และลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นได้

6.2.5 วงจรย่อยภายในวงจร [6] ระบบจัดการความรู้และไอเดียนวัตกรรม

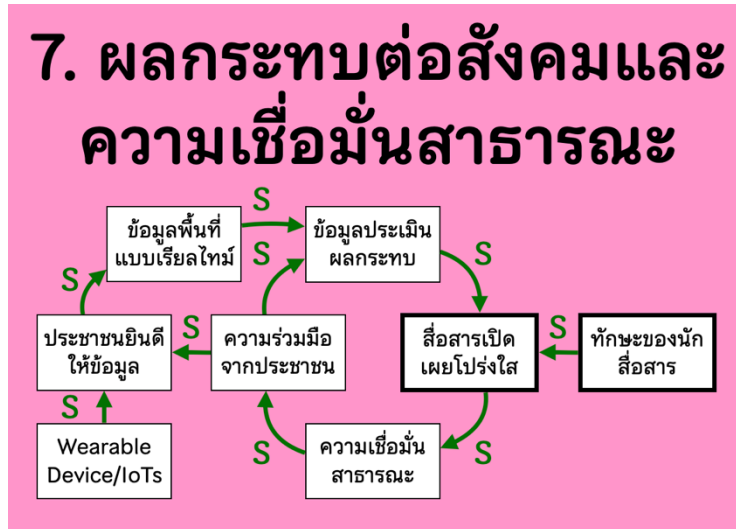

ภาพที่ 7 แสดงรายละเอียดวงจรย่อยภายในองค์ประกอบหลัก [6] การนำไปใช้จริงและพัฒนาต่อยอดขยายผล

เพื่อให้เห็นภาพความเชื่อมโยงของแต่ละองค์ประกอบย่อยภายในองค์ประกอบหลัก [6] การนำไปใช้จริง และพัฒนาต่อยอดขยายผล อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น สามารถอธิบายได้ดังนี้

- เมื่อมี “นวัตกรรมพร้อมใช้” จำนวนมาก แต่การนำไปขยายผลในวงกว้างมักต้องเผชิญกับปัญหา “ติดขัดกฎระเบียบ” ที่มีอยู่เดิม
- ปัญหา “ติดขัดกฎระเบียบ” เหล่านี้ จะส่งผลโดยตรง ทำให้เกิด “การอนุมัติล่าช้า” ในกระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์
- เมื่อเกิด “การอนุมัติล่าช้า” และกระบวนการไม่ราบรื่น ย่อมส่งผลกระทบต่อ “ขวัญกำลังใจนวัตกรรม” ทำให้รู้สึกท้อถอยหรือหมดกำลังใจ
- การที่ “ขวัญกำลังใจนวัตกรรม” ลดลง อาจนำไปสู่ความล่าช้าในการผลักดันนวัตกรรม หรือทำให้นวัตกรรมที่มีอยู่ไม่ถูกนำไปใช้อย่างเต็มศักยภาพ ส่งผลให้ปริมาณ “นวัตกรรมพร้อมใช้” ที่จะถูกนำไปขยายผลสำเร็จอาจไม่เป็นไปตามเป้าหมาย หรือเกิดการชะงักงันในการพัฒนานวัตกรรมรุ่นต่อไป
- เพื่อแก้ไขสถานการณ์ดังกล่าว แนวทางหนึ่งคือการพยายามลดการ “ติดขัดกฎระเบียบ” ซึ่งมักเริ่มต้นเนื่องจาก “การรับรู้ปัญหาเชิงโครงสร้าง” ทั้งที่เป็นข้อจำกัดภายในกรมฯ และข้อจำกัดระหว่างหน่วยงาน ในกรณีที่เป็นข้อจำกัดภายใน หากมีการพยายาม “การแก้ไขกฎระเบียบ” เพิ่มขึ้น ก็จะช่วยลดการ “ติดขัดกฎระเบียบ” ลงได้ ส่วนกรณีข้อจำกัดภายนอกกรมฯ การ “ทำข้อตกลงความร่วมมือ” ก็จะช่วยลดการ “ติดขัดกฎระเบียบ” ลงได้เช่นกัน
- อีกทางเลือกหนึ่งในการลดผลกระทบจากปัญหา “ติดขัดกฎระเบียบ” และ “การอนุมัติล่าช้า” คือการริเริ่ม “โครงการ Sandbox” หรือโครงการพื้นที่ ทดลองพิเศษ ซึ่งจะมีการลดข้อจำกัดบางอย่างลงให้เหลือน้อยที่สุด
- การเกิดขึ้นของ “โครงการ Sandbox” จะเพิ่มโอกาสให้กรมฯ สามารถนำ “นวัตกรรมพร้อมใช้” มาดำเนินการใช้งานจริงหรือพัฒนาต่อยอดได้ ช่วยลด “การอนุมัติล่าช้า” ซึ่งจะช่วยส่งเสริม “ขวัญกำลังใจนวัตกรรม”
- โดยสรุป การนำนวัตกรรมไปใช้จริงและขยายผลให้ประสบความสำเร็จ จำเป็นต้องมีการจัดการกับอุปสรรคเชิงระบบ โดยเฉพาะข้อจำกัดด้านกฎระเบียบและความล่าช้าในการอนุมัติ การสร้างความเข้าใจถึงปัญหาเชิงโครงสร้างผ่านกระบวนการสร้างความร่วมมือ เพื่อนำไปสู่การปฏิรูปกฎระเบียบ หรือการใช้กลไกพิเศษเช่น Sandbox ควบคู่ไปกับการดูแลรักษาขวัญและกำลังใจของนวัตกรรม ถือเป็นยุทธศาสตร์สำคัญที่จะช่วยให้นวัตกรรมของกรมควบคุมโรคเกิดประโยชน์ในวงกว้างได้อย่างแท้จริง

6.2.6 วงจรย่อยภายในองค์ประกอบหลัก [7] ผลกระทบต่อสังคมและความเชื่อมั่นสาธารณะ

ภาพที่ 8 แสดงรายละเอียดวงจรย่อยภายในองค์ประกอบหลัก [7] ผลกระทบต่อสังคมและความเชื่อมั่นสาธารณะ

เพื่อให้เห็นภาพความเชื่อมโยงของแต่ละองค์ประกอบย่อยภายในองค์ประกอบหลัก [7] ผลกระทบต่อสังคมและความเชื่อมั่นสาธารณะ อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น สามารถอธิบายได้ดังนี้

- การที่นวัตกรรมและองค์ความรู้จากกรมควบคุมโรค (ผลลัพธ์จากองค์ประกอบที่ 6) ถูกนำไปใช้งานจริงและเกิดประโยชน์ในวงกว้าง จะทำให้มี “ข้อมูลประเมินผลกระทบ” ที่เป็นรูปธรรมเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสะท้อนถึงคุณค่าและประสิทธิผลของการดำเนินงาน
- เมื่อมี “ข้อมูลประเมินผลกระทบ” ที่ชัดเจน หากถูกนำมา “สื่อสารเปิดเผยโปร่งใส” ไปยังสาธารณชน ด้วยทีมนักสื่อสารที่มี “ทักษะของนักสื่อสาร” ที่ดี ก็จะช่วยเสริมสร้าง “ความเชื่อมั่นสาธารณะ” ต่อกรมควบคุมโรคและระบบสาธารณสุขโดยรวม
- “ความเชื่อมั่นสาธารณะ” ที่เพิ่มสูงขึ้นนี้ จะส่งผลโดยตรงในการเพิ่ม “ความร่วมมือจากประชาชน” ในการปฏิบัติตามคำแนะนำ เข้าร่วมโครงการ หรือสนับสนุนมาตรการต่างๆ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และยังส่งผลให้ “ประชาชนยินดีให้ข้อมูล” สุขภาพส่วนบุคคล หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเฝ้าระวังและวิเคราะห์สถานการณ์โรค
- การที่ “ประชาชนยินดีให้ข้อมูล” มากขึ้น ประกอบกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น “Wearable Device/IoTs” จะทำให้กรมควบคุมโรคสามารถเข้าถึง “ข้อมูลพื้นที่แบบเรียลไทม์” ได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ ซึ่งข้อมูลเรียลไทม์นี้จะย้อนกลับไปเป็นส่วนหนึ่งของ “ข้อมูลประเมินผลกระทบ” ทำให้การประเมินมีความสมบูรณ์และทันต่อสถานการณ์มากยิ่งขึ้น

- เมื่อ “ภาระงานรวมของบุคลากร” อยู่ในระดับที่สูงและต่อเนื่องเป็นเวลานาน จะนำไปสู่ภาวะ “เครียด/ภาวะหมดไฟ” ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิตของบุคลากร
- ความเหนื่อยล้าและความเครียดที่สะสมนี้ อาจเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ “จำนวนคนลาออก/ขอย้าย” เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้จำนวนบุคลากรที่มีน้อยอยู่แล้ว ลดจำนวนลงไปอีก ซึ่งจะยิ่งซ้ำเติมปัญหาเดิมให้รุนแรงขึ้น
- “จำนวนคนลาออก/ขอย้าย” ที่เพิ่มขึ้นจะทำให้บุคลากรที่เหลืออยู่ต้องรับ “ภาระงานรวมของบุคลากร” ที่หนักขึ้นไปอีก ก่อให้เกิดเป็นวงจรอุบาทว์ คือ งานหนักขึ้น คนเครียดมากขึ้น คนลาออกมากขึ้น คนที่เหลือน้อยลงก็ยิ่งทำงานหนักขึ้นไปอีก
- เพื่อแก้ไขวงจรปัญหานี้และรักษาขีดสมรรถนะของระบบ แนวทางหนึ่งคือการออกมาตรการสนับสนุน เช่น “มาตรการด้านบุคลากร” ที่เหมาะสม (เช่น การให้สิ่งจูงใจ การพัฒนาเส้นทางอาชีพ การจัดสวัสดิการ) ซึ่งจะช่วยลด สภาวะบุคลากร “เครียด/ภาวะหมดไฟ” ได้ ทำให้กรมฯ สามารถรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพไว้ในระบบได้
- อีกแนวทางหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง คือ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อลด “ปริมาณงานประจำ” ลง โดยการลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อนและไม่จำเป็น ซึ่งจะช่วยแบ่งเบา “ภาระงานรวมของบุคลากร” ลงได้
- การลงทุนในเทคโนโลยีดิจิทัลนี้ อาจได้รับการจัดสรรมาจาก “งบประมาณ/การลงทุน” ที่ได้รับมาเพิ่มเติม เพื่อให้บุคลากรสามารถมุ่งเน้นไปที่งานที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ และทักษะเฉพาะทางได้มากขึ้น
- จะเห็นได้ว่า แม้ความสำเร็จในการสร้างผลลัพธ์จะนำมาซึ่งการลงทุนที่เพิ่มขึ้นและโอกาสในการพัฒนางานใหม่ๆ แต่ก็จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการภาระงานและดูแลบุคลากรอย่างชาญฉลาด การใช้ “มาตรการด้านบุคลากร” ที่เหมาะสมควบคู่ไปกับการลงทุนในเทคโนโลยีเพื่อลดปริมาณและระยะเวลาที่ใช้ในการทำงานประจำทั่วไปลงเพื่อให้บุคลากรมีเวลาทำงานด้านการวิจัย พัฒนานวัตกรรม และจัดการความรู้มากขึ้น จะเป็นกลไกสำคัญในการรักษาสมดุล สร้างขวัญกำลังใจ และเสริมสร้างขีดสมรรถนะของระบบการพัฒนานวัตกรรม วิจัย และจัดการความรู้ของกรมควบคุมโรคให้ยั่งยืนในระยะยาว

6.2.8 นัยยะต่อการวางแผนยุทธศาสตร์

การทำความเข้าใจกรอบแนวคิดเชิงระบบ R-KH นี้ มีนัยยะสำคัญต่อการกำหนดกลยุทธ์ในแผนปฏิบัติการฯ ฉบับปรับปรุง ดังนี้:

- **การมองแบบองค์รวม:** ต้องวางแผนโดยคำนึงถึงความเชื่อมโยงของการวิจัย การพัฒนานวัตกรรม และการจัดการความรู้ รวมถึงปัจจัยสนับสนุน ไม่สามารถเน้นพัฒนาองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งอย่างโดดเดี่ยวได้
- **การหาจุดคานงัด (Leverage Points):** การลงทุนในปัจจัยสนับสนุนบางอย่าง (เช่น การพัฒนาศักยภาพบุคลากร หรือการพัฒนากระบวนการจัดการ) อาจส่งผลกระทบต่อทั้งระบบ ได้มากกว่าการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ
- **การส่งเสริมวงจรเชิงบวก:** กลยุทธ์ควรออกแบบมาเพื่อเสริมสร้างวงจรป้อนกลับเชิงบวก (R-loops) เช่น การสร้างกลไกนำผลงานไปใช้ประโยชน์เพื่อให้เกิดการยอมรับและได้รับการสนับสนุนทรัพยากรกลับมา
- **การจัดการวงจรเชิงลบ/สร้างสมดุล:** ต้องระบุและหาทางแก้ไขปัญหาที่เป็นคอขวด หรือวงจรป้อนกลับเชิงลบ (เช่น กระบวนการที่ล่าช้าทำให้เสียโอกาส หรือขาดแรงจูงใจทำให้บุคลากรไม่ยอมทำงานวิจัย) รวมถึงการเสริมสร้างวงจรสร้างสมดุล (B-loops) ที่ช่วยให้ระบบตอบสนองต่อปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยสรุป กรอบแนวคิดความสัมพันธ์เชิงระบบของการวิจัย การจัดการความรู้ และนวัตกรรมนี้ จะเป็นเครื่องมือนำทางในการกำหนดทิศทาง กลยุทธ์ แผนงาน และตัวชี้วัดในบทต่อๆ ไป เพื่อให้มั่นใจว่าการขับเคลื่อนแผนฯ ฉบับปรับปรุงนี้ จะเป็นการพัฒนา “ทั้งระบบ” อย่างแท้จริง

6.3.2 กลุ่มสถานการณ์ “มีผลิตภัณฑ์วิชาการเกิดขึ้นแล้ว”

- **กรณีที่ 1: มีผลิตภัณฑ์วิชาการ > มีการนำไปใช้ประโยชน์ > ไม่มีการติดตามประเมินผล**
 - **นโยบายที่ควรดำเนินการ:** “แผน/นโยบายการติดตามประเมินผลกระทบของการนำผลิตภัณฑ์วิชาการ/นวัตกรรมไปใช้ประโยชน์”
 - **คำอธิบาย:** การมีผลงานนวัตกรรมหรือองค์ความรู้ที่ถูกนำไปใช้จริงในภาคสนาม แต่ขาดระบบการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบ ถือเป็นช่องว่างสำคัญในการบริหารจัดการความรู้และนวัตกรรม เนื่องจากทำให้องค์กรขาดข้อมูลเชิงประจักษ์ (empirical evidence) ที่สะท้อนผลลัพธ์ (output) ผลสัมฤทธิ์ (outcomes) และผลกระทบ (impacts) ที่เกิดขึ้นจริง การพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้องค์กรสามารถประเมินประสิทธิผลของนวัตกรรมหรือผลิตภัณฑ์วิชาการนั้น ๆ ว่าตอบโจทย์วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ ควรมีการขยายผล ปรับปรุง หรือพัฒนาต่อยอดในประเด็นใด เพื่อนำไปสู่การปรับใช้องค์ความรู้และนวัตกรรมในวงกว้างอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน
- **กรณีที่ 2: มีผลิตภัณฑ์วิชาการ > มีการนำไปใช้ประโยชน์ > มีการติดตามประเมินผล > ผลกระทบสูง > มีการสื่อสารสู่สาธารณะ**
 - **นโยบายที่ควรดำเนินการ:** “แผน/นโยบายการเพิ่มช่องทางการสื่อสาร”
 - **คำอธิบาย:** เมื่องานวิจัยหรือนวัตกรรมได้รับการประเมินว่ามีผลกระทบสูง และมีการสื่อสารเผยแพร่ต่อสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ จะทำให้เกิดการรับรู้ในวงกว้าง ส่งเสริมการยอมรับ การนำไปใช้ และการสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร รวมถึงสามารถเป็นต้นแบบให้กับองค์กรอื่น ขยายผลสู่การใช้งานระดับประเทศหรือระดับนานาชาติ การเพิ่มช่องทางการสื่อสารให้ครอบคลุมช่องทางที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม จึงเป็นกลไกเชิงรุกสำคัญต่อการสร้างผลกระทบเชิงระบบ เมื่องานวิจัยหรือนวัตกรรมได้รับการประเมินว่าก่อให้เกิดผลกระทบในระดับสูง และมีการสื่อสารเผยแพร่สู่สาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลให้เกิดการรับรู้และความเข้าใจในวงกว้าง ส่งเสริมการยอมรับ การนำไปใช้ และการสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร นอกจากนี้ยังสามารถเป็นต้นแบบให้กับองค์กรอื่น ๆ และขยายผลสู่การนำไปใช้ในระดับประเทศหรือนานาชาติ การเพิ่มช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม รวมถึงการใช้กลยุทธ์การสื่อสารเชิงรุกจึงเป็นกลไกสำคัญในการสร้างผลกระทบเชิงระบบและเพิ่มคุณค่าของผลงานวิจัยและนวัตกรรม

- **กรณี 3:** มีผลิตภัณฑ์วิชาการ > มีการนำไปใช้ประโยชน์ > มีการติดตามประเมินผล > ผลกระทบสูง > ไม่ได้สื่อสารสู่สาธารณะ
 - **นโยบายที่ควรดำเนินการ:** “แผน/นโยบายการสื่อสารผลงานวิชาการสู่สาธารณะ”
 - **คำอธิบาย:** แม้ผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมจะมีประสิทธิผลและสร้างผลกระทบในระดับสูง แต่หากขาดการสื่อสารหรือการเผยแพร่ข้อมูลสู่สาธารณะอย่างเป็นระบบ จะทำให้องค์กรพลาดโอกาสในการขยายผล สร้างความร่วมมือกับภาคส่วนอื่นๆ และส่งเสริมการนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ในวงกว้าง การไม่สื่อสารผลงานอาจส่งผลกระทบต่อความต่อเนื่องของการสนับสนุนทั้งในเชิงนโยบายและงบประมาณ รวมถึงการยอมรับจากภาคประชาสังคม และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ องค์กรจึงควรให้ความสำคัญกับการวางแผนและดำเนินกลยุทธ์การสื่อสารประชาสัมพันธ์ผลงานที่มีคุณค่า เพื่อสร้างการรับรู้ สร้างอิทธิพลเชิงบวก (positive influence) และก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันในสังคม
- **กรณี 4:** มีผลิตภัณฑ์วิชาการ > ไม่มีการนำไปใช้ประโยชน์ > โจทย์ R-K-I ตรงเป้า > คุณภาพ R-K-I ผ่านเกณฑ์ > เครือข่ายไม่รู้จักผลงาน
 - **นโยบายที่ควรดำเนินการ:** “แผน/นโยบายการสนับสนุนการเผยแพร่ผลิตภัณฑ์วิชาการสู่กลุ่มเป้าหมาย”
 - **คำอธิบาย:** ในกรณีที่องค์กรมีผลิตภัณฑ์วิชาการหรือนวัตกรรมที่มีคุณภาพสูงและตอบโจทย์ความต้องการของผู้ใช้หรือกลุ่มเป้าหมาย แต่ยังไม่มีการนำไปใช้ประโยชน์อย่างแพร่หลาย สาเหตุสำคัญประการหนึ่งอาจมาจากการที่กลุ่มเป้าหมายหลักหรือเครือข่ายผู้มีส่วนได้ส่วนเสียยังไม่รับรู้ถึงการมีอยู่ของผลงานดังกล่าว ซึ่งอาจเกิดจากการขาดงบประมาณสนับสนุน กิจกรรมการเผยแพร่ การขาดช่องทางหรือกลไกการเผยแพร่ที่มีประสิทธิภาพ หรือการไม่สามารถนำเสนอเนื้อหาความรู้ให้สอดคล้องและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม องค์กรควรพัฒนายุทธศาสตร์การเผยแพร่ผลิตภัณฑ์วิชาการ/นวัตกรรมที่ครอบคลุมทั้งในเชิงงบประมาณ การพัฒนาสื่อและช่องทางที่หลากหลาย และการสร้างกิจกรรมการมีส่วนร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเพิ่มโอกาสในการนำผลงานไปสู่การใช้ประโยชน์ที่กว้างขวางยิ่งขึ้น
- **กรณี 5:** มีผลิตภัณฑ์วิชาการ > ไม่มีการนำไปใช้ประโยชน์ > โจทย์ R-K-I ตรงเป้า > คุณภาพ R-K-I ผ่านเกณฑ์ > เครือข่ายรู้จักผลงาน
 - **นโยบายที่ควรดำเนินการ:** “แผน/นโยบายการสร้างเครือข่ายเข้มแข็ง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้”
 - **คำอธิบาย:** แม้จะมีผลิตภัณฑ์วิชาการ/นวัตกรรมที่มีคุณภาพและตอบโจทย์ความต้องการ และเครือข่ายผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบถึงการมีอยู่ของผลงานแล้ว แต่ยังคงไม่มีการนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม สถานการณ์นี้อาจสะท้อนว่าเครือข่ายยังขาดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในตัวผลิตภัณฑ์ การประยุกต์ใช้ หรือประโยชน์ที่จะได้รับ หรืออาจมีอุปสรรคอื่น ๆ

ในการนำไปปรับใช้ในบริบทของตนเอง องค์กรจึงควรให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายทางวิชาการและวิชาชีพ ผ่านการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการ การฝึกอบรมเฉพาะทาง หรือการจัดเวทีนำเสนอผลงาน และประสบการณ์การนำไปใช้ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง กระตุ้นการทดลองนำไปใช้ และส่งเสริมการต่อยอดองค์ความรู้และนวัตกรรมให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

- **กรณี 6: มีผลิตภัณฑ์วิชาการ > ไม่มีการนำไปใช้ประโยชน์ > โจทย์ R-K-I ตรงเป้า > คุณภาพ R-K-I ไม่ผ่านเกณฑ์ > ความสามารถของบุคลากรไม่เพียงพอ**
 - **นโยบายที่ควรดำเนินการ:** “แผน/นโยบายการพัฒนาทักษะบุคลากร”
 - **คำอธิบาย:** แม้องค์กรจะมีผลิตภัณฑ์วิชาการที่พัฒนาขึ้น ตรงกับเป้าหมายของโจทย์ R-K-I แต่หากคุณภาพของผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ผลงานนั้นก็จะไม่ถูกนำไปใช้งาน ในกรณีที่สาเหตุหลักเกิดจากความสามารถหรือทักษะของบุคลากรไม่เพียงพอ สถานการณ์นี้สะท้อนถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการยกระดับศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาทักษะบุคลากรถือเป็นกลไกเชิงยุทธศาสตร์ในการเพิ่มขีดความสามารถขององค์กร โดยควรมุ่งเน้นการพัฒนาที่ครอบคลุมหลายมิติ เช่น การฝึกอบรมทักษะเฉพาะทาง (specialized skills training) การให้คำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญหรือที่ปรึกษา (expert consultation/mentorship) การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มวิชาชีพ (communities of practice) และการจัดให้มีระบบพี่เลี้ยง (mentoring system) หรือผู้ฝึกสอน (coaching) ภายในหน่วยงาน เพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้บุคลากรสามารถผลิตผลงานที่มีคุณภาพสูง ตรงตามมาตรฐาน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง
- **กรณี 7: มีผลิตภัณฑ์วิชาการ > ไม่มีการนำไปใช้ประโยชน์ > โจทย์ R-K-I ไม่ตรงเป้า**
 - **นโยบายที่ควรดำเนินการ:** “แผน/นโยบายการจัดทำแผนที่นำทางงานวิจัย นวัตกรรม และจัดการความรู้ (R-K-I Roadmap)”
 - **คำอธิบาย:** กรณีที่ผลิตภัณฑ์วิชาการได้รับการพัฒนาจนเสร็จสมบูรณ์ แต่ยังไม่ถูกนำไปใช้ประโยชน์จริง สาเหตุหลักอาจมาจากการที่ผลงานนั้นไม่สอดคล้องกับโจทย์ปัญหา หรือความต้องการที่แท้จริงของกลุ่มเป้าหมาย ระดับประเทศ หรือบริบทในพื้นที่ สถานการณ์นี้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการทบทวนกระบวนการกำหนดทิศทางและประเด็นวิจัย และนวัตกรรมขององค์กร การจัดทำหรือปรับปรุงแผนที่นำทางด้านงานวิจัย การจัดการความรู้ และนวัตกรรม (R-K-I Roadmap) จะช่วยให้การกำหนดแนวคิดโครงการวิจัย และการพัฒนานวัตกรรมในอนาคตมีความสอดคล้องและตอบโจทย์ยุทธศาสตร์ขององค์กร ความต้องการของประเทศ หรือปัญหาสำคัญในระดับพื้นที่ได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างผลงานที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงและสร้างผลกระทบเชิงบวก

6.3.3 กลุ่มสถานการณ์ “ไม่มีผลิตภัณฑ์วิชาการเกิดขึ้น”

- **กรณี 8:** ไม่มีผลิตภัณฑ์วิชาการ > มีข้อเสนอโครงการวิจัย > ได้รับอนุมัติทุน > ผ่านการพิจารณา
ด้านจริยธรรมการวิจัย (EC)
 - **นโยบายที่ควรดำเนินการ:** “แผน/นโยบายการพัฒนาระบบบริหารจัดการและสนับสนุน
โครงการ R-K-I”
 - **คำอธิบาย:** เมื่อข้อเสนอโครงการวิจัยได้รับการพิจารณาอนุมัติให้ทุนสนับสนุนและผ่าน
การรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ (EC/IRB) เรียบร้อยแล้ว
แต่ในท้ายที่สุดกลับไม่มีผลิตภัณฑ์วิชาการหรือผลงานที่เป็นรูปธรรมออกมา สถานการณ์นี้
บ่งชี้ถึงปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างกระบวนการดำเนินโครงการวิจัย ซึ่งอาจมี
สาเหตุมาจากปัจจัยเชิงระบบ เช่น การบริหารจัดการโครงการที่ขาดประสิทธิภาพ การขาด
การติดตามความก้าวหน้าอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ หรือการไม่ได้รับการสนับสนุน
ที่เพียงพอและทันเวลาที่เมื่อเกิดปัญหา กรณีนี้เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการพัฒนาระบบ
บริหารจัดการและสนับสนุนโครงการ R-K-I ที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ เช่น การกำหนด
กลไกการติดตามความก้าวหน้าของโครงการเป็นระยะ (milestone monitoring)
การประเมินความเสี่ยงและอุปสรรคระหว่างการดำเนินงาน (risk assessment and
mitigation) และการให้คำปรึกษาหรือความช่วยเหลือทางวิชาการและทรัพยากรอย่าง
ทันเวลาที่ ระบบดังกล่าวจะทำหน้าที่เป็นกลไกประกันคุณภาพ (quality assurance)
ของกระบวนการวิจัย ช่วยให้สามารถตรวจพบปัญหาได้ทันเวลาที่ และจัดสรรทรัพยากร
หรือให้การสนับสนุนที่จำเป็น เพื่อผลักดันให้โครงการสามารถผลิตผลงานวิชาการ/นวัตกรรม
ที่เป็นรูปธรรมและมีคุณภาพได้สำเร็จตามแผนที่วางไว้
- **กรณี 9:** ไม่มีผลิตภัณฑ์วิชาการ > มีข้อเสนอโครงการวิจัย > ได้รับอนุมัติทุน > ไม่ผ่าน EC >
ความสามารถบุคลากรไม่เพียงพอ
 - **นโยบายที่ควรดำเนินการ:** “แผน/นโยบายการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการวิจัย
และจริยธรรมการวิจัย”
 - **คำอธิบาย:** การที่ข้อเสนอโครงการวิจัยได้รับอนุมัติทุนสนับสนุนในหลักการ แต่ไม่ผ่าน
การพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ (EC) มักสะท้อนถึงข้อจำกัด
ด้านความรู้ ความเข้าใจ หรือทักษะของบุคลากรในการออกแบบระเบียบวิธีวิจัย (research
methodology) การประเมินประเด็นทางจริยธรรมที่เกี่ยวข้อง และการจัดทำข้อเสนอ
โครงการให้เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการและหลักจริยธรรมการวิจัยสากล ดังนั้น
การพัฒนาศักยภาพบุคลากรจึงเป็นนโยบายสำคัญ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความสามารถในการ
ออกแบบการวิจัย การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยที่มีคุณภาพ ครอบคลุมประเด็น
ทางจริยธรรมอย่างถูกต้องและครบถ้วน และสอดคล้องกับหลักการทางวิทยาศาสตร์
และแนวปฏิบัติที่ดีด้านการวิจัย

- **กรณี 10:** ไม่มีผลิตภัณฑ์วิชาการ > มีข้อเสนอโครงการวิจัย > ไม่ได้รับอนุมัติทุน > ไม่มีแหล่งทุน
 - **นโยบายที่ควรดำเนินการ:** “แผน/นโยบายการจัดการจัดหาแหล่งทุนเพิ่มเติม”
 - **คำอธิบาย:** การที่ข้อเสนอโครงการวิจัยที่มีศักยภาพหรือไม่สามารถดำเนินการต่อได้เนื่องจากไม่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ หรือขาดแหล่งทุนอื่นมารองรับ ถือเป็นอุปสรรคสำคัญที่จำกัดการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมขององค์กร แม้ว่าโครงการนั้นๆ อาจมีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์หรือตอบโจทย์ความต้องการของสังคมก็ตาม สถานการณ์นี้สะท้อนถึงความท้าทายในการบริหารจัดการทรัพยากรและความยั่งยืนของระบบวิจัยภายในองค์กร องค์กรจึงควรกำหนดนโยบายและกลยุทธ์เชิงรุกในการแสวงหาและกระจายความเสี่ยงด้านแหล่งทุนวิจัย เช่น การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรไม่แสวงหากำไร หรือแหล่งทุนระหว่างประเทศ การจัดตั้งกองทุนวิจัยภายในองค์กร หรือการพัฒนาข้อเสนอโครงการให้มีความน่าสนใจและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ และเงื่อนไขของแหล่งทุนที่มีศักยภาพ
- **กรณี 11:** ไม่มีผลิตภัณฑ์วิชาการ > ไม่มีข้อเสนอโครงการวิจัย > บุคลากรมีแรงจูงใจ > บุคลากรมีเวลา > มีทักษะพื้นฐาน R-K-I
 - **นโยบายที่ควรดำเนินการ:** “การกำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน (KPIs) และเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ด้าน R-K-I เพื่อกระตุ้นการดำเนินงาน”
 - **คำอธิบาย:** ในกรณีที่บุคลากรในองค์กรมีทั้งแรงจูงใจในการทำงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรม มีเวลาที่สามารถจัดสรรได้ และมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานด้าน R-K-I อยู่แล้ว แต่ยังคงไม่มีการริเริ่มจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยหรือผลิตผลงานวิชาการ/นวัตกรรม ออกมาอย่างเป็นรูปธรรม อาจเป็นผลมาจากการขาดกลไกขับเคลื่อนเชิงระบบ หรือขาดเป้าหมายที่ชัดเจน การกำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน (Key Performance Indicators: KPIs) และเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ด้าน R-K-I ที่ชัดเจนและสามารถวัดผลได้ จึงเป็นเครื่องมือเชิงนโยบายที่มีประสิทธิภาพในการผลักดันให้เกิดการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม มิใช่เพียงเพื่อกระตุ้นแรงจูงใจ แต่เป็นการสร้างพันธะผูกพัน (commitment) ในเชิงประสิทธิภาพของงาน ทำให้บุคลากรต้องนำศักยภาพและความพร้อมที่มีอยู่มาแปรเปลี่ยนให้เป็นการปฏิบัติจริง และสร้างผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรและสังคม
- **กรณี 12:** ไม่มีผลิตภัณฑ์วิชาการ > ไม่มีข้อเสนอโครงการวิจัย > บุคลากรมีแรงจูงใจ > บุคลากรมีเวลา > ไม่มีทักษะพื้นฐาน R-K-I
 - **นโยบายที่ควรดำเนินการ:** “แผน/นโยบายการพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นด้าน R-K-I สำหรับบุคลากร”
 - **คำอธิบาย:** แม้บุคลากรจะมีแรงจูงใจในการทำงานและมีเวลาที่สามารถอุทิศให้กับงาน R-K-I ได้ แต่หากขาดทักษะพื้นฐานที่จำเป็น เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ การออกแบบการวิจัย

การสืบค้นและสังเคราะห์ข้อมูล การเขียนข้อเสนอโครงการ หรือการจัดการโครงการ ก็ย่อมเป็นอุปสรรคสำคัญในการริเริ่มและดำเนินโครงการให้ประสบผลสำเร็จ องค์กรจำเป็นต้องลงทุนในการพัฒนาทักษะเหล่านี้ ผ่านการจัดหลักสูตรฝึกอบรม การให้คำปรึกษา หรือการสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง พร้อมทั้งมีการติดตามและประเมินผลการพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บุคลากรมีความพร้อมและมั่นใจในการขับเคลื่อนงาน R-K-I

- **กรณี 13: ไม่มีผลิตภัณฑ์วิชาการ > ไม่มีข้อเสนอโครงการวิจัย > บุคลากรมีแรงจูงใจ > บุคลากรไม่มีเวลา**
 - **นโยบายที่ควรดำเนินการ:** “แผน/นโยบายการปรับโครงสร้างภาระงานและการจัดสรรเวลาเพื่อสนับสนุนงาน R-K-I” หรือ “แผน/นโยบายการนำเทคโนโลยีและระบบอัตโนมัติมาสนับสนุนการปฏิบัติงานประจำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดภาระงาน”
 - **คำอธิบาย:** ในกรณีที่บุคลากรมีแรงจูงใจสูงในการทำงานวิจัยหรือพัฒนานวัตกรรม แต่ประสบปัญหาข้อจำกัดด้านเวลาเนื่องจากภาระงานประจำ (routine work) ที่มีปริมาณมากและเร่งด่วน องค์กรจำเป็นต้องกำหนดนโยบายที่ช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์งานวิจัย นวัตกรรม และองค์ความรู้ได้อย่างยั่งยืน แนวทางแรกคือ การพิจารณาทบทวนและปรับโครงสร้างการจัดสรรเวลาและภาระงาน โดยอาจมีการลดปริมาณงานประจำที่ไม่จำเป็น จัดลำดับความสำคัญของงานใหม่ หรือจัดตารางการทำงานที่ยืดหยุ่น เพื่อเปิดโอกาสให้บุคลากรสามารถจัดสรรเวลาสำหรับการทำงานวิจัยและนวัตกรรมได้อย่างเหมาะสม โดยไม่จำเป็นต้องเบียดบังเวลาส่วนตัว ซึ่งจะช่วยป้องกันภาวะหมดไฟ (burnout) และรักษาสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว แนวทางที่สองคือ การลงทุนและส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบอัตโนมัติ มาช่วยลดภาระงานประจำที่มีลักษณะซ้ำซาก เช่น การใช้ซอฟต์แวร์ในการจัดการเอกสารและข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นโดยอัตโนมัติ หรือการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในงานสนับสนุนต่าง ๆ เพื่อให้บุคลากรมีเวลาและทรัพยากรทางปัญญาเพิ่มขึ้นสำหรับการมุ่งเน้นไปที่การดำเนินงาน R-K-I ที่มีคุณค่าสูง การดำเนินนโยบายทั้งสองแนวทางนี้จะช่วยให้องค์กรสามารถปลดปล่อยศักยภาพและแรงจูงใจของบุคลากรให้กลายเป็นผลผลิตด้านวิชาการและนวัตกรรมที่เป็นรูปธรรม และส่งเสริมให้เกิดการขับเคลื่อนงาน R-K-I อย่างต่อเนื่องในระยะยาว
- **กรณี 14: ไม่มีผลิตภัณฑ์วิชาการ > ไม่มีข้อเสนอโครงการวิจัย > บุคลากรไม่มีแรงจูงใจ**
 - **นโยบายที่ควรดำเนินการ:** “แผน/นโยบายการพัฒนาเส้นทางอาชีพและระบบจูงใจ” หรือ “แผน/นโยบายการพัฒนาวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ชุมชน R-K-I”
 - **คำอธิบาย:** ในสถานการณ์ที่บุคลากรขาดแรงจูงใจในการริเริ่มจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยหรือผลิตผลงานวิชาการ/นวัตกรรม องค์กรจำเป็นต้องมีนโยบายที่มุ่งเน้นการสร้างแรงจูงใจทั้งในเชิงโครงสร้างและเชิงวัฒนธรรม เพื่อปลูกฝังและกระตุ้นพลังสร้างสรรค์ภายในองค์กร

แนวทางแรกคือ การพัฒนาเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ และระบบการให้รางวัล และแรงจูงใจที่ชัดเจน โดยกำหนดให้ผลงานวิชาการและนวัตกรรมเป็นองค์ประกอบสำคัญของตัวชี้วัดความสำเร็จและความก้าวหน้า ทั้งในระดับบุคคล ทีมงาน และหน่วยงาน เพื่อให้บุคลากรที่ทุ่มเทและสร้างสรรค์ผลงาน R-K-I ได้รับการยอมรับและมีแรงจูงใจจากรางวัล การเลื่อนตำแหน่ง หรือสิทธิประโยชน์อื่น ๆ ที่จับต้องได้ เมื่อผลงานด้าน R-K-I ส่งผลโดยตรงต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานและความก้าวหน้าในอาชีพ บุคลากรจะเห็นคุณค่าและความสำคัญของการริเริ่มและขับเคลื่อนงานวิจัยและนวัตกรรมอย่างเป็นรูปธรรม

แนวทางที่สองคือ การพัฒนาวัฒนธรรมองค์กร สภาพแวดล้อมการทำงาน และชุมชนนักปฏิบัติที่ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงาน R-K-I สร้างบรรยากาศที่ทุกคนในองค์กรเห็นคุณค่า ให้ความสำคัญ และร่วมกันผลักดันงานวิจัยและนวัตกรรม ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามสายงาน การยอมรับความสำเร็จและการเรียนรู้จากความล้มเหลว และสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรรุ่นใหม่เกิดความสนใจและเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการขับเคลื่อน R-K-I อย่างต่อเนื่อง การดำเนินนโยบายทั้งสองแนวทางนี้ควบคู่กันไป จะช่วยเสริมสร้างทั้งแรงจูงใจภายใน (intrinsic motivation) เช่น ความรู้สึกท้าทาย ความภาคภูมิใจในผลงาน และแรงจูงใจภายนอก (extrinsic motivation) เช่น การได้รับการยอมรับ รางวัล หรือความก้าวหน้า ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาและยกระดับผลงานวิชาการและนวัตกรรมขององค์กรอย่างยั่งยืนในระยะยาว

6.4 สรุปข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแนวทางการขับเคลื่อนระบบการวิจัย การจัดการความรู้ และนวัตกรรมเชิงบูรณาการ

การวิเคราะห์พลวัตเชิงระบบของการวิจัย การจัดการความรู้ และนวัตกรรม ประกอบกับแนวทางการตัดสินใจเชิงนโยบายที่ได้จากต้นไม้วัดตัดสินใจ R-K-I ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการดำเนินมาตรการเชิงกลยุทธ์หลายด้านพร้อมกัน เพื่อเสริมสร้างจุดแข็ง แก้ไขจุดอ่อน ลดอุปสรรค และใช้ประโยชน์จากโอกาสที่มีอยู่ อันจะนำไปสู่การพัฒนาระบบ R-K-I ของกรมควบคุมโรคให้เข้มแข็งและสามารถส่งมอบคุณค่าต่อการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประเทศได้อย่างยั่งยืน ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแนวทางการขับเคลื่อนที่สำคัญ สามารถสรุปและบูรณาการได้ ดังนี้

6.4.1 ด้านการสร้างและพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมที่มีคุณภาพและตรงเป้า

- **ยกระดับคุณภาพและความตรงประเด็นของงานวิจัยและนวัตกรรม:**
 - ส่งเสริมนโยบายและการจัดสรรทุนที่ชัดเจนเพื่อสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา โดยมุ่งเน้นหัวข้อวิจัยและนวัตกรรมที่ตอบโจทย์ความต้องการเร่งด่วนของประเทศและพื้นที่ รวมถึงการจัดทำ “แผนที่นำทางงานวิจัย นวัตกรรม และจัดการความรู้ (R-K-I Roadmap)” เพื่อกำหนดทิศทางที่ชัดเจน

- พัฒนากระบวนการกลั่นกรองและอนุมัติข้อเสนอโครงการวิจัยและนวัตกรรมให้มีประสิทธิภาพ ลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อนและระยะเวลาที่ล่าช้า เพื่อรักษาขวัญกำลังใจของนักวิจัยและนวัตกรรม
- ส่งเสริมการทำความเข้าใจปัญหา กลุ่มเป้าหมาย และบริบทอย่างลึกซึ้ง ก่อนการริเริ่มโครงการนวัตกรรม โดยอาจใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้มั่นใจว่านวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง
- **พัฒนากระบวนการจัดการองค์ความรู้และไอเดียนวัตกรรม:**
 - ลงทุนในระบบการคัดกรอง จัดหมวดหมู่ สังเคราะห์ และเชื่อมโยงองค์ความรู้ และไอเดียนวัตกรรมอย่างเป็นระบบ เพื่อให้บุคลากรสามารถเข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์ได้ง่าย ลดภาวะข้อมูลท่วมท้น
 - พัฒนาระบบค้นหาข้อมูลและองค์ความรู้ที่มีประสิทธิภาพสูง เช่น การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อช่วยในการสืบค้น และนำเสนอข้อมูลที่ตรงความต้องการ

6.4.2 ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและเสริมสร้างวัฒนธรรม R-K-I

- **พัฒนาทักษะและความเชี่ยวชาญของบุคลากรอย่างรอบด้าน:**
 - เร่งรัดการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับนักวิจัย นวัตกรรม และนักจัดการความรู้ เช่น ทักษะการทำวิจัยคุณภาพสูง การวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนข้อเสนอโครงการ การจัดการทรัพย์สินทางปัญญา ทักษะด้านจริยธรรมการวิจัย และทักษะการสื่อสารผลงาน
 - จัดให้มีระบบพี่เลี้ยง (Mentorship) และผู้เชี่ยวชาญที่ปรึกษา เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาของบุคลากรอย่างใกล้ชิด
- **สร้างแรงจูงใจและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงาน R-K-I:**
 - พัฒนาเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ (Career Path) และระบบการให้รางวัล และแรงจูงใจที่ชัดเจนและเป็นธรรมสำหรับบุคลากรที่มีผลงาน R-K-I ดีเด่น
 - ปรับโครงสร้างภาระงานและจัดสรรเวลาให้บุคลากรมีเวลาเพียงพอสำหรับทำงาน R-K-I ควบคู่ไปกับงานประจำ หรือพิจารณานำเทคโนโลยีมาช่วยลดภาระงานประจำ
 - ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดกว้าง ยอมรับการทดลอง เรียนรู้จากความสำเร็จ และความล้มเหลว สนับสนุนการทำงานเป็นทีม และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

- กำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน (KPIs) และเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ด้าน R-K-I ที่ชัดเจน เพื่อกระตุ้นการดำเนินงานในกรณีที่บุคลากรมีความพร้อมแต่ยังไม่มี การริเริ่มโครงการ

6.4.3 ด้านการพัฒนาระบบนิเวศ โครงสร้างพื้นฐาน และกลไกสนับสนุน R-K-I

- พัฒนาระบบบริหารจัดการและติดตามประเมินผล R-K-I:
 - จัดตั้งหรือเสริมความเข้มแข็งของระบบบริหารจัดการโครงการ R-K-I ให้มีประสิทธิภาพ สามารถติดตามความก้าวหน้า ให้การสนับสนุนเมื่อเกิดปัญหา และประกันคุณภาพของผลงาน
 - พัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลกระทบของการนำผลิตภัณฑ์วิชาการ และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ทราบถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงและใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับในการพัฒนางานต่อไป
- เสริมสร้างโครงสร้างพื้นฐานและแหล่งทรัพยากร:
 - จัดหาและพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล เครื่องมือ และแพลตฟอร์มที่ทันสมัย เพื่อสนับสนุนการทำงาน R-K-I เช่น ระบบฐานข้อมูลกลาง ระบบคลังความรู้ โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูล และเครื่องมือสำหรับการทำงานร่วมกัน
 - แสวงหาและจัดหาแหล่งทุนสนับสนุนงานวิจัยและนวัตกรรมเพิ่มเติมให้เพียงพอ และเข้าถึงได้ ทั้งจากแหล่งทุนภายในและภายนอกประเทศ
- ส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือ:
 - สร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ R-K-I ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ให้มีความเข้มแข็ง ผ่านการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการสร้างชุมชนนักปฏิบัติ
 - พิจารณาสร้างพื้นที่ทดลองพิเศษ (R-K-I Sandbox) เพื่อลดข้อจำกัดด้านกฎระเบียบ และเร่งรัดการพัฒนานวัตกรรมที่มีศักยภาพสูง

6.4.4 ด้านการสื่อสาร การเผยแพร่ และการผลักดันการนำผลงานไปใช้ประโยชน์

- พัฒนากลยุทธ์และช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ:
 - จัดทำแผน/นโยบายการสื่อสารผลงานวิชาการและนวัตกรรมสู่สาธารณะ และกลุ่มเป้าหมายอย่างเป็นระบบ โดยใช้ช่องทางที่หลากหลายและเหมาะสมกับแต่ละกลุ่ม
 - เพิ่มช่องทางการสื่อสารให้ครอบคลุมและเข้าถึงได้ง่ายยิ่งขึ้นเมื่อผลงานมีผลกระทบสูงและเป็นที่ต้องการ

- ส่งเสริมการนำผลงานวิจัย องค์ความรู้ และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์:
 - สร้างกลไกสนับสนุนการเผยแพร่ผลิตภัณฑ์วิชาการและนวัตกรรมสู่กลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน โดยเฉพาะในกรณีที่ผลงานมีคุณภาพแต่ยังไม่เป็นที่รู้จัก
 - สนับสนุนให้มีการนำองค์ความรู้จากงานวิจัยไปประยุกต์ใช้จริงในพื้นที่ปฏิบัติงาน และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง

การดำเนินการตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแนวทางเหล่านี้อย่างจริงจังและบูรณาการ จะเป็นกุญแจสำคัญในการยกระดับขีดความสามารถด้านการพัฒนานวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ของกรมควบคุมโรค นำไปสู่การสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อสุขภาพของประชาชนและการพัฒนาระบบสาธารณสุขของประเทศโดยรวม ซึ่งจะเป็นรากฐานสำคัญในการกำหนดทิศทาง ยุทธศาสตร์ และแผนงานที่จะกล่าวถึงในบทต่อไปของแผนปฏิบัติการฉบับนี้

ส่วนที่ 4: ทิศทางและกรอบยุทธศาสตร์

บทที่ 7: ยุทธศาสตร์การพัฒนานวัตกรรม วิจัย จัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพของประเทศไทย พ.ศ. 2568-2570 (ปรับปรุง 2568)

7.1 วิสัยทัศน์ (Vision)

“กรมควบคุมโรคเป็นผู้นำการขับเคลื่อนนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ให้ประชาชนมีสุขภาวะที่ดี ภายในปี 2570”

7.2 วัตถุประสงค์ของแผน

เพื่อให้ประชาชนชาวไทยมีสุขภาพดี ลดป่วย ลดตาย มีความรอบรู้ และพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพ ห่างไกลโรคและภัยสุขภาพด้วยเทคโนโลยีและองค์ความรู้ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

7.3 พันธกิจ (Mission)

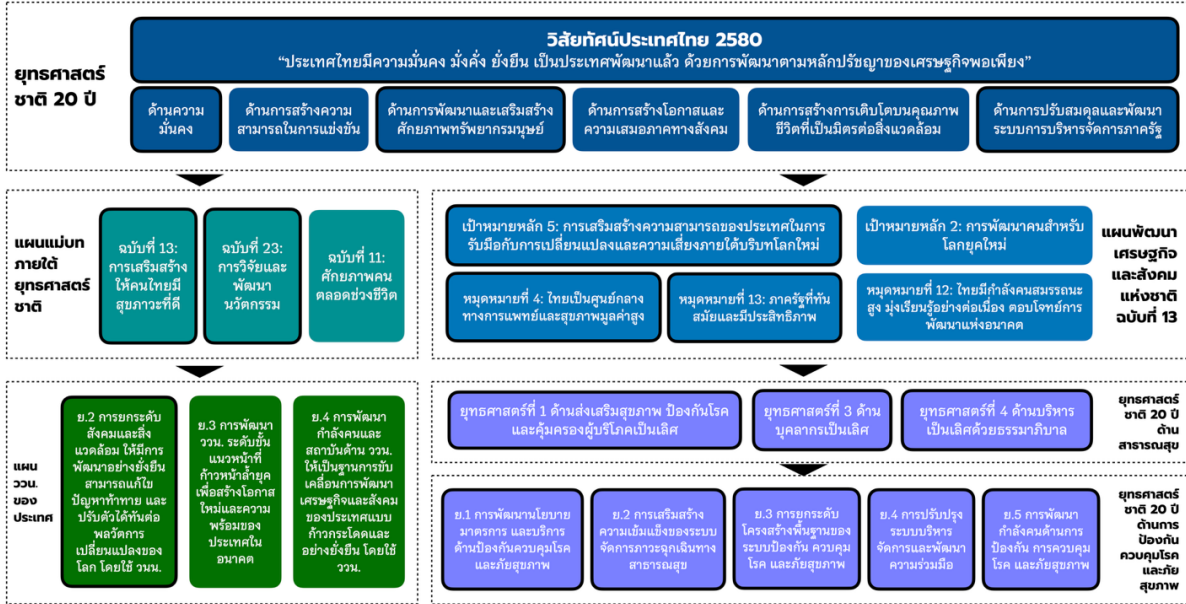
- 1) สร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพที่สามารถสร้างผลกระทบมูลค่าสูงทั้งเชิงเศรษฐกิจและสังคม
- 2) ถ่ายทอดและขับเคลื่อนนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ
- 3) พัฒนาระบบนิเวศและความร่วมมือกับเครือข่ายที่เอื้อต่อการส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ ระดับประเทศและนานาชาติ เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาวะที่ดี
- 4) พัฒนาขีดความสามารถบุคลากรด้านนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล
- 5) พัฒนาระบบฐานข้อมูลนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ให้ครอบคลุมการนำไปใช้ประโยชน์ และประชาชนเข้าถึงได้
- 6) บริหารจัดการงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ ให้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลในยุคดิจิทัล

7.4 เป้าหมายความสำเร็จ

- 1) มีจำนวนผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดีเป็นอย่างรูปธรรม ที่มีคุณภาพ ระดับประเทศและนานาชาติ
- 2) อายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดี ของประชากรไทย
- 3) อัตราความรอบรู้ด้านสุขภาวะของประชากรไทย

7.5 ประเด็นยุทธศาสตร์

- 1) ยุทธศาสตร์ที่ 1 ความเป็นผู้ประกอบการความรู้ (Knowledge/Wisdom Entrepreneurship)
- 2) ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาระบบนิเวศของความรู้ (Knowledge/Wisdom Ecosystem)
- 3) ยุทธศาสตร์ที่ 3 ชื่อเสียงและการยอมรับความรู้ (Knowledge/Wisdom Recognition)

วิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา วิจัย จัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

"กรมควบคุมโรคเป็นผู้นำการขับเคลื่อนนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ ให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดี ภายในปี 2570"

พันธกิจ	1) สร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ ที่สามารถสร้างผลกระทบต่าง ๆ ที่เชิงเศรษฐกิจและสังคม	2) ถ่ายทอดและมีบิเปลี่ยนนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ	3) พัฒนาระบบนิเวศและความร่วมมือเครือข่ายที่เอื้อต่อการส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ ระดับประเทศและนานาชาติ เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดี	4) พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล	5) พัฒนาระบบฐานข้อมูลนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ให้ครอบคลุมการนำไปใช้ประโยชน์ และประชาชนเข้าถึงได้	6) บริหารจัดการงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ ให้สอดคล้องกับทิศทางนโยบายในยุคดิจิทัล	
วัตถุประสงค์ของแผนฯ	เพื่อให้ประชาชนชาวไทยมีสุขภาพดี ลดป่วย ลดตาย มีความรอบรู้ และพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพ ห่างไกลโรคและภัยสุขภาพด้วยเทคโนโลยี และองค์ความรู้ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ			เป้าหมายสำคัญของแผนฯ	1) มีจำนวนผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เป็นอย่างบูรณาการ ที่มีคุณภาพ ระดับประเทศและนานาชาติ	2) อายุคาดเฉลี่ยของ การมีสุขภาพดี ของ ประชากรไทย	3) อัตราความรอบรู้ ด้านสุขภาพของ ประชากรไทย

ยุทธศาสตร์ 1 ความเป็นผู้ประกอบการความรู้ (KNOWLEDGE/WISDOM ENTREPRENEURSHIP)	ยุทธศาสตร์ 2 การพัฒนาระบบนิเวศของความรู้ (KNOWLEDGE/WISDOM ECOSYSTEM)	ยุทธศาสตร์ 3 ชื่อเสียงและการยอมรับความรู้ (KNOWLEDGE/WISDOM RECOGNITION)
<p>1.1 เพื่อพัฒนาวิเคร นวัตกรรม และจัดการความรู้ ให้มีสมรรถนะและมีความเชี่ยวชาญ ในการประกอบความรู้ สามารถผลิตผลงานที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติและนานาชาติ</p> <p>1.2 เพื่อพัฒนาระบบส่งเสริมผู้ประกอบการความรู้ ที่มีความร่วมมือกับเครือข่ายนวัตกรรม นวัตกรรม นักจัดการความรู้ภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน</p> <p>1.3 เพื่อสร้างผลงานนวัตกรรม และวิจัยที่มีผลกระทบสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐกิจและสังคมสูง</p>	<p>2.2 เพื่อให้มีระบบบริหารจัดการ ที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างผลงานนวัตกรรมและวิจัย ที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>2.3 เพื่อให้มีเทคโนโลยีที่สนับสนุนการพัฒนา นวัตกรรม และวิจัย</p> <p>2.4 เพื่อให้มีเครือข่ายสนับสนุนการทำ นวัตกรรมและวิจัยที่ครบถ้วน รอบด้าน และเข้มแข็ง</p>	<p>3.1 เพื่อสื่อสาร ถ่ายทอดผลงาน นวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ให้ถูกวิธี เป้าหมายเกิดการรับรู้ เป็นช่องทางและสื่อประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับผู้ใช้งานในระดับ ต่างๆ</p> <p>3.3 เพื่อให้ผลงาน นวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ได้รับ การยอมรับและมีชื่อเสียง นานาชาติ</p> <p>3.4 เพิ่มช่องทางในการทางงบประมาณ นวัตกรรม และวิจัย ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ</p>

ภาพที่ 11 แสดงความสอดคล้องระหว่างแผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนา นวัตกรรม วิจัย จัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประเทศไทย กับแผนอื่นๆ

บทที่ 8 ประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดหลัก และค่าเป้าหมาย

8.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 ความเป็นผู้ประกอบการความรู้ (Knowledge/Wisdom Entrepreneurship)

สร้างและส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) ทางนวัตกรรม วิจัย การจัดการ ความรู้ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ให้มีผลงานนวัตกรรมและวิจัยที่สร้างผลกระทบมูลค่าสูง ทั้งเชิงเศรษฐกิจและสังคมในระดับประเทศและนานาชาติ

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- 1.1. เพื่อพัฒนานักนวัตกรรม นักวิจัย และนักจัดการความรู้ ให้มีสมรรถนะและความเชี่ยวชาญสูง และมีทักษะ ในการประกอบการความรู้ สามารถผลิตผลงานที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นที่ยอมรับทั้งใน ระดับชาติและนานาชาติ
- 1.2. เพื่อพัฒนาระบบส่งเสริมผู้ประกอบการความรู้ ที่ประสานความร่วมมือกับเครือข่ายนักนวัตกรรม นักวิจัย นักจัดการความรู้ ภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน
- 1.3. เพื่อสร้างผลงานนวัตกรรม และวิจัยที่มีผลกระทบสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐกิจและสังคมสูง

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	เป้าหมาย		
		2568	2569	2570
1.1.1 จำนวนนักนวัตกรรม นักวิจัย นักจัดการความรู้ ด้านการ ป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพมีเพียงพอต่อความต้องการ พัฒนาประเทศ	คน (สะสม)	60	80	100
1.1.2 จำนวนนักนวัตกรรม นักวิจัยที่สามารถสร้างผลงานนวัตกรรม และวิจัยที่มีผลกระทบสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐกิจและสังคมสูง ตอบโจทย์ความต้องการในการพัฒนาประเทศ	คน	5	-	10
1.2.1 จำนวนระบบส่งเสริมผู้ประกอบการความรู้ที่มี ประสิทธิภาพ	ระบบ	-	-	2
1.2.2 ร้อยละการเพิ่มขึ้นของจำนวนผลงานนวัตกรรม และ วิจัย ที่ดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายภาครัฐและเอกชนทั้งใน ระดับประเทศและนานาชาติ	ร้อยละ	30	40	50
1.2.3 ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการระบบส่งเสริม ผู้ประกอบการความรู้	ร้อยละ	80	80	80

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	เป้าหมาย		
		2568	2569	2570
1.3.1 จำนวนผลงานผลิตภัณฑ์วิชาการ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ	ผลงาน	50	60	70
1.3.2 จำนวนผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดีรูปธรรม ที่มีคุณภาพ ระดับประเทศ และนานาชาติ	ผลงาน (นับสะสม)	15	20	25
1.3.3 ร้อยละของผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพมาใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมเพิ่มขึ้น	ร้อยละ	30	35	40
1.3.4 ร้อยละโครงการนวัตกรรม และวิจัยที่อยู่ในระบบส่งเสริมผู้ประกอบการที่สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จ และก่อให้เกิดผลกระทบสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐกิจและสังคมสูง	ร้อยละ	80	80	80

8.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาระบบนิเวศของความรู้ (Knowledge/Wisdom Ecosystem) :

พัฒนาระบบนิเวศ ที่เอื้อต่อการยกระดับขีดความสามารถของนวัตกรรม นักวิจัย นักจัดการความรู้ และส่งเสริมให้เติบโตเป็นผู้ประกอบการความรู้ ที่สามารถแข่งขันระดับประเทศและนานาชาติ สร้างผลงานที่มีมูลค่าสูงทั้งเชิงเศรษฐกิจและสังคมได้

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- 2.1 เพื่อให้มีระบบบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างผลงานนวัตกรรม และวิจัย ที่มีประสิทธิภาพ
- 2.2 เพื่อให้มีเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรม และวิจัย
- 2.3 เพื่อให้มีเครือข่ายสนับสนุนการทำนวัตกรรมและวิจัยที่ครบถ้วน รอบด้าน และเข้มแข็ง

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	เป้าหมาย		
		2568	2569	2570
2.1.1 จำนวนระบบบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างผลงานนวัตกรรม และวิจัย ที่มีประสิทธิภาพ	ระบบ (สะสม)	1	1	1
2.1.2 ร้อยละการเพิ่มขึ้นของงบประมาณโครงการที่ได้รับสนับสนุนจากภายในประเทศและต่างประเทศ	ร้อยละ	20	25	30
2.1.3 จำนวนโครงการวิจัยขนาดใหญ่ที่มีแผนการดำเนินการระยะยาว (5 ปีขึ้นไป) ที่มีความก้าวหน้าตามแผน	โครงการ (สะสม)	2	2	3
2.1.4 จำนวนฐานข้อมูลที่รวบรวมแนวคิด โครงการ และผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ไปใช้ประโยชน์ในทุกมิติ	ฐานข้อมูล	1	1	1
2.2.1 จำนวนเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพในการสนับสนุนการพัฒนาวัตกรรมและวิจัย	เทคโนโลยี	5	5	5
2.2.2 ร้อยละความพึงพอใจต่อการใช้เทคโนโลยี สนับสนุนการทำงานนวัตกรรม และวิจัย ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ	ร้อยละ	80	80	80
2.3.1 จำนวนเครือข่ายนักวิจัย นักจัดการความรู้ และเครือข่ายสนับสนุนการทำงานนวัตกรรมและวิจัยด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพที่เพิ่มขึ้น	เครือข่าย (สะสม)	3	4	5

8.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 ชื่อเสียงและการยอมรับความรู้ (Knowledge/Wisdom Recognition) :

ส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการรับรู้ผลงานให้ทั่วถึงทุกระดับ นำไปสู่ความเชื่อมั่น การยอมรับและความมีชื่อเสียงระดับชาติและนานาชาติ เพื่อสร้างความมั่นคงของงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพของประเทศไทย

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- 3.1 เพื่อสื่อสาร ถ่ายทอดผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดการรับรู้ผ่านช่องทางและสื่อประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับผู้ใช้งานในระดับต่าง ๆ
- 3.2 เพื่อให้ผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพได้รับการยอมรับและมีชื่อเสียง ในระดับชาติและนานาชาติ
- 3.3 เพิ่มช่องทางในการหางบประมาณนวัตกรรม และวิจัย ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

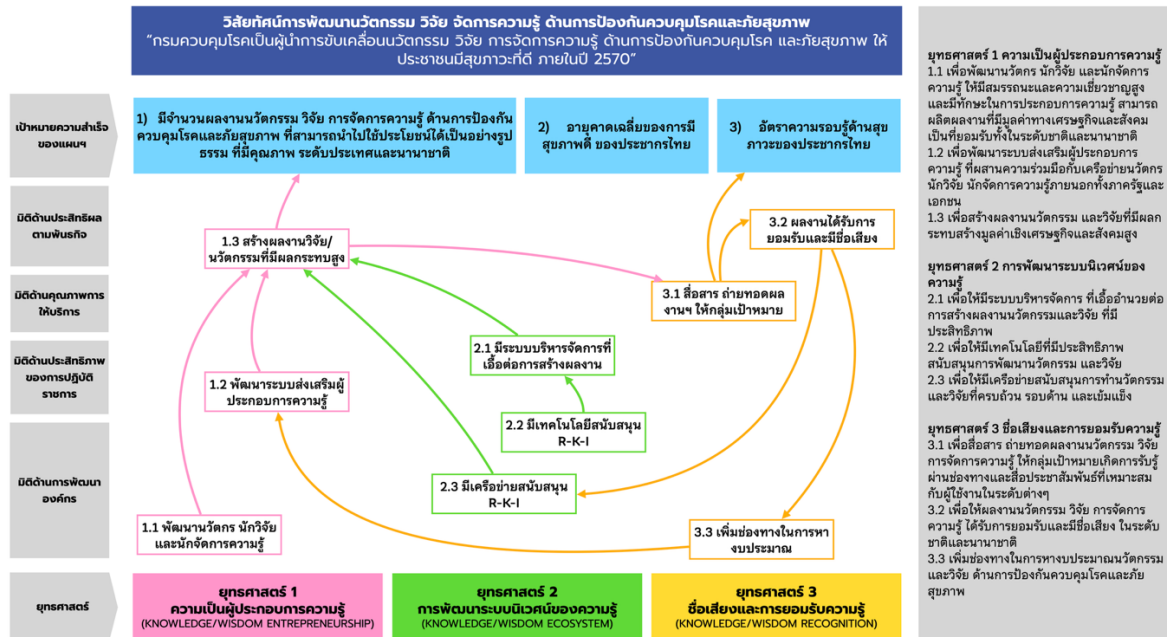
ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	เป้าหมาย		
		2568	2569	2570
3.1.1 จำนวนช่องทางการสื่อสารถ่ายทอดผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ที่มีการใช้งานอย่างต่อเนื่องในแต่ละปี	ช่องทาง	6	8	10
3.1.2 ร้อยละของการเพิ่มขึ้นของจำนวน engagement ต่อสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีการเผยแพร่	ร้อยละ	10	10	10
3.1.3 จำนวนผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ที่ได้รับการเผยแพร่ผ่านช่องทางและสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ	จำนวน (ต่อปี)	5	5	5
3.2.1 จำนวนการอ้างอิงผลงานนวัตกรรม วิจัยด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพที่ได้รับในระดับชาติและนานาชาติ	จำนวน	30	35	40
3.2.2 จำนวนผลงานของบุคลากร และองค์กร ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ที่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติในระดับชาติและนานาชาติ	รางวัล	20	25	30
3.3.1 จำนวนแหล่งทุนดำเนินงาน นำเสนอผลงาน นวัตกรรม และวิจัย ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพที่ได้รับจากต่างประเทศ	แหล่งทุน	5	10	15

ยุทธศาสตร์ 1 ความเป็นผู้ประกอบการความรู้ (KNOWLEDGE/WISDOM ENTREPRENEURSHIP)	ยุทธศาสตร์ 2 การพัฒนาระบบนิเวศน์ของความรู้ (KNOWLEDGE/WISDOM ECOSYSTEM)	ยุทธศาสตร์ 3 ชื่อเสียงและการยอมรับความรู้ (KNOWLEDGE/WISDOM RECOGNITION)
<p>1.1 เพื่อพัฒนานวัตกรรม นวัตกรรม และนักจัดการความรู้ ให้มีสมรรถนะและความเชี่ยวชาญสูง และมีทักษะในการประกอบการความรู้ สามารถผลิตผลงานที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติและนานาชาติ</p> <p>1.1.1 จำนวนนวัตกรรม นวัตกรรม นักจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ มีเพียงหอดูดาวต้องการพัฒนาประเทศ</p> <p>1.1.2 จำนวนนวัตกรรม นวัตกรรม นักจัดการความรู้ที่สามารถสร้างผลงานนวัตกรรมและวิจัยที่มีผลกระทบสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐกิจและสังคมสูง ตลอดจนความดีของการในการพัฒนาประเทศ</p> <p>1.2 เพื่อพัฒนาระบบส่งเสริมผู้ประกอบการความรู้ ที่ผสมผสานความร่วมมือกับเครือข่ายนวัตกรรม นวัตกรรม นักจัดการความรู้ภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน</p> <p>1.2.1 จำนวนระบบส่งเสริมผู้ประกอบการความรู้ที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>1.2.2 ร้อยละการเพิ่มขึ้นของจำนวนผลงานนวัตกรรม และวิจัย ที่ดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายภาครัฐและเอกชนทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ</p> <p>1.2.3 ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการระบบส่งเสริมผู้ประกอบการความรู้</p>	<p>2.1 เพื่อให้มีระบบบริหารจัดการ ที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างผลงานนวัตกรรมและวิจัย ที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>2.1.1 จำนวนระบบบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างผลงานนวัตกรรมและวิจัยที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>2.1.2 ร้อยละการเพิ่มขึ้นของงบประมาณโครงการที่ได้รับสนับสนุนจากภายในประเทศ และต่างประเทศ</p> <p>2.1.3 จำนวนโครงการวิจัยขนาดใหญ่ที่มีแผนการดำเนินการระยะยาว (5 ปีขึ้นไป) ที่มีความก้าวหน้าตามแผน</p> <p>2.1.4 จำนวนฐานข้อมูลศูนย์รวมแนวคิดโครงการและผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพไม่ใช้ประโยชน์ในคดี</p> <p>2.2 เพื่อให้มีเครือข่ายสนับสนุนการทำนวัตกรรมและวิจัยที่ครบถ้วน รอบด้าน และเข้มแข็ง</p> <p>2.2.1 จำนวนเครือข่ายนวัตกรรม นวัตกรรม นักจัดการความรู้ และเครือข่ายสนับสนุนการทำนวัตกรรมและวิจัย ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพที่เพิ่มขึ้น</p> <p>2.3 เพื่อให้มีเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสนับสนุนการพัฒนา นวัตกรรม และวิจัย</p> <p>2.3.1 จำนวนเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพในการสนับสนุนการพัฒนา นวัตกรรม และวิจัย</p> <p>2.3.2 ร้อยละความพึงพอใจต่อการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการทำนวัตกรรม และวิจัย ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ</p>	<p>3.1 เพื่อสื่อสาร ถ่ายทอดผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ให้กลุ่มเป้าหมายเกิดการรับรู้ผ่านช่องทางและสื่อประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับผู้ใช้งานในระดับต่างๆ</p> <p>3.1.1 จำนวนช่องทางสื่อสารถ่ายทอดผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ที่มีการใช้งานอย่างต่อเนื่องในแต่ละปี</p> <p>3.1.2 ร้อยละของการเพิ่มขึ้นของจำนวน ENGAGEMENT ต่อสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีการเผยแพร่</p> <p>3.1.3 จำนวนผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ที่ได้รับเผยแพร่ผ่านช่องทางและสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ</p> <p>3.2 เพื่อให้ผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ได้รับการยอมรับและมีชื่อเสียง ในระดับชาติและนานาชาติ</p> <p>3.2.1 จำนวนการอ้างอิงผลงานนวัตกรรม วิจัย ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพที่ได้รับในระดับชาติและนานาชาติ</p> <p>3.2.2 จำนวนผลงานของบุคลากรและองค์กร ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ที่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติในระดับชาติและนานาชาติ</p> <p>3.3 เพิ่มช่องทางในการหางบประมาณนวัตกรรม และวิจัย ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ</p> <p>3.3.1 จำนวนแหล่งทุนดำเนินงาน นำเสนอผลงาน นวัตกรรม และวิจัย ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพที่ได้รับจากต่างประเทศ</p>
<p>1.3 เพื่อสร้างผลงานนวัตกรรม และวิจัยที่มีผลกระทบสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐกิจและสังคมสูง</p> <p>1.3.1 จำนวนผลงานผลิตภัณฑ์วิชาการ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ</p> <p>1.3.2 มีจำนวนผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดีในระดับประเทศ และนานาชาติ</p> <p>1.3.3 ร้อยละของผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมเพิ่มขึ้น</p> <p>1.3.4 ร้อยละโครงการนวัตกรรม และวิจัยที่อยู่ในระบบส่งเสริมผู้ประกอบการที่สามารถดำเนินงานได้เต็มวงจร และก่อให้เกิดผลกระทบสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐกิจและสังคมสูง</p>	<p>2.3.2 ร้อยละความพึงพอใจต่อการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการทำนวัตกรรม และวิจัย ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ</p>	<p>3.3.2 จำนวนผลงานของบุคลากรและองค์กร ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ที่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติในระดับชาติและนานาชาติ</p>

ภาพที่ 12 แสดงเป้าประสงค์และตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ฯ

8.4 ภาพรวมความเชื่อมโยงวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์และเป้าหมายความสำเร็จของแผนภายใต้กรอบ Balanced Scorecard

เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ฯ ฉบับนี้ สามารถขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างบูรณาการและสอดคล้องกับทิศทางองค์กร การทำความเข้าใจโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเชิงกลยุทธ์ต่างๆ จึงมีความสำคัญ กรอบแนวคิด Balanced Scorecard (BSC) ซึ่งเป็นที่ยอมรับในฐานะเครื่องมือช่วยแปลงกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติและการวัดผลที่สมดุล จะถูกนำมาใช้เพื่อแสดงภาพรวมความเชื่อมโยงดังกล่าว เพื่อให้บุคลากรกรมควบคุมโรคสามารถเห็นภาพองค์รวมของแผนฯ ได้อย่างชัดเจน

ภาพที่ 13 แสดงความเชื่อมโยงระหว่างวิสัยทัศน์ เป้าหมายความสำเร็จ และวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

แผนภาพที่ 13 แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่าง เป้าหมายความสำเร็จของแผนปฏิบัติการฯ (ตามที่ระบุไว้ในบทที่ 7 หัวข้อ 7.4) กับ วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ภายใต้แต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ (ตามที่ได้ระบุไว้ในบทที่ 8 หัวข้อ 8.1 ถึง 8.3) โดยจำแนกตามมิติสำคัญทั้งสี่ของ Balanced Scorecard ซึ่งปรับให้สอดคล้องกับบริบทขององค์กรภาครัฐ ประกอบด้วย มิติด้านประสิทธิผลตามพันธกิจ มิติด้านคุณภาพการให้บริการ มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ และมิติด้านการพัฒนาองค์กร

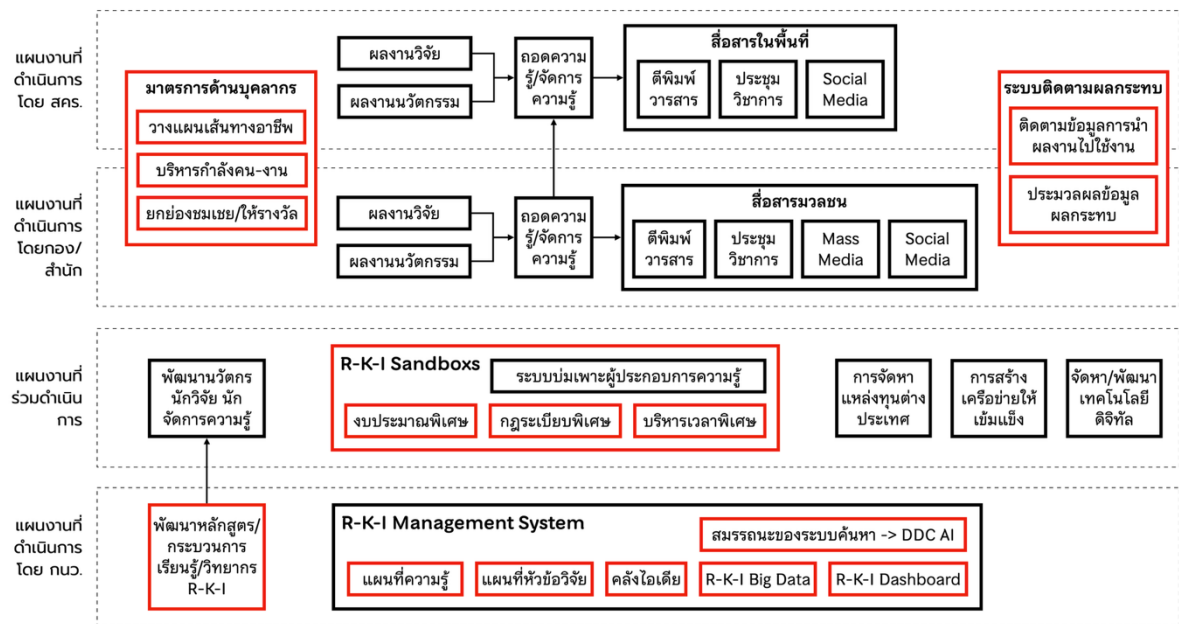
การทำความเข้าใจภาพรวมความเชื่อมโยงนี้ จะช่วยให้การนำแผนปฏิบัติการฯ ไปสู่การปฏิบัติในระดับหน่วยงานและระดับบุคคลเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เสริมสร้างการบูรณาการการทำงาน และมุ่งเน้นการสร้างผลลัพธ์ อันจะเป็นรากฐานสำคัญในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ สู่การบรรลุวิสัยทัศน์ “กรมควบคุมโรคเป็นผู้นำการขับเคลื่อนนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ให้ประชาชนมีสุขภาวะที่ดี ภายในปี 2570” ได้อย่างแท้จริง

ส่วนที่ 5: แผนปฏิบัติการและกลไกการนำแผนสู่การปฏิบัติ

บทที่ 9: แผนงานเชิงกลยุทธ์และโครงการสำคัญ พ.ศ. 2568-2570

9.1 ภาพรวมแผนงาน และกรอบระยะเวลา

จากการวิเคราะห์ข้างต้นและการรับฟังข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้แทนหน่วยงานในสังกัดกรมควบคุมโรค ทำให้ได้เป็นภาพรวมแผนงาน/นโยบาย โดยแบ่งตามกลุ่มผู้รับผิดชอบ ดังนี้

= แผน/นโยบายที่เสนอเพิ่มเติม บางหน่วยงานอาจมีการเริ่มดำเนินการบ้างแล้ว แต่ยังไม่ชัดเจน/ไม่มีตัวชี้วัดรองรับ

= แผน/นโยบายที่หน่วยงานได้ดำเนินการอยู่แล้ว มีตัวชี้วัดรองรับ

ภาพที่ 14 ภาพรวมแผนงานและโครงการ แบ่งตามผู้รับผิดชอบหลัก

9.1.1 แผนงานที่ดำเนินการโดย กนว.

ชื่อแผนงาน	ยุทธศาสตร์ 1	ยุทธศาสตร์ 2	ยุทธศาสตร์ 3	ปีงบประมาณ		
	วัตถุประสงค์ที่	วัตถุประสงค์ที่	วัตถุประสงค์ที่	2568	2569	2570
1. โครงการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และ วิทยาการ ด้านทักษะการวิจัย การจัดการความรู้ และการ จัดการนวัตกรรม เพื่อพัฒนา บุคลากรด้านการพัฒนา นวัตกรรม วิจัย และจัดการ ความรู้	☒ 1.1 ☐ 1.2 ☐ 1.3	☐ 2.1 ☐ 2.2 ☐ 2.3	☐ 3.1 ☐ 3.2 ☐ 3.3			
2. โครงการพัฒนาระบบ สารสนเทศเพื่อการจัดการ งานวิจัย ความรู้ และ นวัตกรรม (R-K-I Management System)	☐ 1.1 ☐ 1.2 ☐ 1.3	☒ 2.1 ☐ 2.2 ☐ 2.3	☐ 3.1 ☐ 3.2 ☐ 3.3			
3. โครงการจัดทำแผนที่ ความรู้ (Knowledge Map) ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ เพื่อ สนับสนุนระบบสารสนเทศ เพื่อการจัดการงานวิจัย ความรู้ และนวัตกรรม	☐ 1.1 ☐ 1.2 ☐ 1.3	☒ 2.1 ☐ 2.2 ☐ 2.3	☐ 3.1 ☐ 3.2 ☐ 3.3			
4. โครงการจัดทำแผนที่นำ ทางการวิจัยและนวัตกรรม ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ เพื่อ สนับสนุนระบบสารสนเทศ เพื่อการจัดการงานวิจัย ความรู้ และนวัตกรรม	☐ 1.1 ☐ 1.2 ☐ 1.3	☒ 2.1 ☐ 2.2 ☐ 2.3	☐ 3.1 ☐ 3.2 ☐ 3.3			

9.1.2 แผนงานที่ดำเนินการโดย กอง/สำนัก

ชื่อแผนงาน	ยุทธศาสตร์ 1	ยุทธศาสตร์ 2	ยุทธศาสตร์ 3	ปีงบประมาณ		
	ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัดที่	2568	2569	2570
1. แผนงานสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑืวิชาการ	☐ 1.1 ☐ 1.2 ☒ 1.3	☐ 2.1 ☐ 2.2 ☐ 2.3	☐ 3.1 ☐ 3.2 ☐ 3.3			
2. แผนงานสื่อสารผลิตภัณฑืวิชาการ	☐ 1.1 ☐ 1.2 ☐ 1.3	☐ 2.1 ☐ 2.2 ☐ 2.3	☒ 3.1 ☐ 3.2 ☐ 3.3			
3. โครงการพัฒนามาตรการด้านบุคลากร	☒ 1.1 ☐ 1.2 ☐ 1.3	☐ 2.1 ☐ 2.2 ☐ 2.3	☐ 3.1 ☐ 3.2 ☐ 3.3			

9.1.3 แผนงานที่ดำเนินการโดย สคร.

ชื่อแผนงาน	ยุทธศาสตร์ 1	ยุทธศาสตร์ 2	ยุทธศาสตร์ 3	ปีงบประมาณ		
	ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัดที่	2568	2569	2570
1. แผนงานสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑืวิชาการ	☐ 1.1 ☐ 1.2 ☒ 1.3	☐ 2.1 ☐ 2.2 ☐ 2.3	☐ 3.1 ☐ 3.2 ☐ 3.3			
2. แผนงานสื่อสารผลิตภัณฑืวิชาการในพื้นที่	☐ 1.1 ☐ 1.2 ☐ 1.3	☐ 2.1 ☐ 2.2 ☐ 2.3	☒ 3.1 ☐ 3.2 ☐ 3.3			
3. โครงการพัฒนามาตรการด้านบุคลากร	☒ 1.1 ☐ 1.2 ☐ 1.3	☐ 2.1 ☐ 2.2 ☐ 2.3	☐ 3.1 ☐ 3.2 ☐ 3.3			

9.1.4 แผนงานที่ร่วมดำเนินการ

ชื่อแผนงาน	ยุทธศาสตร์ 1	ยุทธศาสตร์ 2	ยุทธศาสตร์ 3	ปีงบประมาณ		
	ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัดที่	2568	2569	2570
1. โครงการพัฒนานวัตกรรม นักวิจัย และนักจัดการ ความรู้	☒ 1.1 ☐ 1.2 ☐ 1.3	☐ 2.1 ☐ 2.2 ☐ 2.3	☐ 3.1 ☐ 3.2 ☐ 3.3			
2. โครงการพัฒนาระบบ ติดตามผลกระทบจากการนำ ผลิตภัณฑ์วิชาการไปใช้งาน	☐ 1.1 ☐ 1.2 ☐ 1.3	☐ 2.1 ☐ 2.2 ☐ 2.3	☐ 3.1 ☒ 3.2 ☐ 3.3			
3. แผนงานพัฒนาการสร้าง เครือข่ายให้เข้มแข็ง	☐ 1.1 ☐ 1.2 ☐ 1.3	☐ 2.1 ☒ 2.2 ☐ 2.3	☐ 3.1 ☐ 3.2 ☐ 3.3			
4. แผนงานสนับสนุน เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการวิจัย จัดการความรู้ และ นวัตกรรม	☐ 1.1 ☐ 1.2 ☐ 1.3	☐ 2.1 ☐ 2.2 ☒ 2.3	☐ 3.1 ☐ 3.2 ☐ 3.3			
5. โครงการพัฒนาระบบบ่ม เพาะผู้ประกอบการความรู้	☐ 1.1 ☒ 1.2 ☐ 1.3	☐ 2.1 ☐ 2.2 ☐ 2.3	☐ 3.1 ☐ 3.2 ☐ 3.3			
6. โครงการ R-K-I Sandbox	☐ 1.1 ☐ 1.2 ☒ 1.3	☐ 2.1 ☐ 2.2 ☐ 2.3	☐ 3.1 ☐ 3.2 ☐ 3.3			
7. โครงการจัดหาแหล่งทุน เพื่อการวิจัยและนวัตกรรม	☐ 1.1 ☐ 1.2 ☐ 1.3	☐ 2.1 ☐ 2.2 ☐ 2.3	☐ 3.1 ☐ 3.2 ☒ 3.3			

9.2 แผนงานภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ความเป็นผู้ประกอบการความรู้ (Knowledge/Wisdom Entrepreneurship)

แผนงานที่	1.1 โครงการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และวิทยาการ ด้านทักษะการวิจัย การจัดการความรู้ และการจัดการนวัตกรรม
คำอธิบาย แผนงาน	<p>แผนงานนี้มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพบุคลากรของกรมควบคุมโรคให้มีความพร้อมในการขับเคลื่อนงานด้านนวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ อย่างครบวงจร โดยตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนาทักษะและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่ยังเป็นจุดอ่อนและเป็นความต้องการสำคัญของบุคลากร โครงการนี้จึงให้ความสำคัญกับการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ที่ทันสมัย ครอบคลุมทั้งทักษะการทำวิจัย ตั้งแต่การเขียนข้อเสนอโครงการ การวิเคราะห์ข้อมูล การตีพิมพ์ผลงาน ทักษะการจัดการความรู้เพื่อรวบรวม สังเคราะห์ และเผยแพร่องค์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติ และทักษะการพัฒนานวัตกรรมเพื่อสร้างสรรค์วิธีการ เครื่องมือ หรือบริการใหม่ๆ ที่ตอบโจทย์การป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ</p> <p>เพื่อให้การพัฒนาบุคลากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน แผนงานนี้จะรวมถึงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน และที่สำคัญ คือ การสร้างและพัฒนาวิทยาการ (Train the Trainers) ภายในกรมควบคุมโรคเอง เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดองค์ความรู้และทักษะที่จำเป็นให้แก่บุคลากรอื่นๆ ได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยลดการพึ่งพาวิทยาการภายนอกและสร้างความเข้มแข็งจากภายใน</p> <p>เป้าหมายหลักของแผนงานนี้คือการพัฒนา นวัตกรรม นักวิจัย และนักจัดการความรู้ ของกรมควบคุมโรคให้มีสมรรถนะและความเชี่ยวชาญสูงขึ้น และมี “ทักษะความเป็นผู้ประกอบการความรู้” กล่าวคือ สามารถมองเห็นปัญหาหรือโอกาส นำองค์ความรู้ และงานวิจัยมาพัฒนาเป็นนวัตกรรมที่สร้างผลกระทบสูงทั้งในเชิงเศรษฐกิจและสังคม และเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติและนานาชาติ</p>
วัตถุประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	1.1 เพื่อพัฒนานวัตกรรม นักวิจัย และนักจัดการความรู้ ให้มีสมรรถนะและความเชี่ยวชาญสูง และมีทักษะในการประกอบการความรู้ สามารถผลิตผลงานที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติและนานาชาติ
สอดคล้องกับ พันธกิจ	4) พัฒนาขีดความสามารถบุคลากรด้านนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล

ตัวชี้วัด และคำเป้าหมาย	1.1.1 จำนวนนวัตกร นักวิจัย นักจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพมีเพียงพอต่อความต้องการพัฒนาประเทศ [หน่วย: คน (สะสม)]		
	2568	2569	2570
	60 คน	80 คน	100 คน
	1.1.2 จำนวนนวัตกร นักวิจัยที่สามารถสร้างผลงานนวัตกรรม และวิจัยที่มีผลกระทบ สร้างมูลค่าเชิงเศรษฐกิจและสังคมสูง ตอบโจทย์ความต้องการในการพัฒนาประเทศ [หน่วย: คน]		
	2568	2569	2570
	5	-	10
ผลกระทบต่อ กระบวนการวิจัย จัดการความรู้ และพัฒนา นวัตกรรม	<p>1. การมีหลักสูตรมาตรฐานและวิทยากรภายในด้านการวิจัย จะช่วยยกระดับทักษะ นักวิจัยของบุคลากรอย่างเป็นระบบ วิทยากรภายในจะสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ และกระบวนการในการสร้างงานวิจัยที่ตรงโจทย์ประเทศและพื้นที่ และการ ประยุกต์ความรู้สู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ได้มาซึ่งงานวิจัยที่คุณภาพ ดีและสอดคล้องกับมาตรฐานของกรมฯ</p> <p>2. หลักสูตรและวิทยากรด้านการจัดการความรู้ จะสร้างความเข้าใจและทักษะที่เป็น มาตรฐานในการคัดกรอง สังเคราะห์ และนำความรู้เข้าสู่ระบบ ทำให้องค์ความรู้/ ไอเดียในระบบมีโครงสร้างที่เป็นระเบียบและมีคุณภาพ สามารถนำไปใช้ต่อยอด ได้ง่าย</p> <p>3. การสร้างหลักสูตรและวิทยากรด้านนวัตกรรม จะเป็นการวางรากฐานทักษะ ของนวัตกรทำให้บุคลากรมีความเข้าใจในกระบวนการพัฒนานวัตกรรมตั้งแต่ เริ่มต้นจนถึงการสร้างต้นแบบที่ตอบโจทย์</p> <p>4. การสร้างโครงสร้างพื้นฐานด้านการเรียนรู้ (หลักสูตร, กระบวนการ, วิทยากร) เป็นการลงทุนเชิงกลยุทธ์เพื่อเตรียมความพร้อมบุคลากรจำนวนมากสู่การเป็น “ผู้ประกอบการความรู้” และยังช่วยลดค่าใช้จ่ายในการพึ่งพาวิทยากรภายนอก ในระยะยาว สร้างความยั่งยืนในการพัฒนาบุคลากร</p>		
ข้อมูลแผนงาน	☐ แผนงานต่อเนื่อง ☒ แผนงานใหม่		
ผู้รับผิดชอบหลัก	กนว.		
งบประมาณ	ยังไม่ระบุ		

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ									
	2568		2569				2570			
	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
วิเคราะห์ความต้องการและช่องว่างสมรรถนะ (Needs Assessment & Gap Analysis): ประเมินสมรรถนะบุคลากรด้าน R-K-I เพื่อกำหนดกรอบการพัฒนาหลักสูตรและวิทยาการ	■	■								
ออกแบบและพัฒนาหลักสูตร: พัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะแบบโมดูล (Modular) ครอบคลุมทักษะ R-K-I ขั้นสูงและทักษะผู้ประกอบการความรู้		■	■	■						
พัฒนาสื่อการเรียนรู้และเครื่องมือ: สร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ (เช่น E-learning, กรณีศึกษา, คู่มือ) และเครื่องมือสนับสนุนการเรียนรู้			■	■	■					
พัฒนาโปรแกรมและบ่มเพาะวิทยาการหลัก: ออกแบบและดำเนินโปรแกรมเพื่อสร้างทีมวิทยาการหลักภายในกรมควบคุมโรค ที่มีความเชี่ยวชาญ					■	■				
ทดลองนำร่องและปรับปรุงหลักสูตร/โปรแกรม: ทดสอบหลักสูตร สื่อการเรียนรู้ และโปรแกรมวิทยากรกับกลุ่มเป้าหมาย และปรับปรุงตามผลการประเมิน						■				
ดำเนินการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรตามหลักสูตร: จัดกิจกรรมการเรียนรู้และฝึกอบรมทักษะ R-K-I โดยวิทยาการหลักให้แก่บุคลากรกรมควบคุมโรคในวงกว้าง							■	■	■	■
ติดตามและประเมินผลการพัฒนาศักยภาพบุคลากร: ประเมินผลลัพธ์ การพัฒนาสมรรถนะบุคลากร และประสิทธิผลของโครงการ							■	■	■	■

แผนงานที่	1.2 แผนงานพัฒนานวัตกรรม นักวิจัย นักจัดการความรู้ (ชื่อแผนงาน/โครงการอาจมีความแตกต่างกันไปแล้วแต่หน่วยงาน)		
คำอธิบาย แผนงาน	<p>แผนงานนี้เป็นแผนงานที่แต่ละกอง/สำนัก/สคร. ในสังกัดกรมควบคุมโรคได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องทุกปี เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในด้านการเป็น นวัตกรรม นักวิจัย และนักจัดการความรู้ โดยแต่ละหน่วยงานจะดำเนินการจัดอบรมหรือ กิจกรรมพัฒนาทักษะตามความเหมาะสมและความต้องการของตนเอง อาจมีการเชิญ วิทยากรทั้งจากภายในและภายนอกองค์กรมาร่วมให้ความรู้และแบ่งปันประสบการณ์ เป้าหมายหลักของแผนงานนี้ คือ การเพิ่มจำนวนบุคลากรของกรมควบคุมโรคที่มีความรู้ ความสามารถและทักษะที่จำเป็นในการขับเคลื่อนงานด้านนวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้</p> <p>อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การพัฒนาบุคลากรภายใต้แผนงานนี้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีมาตรฐาน และเกิดประสิทธิผลสูงสุด จึงได้มีการเสนอให้มี “แผนงานที่ 1.1 โครงการ พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และวิทยากรฯ” ขึ้น เพื่อทำหน้าที่กำหนดกรอบ มาตรฐานด้านเนื้อหาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาวิทยากรหลัก ซึ่งจะช่วย สนับสนุนให้การดำเนินงานของแผนงาน 1.2 ในแต่ละหน่วยงานมีคุณภาพ และได้มาตรฐานยิ่งขึ้น</p>		
วัตถุประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	1.1 เพื่อพัฒนานวัตกรรม นักวิจัย และนักจัดการความรู้ ให้มีสมรรถนะและมี ความเชี่ยวชาญสูง และมีทักษะในการประกอบการความรู้ สามารถผลิตผลงานที่มีมูลค่า ทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติและนานาชาติ		
สอดคล้องกับ พันธกิจ	4) พัฒนาขีดความสามารถบุคลากรด้านนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการ ป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล		
ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	1.1.1 จำนวนนวัตกรรม นักวิจัย นักจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพมีเพียงพอต่อความต้องการพัฒนาประเทศ [หน่วย: คน (สะสม)]		
	2568	2569	2570
	60 คน	80 คน	100 คน
	1.1.2 จำนวนนวัตกรรม นักวิจัยที่สามารถสร้างผลงานนวัตกรรม และวิจัยที่มีผลกระทบ สร้างมูลค่าเชิงเศรษฐกิจและสังคมสูง ตอบโจทย์ความต้องการในการพัฒนาประเทศ [หน่วย: คน]		
	2568	2569	2570
5	-	10	

ผลกระทบต่อ กระบวนการวิจัย จัดการความรู้ และพัฒนา นวัตกรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. การพัฒนาบุคลากรที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยทุกหน่วยงาน ช่วยให้บุคลากรในวงกว้างมีทักษะนักวิจัยพื้นฐานและเฉพาะทางเพิ่มขึ้น สามารถริเริ่มและพัฒนาข้อเสนองานวิจัยที่มาจากความต้องการหน้างานจริง 2. บุคลากรที่ได้รับการพัฒนา จะมีทักษะในการจัดการองค์ความรู้ในหน่วยงานของตน และมีส่วนร่วมในการป้อนองค์ความรู้/ไอเดียที่หลากหลายเข้าสู่ระบบจัดการความรู้กลางของกรมฯ 3. การส่งเสริมทักษะของนวัตกรรมในระดับหน่วยงานจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิดค้นนวัตกรรมหรือการปรับปรุงกระบวนการทำงานเล็กๆ น้อยๆ (incremental innovation) ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานประจำวัน 4. การสนับสนุนให้บุคลากรทุกระดับได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้และเตรียมความพร้อมของบุคลากรจำนวนมากในการพัฒนาสู่การเป็น “ผู้ประกอบการความรู้” 5. การที่ทุกหน่วยงานเป็นผู้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรของตนเอง จะทำให้การพัฒนาทักษะ R-K-I ถูกบูรณาการเข้ากับบริบทและภารกิจเฉพาะของแต่ละหน่วยงานได้อย่างเหมาะสม และยังทำให้ระบบโดยรวมมีความสามารถในการปรับตัว สร้างสรรค์ และนำความรู้มาใช้ประโยชน์ได้ดียิ่งขึ้น 									
ข้อมูลแผนงาน	☒ แผนงานต่อเนื่อง ☐ แผนงานใหม่									
ผู้รับผิดชอบหลัก	ทุกกอง/สำนัก/สคร.									
งบประมาณ	ยังไม่ระบุ									
กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ									
	2568		2569				2570			
	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
การประเมินความต้องการและวางแผนพัฒนาบุคลากรระดับหน่วยงาน: ทุกหน่วยงาน (กอง/สำนัก/สคร.) ประเมินและจัดทำแผนพัฒนาทักษะ R-K-I ของบุคลากรในสังกัดตนเองให้สอดคล้องกับกรอบหลักสูตรกลาง (จากแผนงาน 1.1) และภารกิจของหน่วยงาน										
การดำเนินกิจกรรมพัฒนาทักษะ R-K-I: หน่วยงานจัดกิจกรรมฝึกอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ หรือกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะบุคลากรตามแผน โดยอาจใช้ประโยชน์จากวิทยากรหลัก และ/หรือผู้เชี่ยวชาญภายนอก										

การส่งเสริมการประยุกต์ใช้ทักษะในการปฏิบัติงาน: หน่วยงานสนับสนุนให้บุคลากรนำทักษะ R-K-I ที่ได้รับการพัฒนาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริง การพัฒนานวัตกรรม หรือการดำเนินโครงการวิจัย										
การติดตามและรายงานผลการพัฒนาบุคลากรระดับ หน่วยงาน: หน่วยงานติดตามความก้าวหน้า รวบรวมผลการพัฒนาบุคลากร และรายงานผลต่อส่วนกลาง (กนว.) เพื่อประเมินผลในภาพรวม										

แผนงานที่	1.3 แผนงานพัฒนาระบบบริหาร ส่งเสริม และสร้างแรงจูงใจให้วิศวกร นักวิจัย และนักจัดการความรู้
คำอธิบาย แผนงาน	<p>แผนงานนี้มุ่งเน้นไปที่การสร้างและปรับปรุงระบบบริหารจัดการบุคลากรและแรงจูงใจ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้วิศวกร นักวิจัย และนักจัดการความรู้ของกรมควบคุมโรค ที่ได้รับการพัฒนาทักษะและความรู้แล้ว สามารถสร้างสรรค์ผลงานด้านนวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ ได้อย่างเต็มศักยภาพและต่อเนื่อง การดำเนินงานจะครอบคลุมถึงมาตรการสำคัญๆ ที่ตอบโจทย์ความท้าทายและข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิเคราะห์สถานการณ์ เช่น ปัญหาภาระงานประจำที่มากเกินไป การขาดสิ่งจูงใจที่ชัดเจนและเชื่อมโยงกับผลงาน R-K-I รวมถึงการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์ มาตรการด้านบุคลากรภายใต้แผนงานนี้ จะดำเนินการโดยทุกกอง/สำนัก/สคร. เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละหน่วยงาน โดยอาจประกอบด้วย:</p> <ul style="list-style-type: none"> • การวางแผนเส้นทางอาชีพ (Career Path Planning): กำหนดเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพที่ชัดเจนสำหรับบุคลากรที่ทำงานด้าน R-K-I เพื่อให้เห็นคุณค่าและอนาคตของการทำงานในสายงานนี้ • การบริหารจัดการกำลังคนและภาระงาน (Workforce and Workload Management): พิจารณาการจัดสรรกำลังคนและปรับโครงสร้างภาระงาน ให้มีความสมดุล เพื่อให้บุคลากรมีเวลาและทรัพยากรที่เพียงพอสำหรับการทำงาน R-K-I ควบคู่ไปกับงานประจำ • การสร้างระบบแรงจูงใจและการยกย่องชมเชย (Incentive and Recognition Systems): พัฒนาระบบการให้รางวัล สิ่งจูงใจ และการยกย่องชมเชยบุคลากรหรือทีมงานที่มีผลงาน R-K-I ดีเด่น ทั้งในรูปแบบที่จับต้องได้และไม่จับต้องได้ เพื่อสร้างขวัญกำลังใจและกระตุ้นให้เกิดการสร้างสรรค์ผลงานอย่างต่อเนื่อง

	<ul style="list-style-type: none"> • การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อ R-K-I: สนับสนุนให้เกิดสภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การกล้าคิดกล้าทำ การทดลอง และการทำงานร่วมกันในลักษณะเครือข่าย เพื่อพัฒนางาน R-K-I <p>เป้าหมายของแผนงานนี้คือเพื่อให้บุคลากรของกรมควบคุมโรค ไม่เพียงแต่มีทักษะความสามารถ (Competency) แต่ยังมีแรงจูงใจ (Motivation) และได้รับการสนับสนุนที่เหมาะสมจากองค์กร ทำให้พวกเขาสามารถพัฒนาตนเองไปสู่การเป็น“ผู้ประกอบการความรู้” ที่สร้างผลงานที่มีคุณค่าและสร้างผลกระทบสูง</p>												
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	<p>1.1 เพื่อพัฒนานวัตกร นักวิจัย และนักจัดการความรู้ ให้มีสมรรถนะและความเชี่ยวชาญสูง และมีทักษะในการประกอบการความรู้ สามารถผลิตผลงานที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติและนานาชาติ</p>												
สอดคล้องกับพันธกิจ	<p>4) พัฒนาขีดความสามารถบุคลากรด้านนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล</p>												
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>1.1.1 จำนวนนวัตกร นักวิจัย นักจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพมีเพียงพอต่อความต้องการพัฒนาประเทศ [หน่วย: คน (สะสม)]</p> <table border="1" data-bbox="416 976 1402 1088"> <thead> <tr> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>60 คน</td> <td>80 คน</td> <td>100 คน</td> </tr> </tbody> </table> <p>1.1.2 จำนวนนวัตกร นักวิจัยที่สามารถสร้างผลงานนวัตกรรม และวิจัยที่มีผลกระทบสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐกิจและสังคมสูง ตอบโจทย์ความต้องการในการพัฒนาประเทศ [หน่วย: คน]</p> <table border="1" data-bbox="416 1263 1402 1375"> <thead> <tr> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5</td> <td>-</td> <td>10</td> </tr> </tbody> </table>	2568	2569	2570	60 คน	80 คน	100 คน	2568	2569	2570	5	-	10
2568	2569	2570											
60 คน	80 คน	100 คน											
2568	2569	2570											
5	-	10											
ผลกระทบต่อกระบวนการวิจัยจัดการความรู้และพัฒนานวัตกรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระบบบริหารและเส้นทางอาชีพที่ชัดเจนจะช่วยเพิ่มแรงจูงใจให้กับนักวิจัย นักจัดการความรู้ และนวัตกร ส่งผลให้เกิดความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์วิชาการ รวมถึงการแบ่งปันองค์ความรู้/ไอเดียที่มีคุณค่า 2. การบริหารจัดการภาระงานที่เหมาะสม จะช่วยให้บุคลากรมีเวลาและทรัพยากรเพียงพอในการพัฒนาผลิตภัณฑ์วิชาการทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยไม่ต้องสูญเสียสมดุลชีวิต-การทำงาน (Work-Life Balance) จึงช่วยลดความเครียดและภาวะหมดไฟของบุคลากรลงได้ 3. วัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการกล้าคิด กล้าทำ และการทดลอง จะช่วยสนับสนุนทักษะของนวัตกรและลดความกังวลต่อความล้มเหลว ทำให้เกิดการริเริ่มโครงการนวัตกรรมใหม่ๆ มากขึ้น 4. การมีระบบบริหารจัดการบุคลากรและแรงจูงใจที่ดี จะช่วยรักษาบุคลากรที่มีความสามารถด้านการวิจัย จัดการความรู้ และพัฒนานวัตกรรมให้อยู่ในองค์กร 												

	ลดการสูญเสียบุคลากร และสร้างความต่อเนื่องในการพัฒนางานวิจัย การจัดการความรู้ และนวัตกรรมของกรมควบคุมโรค									
ข้อมูลแผนงาน	☐ แผนงานต่อเนื่อง ☒ แผนงานใหม่									
ผู้รับผิดชอบหลัก	ทุกกอง/สำนัก/สคร.									
งบประมาณ	ยังไม่ระบุ									
กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ									
	2568		2569				2570			
	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
ทบทวนและออกแบบระบบบริหารจัดการบุคลากร R-K-I: หน่วยงาน (กอง/สำนัก/สคร.) ทบทวนระบบบริหารบุคลากรปัจจุบัน และออกแบบ/ปรับปรุงระบบเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ และเกณฑ์การประเมินผลงานที่เชื่อมโยงกับ R-K-I										
พัฒนากลไกการบริหารภาระงานและจัดสรรเวลา: หน่วยงานพิจารณารูปแบบการบริหารจัดการกำลังคน และภาระงานที่เอื้อให้บุคลากรมีเวลาสำหรับงาน R-K-I										
สร้างระบบแรงจูงใจและการยกย่องเชิดชูเกียรติ: หน่วยงานพัฒนาระบบการให้รางวัล สิ่งจูงใจ (ทั้งที่จับต้องได้และไม่ได้) และการยกย่องบุคลากร/ทีมงานที่มีผลงาน R-K-I ดีเด่น										
ดำเนินการปรับใช้ระบบบริหารบุคลากรและแรงจูงใจ: หน่วยงานนำระบบเส้นทางอาชีพ การบริหารภาระงาน และระบบแรงจูงใจที่พัฒนาขึ้น มาเริ่มทดลอง/ปรับใช้										
ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อ R-K-I: หน่วยงานจัดกิจกรรมส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ การกล้าคิดริเริ่ม การทดลอง และการทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนางาน R-K-I										
ติดตามและประเมินผลระบบบริหารและแรงจูงใจ: หน่วยงานติดตามผลการปรับใช้ระบบ ประเมินความพึงพอใจของบุคลากร และผลกระทบต่อการสร้างสรรค์ผลงาน R-K-I										

แผนงานที่	1.4 แผนงานสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์วิชาการ (ชื่อแผนงาน/โครงการอาจมีความแตกต่างกันไปแล้วแต่หน่วยงาน)		
คำอธิบาย แผนงาน	<p>แผนงานนี้เป็นหัวใจสำคัญในการผลักดันให้เกิดผลผลิตที่เป็นรูปธรรมจากการดำเนินงานด้านนวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ของกรมควบคุมโรค โดยมุ่งเน้นการสนับสนุนกระบวนการพัฒนา “ผลิตภัณฑ์วิชาการ” ที่มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง และสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประเทศ</p> <p>“ผลิตภัณฑ์วิชาการ” ในที่นี้ครอบคลุมผลงานหลากหลายรูปแบบ อาทิ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ผลงานวิจัยและบทความทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ • นวัตกรรมด้านการป้องกันควบคุมโรค ทั้งที่เป็นเครื่องมือ เทคโนโลยี กระบวนการทำงาน หรือรูปแบบการบริการใหม่ๆ • องค์ความรู้ที่ผ่านการสังเคราะห์และจัดการอย่างเป็นระบบ เช่น คู่มือแนวทางการปฏิบัติงาน รายงานการประเมินผล ชุดความรู้สำหรับประชาชน หรือข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย • สื่อดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค หรือการสร้างเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพ <p>การสนับสนุนภายใต้แผนงานนี้จะครอบคลุมตั้งแต่การให้คำปรึกษาในการพัฒนาโจทย์ วิจัยหรือนวัตกรรม การสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น การสร้างกลไกประกันคุณภาพของผลงาน ไปจนถึงการส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์วิชาการเหล่านั้นสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้งานและยุทธศาสตร์ของกรมควบคุมโรค เพื่อให้มั่นใจว่าผลงานที่สร้างขึ้นจะมีคุณภาพมาตรฐานระดับประเทศและนานาชาติ และสามารถนำไปต่อยอดหรือขยายผลได้จริง</p>		
วัตถุประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	1.3. เพื่อสร้างผลงานนวัตกรรม และวิจัยที่มีผลกระทบสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐกิจและสังคมสูง		
สอดคล้องกับ พันธกิจ	1) สร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ ที่สามารถสร้างผลกระทบมูลค่าสูงทั้งเชิงเศรษฐกิจและสังคม		
ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	1.3.1 จำนวนผลงานผลิตภัณฑ์วิชาการ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ [หน่วย: ผลงาน]		
	2568	2569	2570
	50	60	70
	1.3.2 จำนวนผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดีเป็นอยู่อย่างรูปธรรม ที่มีคุณภาพระดับประเทศและนานาชาติ [หน่วย: ผลงาน (นับสะสม)]		

	2568	2569	2570							
	5	-	10							
ผลกระทบต่อ กระบวนการวิจัย จัดการความรู้ และพัฒนานวัตกรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสนับสนุนทรัพยากรและกระบวนการพัฒนาโดยตรง ประกอบกับการมีกลไกประกันคุณภาพจะช่วยเพิ่มทั้งจำนวนและคุณภาพของผลิตภัณฑ์วิชาการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและตบโจทย์ความต้องการ 2. การกำหนดโจทย์และจัดลำดับความสำคัญของผลิตภัณฑ์วิชาการ จะช่วยให้จำนวนองค์ความรู้/ไอเดียที่ถูกพัฒนาต่อยอด มุ่งเน้นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และความต้องการของประเทศ ลดการพัฒนาที่ไม่ตรงจุด 3. การสนับสนุนให้ผลิตภัณฑ์วิชาการสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้งาน จะเพิ่มโอกาสในการนำผลงานไปใช้จริงในพื้นที่ และเกิดผลกระทบเชิงบวกต่อการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ 4. การมีผลิตภัณฑ์วิชาการที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น จะช่วยเสริมสร้างความน่าเชื่อถือและความเข้มแข็งของสินทรัพย์ทางปัญญาใน “ระบบนิเวศความรู้” ของกรมควบคุมโรค 									
ข้อมูลแผนงาน	☒ แผนงานต่อเนื่อง ☐ แผนงานใหม่									
ผู้รับผิดชอบหลัก	ทุกกอง/สำนัก/สคร.									
งบประมาณ	ยังไม่ระบุ									
กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ									
	2568		2569				2570			
	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
กำหนดโจทย์และจัดลำดับความสำคัญผลิตภัณฑ์วิชาการ:หน่วยงาน (กอง/สำนัก/สคร.) กำหนดโจทย์และคัดเลือกผลิตภัณฑ์วิชาการ ที่ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และความต้องการของผู้ใช้										
สนับสนุนทรัพยากรและกระบวนการพัฒนา: หน่วยงานจัดสรรทรัพยากร (งบประมาณ บุคลากร เครื่องมือ) และให้คำปรึกษาตลอดกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์วิชาการ										
พัฒนากลไกประกันคุณภาพผลิตภัณฑ์วิชาการ: หน่วยงานกำหนดและใช้เกณฑ์/กระบวนการประกันคุณภาพ (เช่น Peer Review, Expert Consultation) เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีมาตรฐาน										

ดำเนินการพัฒนาและทดสอบผลิตภัณฑ์วิชาการ: ทีมผู้พัฒนาสร้างสรรค์ ทดสอบ และปรับปรุงผลิตภัณฑ์ วิชาการตามแผนและมาตรฐานที่กำหนด									
จัดทำเอกสารและขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์วิชาการ: จัดทำ เอกสารประกอบผลิตภัณฑ์วิชาการ (เช่น คู่มือ รายงาน ฉบับสมบูรณ์) และลงทะเบียนในระบบของกรมฯ									
วางแผนการนำผลิตภัณฑ์วิชาการไปใช้ประโยชน์: หน่วยงานร่วมกับผู้พัฒนาวางแผนเบื้องต้นในการเผยแพร่ และผลักดันผลิตภัณฑ์วิชาการสู่กลุ่มเป้าหมายผู้ใช้งาน									

แผนงานที่	1.5 โครงการพัฒนาระบบบ่มเพาะผู้ประกอบการความรู้
คำอธิบาย แผนงาน	<p>แผนงานนี้มีเป้าประสงค์เพื่อจัดตั้งและพัฒนาระบบการบ่มเพาะ (Incubation System) ที่เข้มข้นและเฉพาะทาง สำหรับบุคลากรของกรมควบคุมโรคที่มีศักยภาพและความมุ่งมั่นในการพัฒนางานด้านนวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ เพื่อยกระดับบุคลากรเหล่านั้นให้มีสมรรถนะและความเชี่ยวชาญสูงขึ้น สามารถคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ และขับเคลื่อนโครงการ R-K-I ที่มีความซับซ้อนและสร้างผลกระทบได้อย่างแท้จริง จนมีคุณลักษณะของ “ผู้ประกอบการความรู้”</p> <p>ระบบบ่มเพาะนี้จะทำหน้าที่เป็นกลไกสนับสนุนพิเศษ ที่นอกเหนือจากการพัฒนาทักษะพื้นฐานทั่วไป โดยจะมุ่งเน้นการให้คำปรึกษาเชิงลึก การเป็นที่ปรึกษา การสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น รวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทดลองและพัฒนาผลงานอย่างจริงจัง เพื่อให้บุคลากรที่เข้าร่วมโครงการสามารถพัฒนาแนวคิดหรือโครงการ R-K-I ของตนเองตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขั้นที่สามารถนำไปปฏิบัติหรือขยายผลได้จริง และสร้างผลงานที่มีมูลค่าสูงทั้งในเชิงเศรษฐกิจและสังคม</p> <p>การพัฒนาระบบบ่มเพาะนี้จะช่วยสร้างเส้นทางที่ชัดเจนสำหรับบุคลากรที่มีความพร้อมและความสนใจในการพัฒนานวัตกรรม วิจัย หรือการจัดการความรู้ ให้สามารถเติบโตและพัฒนาขีดความสามารถไปอีกระดับ โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มจำนวนระบบส่งเสริมผู้ประกอบการความรู้ที่มีประสิทธิภาพ, เพิ่มผลงานที่ดำเนินการร่วมกับเครือข่าย, และที่สำคัญคือ เพิ่มจำนวนผลงาน R-K-I ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เป็นรูปธรรม และก่อให้เกิดผลกระทบ</p>
วัตถุประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	<p>1.2. เพื่อพัฒนาระบบส่งเสริมผู้ประกอบการความรู้ นวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ ที่ผสานความร่วมมือกับเครือข่ายนวัตกรรม นักวิจัย นักจัดการความรู้ ภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน</p> <p>1.3. เพื่อสร้างผลงานนวัตกรรม และวิจัยที่มีผลกระทบสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐกิจและสังคมสูง</p>

สอดคล้องกับ พันธกิจ	4) พัฒนาขีดความสามารถบุคลากรด้านนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล		
ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	1.2.1 จำนวนระบบส่งเสริมผู้ประกอบการความรู้ที่มีประสิทธิภาพ [หน่วย: ระบบ]		
	2568	2569	2570
	-	-	2
	1.2.2 ร้อยละการเพิ่มขึ้นของจำนวนผลงานนวัตกรรม และวิจัย ที่ดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายภาครัฐและเอกชนทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ [หน่วย: ร้อยละ]		
	2568	2569	2570
	30	40	50
	1.2.3 ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการระบบส่งเสริมผู้ประกอบการความรู้ [หน่วย: ร้อยละ]		
	2568	2569	2570
	80	80	80
	1.3.2 จำนวนผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดีเป็นอย่างรูปธรรม ที่มีคุณภาพระดับประเทศและนานาชาติ [หน่วย: ผลงาน (นับสะสม)]		
	2568	2569	2570
	15	15	15
	1.3.4 ร้อยละโครงการนวัตกรรม และวิจัยที่อยู่ในระบบส่งเสริมผู้ประกอบการที่สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จ และก่อให้เกิดผลกระทบสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐกิจและสังคมสูง [หน่วย: ร้อยละ]		
	2568	2569	2570
80	80	80	
ผลกระทบต่อ กระบวนการวิจัย จัดการความรู้ และพัฒนา นวัตกรรม	<p>1. ระบบบ่มเพาะจะช่วยเร่งรัดการพัฒนาโครงการ R-K-I ที่มีศักยภาพสูง ตอบโจทย์ความต้องการการพัฒนาของประเทศและพื้นที่ ทำให้เกิดผลิตภัณฑ์วิชาการที่โดดเด่น สามารถสร้างผลกระทบในวงกว้างได้รวดเร็วยิ่งขึ้น</p> <p>2. กระบวนการบ่มเพาะจะช่วยพัฒนาทักษะของนวัตกรรมและนักวิจัยอย่างก้าวกระโดด โดยเฉพาะทักษะที่จำเป็นสำหรับการผลักดันโครงการตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงการสร้างผลกระทบ จนบุคลากรนั้นสามารถก้าวสู่การเป็น “ผู้ประกอบการความรู้” ที่สามารถสร้างสรรค์และขับเคลื่อนผลงาน R-K-I ที่สร้างมูลค่าเชิงเศรษฐกิจและสังคมสูงได้จริง</p>		

	<p>3. การสร้างเครือข่ายระหว่างผู้เข้าร่วมโครงการ พี่เลี้ยง และผู้เชี่ยวชาญภายนอก จะช่วยขยายเครือข่ายความร่วมมือ และเพิ่มโอกาสในการได้รับการสนับสนุน ทรัพยากรและความรู้จากภายนอกองค์กร</p> <p>4. ระบบบ่มเพาะจะทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญใน “ระบบนิเวศความรู้” ในการ คัดเลือกและพุ่มที่บุคลากรที่มีศักยภาพสูงให้เติบโตและสร้างผลงานที่โดดเด่น เสริมสร้างความเข้มแข็งและความสามารถในการแข่งขันของระบบโดยรวม</p>									
ข้อมูลแผนงาน	☒ แผนงานต่อเนื่อง ☐ แผนงานใหม่									
ผู้รับผิดชอบหลัก	กนว.									
งบประมาณ	ยังไม่ระบุ									
กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ									
	2568		2569				2570			
	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
ออกแบบกรอบและโครงสร้างระบบบ่มเพาะ: พัฒนากลอบแนวคิด รูปแบบการดำเนินงาน เกณฑ์การคัดเลือกบุคลากร/โครงการ และโครงสร้างการสนับสนุนของระบบบ่มเพาะผู้ประกอบการความรู้										
พัฒนาเครื่องมือและทรัพยากรสำหรับระบบบ่มเพาะ: จัดทำคู่มือ แนวปฏิบัติ แพลตฟอร์ม และทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการบ่มเพาะ (เช่น แหล่งทุนเริ่มต้น, ผู้เชี่ยวชาญที่ปรึกษา)										
สรรหาและคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการและพี่เลี้ยง: ดำเนินการรับสมัคร คัดเลือกบุคลากรที่มีศักยภาพเข้าร่วมโครงการบ่มเพาะ และจัดหาพี่เลี้ยงที่มีประสบการณ์										
ดำเนินกิจกรรมบ่มเพาะผู้ประกอบการความรู้: จัดกิจกรรมให้คำปรึกษาเชิงลึก การฝึกอบรมเฉพาะทาง การสนับสนุนทรัพยากร และการติดตามความก้าวหน้าของโครงการที่เข้าร่วมการบ่มเพาะ										
สร้างเครือข่ายและเชื่อมโยงผู้ประกอบการความรู้: จัดกิจกรรมสร้างเครือข่ายระหว่างผู้เข้าร่วมโครงการ พี่เลี้ยง และผู้เชี่ยวชาญภายนอก เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างความร่วมมือ										
สนับสนุนการนำเสนอและผลักดันผลงานสู่การใช้ประโยชน์: จัดเวทีนำเสนอผลงานจากโครงการบ่มเพาะ และสนับสนุนการเชื่อมโยงผลงานสู่การนำไปใช้ประโยชน์หรือขยายผล										

	1.3. เพื่อสร้างผลงานนวัตกรรม และวิจัยที่มีผลกระทบต่อสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐกิจ และสังคมสูง		
สอดคล้องกับ พันธกิจ	3) พัฒนาระบบนิเวศและความร่วมมือกับเครือข่ายที่เอื้อต่อการส่งเสริมและพัฒนา นวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ ระดับประเทศและนานาชาติ เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาวะที่ดี		
ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	1.2.1 จำนวนระบบส่งเสริมผู้ประกอบการความรู้ที่มีประสิทธิภาพ [หน่วย: ระบบ]		
	2568	2569	2570
	-	-	2
	1.2.2 ร้อยละการเพิ่มขึ้นของจำนวนผลงานนวัตกรรม และวิจัย ที่ดำเนินงานร่วมกับ เครือข่ายภาครัฐและเอกชนทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ [หน่วย: ร้อยละ]		
	2568	2569	2570
	30	40	50
	1.2.3 ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการระบบส่งเสริมผู้ประกอบการความรู้ [หน่วย: ร้อยละ]		
2568	2569	2570	
80	80	80	
1.3.2 จำนวนผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดีรูปธรรมที่มีคุณภาพ ระดับประเทศและนานาชาติ [หน่วย: ผลงาน (นับสะสม)]			

	2568	2569	2570
	15	15	15
	1.3.4 ร้อยละโครงการนวัตกรรม และวิจัยที่อยู่ในระบบส่งเสริมผู้ประกอบการที่สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จ และก่อให้เกิดผลกระทบสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐกิจและสังคมสูง [หน่วย: ร้อยละ]		
	2568	2569	2570
	80	80	80
ผลกระทบต่อกระบวนการวิจัยจัดการความรู้และพัฒนานวัตกรรม	<p>1. พื้นที่ทดลองพิเศษ R-K-I Sandbox จะช่วยลดขั้นตอนและอุปสรรคจากการติดขัดกฎระเบียบและการอนุมัติล่าช้า ทำให้โครงการนวัตกรรมและวิจัยที่ริเริ่มขึ้นสามารถพัฒนาไปสู่ตัวต้นแบบ และเกิดเป็นนวัตกรรมพร้อมใช้ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เพิ่มโอกาสในการสร้างผลงานที่ตอบโจทย์ความต้องการได้อย่างทันท่วงที</p> <p>2. สภาพแวดล้อมที่ยืดหยุ่นและคล่องตัวใน Sandbox จะช่วยเสริมสร้างขวัญกำลังใจนักนวัตกรรมและนักวิจัย เปิดโอกาสให้บุคลากรได้ทดลองแนวคิดใหม่ๆ และบริหารจัดการโครงการด้วยตนเองมากขึ้น ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะและความคิดริเริ่มในลักษณะของ “ผู้ประกอบการความรู้” ที่สามารถขับเคลื่อนโครงการให้เกิดผลกระทบสูง</p> <p>3. การดำเนินงานใน Sandbox จะก่อให้เกิดข้อมูลผลการดำเนินงานและประสบการณ์จริงที่มีคุณค่า ซึ่งสามารถนำมาสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ใหม่ป้อนเข้าสู่ระบบจัดการความรู้และไอเดียนวัตกรรม บทเรียนที่ได้รับจากการทดลองในพื้นที่พิเศษนี้ยังสามารถนำไปสู่การพิจารณาการแก้ไขกฎระเบียบ หรือปรับปรุงกระบวนการทำงานหลักของกรมควบคุมโรคให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น</p> <p>4. R-K-I Sandbox จะเป็นองค์ประกอบสำคัญใน “ระบบนิเวศความรู้” ที่ช่วยทดสอบและผลักดันแนวทางใหม่ๆ ในการป้องกันควบคุมโรค หากโครงการที่ดำเนินการใน Sandbox ประสบความสำเร็จและสร้างผลกระทบต่อสังคมและความเชื่อมั่นสาธารณะ ได้อย่างเป็นรูปธรรม จะเป็นการแสดงศักยภาพของกรมควบคุมโรค และเป็นข้อมูลสนับสนุนการพิจารณาการลงทุนและเพิ่มขีดสมรรถนะของระบบในระยะต่อไป</p>		
ข้อมูลแผนงาน	☐ แผนงานต่อเนื่อง ☒ แผนงานใหม่		
ผู้รับผิดชอบหลัก	กนว.		
งบประมาณ	ยังไม่ระบุ		

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ									
	2568		2569				2570			
	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
พัฒนากรอบการดำเนินงานและธรรมาภิบาล R-K-I Sandbox: กำหนดวัตถุประสงค์ เกณฑ์การคัดเลือก โครงการ กลไกการสนับสนุนพิเศษ (เช่น งบประมาณ กฎระเบียบ การบริหารเวลา) และกระบวนการกำกับดูแล										
เปิดรับข้อเสนอและคัดเลือกโครงการเข้าสู่ R-K-I Sandbox: ประกาศเชิญชวนและดำเนินการคัดเลือก โครงการ R-K-I ที่มีศักยภาพสูงและต้องการความคล่องตัว ในการทดลองและพัฒนา										
ให้การสนับสนุนแบบเร่งรัดแก่โครงการใน Sandbox: จัดให้มีการสนับสนุนทรัพยากร การอนุมัติที่รวดเร็ว การให้คำปรึกษาเฉพาะทาง และการลดอุปสรรคเชิงกระบวนการแก่โครงการที่ได้รับคัดเลือก										
ติดตามความก้าวหน้าและอำนวยความสะดวกในการ แก้ปัญหา: ติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ ใน Sandbox อย่างใกล้ชิด และให้การสนับสนุนในการ แก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างทันท่วงที										
ประเมินผลลัพธ์โครงการและประสิทธิผลของ R-K-I Sandbox: ประเมินผลสำเร็จและผลกระทบของแต่ละ โครงการ และประเมินว่ารูปแบบ Sandbox ช่วยเร่งรัด การพัฒนา R-K-I ได้เพียงใด										
สรุปบทเรียนและเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงระบบ: รวบรวมบทเรียนจากการดำเนินงาน Sandbox เพื่อเสนอแนะการปรับปรุงกระบวนการทำงานหลักของ กรมควบคุมโรค หรือขยายผลแนวปฏิบัติที่ดี										

9.3 แผนงานภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

<p>แผนงานที่</p>	<p>2.1 โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการงานวิจัย ความรู้ และนวัตกรรม (R-K-I Management System)</p>
<p>คำอธิบาย แผนงาน</p>	<p>แผนงานนี้จัดทำขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาความซ้ำซ้อนและความซ้ำซ้อนในการเชื่อมโยงข้อมูลจากการที่กรมควบคุมโรคมีระบบสารสนเทศสำหรับบริหารจัดการงานวิจัย การจัดการความรู้ และการบริหารนวัตกรรมแยกออกจากกันเป็นหลายระบบ อีกทั้งบางหน่วยงาน (กอง/สำนัก/สคร.) ยังมีการพัฒนาระบบของตนเองขึ้นใช้งานเพิ่มเติม ทำให้ข้อมูลกระจัดกระจาย ขาดการบูรณาการ และไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการตัดสินใจหรือติดตามภาพรวมได้อย่างเต็มศักยภาพ โครงการนี้จึงมุ่งเน้นการพัฒนาระบบสารสนเทศกลาง หรือ “R-K-I Management System” เพื่อบูรณาการการบริหารจัดการกระบวนการ R-K-I ทั้งหมดให้เข้ามาอยู่ในแพลตฟอร์มเดียวกัน สร้างศูนย์กลางการบริหารจัดการงาน R-K-I เพียงแห่งเดียวสำหรับกรมควบคุมโรค</p> <p>ระบบ R-K-I Management System ที่จะพัฒนาขึ้นนี้ จะเป็นโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลขนาดใหญ่ที่สำคัญ มีเป้าหมายเพื่อ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • รวบรวมและเชื่อมโยงข้อมูล: สร้างฐานข้อมูลกลางที่สามารถรวบรวมแนวคิด ข้อเสนอโครงการ ผลงานนวัตกรรม งานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากทุกหน่วยงาน พร้อมทั้งเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากระบบเดิมและระบบย่อยต่างๆ • สนับสนุนกระบวนการทำงาน: เป็นเครื่องมือสนับสนุนการทำงานตลอดวงจร R-K-I ตั้งแต่การรวบรวมโจทย์/คลังไอเดีย การพัฒนาข้อเสนอโครงการ การติดตามความก้าวหน้า การบริหารจัดการองค์ความรู้ ไปจนถึงการติดตามการนำผลงานไปใช้ประโยชน์และการประเมินผลกระทบ • เป็นศูนย์กลางข้อมูลและแดชบอร์ด: พัฒนาเป็น “R-K-I Dashboard” เพื่อให้ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องสามารถติดตามภาพรวม สถานะ และผลลัพธ์ของการทำงาน R-K-I ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว สนับสนุนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์บนฐานข้อมูล • ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จาก Big Data และ AI: วางรากฐานสำหรับการนำข้อมูล R-K-I Big Data มาวิเคราะห์และประยุกต์ใช้เทคโนโลยี AI เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนานวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ในอนาคต <p>การมีระบบ R-K-I Management System ที่เป็นศูนย์กลางและมีประสิทธิภาพ จะช่วยลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน เพิ่มความโปร่งใสในการบริหารจัดการโครงการ ส่งเสริม</p>

	การทำงานร่วมกัน และที่สำคัญคือทำให้กรมควบคุมโรคมีข้อมูลเชิงลึกที่สามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาระบบนิเวศของความรู้ให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น		
วัตถุประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	2.1 เพื่อให้มีระบบบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างผลงานนวัตกรรม และวิจัยที่มีประสิทธิภาพ		
สอดคล้องกับ พันธกิจ	5) พัฒนาระบบฐานข้อมูลนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ให้ครอบคลุมการนำไปใช้ประโยชน์ และประชาชนเข้าถึงได้ 6) บริหารจัดการงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ให้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลในยุคดิจิทัล		
ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	2.1.1 จำนวนระบบบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างผลงานนวัตกรรม และวิจัย ที่มีประสิทธิภาพ [หน่วย: ระบบ (สะสม)]		
	2568	2569	2570
	1	1	1
	2.1.3 จำนวนโครงการวิจัยขนาดใหญ่ที่มีแผนการดำเนินการระยะยาว (5 ปีขึ้นไป) ที่มีความก้าวหน้าตามแผน [หน่วย: โครงการ (สะสม)]		
	2568	2569	2570
	2	2	3
	2.1.4 จำนวนฐานข้อมูลที่รวบรวมแนวคิด โครงการ และผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ไปใช้ประโยชน์ในทุกมิติ [หน่วย: ฐานข้อมูล]		
	2568	2569	2570
	1	1	1
	1.3.2 จำนวนผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดีรูปธรรม ที่มีคุณภาพระดับประเทศและนานาชาติ [หน่วย: ผลงาน (นับสะสม)]		
	2568	2569	2570
	15	15	15
	1.3.4 ร้อยละโครงการนวัตกรรม และวิจัยที่อยู่ในระบบส่งเสริมผู้ประกอบการที่สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จ และก่อให้เกิดผลกระทบสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐกิจและสังคมสูง [หน่วย: ร้อยละ]		
	2568	2569	2570
	80	80	80

<p>ผลกระทบต่อกระบวนการวิจัยจัดการความรู้และพัฒนานวัตกรรม</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระบบ R-K-I Management System จะเป็นศูนย์กลางในการรวบรวม จัดเก็บ และเชื่อมโยง สินทรัพย์ทางปัญญาของกรมควบคุมโรค ช่วยลดปัญหาข้อมูลกระจัดกระจาย และเพิ่มประสิทธิภาพของระบบค้นหา ทำให้บุคลากรสามารถเข้าถึงองค์ความรู้/ไอเดีย ที่มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อยอดได้อย่างรวดเร็ว 2. ระบบจะสนับสนุนการทำงานตลอดวงจร R-K-I ตั้งแต่การรวบรวมโจทย์ การพัฒนาข้อเสนองานวิจัย การติดตามความก้าวหน้า ไปจนถึงการประเมินผลกระทบ ช่วยลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน และเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารจัดการโครงการวิจัยและนวัตกรรม 3. R-K-I Dashboard ที่เป็นส่วนหนึ่งของระบบ จะช่วยให้ผู้บริหารเห็นภาพรวมของสถานะการดำเนินงาน R-K-I ทั้งกรมควบคุมโรค ทำให้สามารถติดตามความก้าวหน้า วิเคราะห์แนวโน้ม และตัดสินใจจัดสรรทรัพยากรหรืองบประมาณได้อย่างแม่นยำ 4. การบูรณาการข้อมูล R-K-I ไว้ในระบบเดียว จะเป็นการสร้างคลังข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ที่สามารถนำไปวิเคราะห์ต่อยอดด้วยเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในอนาคต เพื่อพัฒนาระบบเฝ้าระวัง การพยากรณ์โรค หรือการค้นหานวัตกรรมใหม่ๆ ซึ่งเป็นการเสริมสร้าง "ระบบนิเวศความรู้" ของกรมควบคุมโรคให้มีความเข้มแข็งและชาญฉลาดยิ่งขึ้น
<p>ข้อมูลแผนงาน</p>	<p>☐ แผนงานต่อเนื่อง ☒ แผนงานใหม่</p>
<p>ผู้รับผิดชอบหลัก</p>	<p>กนว.</p>
<p>งบประมาณ</p>	<p>ยังไม่ระบุ</p>

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ									
	2568		2569				2570			
	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
วิเคราะห์ความต้องการและออกแบบสถาปัตยกรรมระบบ: กำหนดคุณลักษณะ สถาปัตยกรรมข้อมูลและระบบ สำหรับ R-K-I Management System และ Dashboard แบบบูรณาการ										
พัฒนาแพลตฟอร์มและโมดูลระบบ: พัฒนาแพลตฟอร์มกลางและโมดูลต่างๆ (เช่น คลังไอเดีย การบริหารโครงการ คลังความรู้ การติดตามผลกระทบ Dashboard)										
วางแผนและดำเนินการย้ายข้อมูล: ออกแบบกระบวนการและดำเนินการย้ายข้อมูลจากระบบเดิมที่กระจัดกระจายเข้าสู่ระบบ R-K-I Management System กลาง										
ทดสอบระบบและประกันคุณภาพ: ดำเนินการทดสอบระบบในทุก ระดับ (Unit, Integration, User Acceptance Test) เพื่อให้มั่นใจในเสถียรภาพ ความถูกต้อง และความปลอดภัยของระบบ										
ติดตั้งและนำระบบขึ้นใช้งาน: ติดตั้งระบบบนสภาพแวดล้อมจริง และนำระบบ R-K-I Management System ขึ้นใช้งานสำหรับหน่วยงานในกรมควบคุมโรค (อาจเป็นแบบทยอยนำขึ้น)										
จัดทำคู่มือและฝึกอบรมผู้ใช้งาน: พัฒนาคู่มือการใช้งานระบบ และจัดฝึกอบรมให้แก่บุคลากรกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้สามารถใช้งานระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ										
สนับสนุนการใช้งานและปรับปรุงระบบระยะแรก: ให้การสนับสนุนทางเทคนิคแก่ผู้ใช้งานในช่วงแรก และรวบรวมข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงระบบให้ตอบโจทย์ยิ่งขึ้น										

แผนงานที่	2.2 โครงการจัดทำแผนที่ความรู้ (Knowledge Map) ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ เพื่อสนับสนุนระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการงานวิจัย ความรู้ และนวัตกรรม		
คำอธิบาย แผนงาน	<p>โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำ “แผนที่ความรู้ (Knowledge Map)” ที่ครอบคลุมองค์ความรู้สำคัญด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของกรมควบคุมโรคอย่างเป็นระบบ แผนที่ความรู้นี้จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสดงภาพรวมโครงสร้างขององค์ความรู้ ทรัพยากรความรู้ ผู้เชี่ยวชาญ และความเชื่อมโยงขององค์ประกอบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกั้งงานนวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ขององค์กร</p> <p>การพัฒนาแผนที่ความรู้จะช่วยให้:</p> <ul style="list-style-type: none"> • บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้ง่ายขึ้น: โดยการจัดหมวดหมู่ แสดงความสัมพันธ์ และระบุแหล่งที่มาของความรู้ ทำให้ผู้ใช้สามารถค้นหาข้อมูล องค์ความรู้ หรือผู้เชี่ยวชาญที่ต้องการได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว • มองเห็นภาพรวมของสินทรัพย์ทางปัญญา: ช่วยให้องค์กรทราบว่ามีความรู้อะไรบ้าง อยู่ที่ไหน ใครเป็นผู้เชี่ยวชาญ และมีความรู้ส่วนใดที่ยังขาดหายไปหรือต้องพัฒนาเพิ่มเติม • เป็นรากฐานในการพัฒนาระบบสารสนเทศ R-K-I: ช่วยในการออกแบบโครงสร้างข้อมูลและการจัดระเบียบเนื้อหาภายในระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการงาน R-K-I ให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งาน <p>แผนที่ความรู้ที่ได้จะช่วยเสริมสร้างระบบนิเวศของความรู้ ภายในกรมควบคุมโรคให้มีความเข้มแข็ง โดยทำให้การเข้าถึง การแบ่งปัน และการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น</p>		
วัตถุประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	2.1 เพื่อให้มีระบบบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างผลงานนวัตกรรม และวิจัยที่มีประสิทธิภาพ		
สอดคล้องกับ พันธกิจ	5) พัฒนาระบบฐานข้อมูลนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ให้ครอบคลุมการนำไปใช้ประโยชน์ และประชาชนเข้าถึงได้		
ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	2.1.1 จำนวนระบบบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างผลงานนวัตกรรม และวิจัย ที่มีประสิทธิภาพ [หน่วย: ระบบ (สะสม)]		
	2568	2569	2570
	1	1	1

ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	2.1.4 จำนวนฐานข้อมูลที่รวบรวมแนวคิด โครงการ และผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ไปใช้ประโยชน์ในทุกมิติ [หน่วย: ฐานข้อมูล]		
	2568	2569	2570
	1	1	1
ผลกระทบต่อ กระบวนการวิจัย จัดการความรู้ และพัฒนา นวัตกรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. แผนที่ความรู้จะช่วยใ้บุคลากรสามารถค้นหาและเข้าถึง องค์ความรู้ ไอเดีย นวัตกรรม และผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็วและตรงจุด ลดปัญหา ความยากในการค้นหา และทำให้การนำความรู้ที่มีอยู่มาใช้ประโยชน์หรือต่อยอด เป็นนวัตกรรมทำได้ง่ายขึ้น 2. การจัดทำแผนที่ความรู้จะช่วยให้เห็นภาพรวมของสินทรัพย์ทางปัญญาที่มีอยู่ ทำให้ สามารถระบุช่องว่างหรือองค์ความรู้ที่ยังขาดแคลน ซึ่งจะเป็ข้อมูลสำคัญในการ กำหนดทิศทางและเลือกหัวข้อวิจัยมุ่งเป้า เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ที่จำเป็น ต่อการป้องกันควบคุมโรค 3. แผนที่ความรู้จะช่วยระบุผู้เชี่ยวชาญและแหล่งความรู้ต่างๆ ภายในกรมควบคุมโรค เอื้อให้เกิดการเชื่อมโยงเครือข่าย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการทำงานร่วมกัน ระหว่างบุคคลและหน่วยงาน สนับสนุนการสร้างสรรคงานวิจัย นวัตกรรม และการจัดการความรู้ที่มีคุณภาพ 4. โครงสร้างและความเชื่อมโยงขององค์ความรู้ที่ได้จากแผนที่ความรู้ จะเป็นข้อมูล สำคัญในการออกแบบและพัฒนาาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการงานวิจัย ความรู้ และนวัตกรรม (R-K-I Management System) ให้มี สมรรถนะของระบบค้นหา ที่ดี และสามารถจัดเก็บ จัดการ และนำเสนอข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ ตอบโจทย์ ผู้ใช้งาน 		
ข้อมูลแผนงาน	☐ แผนงานต่อเนื่อง ☒ แผนงานใหม่		
ผู้รับผิดชอบหลัก	กนว.		
งบประมาณ	ยังไม่ระบุ		

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ									
	2568		2569				2570			
	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
กำหนดขอบเขตและวิธีการจัดทำแผนที่ความรู้: ระบุขอบเขตองค์ความรู้หลักด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพของกรมควบคุมโรค กำหนดระเบียบวิธีเครื่องมือ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำแผนที่ความรู้										
รวบรวมและจัดประเภทสินทรัพย์ความรู้: ค้นหา รวบรวม และจัดหมวดหมู่สินทรัพย์ความรู้ที่มีอยู่ (ทั้ง Explicit และ Tacit Knowledge) ผู้เชี่ยวชาญ และแหล่งความรู้สำคัญภายในกรมควบคุมโรค										
วิเคราะห์และจัดโครงสร้างความรู้: วิเคราะห์สินทรัพย์ความรู้เพื่อกำหนดโครงสร้าง จัดกลุ่ม และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ความรู้ต่างๆ										
ออกแบบและสร้างภาพแผนที่ความรู้: ออกแบบการแสดงผลแผนที่ความรู้ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย ผู้ใช้สามารถเข้าถึงและสืบค้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ										
ทวนสอบและปรับปรุงแผนที่ความรู้: นำร่างแผนที่ความรู้ให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ										
เชื่อมโยงแผนที่ความรู้กับระบบ R-K-I Management System: วางแผนและดำเนินการเชื่อมโยงโครงสร้างและข้อมูลจากแผนที่ความรู้เข้ากับระบบสารสนเทศ R-K-I (แผนงาน 2.1)										

แผนงานที่	2.3 โครงการจัดทำแผนที่นำทางการวิจัยและนวัตกรรมด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ เพื่อสนับสนุนระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการงานวิจัย ความรู้ และนวัตกรรม		
คำอธิบาย แผนงาน	โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนที่นำทางการวิจัยและนวัตกรรมด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ สำหรับกรมควบคุมโรค แผนที่นำทางนี้จะ เป็นเครื่องมือกำหนดทิศทางและจัดลำดับความสำคัญเชิงกลยุทธ์สำหรับการลงทุน และดำเนินงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมในระยะ 3-5 ปีข้างหน้า เพื่อให้มั่นใจว่า การดำเนินงาน R-K-I ของกรมควบคุมโรคจะตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ ปัญหาสำคัญในระดับพื้นที่ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ขององค์กรได้อย่างแท้จริง การจัดทำแผนที่นำทางฯ จะอาศัยกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลที่รอบด้าน ทั้งจากข้อมูล ผลการดำเนินงาน R-K-I และสถานการณ์โรคและภัยสุขภาพในอดีต การประเมิน สถานการณ์และความท้าทายในปัจจุบัน รวมถึงการคาดการณ์แนวโน้มอนาคต (Foresight) ทั้งด้านการเปลี่ยนแปลงของโรค เทคโนโลยี และบริบททางสังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อระบุประเด็นวิจัยและนวัตกรรมที่สำคัญและจำเป็นเร่งด่วน แผนที่นำทางฯ นี้ จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างระบบนิเวศของความรู้ ที่เข้มแข็ง ทำให้การตัดสินใจลงทุนและพัฒนางาน R-K-I เป็นไปอย่างมีทิศทาง และตอบสนองความต้องการได้อย่างตรงจุด นำไปสู่การสร้างผลงานที่สามารถนำไปใช้ ประโยชน์ได้จริงและสร้างผลกระทบเชิงบวก		
วัตถุประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	2.1 เพื่อให้มีระบบบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างผลงานนวัตกรรม และวิจัย ที่มีประสิทธิภาพ		
สอดคล้องกับ พันธกิจ	5) พัฒนาระบบฐานข้อมูลนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ให้ครอบคลุมการนำไปใช้ประโยชน์ และประชาชนเข้าถึงได้		
ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	2.1.1 จำนวนระบบบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่เอื้ออำนวยต่อการสร้าง ผลงานนวัตกรรม และวิจัย ที่มีประสิทธิภาพ [หน่วย: ระบบ (สะสม)]		
	2568	2569	2570
	1	1	1
	2.1.3 จำนวนโครงการวิจัยขนาดใหญ่ที่มีแผนการดำเนินการระยะยาว (5 ปีขึ้นไป) ที่มีความก้าวหน้าตามแผน [หน่วย: โครงการ (สะสม)]		

	2568	2569	2570
	2	2	2
	1.3.2 จำนวนผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดีในรูปแบบ ที่มีคุณภาพ ระดับประเทศและนานาชาติ [หน่วย: ผลงาน (นับสะสม)]		
	2568	2569	2570
	15	20	25
	1.3.4 ร้อยละโครงการนวัตกรรม และวิจัยที่อยู่ในระบบส่งเสริมผู้ประกอบการที่สามารถ ดำเนินการได้แล้วเสร็จ และก่อให้เกิดผลกระทบสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐกิจและสังคมสูง [หน่วย: ร้อยละ]		
	2568	2569	2570
	80	80	80
ผลกระทบต่อ กระบวนการวิจัย จัดการความรู้ และพัฒนา นวัตกรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. แผนที่น่าทางฯ จะช่วยให้การริเริ่มกระบวนการวิจัย/ค้นหาหลักฐาน และการพัฒนานวัตกรรม มุ่งเน้นไปที่ หัวข้อวิจัยมุ่งเป้า และประเด็นสำคัญ ที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศและยุทธศาสตร์ของกรมฯ ทำให้ผลงาน ที่เกิดขึ้นมีโอกาสนำไปใช้ประโยชน์และสร้างผลกระทบได้สูงขึ้น 2. การมีทิศทางที่ชัดเจนจากแผนที่น่าทางฯ จะช่วยให้การตัดสินใจจัดสรรงบประมาณ การวิจัยและนวัตกรรมเป็นไปอย่างมีเหตุผล มุ่งเน้นโครงการที่มีลำดับความสำคัญ สูง ลดการลงทุนในโครงการที่ไม่สอดคล้องกับทิศทางหลัก ช่วยให้เกิดความคุ้มค่า ของทรัพยากร 3. แผนที่น่าทางฯ จะช่วยให้หน่วยงานต่างๆ และบุคลากรเห็นภาพรวมของ ทิศทางการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมของกรมฯ ส่งเสริมการทำงานที่สอดคล้อง ประสานกัน ลดความซ้ำซ้อนของการดำเนินงาน และเอื้อให้เกิดการบูรณาการ ความรู้และทรัพยากรใน “ระบบนิเวศความรู้” ได้ดียิ่งขึ้น 4. ประเด็นยุทธศาสตร์ โครงการสำคัญ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนที่น่าทางฯ จะเป็นข้อมูลนำเข้าที่สำคัญสำหรับระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการงานวิจัย ความรู้ และนวัตกรรม ช่วยให้การติดตามความก้าวหน้าและการบริหารจัดการโครงการ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ 		
ข้อมูลแผนงาน	☐ แผนงานต่อเนื่อง ☒ แผนงานใหม่		
ผู้รับผิดชอบหลัก	กนว.		
งบประมาณ	ยังไม่ระบุ		

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ									
	2568		2569				2570			
	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
กำหนดกรอบและระเบียบวิธีการจัดทำแผนที่นำทาง R&I: กำหนดขอบเขต, ระยะเวลา (3-5 ปี), วิธีการวิเคราะห์ (เช่น Foresight, SWOT, Delphi) และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก										
วิเคราะห์สถานการณ์และแนวโน้ม: วิเคราะห์ผลงาน R&I ปัจจุบัน, สถานการณ์โรค, ความต้องการของระบบสุขภาพ, แนวโน้มเทคโนโลยีและสังคมที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมโรค										
การคาดการณ์อนาคตและจัดทำฉากทัศน์ R&I: ดำเนินการคาดการณ์อนาคต (Foresight exercises) เพื่อระบุโอกาสและความท้าทายใหม่ๆ ด้าน R&I ในการป้องกันควบคุมโรค										
กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์และจัดลำดับความสำคัญ: ระบุและจัดลำดับความสำคัญของประเด็นวิจัยและนวัตกรรมเชิงกลยุทธ์ รวมถึงโครงการสำคัญ (Flagship projects) โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย										
ยกร่างแผนที่นำทาง R&I และแผนปฏิบัติการ: จัดทำเอกสารแผนที่นำทาง R&I ฉบับสมบูรณ์ ประกอบด้วยเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ประเด็นสำคัญ โครงการริเริ่มหลัก ระยะเวลา และทรัพยากรที่คาดว่าจะใช้										
ทวนสอบ เผยแพร่ และบูรณาการแผนที่นำทาง R&I: ตรวจสอบความถูกต้องกับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง เผยแพร่แผนที่นำทางฯ และนำประเด็นสำคัญเข้าสู่ระบบ R-K-I Management System (แผนงาน 2.1) และแผนปฏิบัติการประจำปี										
พัฒนากลไกการทบทวนและปรับปรุงแผนที่นำทาง R&I: กำหนดกระบวนการและช่วงเวลาสำหรับการทบทวนและปรับปรุงแผนที่นำทาง R&I ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง										

แผนงานที่	2.4 แผนงานพัฒนาการสร้างเครือข่ายให้เข้มแข็ง (ชื่อแผนงาน/โครงการอาจมีความแตกต่างกันไปแล้วแต่หน่วยงาน)
คำอธิบาย แผนงาน	<p>แผนงานนี้มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านนวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ ของกรมควบคุมโรคให้มีความเข้มแข็ง รอบด้าน และยั่งยืน ทั้งเครือข่ายภายในระหว่างหน่วยงานต่างๆ ของกรมควบคุมโรค และเครือข่ายภายนอก กับสถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ภาคเอกชน องค์กรประชาสังคม และผู้เชี่ยวชาญทั้งในและต่างประเทศ การสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของระบบนิเวศความรู้ที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยน แบ่งปัน และสร้างสรรค์ องค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ๆ</p> <p>การดำเนินงานส่วนใหญ่ภายใต้แผนงานนี้จะขับเคลื่อนโดยหน่วยงานต่างๆ ในกรมควบคุมโรค ทั้งในส่วนกลาง (กอง/สำนัก) และส่วนภูมิภาค (สคร.) โดยมักจะอยู่ในรูปแบบของการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์และการทำงานร่วมกัน เช่น:</p> <ul style="list-style-type: none"> • เวทีวิชาการและการประชุมเชิงปฏิบัติการ: เพื่อเปิดโอกาสให้บุคลากร นักวิจัย นวัตกรรม และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากหลากหลายภาคส่วนได้มานำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และร่วมกันวิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ความรู้ ในประเด็นที่สำคัญ • การสร้างชุมชนนักปฏิบัติ (Communities of Practice - CoPs): ส่งเสริม การรวมกลุ่มของผู้ที่มีความสนใจหรือทำงานในเรื่องเดียวกัน เพื่อแลกเปลี่ยน เรียนรู้ แก้ไขปัญหา และพัฒนางาน R-K-I ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง • การสร้างความร่วมมือกับสถาบันภายนอก: เพื่อระดมทรัพยากร ความเชี่ยวชาญ และเทคโนโลยีใหม่ๆ มาสนับสนุนการพัฒนางาน R-K-I ของกรมควบคุมโรค
วัตถุประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	2.2 เพื่อให้มีเครือข่ายสนับสนุนการทำงานนวัตกรรมและวิจัยที่ครบถ้วน รอบด้าน และเข้มแข็ง
สอดคล้องกับ พันธกิจ	3) พัฒนาระบบนิเวศและความร่วมมือกับเครือข่ายที่เอื้อต่อการส่งเสริมและพัฒนา นวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ ระดับประเทศและนานาชาติ เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาวะที่ดี
ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	2.2.1 จำนวนเครือข่ายนวัตกรรม นักวิจัย นักจัดการความรู้ และเครือข่ายสนับสนุนการทำ นวัตกรรมและวิจัยด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพที่เพิ่มขึ้น [หน่วย: เครือข่าย (สะสม)]

	2568	2569	2570
	3	4	5
	3.2.1 จำนวนการอ้างอิงผลงานนวัตกรรม วิจัยด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพที่ได้รับในระดับชาติและนานาชาติ [หน่วย: จำนวน]		
	2568	2569	2570
	30	35	40
ผลกระทบต่อกระบวนการวิจัยจัดการความรู้และพัฒนานวัตกรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. เครือข่ายที่เข้มแข็งจะเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้าถึงแหล่งข้อมูล ผู้เชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่หลากหลายจากภายนอก ทำให้ได้องค์ความรู้และไอเดียนวัตกรรมที่กว้างขวางและเป็นปัจจุบันมากขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมที่ทันต่อสถานการณ์ 2. การทำงานร่วมกันในเครือข่ายช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนความเชี่ยวชาญ การตรวจสอบถ่วงน้ำหนักและระเบียบวิธีวิจัย (Peer Review) และการเข้าถึงเทคโนโลยีหรือทรัพยากรที่อาจไม่มีในหน่วยงานของตนเอง ส่งผลให้คุณภาพงานวิจัยและผลงานนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นมีมาตรฐานสูงขึ้น 3. เครือข่ายและชุมชนนักปฏิบัติ (CoPs) จะเป็นช่องทางสำคัญในการเผยแพร่องค์ความรู้ งานวิจัย และนวัตกรรมไปสู่กลุ่มเป้าหมายที่กว้างขึ้น รวมถึงเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ที่ช่วยให้เกิดการนำผลิตภัณฑ์วิชาการไปใช้จริงในพื้นที่ 4. เครือข่ายที่เข้มแข็งเป็นองค์ประกอบสำคัญของ “ระบบนิเวศความรู้” ที่มีชีวิต ช่วยให้ “ผู้ประกอบการความรู้” สามารถเข้าถึงทรัพยากร ได้รับการสนับสนุน และสร้างความร่วมมือที่จำเป็นในการผลักดันผลงานให้เกิดผลกระทบในวงกว้าง 		
ข้อมูลแผนงาน	☒ แผนงานต่อเนื่อง ☐ แผนงานใหม่		
ผู้รับผิดชอบหลัก	ทุกกอง/สำนัก/สคร.		
งบประมาณ	ยังไม่ระบุ		

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ									
	2568		2569				2570			
	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
วิเคราะห์และจัดทำแผนที่เครือข่าย R-K-I ปัจจุบัน: สํารวจและประเมินสถานะเครือข่าย R-K-I ที่มีอยู่ ทั้งภายในและภายนอก เพื่อระบุจุดแข็ง ช่องว่าง และโอกาสในการพัฒนา										
พัฒนากลยุทธ์และแนวทางการสร้าง/บริหารเครือข่าย: จัดทำกรอบยุทธศาสตร์และแนวปฏิบัติกลางสำหรับการสร้าง การบริหารจัดการ และการประเมินผล เครือข่าย R-K-I ของกรมควบคุมโรค										
สนับสนุนการจัดตั้งและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่าย: หน่วยงานดำเนินการสร้างเครือข่ายใหม่ หรือ เสริมความเข้มแข็งเครือข่ายเดิม (เช่น CoPs, กลุ่มวิจัย เฉพาะทาง, ความร่วมมือกับภายนอก) ตามกลยุทธ์ กรมควบคุมโรค										
จัดกิจกรรมและสร้างเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเครือข่าย: จัดประชุม สัมมนา หรือเวทีออนไลน์ เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และสร้างความร่วมมือภายในเครือข่าย										
รวบรวมและเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารจัดการเครือข่าย: รวบรวมกรณีศึกษาและแนวปฏิบัติที่ดี ในการสร้างและบริหารเครือข่าย R-K-I เพื่อแบ่งปัน ภายในกรมควบคุมโรค										
ติดตามและประเมินประสิทธิผลของเครือข่าย R-K-I: กำหนดตัวชี้วัดและติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ผลลัพธ์ และผลกระทบของเครือข่ายต่อเป้าหมาย R-K-I ของกรมควบคุมโรค										

แผนงานที่	2.5 แผนงานสนับสนุนเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการวิจัย จัดการความรู้ และนวัตกรรม
คำอธิบาย แผนงาน	<p>แผนงานนี้เป็นการดำเนินงานต่อเนื่องที่กรมควบคุมโรคให้ความสำคัญกับการจัดหาและพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล เครื่องมือ และแพลตฟอร์มที่ทันสมัย เพื่อสนับสนุนให้นักวิจัย นวัตกรรม และนักจัดการความรู้ สามารถปฏิบัติงานด้านนวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยในแต่ละปีจะมีการพิจารณาแสวงหาและนำเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เหมาะสมเข้ามาประยุกต์ใช้</p> <p>การจัดการและพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลภายใต้แผนงานนี้ ครอบคลุมถึง</p> <ul style="list-style-type: none"> • เครื่องมือสนับสนุนการวิจัย: เช่น โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติขั้นสูง, ระบบบริหารจัดการข้อมูลงานวิจัย, หรือเทคโนโลยีที่ช่วยในการสืบค้นและส่งเคราะห์องค์ความรู้ • แพลตฟอร์มสำหรับการจัดการความรู้และนวัตกรรม: เช่น ระบบคลังความรู้ดิจิทัล, แพลตฟอร์มสำหรับการทำงานร่วมกันออนไลน์ (Collaboration Platforms), หรือเครื่องมือที่ช่วยในการระดมสมองและพัฒนาแนวคิดนวัตกรรม • เทคโนโลยีอุบัติใหม่ (Emerging Technologies): การศึกษาและนำร่องการใช้เทคโนโลยี เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) เพื่อการพยากรณ์โรคหรือระบุปัจจัยเสี่ยง, หรือเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสุขภาพ (Digital Health) อื่นๆ ที่จะช่วยยกระดับงานป้องกันควบคุมโรค • โครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลที่จำเป็น: เพื่อรองรับการใช้งานเทคโนโลยีต่างๆ รวมถึงการพัฒนาระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูล (Data Security) <p>เป้าหมายหลักของแผนงานนี้ คือ การทำให้บุคลากรของกรมควบคุมโรคมีเครื่องมือและเทคโนโลยีที่จำเป็นและมีประสิทธิภาพในการสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมและงานวิจัย ซึ่งจะช่วยลดภาระงานที่ไม่จำเป็น เพิ่มความแม่นยำในการทำงาน และเปิดโอกาสในการสร้างสรรค์ผลงาน R-K-I ที่มีคุณภาพสูง</p>
วัตถุประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	2.3 เพื่อให้มีเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรม และวิจัย
สอดคล้องกับ พันธกิจ	4) พัฒนาขีดความสามารถบุคลากรด้านนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล

ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	2.3.1 จำนวนเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพในการสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมและวิจัย [หน่วย: เทคโนโลยี]		
	2568	2569	2570
	5	5	5
	2.3.2 ร้อยละความพึงพอใจต่อการใช้เทคโนโลยี สนับสนุนการทำงานนวัตกรรมและวิจัย ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ [หน่วย: ร้อยละ]		
	2568	2569	2570
	80	80	80
ผลกระทบต่อกิจกรรมการวิจัยจัดการความรู้และพัฒนานวัตกรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. เทคโนโลยีดิจิทัลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการวิจัย เช่น โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลขั้นสูง ระบบจัดการข้อมูลงานวิจัย หรือเครื่องมือสืบค้นองค์ความรู้ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ เพิ่มความแม่นยำ และลดระยะเวลาการดำเนินงานในกระบวนการวิจัย 2. เทคโนโลยีดิจิทัลที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่ความรู้และเครื่องมือสำหรับการทำงานร่วมกันออนไลน์ จะช่วยให้การรวบรวม จัดเก็บ สังเคราะห์ และเผยแพร่องค์ความรู้หรือไอเดียนวัตกรรม เป็นไปอย่างมีระบบและเข้าถึงได้ง่าย ส่งเสริมวัฒนธรรมการแบ่งปันความรู้ในองค์กร 3. การนำเทคโนโลยีอุบัติใหม่ เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) หรือเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสุขภาพอื่นๆ จะช่วยเปิดโอกาสในการสร้างสรรค์และเร่งรัดกระบวนการนวัตกรรม ทำให้สามารถพัฒนานวัตกรรมที่ตอบโจทย์ความท้าทายด้านสาธารณสุขที่ซับซ้อนได้ดียิ่งขึ้น 4. เทคโนโลยีดิจิทัลสามารถช่วยลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อนและไม่จำเป็น แบ่งเบาภาระงานรวมของบุคลากร ทำให้บุคลากรและ “ผู้ประกอบการความรู้” มีเวลาและทรัพยากรมากขึ้นในการมุ่งเน้นงานที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ และการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ในด้านการวิจัย พัฒนานวัตกรรม และจัดการความรู้ 		
ข้อมูลแผนงาน	☒ แผนงานต่อเนื่อง ☐ แผนงานใหม่		
ผู้รับผิดชอบหลัก	กนว. และกองดิจิทัลเพื่อการควบคุมโรค		
งบประมาณ	ยังไม่ระบุ		

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ									
	2568		2569				2570			
	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
ประเมินความต้องการเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับ R-K-I ประจำปี: สำรวจและจัดลำดับความสำคัญของเครื่องมือแพลตฟอร์ม และโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับงาน R-K-I รวมถึงศึกษาเทคโนโลยีอุบัติใหม่ (เช่น AI, Big Data)										
ศึกษา คัดเลือก และวางแผนการจัดการ/พัฒนาเทคโนโลยี: ค้นหา ประเมินความเหมาะสม และวางแผนการจัดการ (ซื้อ/เช่า) หรือพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลที่ตอบโจทย์ความต้องการ										
จัดหา พัฒนา หรือปรับแต่งเครื่องมือดิจิทัล: ดำเนินการจัดหาหรือพัฒนาเครื่องมือและแพลตฟอร์มดิจิทัลตามแผน รวมถึงการปรับแต่งให้เข้ากับบริบทของกรมควบคุมโรค										
ติดตั้งและเชื่อมโยงระบบเทคโนโลยีดิจิทัล: ติดตั้งและทดสอบการใช้งานเทคโนโลยีใหม่ และเชื่อมโยงกับระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องของกรมควบคุมโรค										
ฝึกอบรมการใช้งานและให้การสนับสนุนทางเทคนิค: จัดฝึกอบรมการใช้เครื่องมือดิจิทัลใหม่ๆ และให้การสนับสนุนทางเทคนิคแก่ผู้ใช้งานอย่างต่อเนื่อง										
ติดตามการใช้งานและประเมินประสิทธิภาพของเทคโนโลยี: ติดตามสถิติการใช้งาน ความพึงพอใจ และผลกระทบของเทคโนโลยีดิจิทัลต่อประสิทธิภาพงาน R-K-I										

9.4 แผนงานภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

แผนงานที่	3.1 แผนงานสื่อสารผลิตภัณฑ์วิชาการสู่กลุ่มเป้าหมายและสาธารณะ
คำอธิบาย แผนงาน	<p>แผนงานนี้เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์วิชาการ ซึ่งรวมถึงผลงานนวัตกรรม งานวิจัย และองค์ความรู้ต่างๆ ที่กรมควบคุมโรคได้พัฒนาขึ้น ให้เป็นที่รับรู้และเข้าถึงได้โดยกลุ่มเป้าหมายทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์ สร้างผลกระทบ และเสริมสร้างชื่อเสียงและการยอมรับในองค์ความรู้ของกรมควบคุมโรคทั้งในระดับชาติและนานาชาติ</p> <p>การดำเนินงานภายใต้แผนงานนี้จะมุ่งเน้นการพัฒนากลยุทธ์และช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหาและกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม โดยอาจประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> • การเผยแพร่ผ่านช่องทางวิชาการ: เช่น การตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติ, การนำเสนอผลงานในเวทีประชุมวิชาการต่างๆ • การสื่อสารสู่สาธารณะและกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ: การพัฒนารูปแบบการสื่อสารที่เข้าใจง่าย เช่น อินโฟกราฟิก วิดีโอ บทความสำหรับประชาชนผ่านช่องทางที่หลากหลาย ทั้งสื่อดั้งเดิม (Mass Media) และสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เพื่อให้ข้อมูลเข้าถึงประชาชนและผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ • การสร้างความร่วมมือกับสื่อมวลชนและผู้มีอิทธิพลทางความคิด (Influencers): เพื่อช่วยกระจายองค์ความรู้และผลงานวิชาการไปในวงกว้างยิ่งขึ้น • การจัดกิจกรรมส่งเสริมการรับรู้และการใช้ประโยชน์: เช่น การจัดนิทรรศการ การแถลงข่าว หรือกิจกรรมที่ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้ามามีส่วนร่วมและเรียนรู้จากผลงานโดยตรง
วัตถุประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	<p>3.1 เพื่อสื่อสาร ถ่ายทอดผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดการรับรู้ผ่านช่องทางและสื่อประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับผู้ใช้งานในระดับต่าง ๆ</p> <p>3.3 เพื่อให้ผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพได้รับการยอมรับและมีชื่อเสียง ในระดับชาติและนานาชาติ</p>
สอดคล้องกับ พันธกิจ	2) ถ่ายทอดและขับเคลื่อนนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ
ตัวชี้วัดและค่า เป้าหมาย	3.1.1 จำนวนช่องทางการสื่อสารถ่ายทอดผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ที่มีการใช้งานอย่างต่อเนื่องในแต่ละปี [หน่วย: ช่องทาง]

	2568	2569	2570
	6	8	10
	3.1.2 ร้อยละของการเพิ่มขึ้นของจำนวน engagement ต่อสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีการเผยแพร่ [หน่วย: ร้อยละ]		
	2568	2569	2570
	10	10	10
	3.1.3 จำนวนผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ที่ได้รับการเผยแพร่ผ่านช่องทางและสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ [หน่วย: จำนวน]		
	2568	2569	2570
	3.2.1 จำนวนการอ้างอิงผลงานนวัตกรรม วิจัยด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพที่ได้รับในระดับชาติและนานาชาติ [หน่วย: จำนวน]		
	2568	2569	2570
	30	35	40
	3.2.2 จำนวนผลงานของบุคลากร และองค์กร ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ที่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติในระดับชาติและนานาชาติ [หน่วย: รางวัล]		
	2568	2569	2570
	20	25	30
ผลกระทบต่อกระบวนการวิจัยจัดการความรู้และพัฒนานวัตกรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและหลากหลายช่องทางจะช่วยให้ผลิตภัณฑ์วิชาการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้กว้างขวางยิ่งขึ้น ทำให้ผู้ปฏิบัตินำความรู้ไปใช้ และประชาชนทั่วไปสามารถนำองค์ความรู้ไปปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ หรือนำนวัตกรรมไปใช้แก้ไขปัญหาได้จริง 2. เมื่อผลงานวิจัยและนวัตกรรมเป็นที่รู้จักและเห็นคุณค่า จะช่วยกระตุ้นให้เกิดความสนใจในการนำไปพัฒนาต่อยอด หรือจุดประกายให้เกิดไอเดียนวัตกรรมใหม่ๆ และอาจนำไปสู่การตั้งโจทย์วิจัยเพิ่มเติมเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม 3. การสื่อสารผลงานที่มีคุณภาพและสร้างผลกระทบอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นสาธารณะต่อองค์ความรู้และบทบาทของกรมควบคุมโรค 4. แผนงานนี้เป็นกลไกหลักในการสร้าง “ชื่อเสียงและการยอมรับความรู้” ทำให้ผลงานของกรมควบคุมโรคเป็นที่ประจักษ์ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ ซึ่งจะดึงดูดความร่วมมือและโอกาสในการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น 		
ข้อมูลแผนงาน	☒ แผนงานต่อเนื่อง ☐ แผนงานใหม่		
ผู้รับผิดชอบหลัก	กนว. และ สำนักสื่อสารความเสี่ยงฯ		

งบประมาณ	ยังไม่ระบุ									
กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ									
	2568		2569				2570			
	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
พัฒนากลยุทธ์และแผนการสื่อสาร R-K-I แบบบูรณาการ: กำหนดกรอบกลยุทธ์การสื่อสารผลงาน R-K-I ของกรมฯ ระบุสาระสำคัญ กลุ่มเป้าหมาย ช่องทาง และจัดทำแผนปฏิบัติการสื่อสารประจำปี										
ผลิตและปรับปรุงสื่อประชาสัมพันธ์สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ: พัฒนาผลิตภัณฑ์สื่อสารหลากหลายรูปแบบ (เช่น Policy Brief, Infographic, Video, Press Release) จากผลงานวิชาการ ให้เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย										
เผยแพร่ผลงาน R-K-I ผ่านช่องทางที่หลากหลาย: ดำเนินการเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น วารสารวิชาการ เว็บไซต์กรมฯ สื่อสังคมออนไลน์ สื่อมวลชน และการสื่อสารตรงไปยังกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย										
จัดกิจกรรมส่งเสริมการรับรู้และการนำไปใช้ประโยชน์: จัดกิจกรรม เช่น งานสัมมนาวิชาการ การประชุมเชิงปฏิบัติการ นิทรรศการ หรือการแถลงข่าว เพื่อนำเสนอผลงาน R-K-I และส่งเสริมการนำไปใช้										
ติดตามและประเมินผลการเข้าถึง การมีส่วนร่วม และผลกระทบของการสื่อสาร: ติดตามตัวชี้วัดสำคัญ (เช่น จำนวนข่าว การเข้าชมเว็บไซต์ การมีส่วนร่วมในโซเชียลมีเดีย) และประเมินผลกระทบของการสื่อสารต่อการรับรู้และการนำไปใช้										
สนับสนุนหน่วยงานในการจัดทำและดำเนินแผนสื่อสารระดับหน่วยงาน: ให้คำแนะนำและสนับสนุนหน่วยงานต่างๆ ในการจัดทำและดำเนินแผนการสื่อสารผลงาน R-K-I ของตนเองให้สอดคล้องกับกลยุทธ์รวม										

แผนงานที่	3.2 โครงการพัฒนาระบบติดตามผลกระทบจากการนำผลิตภัณฑ์วิชาการไปใช้งาน
คำอธิบายแผนงาน	โครงการนี้ได้รับการออกแบบมาเพื่อแก้ไขปัญหาและอุดช่องว่างสำคัญของกรมควบคุมโรคในการติดตามและประเมินผลการนำผลิตภัณฑ์วิชาการ ซึ่งรวมถึงผลงานนวัตกรรม งานวิจัย และองค์ความรู้ต่างๆ ไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นระบบ โดยมี

	<p>เป้าหมายเพื่อพัฒนาระบบที่สามารถติดตามได้อย่างชัดเจนว่าใครเป็นผู้นำผลิตภัณฑ์วิชาการเหล่านี้ไปใช้ นำไปใช้อย่างไร และที่สำคัญที่สุดคือ เกิดผลลัพธ์ (Outcomes) และผลกระทบ (Impacts) ทั้งในเชิงสุขภาพ เศรษฐกิจ และสังคมอย่างไรบ้าง</p> <p>ระบบติดตามผลกระทบที่จะพัฒนาขึ้นนี้ จะทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการ</p> <ul style="list-style-type: none"> • รวบรวมข้อมูลการนำไปใช้: ติดตามว่าผลิตภัณฑ์วิชาการใดบ้างที่ถูกนำไปใช้ โดยกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ทั้งบุคลากรสาธารณสุข ประชาชน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง • ประเมินผลลัพธ์และผลกระทบ: วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินว่าการนำผลิตภัณฑ์วิชาการไปใช้นั้นก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพที่ดีขึ้นอย่างไร หรือส่งผลกระทบต่ออาการโรคและภัยสุขภาพในระดับใด รวมถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกี่ยวข้อง • สร้างข้อมูลป้อนกลับ (Feedback Loop): นำข้อมูลจากการติดตามและประเมินผลมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์วิชาการที่มีอยู่ และเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการกำหนดทิศทางการพัฒนานวัตกรรมวิจัย และการจัดการความรู้ในอนาคตให้ตอบโจทย์มากยิ่งขึ้น • แสดงความคุ้มค่าและความรับผิดชอบ: เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่แสดงให้เห็นถึงคุณค่าและความคุ้มค่าของการลงทุนในงาน R-K-I ของกรมควบคุมโรค การมีระบบติดตามผลกระทบที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยให้กรมควบคุมโรคสามารถวัดผลความสำเร็จของการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 1 และ 2 ได้อย่างเป็นรูปธรรม และยังช่วยให้มั่นใจได้ว่าผลงานต่างๆ ที่พัฒนาขึ้น สามารถสร้างประโยชน์และผลกระทบที่ดีต่อสุขภาพของประชาชนและสังคมโดยรวมได้อย่างแท้จริง 		
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	3.2 เพื่อให้ผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพได้รับการยอมรับและมีชื่อเสียง ในระดับชาติและนานาชาติ		
สอดคล้องกับพันธกิจ	5) พัฒนาระบบฐานข้อมูลนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ให้ครอบคลุมการนำไปใช้ประโยชน์ และประชาชนเข้าถึงได้		
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	3.2.1 จำนวนการอ้างอิงผลงานนวัตกรรม วิจัยด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพที่ได้รับในระดับชาติและนานาชาติ [หน่วย: จำนวน]		
	2568	2569	2570
	30	30	30

	2.2.1 จำนวนระบบบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างผลงานนวัตกรรม และวิจัย ที่มีประสิทธิภาพ [หน่วย: ระบบ (สะสม)]		
	2568	2569	2570
	1	1	1
	1.3.2 จำนวนผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดีในรูปแบบ ที่มีคุณภาพระดับประเทศและนานาชาติ [หน่วย: ผลงาน (นับสะสม)]		
	2568	2569	2570
	5	5	5
ผลกระทบต่อกระบวนการวิจัยจัดการความรู้และพัฒนา นวัตกรรม	<ol style="list-style-type: none"> ระบบติดตามผลกระทบจะทำให้กรมฯ ได้รับข้อมูลผลการดำเนินงานที่ชัดเจนว่าผลิตภัณฑ์วิชาการใดถูกนำไปใช้และเกิดผลลัพธ์อย่างไร ข้อมูลนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทบทวนและปรับปรุงกระบวนการวิจัย/ค้นหาหลักฐาน การจัดการองค์ความรู้ และการพัฒนานวัตกรรม ให้ตอบโจทย์และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ข้อมูลผลกระทบที่วัดผลได้จะเป็นหลักฐานสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงคุณค่าและความคุ้มค่าของการทำงานด้านนวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจจัดสรรงบประมาณ/การลงทุน และสร้างความโปร่งใสในการใช้ทรัพยากร การมีระบบติดตามผลกระทบ ทำให้กรมควบคุมโรคสามารถเรียนรู้จากผลการดำเนินงานจริง ปรับปรุงกลยุทธ์ และพัฒนาระบบนิเวศความรู้ให้ตอบสนองต่อความต้องการได้อย่างต่อเนื่อง ข้อมูลผลกระทบที่เป็นรูปธรรมจะเป็นวัตถุดิบสำคัญสำหรับแผนงานสื่อสารผลิตภัณฑ์วิชาการ (แผนงาน 3.1) ช่วยเสริมสร้างความน่าเชื่อถือ และทำให้ชื่อเสียงและการยอมรับความรู้ของกรมควบคุมโรคเด่นชัดยิ่งขึ้น 		
ข้อมูลแผนงาน	☐ แผนงานต่อเนื่อง ☒ แผนงานใหม่		
ผู้รับผิดชอบหลัก	กนว.		
งบประมาณ	ยังไม่ระบุ		

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ									
	2568		2569				2570			
	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
กำหนดกรอบและตัวชี้วัดการประเมินผลกระทบ R-K-I: พัฒนาการรอบแนวคิดและชุดตัวชี้วัดหลัก (KPIs) สำหรับการประเมินผลการนำไปใช้ ผลลัพธ์ (Outcomes) และผลกระทบ (Impacts) ด้านสุขภาพ สังคม และเศรษฐกิจ ของผลิตภัณฑ์วิชาการ										
พัฒนาเครื่องมือและระเบียบวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลกระทบ: สร้างเครื่องมือมาตรฐาน (เช่น แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานกรณีศึกษา) และระเบียบวิธี ในการเก็บข้อมูลผลกระทบทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ จากแหล่งต่างๆ										
ออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศติดตาม ผลกระทบ: ออกแบบสถาปัตยกรรมและพัฒนาระบบ/ ฐานข้อมูลกลางสำหรับรวบรวม จัดเก็บ และวิเคราะห์ ข้อมูลการใช้ประโยชน์และผลกระทบของผลิตภัณฑ์ วิชาการ โดยให้เชื่อมโยงกับ R-K-I Management System (แผนงาน 2.1)										
ทดลองนำร่องระบบและเครื่องมือติดตามผลกระทบ: ทดลองใช้ระบบติดตามผลกระทบและเครื่องมือเก็บ ข้อมูลกับผลิตภัณฑ์วิชาการและกลุ่มผู้ใช้งานที่คัดเลือก และปรับปรุงตามผลการทดลอง										
ดำเนินการติดตามและรวบรวมข้อมูลผลกระทบ R-K-I: (กนว. ประสานงานกับหน่วยงานเจ้าของผลงาน) นำระบบติดตามผลกระทบมาใช้งานจริง และเริ่ม กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลการนำผลิตภัณฑ์วิชาการ ของกรมควบคุมโรค ไปใช้อย่างเป็นระบบ										
วิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำรายงานผลกระทบ: (กนว.) วิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบที่รวบรวมได้ และจัดทำ รายงานสรุปผลกระทบของผลงาน R-K-I เป็นระยะ เพื่อเสนอต่อผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง										
นำผลการประเมินผลกระทบไปใช้ปรับปรุง ยุทธศาสตร์: ใช้ข้อค้นพบจากการประเมินผลกระทบ เพื่อประกอบการตัดสินใจในการวางแผน R-K-I การจัดสรรทรัพยากร และการปรับปรุงยุทธศาสตร์ และผลิตภัณฑ์วิชาการในอนาคต										

แผนงานที่	3.3 โครงการจัดหาทุนนวัตกรรมและวิจัยจากแหล่งทุนต่างประเทศ
คำอธิบาย แผนงาน	<p>โครงการนี้จัดตั้งขึ้นเพื่อตอบสนองต่อความจำเป็นในการขยายฐานแหล่งทุนสำหรับงานนวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ ของกรมควบคุมโรค โดยมุ่งเน้นการแสวงหาและเข้าถึงแหล่งทุนจากต่างประเทศ ทั้งจากองค์กรระหว่างประเทศ สถาบันวิจัยนานาชาติ มูลนิธิ หรือหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในต่างประเทศที่มีศักยภาพ การจัดหาทุนจากภายนอกประเทศจะช่วยลดข้อจำกัดของแหล่งทุนภายในประเทศที่มีอยู่อย่างจำกัด และเพิ่มโอกาสในการดำเนินโครงการวิจัยและนวัตกรรมที่มีขนาดใหญ่หรือต้องอาศัยความร่วมมือระดับนานาชาติ</p> <p>การดำเนินงานภายใต้แผนงานนี้จะครอบคลุมถึง:</p> <ul style="list-style-type: none"> • การสืบค้นและวิเคราะห์แหล่งทุน: ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งทุนต่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์สอดคล้องกับภารกิจและทิศทางการดำเนินงาน R-K-I ของกรมควบคุมโรค • การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือ: พัฒนาเครือข่ายและความร่วมมือกับองค์กรผู้ให้ทุนและสถาบันวิจัยในต่างประเทศ เพื่อสร้างโอกาสในการรับทุนสนับสนุน • การพัฒนาข้อเสนอโครงการ (Proposal Development): ให้การสนับสนุนและคำปรึกษาแก่บุคลากรในการจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยและนวัตกรรมให้ได้มาตรฐานสากลและสอดคล้องกับเงื่อนไขของแหล่งทุนต่างประเทศ • การบริหารจัดการทุนที่ได้รับ: วางระบบในการบริหารจัดการทุนวิจัยจากต่างประเทศให้เป็นไปอย่างโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ <p>การเข้าถึงแหล่งทุนจากต่างประเทศไม่เพียงแต่จะช่วยเพิ่มทรัพยากรทางการเงิน แต่ยังเป็นการยกระดับมาตรฐานงานวิจัยและนวัตกรรมของกรมควบคุมโรคให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล และส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีกับเครือข่ายนานาชาติ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้าง “ชื่อเสียงและการยอมรับความรู้” (Knowledge/Wisdom Recognition) ของกรมควบคุมโรคตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ที่ 3</p>
วัตถุประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	3.3 เพิ่มช่องทางในการหางบประมาณนวัตกรรม และวิจัย ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ
สอดคล้องกับ พันธกิจ	3) พัฒนาระบบนิเวศและความร่วมมือกับเครือข่ายที่เอื้อต่อการส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพระดับประเทศและนานาชาติ เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาวะที่ดี

ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	3.3.1 จำนวนแหล่งทุนดำเนินงาน นำเสนอผลงาน นวัตกรรม และวิจัย ด้านการป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพที่ได้รับจากต่างประเทศ [หน่วย: แหล่งทุน]		
	2568	2569	2570
	5	10	15
ผลกระทบต่อ กระบวนการวิจัย จัดการความรู้ และพัฒนา นวัตกรรม	<p>1. การเข้าถึงแหล่งทุนที่หลากหลายจากต่างประเทศจะช่วยเพิ่มโอกาสในการริเริ่มโครงการวิจัยและนวัตกรรมใหม่ๆ ที่อาจไม่สามารถดำเนินการได้ด้วยงบประมาณภายในประเทศเพียงอย่างเดียว ทำให้เกิดองค์ความรู้และนวัตกรรมที่หลากหลายและตอบโจทย์ปัญหาสุขภาพที่ซับซ้อนได้กว้างขวางยิ่งขึ้น</p> <p>2. การขอทุนจากแหล่งทุนต่างประเทศมักมีกระบวนการพิจารณาที่เข้มข้นและอิงมาตรฐานสากล ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นและผลักดันให้นักวิจัยและนวัตกรรมของกรมควบคุมโรคพัฒนาข้อเสนอโครงการและดำเนินงานวิจัยให้มีคุณภาพสูงขึ้นทัดเทียมระดับนานาชาติ</p> <p>3. กระบวนการขอทุนและการดำเนินโครงการที่ได้รับทุนจากต่างประเทศมักนำไปสู่การสร้างและขยายเครือข่ายความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญ สถาบันวิจัย และองค์กรต่างๆ ในระดับนานาชาติ ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์และเทคโนโลยีใหม่ๆ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้าง “ระบบนิเวศความรู้” ให้เข้มแข็ง</p> <p>4. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาข้อเสนอโครงการและการบริหารจัดการโครงการวิจัยที่ได้รับทุนจากต่างประเทศ จะช่วยพัฒนาทักษะและความสามารถของบุคลากรทั้งในด้านการวิจัย การบริหารโครงการ การสื่อสาร และการทำงานในบริบทสากล</p> <p>5. การมีแหล่งทุนที่หลากหลายและต่อเนื่องจะช่วยสร้างความมั่นคงและยั่งยืนให้กับระบบการพัฒนานวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ของกรมควบคุมโรค ลดการพึ่งพางบประมาณจากแหล่งเดียว และเพิ่มความคล่องตัวในการตอบสนองต่อสถานการณ์โรคและภัยสุขภาพที่เปลี่ยนแปลงไป</p> <p>6. ความสำเร็จในการได้รับทุนและการดำเนินโครงการวิจัยร่วมกับต่างประเทศ จะช่วยเสริมสร้างชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของกรมควบคุมโรคในเวทีสากล ตอกย้ำความเป็นผู้นำด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ</p>		
ข้อมูลแผนงาน	☒ แผนงานต่อเนื่อง ☐ แผนงานใหม่		
ผู้รับผิดชอบหลัก	กองนวัตกรรมและวิจัย ร่วมกับ สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ		
งบประมาณ	ยังไม่ระบุ		

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ										
	2568		2569				2570				
	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	
สำรวจ คัดกรอง และจัดทำฐานข้อมูลแหล่งทุนวิจัย และนวัตกรรมจากต่างประเทศที่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ของกรมควบคุมโรค	■	■									
พัฒนาและปรับปรุงกลไกการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโอกาสและกระบวนการขอทุน จากต่างประเทศแก่บุคลากรภายในกรมฯ		■									
พัฒนาระบบและแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการทุนวิจัย ที่ได้รับจากต่างประเทศให้มีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับระเบียบของ กรมควบคุมโรคและแหล่งทุน		■	■								
จัดกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพบุคลากรในการพัฒนา ข้อเสนอโครงการ และบริหารจัดการโครงการวิจัย ตามมาตรฐานสากล			■	■			■	■			
สร้างและรักษาความสัมพันธ์กับองค์กรผู้ให้ทุน สถาบันวิจัย และเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ ที่สำคัญ			■	■	■	■	■	■	■	■	■
สนับสนุนการพัฒนาข้อเสนอโครงการที่มีศักยภาพสูง เพื่อยื่นขอรับทุนจากแหล่งทุนต่างประเทศ รวมถึง การอำนวยความสะดวกในกระบวนการที่เกี่ยวข้อง			■	■	■	■	■	■	■	■	■
ติดตาม ประเมินผล และรวบรวมบทเรียนจาก การดำเนินงานจัดหาและบริหารทุนจากต่างประเทศ เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง						■					■

หมายเหตุ: แผนงานและโครงการทั้งหมดที่นำเสนอนี้ เป็นข้อเสนอแนะจากคณะทำงานเพื่อใช้เป็นแนวทาง เบื้องต้นในการพัฒนาโครงการจริง ซึ่งสามารถปรับปรุงรายละเอียดให้สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่และเงื่อนไข ด้านเวลาได้ตามความเหมาะสม

บทที่ 10: กลไกการขับเคลื่อน การติดตาม และการประเมินผลสัมฤทธิ์

เพื่อให้แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนานวัตกรรม วิจัย จัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประเทศไทย พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2568) สามารถขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติและบรรลุวิสัยทัศน์ “กรมควบคุมโรคเป็นผู้นำการขับเคลื่อนนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดี ภายในปี 2570” รวมถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างเป็นรูปธรรม บทนี้จึงได้กำหนดกลไกการขับเคลื่อน การติดตาม และการประเมินผลสัมฤทธิ์ขึ้น

กลไกเหล่านี้ มีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างความมั่นใจว่าการดำเนินงานตามแผนฯ จะเป็นไปอย่างมีทิศทาง มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และก่อให้เกิดความรับผิดชอบในทุกๆระดับ นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้และปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เท่าทันพลวัตของสถานการณ์โรคและภัยสุขภาพที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ทั้งนี้ “กรอบแนวคิดเชิงระบบของการวิจัย การจัดการความรู้ และนวัตกรรม (Disease Control R-K-I System Conceptual Framework)” และ “ต้นไม้ตัดสินใจเชิงนโยบายด้านการวิจัย การจัดการความรู้ และนวัตกรรม (R-K-I Policy Decision Tree)” ที่ได้นำเสนอในบทที่ 6 จะเป็นเครื่องมือเชิงแนวคิดที่สำคัญในการทำความเข้าใจพลวัตของระบบ และเป็นแนวทางประกอบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนฯ ฉบับนี้ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

บทนี้ จะนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับโครงสร้างและบทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารแผนฯ กรอบและกระบวนการในการติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ รวมถึงแนวทางการรายงานผล การทบทวน และการปรับปรุงแผนฯ เพื่อให้บุคลากรกรมควบคุมโรคทุกระดับสามารถนำไปใช้อ้างอิงและขับเคลื่อนแผนงานต่างๆ ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างแท้จริง

10.1 โครงสร้างและบทบาทในการบริหารแผนฯ

เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้เป็นไปอย่างมีเอกภาพ มีทิศทางที่ชัดเจน และได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จึงกำหนดโครงสร้างและบทบาทในการบริหารแผนฯ ดังนี้:

10.1.1 คณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ฯ

เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวิสัยทัศน์ และวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จำเป็นต้องมีคณะกรรมการระดับนโยบายทำหน้าที่กำกับดูแลและสนับสนุนการขับเคลื่อนในภาพรวม

● องค์ประกอบ:

- อธิบดีกรมควบคุมโรค หรือรองอธิบดีกรมควบคุมโรคที่กำกับดูแลกองนวัตกรรมการวิจัย เป็นประธานกรรมการ
- ผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้อำนวยการกอง/สำนัก/สถาบัน/ศูนย์ และผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรค (สคร.) ทุกแห่ง เป็นกรรมการ

- ผู้อำนวยการกองนวัตกรรมและวิจัย เป็นกรรมการและเลขานุการ
 - ผู้แทนจากกองนวัตกรรมและวิจัย เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
 - (อาจพิจารณาเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเข้าร่วมเป็นที่ปรึกษาหรือกรรมการตามความเหมาะสม)
- **บทบาทและหน้าที่:**
 - กำหนดนโยบายและให้ทิศทางเชิงกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และนโยบายระดับชาติ
 - พิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติแผนปฏิบัติการรายปีและงบประมาณที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นภายใต้กรอบของแผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้
 - กำกับ ติดตาม และประเมินความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามประเด็นยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดหลักที่กำหนดไว้ในแผนฯ
 - ให้ข้อเสนอแนะและตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหา อุปสรรค หรือความท้าทายที่เกิดขึ้นระหว่างการขับเคลื่อนแผนฯ
 - พิจารณาและให้การสนับสนุนด้านทรัพยากรที่จำเป็น (บุคลากร งบประมาณ เทคโนโลยี) เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ
 - ส่งเสริมและผลักดันให้เกิดการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในสังกัด กรมควบคุมโรค และส่งเสริมความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายภายนอก
 - พิจารณาให้ความเห็นชอบต่อการปรับปรุงแผนปฏิบัติการฯ เมื่อมีความจำเป็น

10.1.2 หน่วยงานขับเคลื่อนหลัก

เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้ในบทที่ 8 สามารถขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับปฏิบัติการ กำหนดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบหลักดังนี้:

- **กองนวัตกรรมและวิจัย (กนว.):**
 - ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานเลขานุการของคณะกรรมการอำนาจการฯ
 - เป็นหน่วยงานกลางในการประสานงาน เชื่อมโยง ติดตาม และรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการต่างๆ จากทุกกอง/สำนัก และ สคร. ที่เกี่ยวข้อง
 - รับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการที่ กนว. เป็นผู้รับผิดชอบหลักตามที่ระบุในบทที่ 9.1.1 (เช่น โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ R-K-I, การจัดทำ Knowledge Map และ R&I Roadmap)
 - ให้คำปรึกษา แนะนำ และสนับสนุนทางวิชาการแก่หน่วยงานต่างๆ ในการพัฒนานวัตกรรม งานวิจัย และการจัดการความรู้ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากระบบและเครื่องมือกลาง
 - วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค และจัดทำรายงานเสนอต่อคณะกรรมการอำนาจการฯ และผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง

- สื่อสารนโยบาย ยุทธศาสตร์ และความก้าวหน้าของแผนฯ ไปยังหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
- **กอง/สำนัก ส่วนกลาง และสำนักงานป้องกันควบคุมโรค (สคร.) ในส่วนภูมิภาค:**
 - รับผิดชอบในการขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 1, 2, และ 3 ตามบทบาทและความเชี่ยวชาญของแต่ละหน่วยงาน ตามที่ระบุในบทที่ 9.1.2, 9.1.3 และแผนงานที่ร่วมดำเนินการ
 - จัดทำแผนปฏิบัติการและงบประมาณระดับหน่วยงานให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้ และแผนปฏิบัติการรายปีของกรมควบคุมโรค
 - บริหารจัดการโครงการ ติดตามความก้าวหน้า และประเมินผลการดำเนินงานในส่วนที่รับผิดชอบ
 - รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการอำนวยการฯ ผ่าน กนว. อย่างสม่ำเสมอ
 - ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสังกัดมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรม งานวิจัย และการจัดการความรู้ ตามแนวทาง "ความเป็นผู้ประกอบการความรู้" และการสร้าง "ระบบนิเวศความรู้"
 - สร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายในและภายนอกในระดับพื้นที่หรือในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

10.1.3 คณะทำงานเฉพาะกิจ

เพื่อให้การขับเคลื่อนโครงการสำคัญบางโครงการที่มีลักษณะบูรณาการสูง หรือต้องการความเชี่ยวชาญจากหลายหน่วยงาน หรือต้องการความคล่องตัวเป็นพิเศษ สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจมีการพิจารณาจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจขึ้นตามความเหมาะสม

- **ตัวอย่างคณะทำงานเฉพาะกิจ:**
 - คณะทำงานพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการงานวิจัย ความรู้ และนวัตกรรม (R-K-I Management System)
 - คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการพื้นที่ทดลองพิเศษ R-K-I Sandbox
 - คณะทำงานพัฒนาหลักสูตรและวิทยากรกลางด้าน R-K-I
- **การแต่งตั้งและบทบาท:**
 - การแต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจจะกระทำตามมติของคณะกรรมการอำนวยการฯ
 - องค์ประกอบของคณะทำงานฯ จะมาจากผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกกรมควบคุมโรค

- บทบาทหน้าที่ของแต่ละคณะทำงานฯ จะถูกกำหนดให้ชัดเจนตามวัตถุประสงค์ของโครงการนั้นๆ รวมถึงกรอบระยะเวลาการดำเนินงาน และการรายงานผลต่อคณะกรรมการอำนวยการฯ หรือผู้บริหารที่ได้รับมอบหมาย

10.2 กรอบการติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์

เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถวัดความก้าวหน้า ตรวจสอบผลสำเร็จ และนำบทเรียนมาปรับปรุงการดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง จึงได้กำหนดกรอบการติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ดังนี้

10.2.1 หลักการสำคัญ

การติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติการฯ นี้ จะยึดถือหลักการสำคัญต่อไปนี้:

- **การติดตามแบบมีส่วนร่วม (Participatory Monitoring):** เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกระดับ ทั้งผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานใน ส่วนกลาง (กอง/สำนัก) ส่วนภูมิภาค (สคร.) และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในกระบวนการติดตามและประเมินผล เพื่อสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน และได้ข้อมูลที่รอบด้าน
- **การใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ (Evidence-based):** การติดตามและประเมินผลจะอ้างอิงข้อมูลและหลักฐานที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ และสามารถตรวจสอบได้ เพื่อให้การตัดสินใจและการปรับปรุงแผนฯ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลจริง
- **ความสอดคล้องกับตัวชี้วัดและเป้าหมาย:** การติดตามความก้าวหน้าจะมุ่งเน้นที่ตัวชี้วัดหลัก (KPIs) และค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ (บทที่ 8) รวมถึงเป้าหมายความสำเร็จของแผนฯ (บทที่ 7) เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงานเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง
- **การมุ่งเน้นผลลัพธ์และผลกระทบ:** ไม่เพียงแต่ติดตามผลผลิต (Outputs) แต่ให้ความสำคัญกับการประเมินผลลัพธ์ (Outcomes) และผลกระทบ (Impacts) ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามแผนฯ ต่อการพัฒนานวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ และต่อการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประชาชน
- **การเรียนรู้เพื่อการปรับปรุง:** กระบวนการติดตามและประเมินผลจะถูกใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ขององค์กร เพื่อระบุจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา ปัจจัยแห่งความสำเร็จ และอุปสรรคเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงกลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- **การใช้ประโยชน์จากระบบดิจิทัล:** ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการงานวิจัย ความรู้ และนวัตกรรม (R-K-I Management System)” และ “R-K-I Dashboard” ที่จะพัฒนาขึ้น มาเป็นเครื่องมือสำคัญในการรวบรวม จัดเก็บ วิเคราะห์ และรายงานข้อมูลการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบและทันทั่วถึง

10.2.2 กระบวนการติดตาม

กระบวนการติดตามจะดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาของแผนฯ เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ และสามารถปรับปรุงแก้ไขได้อย่างทัน่วงที

- **การกำหนดแผนการติดตาม:** กนว. ร่วมกับหน่วยงานที่รับผิดชอบแผนงาน/โครงการหลัก จัดทำรายละเอียดแผนการติดตามสำหรับแต่ละตัวชี้วัด โดยระบุผู้รับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูล แหล่งข้อมูล (Data Sources) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection Methods) ความถี่ในการเก็บรวบรวมและรายงานข้อมูล (เช่น รายเดือน รายไตรมาส รายปี)
- **การเก็บรวบรวมข้อมูล:** หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแผนการติดตามที่กำหนด โดยเน้นการใช้ข้อมูลจากระบบงานที่มีอยู่ และป้อนข้อมูลเข้าสู่ระบบ R-K-I Management System เมื่อระบบพร้อมใช้งาน
- **การตรวจสอบและประมวลผลข้อมูล:** ข้อมูลที่รวบรวมได้จะผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วน และนำมาประมวลผลเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการวิเคราะห์
- **การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล:** กนว. และหน่วยงานที่รับผิดชอบ วิเคราะห์ข้อมูล ความก้าวหน้าเทียบกับค่าเป้าหมายตามตัวชี้วัด พร้อมทั้งระบุความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค ปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน
- **การทบทวนผลการติดตาม:**
 - **ระดับหน่วยงาน:** กอง/สำนัก และ สคร. จัดให้มีการทบทวนผลการติดตาม การดำเนินงานของหน่วยงานตนเองอย่างสม่ำเสมอ (เช่น รายไตรมาส) เพื่อปรับแผนการดำเนินงานภายในหน่วยงาน
 - **ระดับกรม (คณะกรรมการอำนวยการฯ):** กนว. สรุปและนำเสนอผลการติดตามภาพรวมต่อคณะกรรมการอำนวยการฯ เพื่อพิจารณาทบทวนอย่างน้อยทุก 6 เดือน เพื่อรับทราบความก้าวหน้า ให้ข้อเสนอแนะ และตัดสินใจในประเด็นที่ต้องการการสนับสนุนหรือการแก้ไขปัญหา

10.2.3 กระบวนการประเมินผลสัมฤทธิ์

การประเมินผลสัมฤทธิ์มีเป้าหมายเพื่อประเมินประสิทธิผล ผลกระทบ และความยั่งยืนของการดำเนินงานตามแผนฯ โดยแบ่งเป็น:

- **การประเมินผลระหว่างแผน:** กำหนดดำเนินการในช่วงครึ่งหลังของปีงบประมาณ 2569 เพื่อทบทวนความก้าวหน้าเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ประเมินความเหมาะสมของกลยุทธ์และกลไกขับเคลื่อน รวมถึงให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานในช่วงที่เหลือของแผนฯ
- **การประเมินผลสิ้นสุดแผน:** กำหนดดำเนินการหลังสิ้นปีงบประมาณ 2570 เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์โดยรวมเทียบกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายทั้งหมด ผลกระทบที่เกิดขึ้น ความคุ้มค่า

ความยั่งยืน และสรุปบทเรียนสำคัญสำหรับอนาคต แนะนำให้มีผู้ประเมินภายนอกร่วมในขั้นตอนนี้เพื่อความเป็นกลาง

- **ระเบียบวิธีการประเมิน:** การประเมินทั้งสองระยะจะใช้ระเบียบวิธีแบบผสมผสาน โดยวิเคราะห์ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณ (เช่น ตัวชี้วัด สถิติ) และข้อมูลเชิงคุณภาพ (เช่น การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม กรณีศึกษา) เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ครบถ้วนรอบด้าน

10.3 กระบวนการรายงานผล การทบทวน และการปรับปรุงแผน

เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนฯ มีพลวัตและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดกระบวนการ ดังนี้

10.3.1 การรายงานผล

- **รายงานความก้าวหน้า:** กองนวัตกรรมและวิจัย (กนว.) รวบรวมและสังเคราะห์ข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำเสนอความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการอำนวยการฯ อย่างน้อยทุก 6 เดือน
- **รายงานผลการประเมิน:** จัดทำเมื่อเสร็จสิ้นการประเมินผลระหว่างแผนและสิ้นสุดแผน เพื่อนำเสนอข้อค้นพบและข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการอำนวยการฯ และผู้บริหารกรมควบคุมโรค
- **การสื่อสารผล:** ผลการดำเนินงานและความก้าวหน้าสำคัญจะถูกสื่อสารไปยังบุคลากรกรมควบคุมโรคและผู้เกี่ยวข้องผ่านช่องทางที่เหมาะสมและสม่ำเสมอ

10.3.2 การทบทวนและปรับปรุงแผน

- **การทบทวนแผน:** คณะกรรมการอำนวยการฯ จะนำผลการดำเนินงาน รายงานการประเมิน และข้อมูลสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงมาทบทวนภาพรวมของแผนฯ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง หรือตามความจำเป็น เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของทิศทางและกลยุทธ์
- **การปรับปรุงแผน:** หากผลการทบทวนชี้ว่าจำเป็นต้องปรับปรุงแผนฯ (เช่น ปรับแผนงาน ตัวชี้วัด กลยุทธ์) คณะกรรมการอำนวยการฯ จะพิจารณาอนุมัติการปรับปรุง โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมและความยืดหยุ่น เพื่อให้แผนฯ สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างทันท่วงที

10.4 การบริหารจัดการความเสี่ยงและปัจจัยแห่งความสำเร็จ

เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ เป็นไปอย่างราบรื่นและเพิ่มโอกาสในการบรรลุเป้าหมาย จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นควบคู่ไปกับการส่งเสริมปัจจัยแห่งความสำเร็จ

10.4.1 การบริหารจัดการความเสี่ยง

การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ นี้ให้บรรลุเป้าหมาย จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและรับฟังความคิดเห็น (ตามที่ระบุในบทที่ 2 และบทที่ 5) สามารถระบุ กลุ่มความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญในเบื้องต้น ได้แก่:

- ความเสี่ยงด้านทรัพยากรและการสนับสนุน: เช่น ข้อจำกัดด้านงบประมาณ, การขาดแคลนบุคลากรที่มีทักษะเฉพาะทาง, หรือความไม่ต่อเนื่องของการสนับสนุนเชิงนโยบาย
- ความเสี่ยงด้านการนำไปปฏิบัติและกระบวนการ: เช่น ความซับซ้อนหรือความล่าช้าของกระบวนการราชการ, ภาระงานประจำของบุคลากรที่สูง, หรือการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่อาจไม่ราบรื่น
- ความเสี่ยงด้านการยอมรับและการมีส่วนร่วม: เช่น การขาดความเข้าใจหรือการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงจากบุคลากร, หรือการที่กลุ่มเป้าหมายไม่นำนวัตกรรมหรือองค์ความรู้ไปใช้
- ความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก: เช่น สถานการณ์โรคระบาดใหม่หรือภัยสุขภาพที่ไม่คาดคิด, การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว, หรือการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมที่ส่งผลกระทบ

เพื่อให้สามารถจัดการกับความเสี่ยงเหล่านี้และความเสี่ยงอื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้นใหม่ได้อย่างเป็นระบบ กรมควบคุมโรคจะดำเนินกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง ดังนี้:

1. การระบุและประเมินความเสี่ยง: คณะกรรมการอำนวยการฯ กนว. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะทบทวนและระบุความเสี่ยงใหม่ๆ รวมถึงประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่ระบุไว้เดิมและที่เกิดขึ้นใหม่อย่างสม่ำเสมอ (เช่น ทุก 6 เดือน หรือรายปี) เพื่อจัดลำดับความสำคัญ
2. การวางแผนจัดการความเสี่ยง: สำหรับความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ จะมีการกำหนดมาตรการป้องกันเพื่อลดโอกาสการเกิด หรือมาตรการบรรเทาผลกระทบ รวมถึงมอบหมายผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน
3. การติดตามและทบทวนประสิทธิผล: ติดตามสถานะของความเสี่ยงและตรวจสอบประสิทธิผลของมาตรการจัดการอย่างต่อเนื่อง และนำผลการติดตามมารายงานและทบทวนในที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการฯ เพื่อปรับปรุงมาตรการตามความเหมาะสม

10.4.2 ปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญ

ความสำเร็จของการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ นี้ ขึ้นอยู่กับปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญหลายประการ ซึ่งกรมควบคุมโรคจะมุ่งมั่นส่งเสริมและผลักดันให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่:

- **การนำและการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง:** ความมุ่งมั่น การให้ความสำคัญ และการสนับสนุนอย่างจริงจังและต่อเนื่องจากผู้บริหารทุกระดับ โดยเฉพาะอธิบดี และคณะกรรมการอำนวยการฯ ในการผลักดันนโยบาย จัดสรรทรัพยากร และแก้ไขอุปสรรค
- **การมีส่วนร่วมและความเป็นเจ้าของร่วมกันของบุคลากร:** การที่บุคลากรทุกระดับ ในกรมควบคุมโรคมีความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญ และมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน ในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของตนเองภายใต้แผนฯ นี้
- **ทรัพยากรที่เพียงพอและทันต่อความต้องการ:** การได้รับการจัดสรรงบประมาณ บุคลากร ที่มีทักษะเหมาะสม และโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นอย่างเพียงพอและทันการณ์ เพื่อสนับสนุน การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการต่างๆ
- **วัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการพัฒนานวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้:** การสร้าง และส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่เปิดกว้าง ยอมรับการทดลอง เรียนรู้จากความสำเร็จ และความล้มเหลว สนับสนุนการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม และการแบ่งปัน ความรู้
- **ระบบการสื่อสารภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ:** การสื่อสารนโยบาย ทิศทาง ความคาดหวัง และความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนฯ ไปยังบุคลากรทุกระดับ อย่างชัดเจน ต่อเนื่อง และทั่วถึง
- **เครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งทั้งภายในและภายนอก:** การสร้างและพัฒนาความร่วมมือ เชิงบวกและมีประสิทธิภาพระหว่างหน่วยงานภายในกรมควบคุมโรคด้วยกันเอง และกับภาคี เครือข่ายภายนอก ทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา และภาคประชาสังคม
- **การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเต็มศักยภาพ:** การพัฒนาระบบสารสนเทศ และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้อย่างชาญฉลาด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการข้อมูล ความรู้ การสื่อสาร และการดำเนินงานโครงการต่างๆ

10.5 การสร้างความต่อเนื่องและการเรียนรู้ขององค์กร (Sustainability and Organizational Learning)

เพื่อให้ผลลัพธ์และความสำเร็จจากการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ นี้ ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างยั่งยืน และส่งเสริมให้กรมควบคุมโรคเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านนวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้ จึงกำหนดแนวทางดังนี้:

10.5.1 การบูรณาการเข้ากับระบบงานปกติ:

- **การฝังกระบวนการวิจัย จัดการความรู้ และนวัตกรรม ในการทำงาน:** ผลักดันให้กระบวนการคิดริเริ่ม การพัฒนานวัตกรรม การทำวิจัย และการจัดการความรู้ ไม่ได้เป็นเพียงโครงการหรือกิจกรรมเฉพาะกิจ แต่เป็นส่วนหนึ่งของวิธีการทำงานปกติของหน่วยงานและบุคลากรในกรมควบคุมโรค
- **การใช้ประโยชน์จากระบบและเครื่องมืออย่างต่อเนื่อง:** ส่งเสริมให้มีการใช้ประโยชน์จากระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการงานวิจัย ความรู้ และนวัตกรรม แผนทีความรู้ และแผนที่นำทางการวิจัยและนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้น ให้เป็นเครื่องมือหลักในการบริหารจัดการและสนับสนุนงาน R-K-I ในระยะยาว
- **การพัฒนาบุคลากรอย่างยั่งยืน:** สอดแทรกทักษะด้าน R-K-I และความเป็นผู้ประกอบการความรู้ เข้าไปในแผนพัฒนาบุคลากรระยะยาวของกรมควบคุมโรค และสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตของบุคลากร

10.5.2 การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้และแบ่งปัน:

- **การใช้ผลการติดตามประเมินผลเพื่อการเรียนรู้:** นำข้อค้นพบ บทเรียน และข้อเสนอแนะที่ได้จากกระบวนการติดตามและประเมินผล (ตามหัวข้อ 10.2 และ 10.3) มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเผยแพร่ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องทั่วทั้งองค์กร
- **การจัดการความรู้จากประสบการณ์:** ส่งเสริมให้มีการรวบรวม จัดเก็บ และแบ่งปันความรู้ที่ได้จากประสบการณ์การดำเนินงานโครงการ R-K-I ต่างๆ ทั้งที่เป็นความสำเร็จและไม่สำเร็จ เพื่อเป็นบทเรียนสำหรับโครงการอื่นๆ ในอนาคต
- **การสร้างและสนับสนุนชุมชนนักปฏิบัติ:** สนับสนุนการรวมกลุ่มของบุคลากรที่มีความสนใจหรือทำงานในประเด็น R-K-I คล้ายคลึงกัน เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งปันประสบการณ์ แก้ไขปัญหา และพัฒนางานร่วมกันอย่างไม่เป็นทางการแต่ต่อเนื่อง
- **การยกย่องและเชิดชูผู้สร้างผลงานและผู้แบ่งปันความรู้:** สร้างกลไกในการยกย่อง และให้การยอมรับแก่บุคลากรหรือทีมงานที่สร้างสรรค์ผลงาน R-K-I ที่มีคุณค่า และผู้ที่มีมุ่งมั่นในการแบ่งปันความรู้และประสบการณ์เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม (เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ที่ 3)

10.5.3 การทบทวนและปรับปรุงระบบนิเวศความรู้

- การประเมินความเข้มแข็งของระบบนิเวศความรู้เป็นระยะ: ใช้กรอบแนวคิด “ระบบนิเวศความรู้” (ตามนิยามในภาคผนวก ก.) ในการประเมินองค์ประกอบต่างๆ เป็นระยะ เพื่อระบุจุดที่ต้องเสริมสร้างหรือพัฒนา
- การปรับตัวขององค์กร: ส่งเสริมให้กรมควบคุมโรคมีความสามารถในการปรับตัว เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงขององค์ความรู้ เทคโนโลยี และความต้องการด้านสาธารณสุขได้อย่างเท่าทัน

กลไกการขับเคลื่อน การติดตาม และการประเมินผลสัมฤทธิ์ที่น่าเสนอในบทนี้ นับเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนานวัตกรรม วิจัย จัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพของประเทศไทย พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2568) สามารถแปลงจากเจตนารมณ์และเป้าหมายไปสู่การปฏิบัติที่เกิดผลลัพธ์อย่างแท้จริง

การมีโครงสร้างและบทบาทในการบริหารแผนฯ ที่ชัดเจน (หัวข้อ 10.1) จะช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีทิศทางและได้รับการสนับสนุน กรอบการติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ (หัวข้อ 10.2) จะเป็นเครื่องมือในการวัดความก้าวหน้าและประเมินความสำเร็จอย่างเป็นระบบ ขณะที่กระบวนการรายงานผลการทบทวน และการปรับปรุงแผน (หัวข้อ 10.3) จะทำให้แผนฯ นี้สามารถปรับตัวให้เท่าทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป การบริหารจัดการความเสี่ยงและส่งเสริมปัจจัยแห่งความสำเร็จ (หัวข้อ 10.4) จะช่วยลดอุปสรรคและเพิ่มโอกาสในการบรรลุเป้าหมาย และท้ายที่สุด การสร้างความต่อเนื่องและการเรียนรู้ขององค์กร (หัวข้อ 10.5) จะทำให้มั่นใจได้ว่าผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจะมีความยั่งยืนและกรมควบคุมโรคจะพัฒนาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านนวัตกรรม วิจัย และการจัดการความรู้อย่างต่อเนื่อง

โดยสรุป กลไกทั้งหมดที่กล่าวมานี้ จะทำงานประสานกันเพื่อสนับสนุนให้กรมควบคุมโรคสามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ทั้ง 3 ด้าน คือ ความเป็นผู้ประกอบการความรู้ (Knowledge/Wisdom Entrepreneurship) การพัฒนาระบบนิเวศของความรู้ (Knowledge/Wisdom Ecosystem) และชื่อเสียงและการยอมรับความรู้ (Knowledge/Wisdom Recognition) ให้บรรลุผลสำเร็จตามตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ อันจะนำไปสู่การยกระดับขีดความสามารถในการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประเทศ และส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาวะที่ดีอย่างยั่งยืนตามวิสัยทัศน์ของแผนฯ ฉบับนี้

ส่วนที่ 6: ภาคผนวก

ภาคผนวก ก. อภิธานศัพท์

1. “ผู้ประกอบการ” ในบริบทการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

ในบริบทของกรมควบคุมโรค ซึ่งมุ่งเน้นการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพเพื่อประโยชน์สาธารณะ “ผู้ประกอบการ” ในที่นี้ ไม่ได้หมายถึงผู้แสวงหากำไรทางธุรกิจ แต่หมายถึงนักวิจัย นวัตกรรม หรือนักจัดการความรู้ ที่มีคุณลักษณะสำคัญ ดังนี้

- **มองเห็นปัญหา/โอกาส:** สามารถระบุช่องว่าง ปัญหา หรือความต้องการสำคัญด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข หรือมองเห็นโอกาสในการพัฒนากระบวนการทำงานหรือบริการให้ดีขึ้น โดยใช้ นวัตกรรม วิจัย หรือการจัดการความรู้ เป็นเครื่องมือ
- **มีความมุ่งมั่นในการหาทางออก:** มีความกระตือรือร้น ทุ่มเท และมุ่งมั่นที่จะค้นหา พัฒนา หรือสังเคราะห์แนวทางแก้ไขปัญหา หรือตอบสนองต่อโอกาสนั้นๆ อย่างจริงจัง ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค
- **มีความอดุสาหะและผลักดันสู่ผลลัพธ์:** ไม่หยุดเพียงแค่การคิดหรือการสร้างสรรค์ แต่มีความพยายามอย่างต่อเนื่องในการผลักดันแนวคิด โครงการ หรืองานวิจัย/นวัตกรรม/องค์ความรู้ ให้ผ่านกระบวนการต่างๆ (เช่น การขอทุน การขออนุมัติ การทดสอบ การนำร่อง) จนสำเร็จ และที่สำคัญคือ ผลักดันให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์จริง จนเห็นผลกระทบเชิงบวกต่อการป้องกันควบคุมโรคหรือสุขภาพประชาชน
- **มีความสามารถในการระดมสรรพกำลัง:** เข้าใจว่าการทำงานใหญ่ไม่สามารถทำได้คนเดียว จึงมีความสามารถและเต็มใจที่จะสร้างเครือข่าย ชักชวน หรือประสานงานกับผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญหลากหลาย ทั้งภายในและภายนอกองค์กร รวมถึงการแสวงหาทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อมาร่วมกันทำงานให้บรรลุเป้าหมาย

2. “ผู้ประกอบการความรู้ (Knowledge/Wisdom Entrepreneur)” ในบริบทการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ

เมื่อนำคุณลักษณะของ “ผู้ประกอบการ” ในบริบทการป้องกันควบคุมโรค มาผนวกกับกรอบแนวคิดเชิงระบบของการวิจัย การจัดการความรู้ และนวัตกรรม ด้านการป้องกันควบคุมโรค จะเกิดเป็นแนวคิด “ผู้ประกอบการความรู้” ซึ่งหมายถึง บุคลากรของกรมควบคุมโรคที่มี “หัวใจของผู้ประกอบการ” ในการขับเคลื่อนกระบวนการสร้างสรรค์และใช้ประโยชน์จาก “สินทรัพย์ทางปัญญา” ซึ่งครอบคลุมทั้งผลงานวิจัย องค์ความรู้ และนวัตกรรม โดยมองเห็นสินทรัพย์เหล่านี้เป็นเครื่องมือสำคัญ และมีความมุ่งมั่นที่จะผลักดันให้เกิดการสร้าง สังเคราะห์ เชื่อมโยง และนำไปใช้ประโยชน์ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือสร้างคุณค่าด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพได้อย่างเป็นรูปธรรม

จากคำจำกัดความข้างต้น สามารถระบุคุณลักษณะสำคัญของผู้ประกอบการความรู้ได้ ดังนี้

- **นักแสวงหาโอกาสและระบุปัญหา:** สามารถระบุช่องว่างหรือปัญหาสำคัญที่ต้องการงานวิจัยใหม่ๆ ต้องการการสังเคราะห์องค์ความรู้ที่มีอยู่ หรือต้องการนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการป้องกันควบคุมโรค
- **นักสร้างสรรค์/ผู้ขับเคลื่อน งานวิจัย ความรู้ และนวัตกรรม:** ไม่เพียงแต่เป็นผู้ลงมือทำวิจัย สร้างนวัตกรรม หรือจัดการความรู้ด้วยตนเอง แต่อาจเป็นผู้ขับเคลื่อนหรือผู้สนับสนุนให้เกิดกิจกรรมเหล่านี้ขึ้น โดยเชื่อมโยงผู้เชี่ยวชาญ ทรัพยากร และโอกาสต่างๆ เข้าด้วยกัน
- **นักเชื่อมโยงและแปลงสินทรัพย์ทางปัญญา:** ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อม โดยสามารถแปลงผลงานวิจัยที่ซับซ้อนให้เป็นองค์ความรู้ที่เข้าใจง่าย และผลักดันองค์ความรู้นั้นให้ถูกนำไปต่อยอดเป็นนวัตกรรมหรือนำไปสู่การปฏิบัติ
- **นักผลักดันการนำไปใช้ประโยชน์:** มีความมุ่งมั่นอย่างยิ่งที่จะผลักดันให้ผลงานวิจัย องค์ความรู้ หรือนวัตกรรม ที่เกิดขึ้น ถูกนำไปประยุกต์ใช้จริงในภาคปฏิบัติ ในเชิงนโยบาย หรือเกิดการขยายผล เพื่อให้เกิดผลกระทบที่วัดผลได้
- **นักสร้างและบริหารเครือข่าย:** สร้างและรักษาเครือข่ายความร่วมมือที่หลากหลาย เพื่อสนับสนุนกระบวนการพัฒนานวัตกรรม วิจัย และจัดการความรู้ทั้งหมด ตั้งแต่การหาโจทย์ การทำวิจัย การจัดการความรู้ การพัฒนานวัตกรรม ไปจนถึงการนำไปใช้ประโยชน์
- **มุ่งเน้นคุณค่าและผลลัพธ์:** ให้ความสำคัญกับคุณค่าและผลลัพธ์สุดท้ายที่เกิดกับประชาชน และระบบสาธารณสุข มากกว่าเพียงแค่ผลผลิตที่เป็นตัวงานวิจัย องค์ความรู้ หรือนวัตกรรม

โดยสรุป “ผู้ประกอบการความรู้” ในบริบทการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ คือ **ผู้ที่ขับเคลื่อนให้เกิดการไหลเวียนและสร้างคุณค่าตลอดทั้งระบบวิจัย ความรู้ และนวัตกรรม** โดยอาจจะเริ่มต้นจากจุดใดจุดหนึ่งในระบบ (เช่น เริ่มจากโจทย์วิจัย หรือเริ่มจากองค์ความรู้ที่มี) แล้วใช้ความเป็นผู้ประกอบการในการผลักดันให้เกิดการเชื่อมโยงและนำไปสู่ผลกระทบที่เป็นรูปธรรม ไม่ว่าจะ เป็นในรูปขององค์ความรู้ใหม่ นวัตกรรมที่ใช้งานได้จริง หรือนโยบาย/แนวปฏิบัติที่ได้รับการปรับปรุง

3. “ระบบนิเวศความรู้ (Knowledge/Wisdom Ecosystem)” ในบริบทการป้องกันควบคุมโรค

ระบบนิเวศความรู้ หมายถึง โครงสร้างเชิงพลวัตที่ประกอบด้วยเครือข่ายอันซับซ้อนขององค์ประกอบต่างๆ ซึ่งมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน เพื่อขับเคลื่อนการสร้าง การไหลเวียน การแลกเปลี่ยน และการนำสินทรัพย์ทางปัญญา (ครอบคลุมทั้งข้อมูล องค์ความรู้ ผลงานวิจัย และนวัตกรรม) ไปใช้ประโยชน์ในการบรรลุเป้าหมายด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

องค์ประกอบสำคัญในระบบนิเวศความรู้ ประกอบด้วย:

1) ผู้มีบทบาทเกี่ยวข้อง:

- **บุคคล:** นักวิจัย นวัตกรรม นักจัดการความรู้ ผู้ปฏิบัติงานภาคสนาม ผู้กำหนดนโยบาย ผู้บริหาร ผู้รับบริการ/ประชาชน ฯลฯ
- **องค์กร/หน่วยงาน:** กรมควบคุมโรคและหน่วยงานในสังกัด หน่วยงานอื่นๆ ในกระทรวงสาธารณสุข สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย ภาคเอกชน องค์กรระหว่างประเทศ ภาคประชาสังคม ฯลฯ
- **เครือข่าย:** ความเชื่อมโยงและความร่วมมืออย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการระหว่างบุคคลและองค์กร

2) ทรัพยากร:

- **สินทรัพย์ทางปัญญา:** ข้อมูลดิบ ความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) และความรู้ฝังลึก (Tacit Knowledge) ผลงานวิจัย นวัตกรรมต้นแบบและที่ขยายผลแล้ว
- **ทรัพยากรสนับสนุน:** แหล่งทุน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) แพลตฟอร์มดิจิทัล เครื่องมือ/อุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการ และโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพอื่นๆ

3) บริบทแวดล้อมและปัจจัยเอื้อ:

- **นโยบายและกฎระเบียบ:** นโยบายระดับชาติ/องค์กร กฎหมาย ระเบียบปฏิบัติ มาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- **วัฒนธรรมองค์กร:** บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การแบ่งปัน การทดลอง ความไว้วางใจ และการให้คุณค่ากับความรู้และนวัตกรรม
- **ภาวะผู้นำและการสนับสนุน:** การสนับสนุนจากผู้บริหาร วิสัยทัศน์และทิศทางที่ชัดเจน
- **กลไกและกระบวนการ:** กระบวนการทำงานมาตรฐาน กลไกการประสานงาน ระบบการบริหารจัดการงานวิจัย ความรู้ และนวัตกรรม

หัวใจสำคัญของระบบนิเวศความรู้ ไม่ได้อยู่ที่องค์ประกอบเพียงอย่างเดียว แต่อยู่ที่ “ปฏิสัมพันธ์” (Interactions) และ “การไหลเวียน” (Flows) ระหว่างองค์ประกอบเหล่านี้ เช่น การไหลของข้อมูลและความรู้จากผู้สร้างไปยังผู้ใช้ การทำงานร่วมกันในเครือข่าย การป้อนกลับจากการนำไปใช้ประโยชน์กลับสู่การปรับปรุงระบบ และการปรับตัวของระบบต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบทภายนอก ซึ่งทั้งหมดนี้เชื่อมโยงกับพลวัตในกรอบแนวคิดเชิงระบบของการวิจัย การจัดการความรู้ และนวัตกรรม ด้านการป้องกันควบคุมโรค

เป้าหมายของระบบนิเวศความรู้ ในบริบทนี้ คือ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้สินทรัพย์ทางปัญญาถูกสร้างและนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจและการปฏิบัติงานด้านการป้องกันควบคุมโรคที่ตั้งอยู่บนหลักฐานเชิงประจักษ์ นำไปสู่ผลลัพธ์ด้านสุขภาพที่ดีขึ้นของประชาชน และเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบสาธารณสุขโดยรวม

4. ระบบบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่

หมายถึง กลไกหรือกรอบการทำงานหลักขององค์กรที่ถูกออกแบบและจัดตั้งขึ้นอย่างเป็นระบบ เพื่อรองรับ อำนวยความสะดวก และกำกับดูแลกิจกรรมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ การจัดการ และการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัย องค์ความรู้ และนวัตกรรมในระดับองค์กรหรือระดับชาติอย่างครบวงจร และมีประสิทธิภาพสูงสุด ประกอบด้วย

1. ศูนย์กลางการจัดระเบียบองค์ความรู้และข้อมูล:

- เป็นแหล่งรวบรวม จัดเก็บ และจัดหมวดหมู่ข้อมูลและองค์ความรู้จำนวนมากที่เกี่ยวข้องกับ R-K-I อย่างเป็นระบบ ทำให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึง สืบค้น เชื่อมโยง และนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ต่อยอดได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และลดความซ้ำซ้อน

2. กระบวนการบริหารจัดการวงจร R-K-I แบบบูรณาการ:

- มีกระบวนการที่เป็นมาตรฐาน มีเครื่องมือ และกลไกที่สนับสนุนกิจกรรม R-K-I ตลอดทั้งวงจร ตั้งแต่การจุดประกายแนวคิด การพัฒนาข้อเสนอโครงการ การอนุมัติ การดำเนินงาน การติดตามความก้าวหน้า การประเมินคุณภาพ ไปจนถึงการเผยแพร่ การนำไปใช้ประโยชน์ และการวัดผลกระทบ

3. กรอบการจัดสรรและบริหารทรัพยากรเชิงกลยุทธ์:

- มีระบบและหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการวางแผน จัดสรร และติดตามการใช้ทรัพยากรที่สำคัญ (เช่น งบประมาณ บุคลากรผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือและเทคโนโลยีที่จำเป็น) เพื่อให้มั่นใจว่าการลงทุนใน R-K-I นั้นสอดคล้องกับทิศทางยุทธศาสตร์ขององค์กร คุ่มค่า และก่อให้เกิดผลลัพธ์สูงสุด

4. โครงสร้างสนับสนุนการตัดสินใจและการกำกับดูแล:

- มีข้อมูลเชิงวิเคราะห์และเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมองเห็นภาพรวม กำหนดทิศทางยุทธศาสตร์ จัดลำดับความสำคัญ และตัดสินใจลงทุนในโครงการ R-K-I ได้อย่างมีข้อมูลสนับสนุน รวมถึงมีกลไกกำกับดูแลให้การดำเนินงานเป็นไปตามมาตรฐานและหลักธรรมาภิบาล

โดยสรุป “ระบบบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่” ในเชิงยุทธศาสตร์ คือ **รากฐานสำคัญในระดับมหภาคขององค์กร ที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนหลักในการยกระดับขีดความสามารถด้าน R-K-I อย่างยั่งยืน** ทำให้องค์กรสามารถบริหารจัดการ “สินทรัพย์ทางปัญญา” ทั้งหมดได้อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และสร้างผลกระทบในวงกว้าง การมีอยู่ของระบบนี้จะช่วยลดการทำงานที่กระจัดกระจาย เพิ่มการบูรณาการ และส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้และพัฒนานวัตกรรมทั่วทั้งองค์กร

ภาคผนวก ข. คำอธิบายตัวชี้วัด

ตารางนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายรายละเอียดของแต่ละตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ฯ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2568 เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและสามารถรวบรวมข้อมูลได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนฯ

ชื่อตัวชี้วัด	คำอธิบาย	แนวทางการรวบรวม/ประมวลผล	ความถี่
1.1.1 จำนวนนวัตกรรม นวัตกรรม นักจัดการ ความรู้ ด้านการป้องกัน ควบคุมโรคและภัย สุขภาพมีเพียงพอต่อ ความต้องการพัฒนา ประเทศ	<p>ความหมาย: จำนวนบุคลากรของกรม ควบคุมโรคที่ผ่านการพัฒนาหรือมี คุณสมบัติเป็นนวัตกรรม นวัตกรรม หรือนัก จัดการความรู้ ตามเกณฑ์ที่กรมควบคุม โรคกำหนด</p> <p>วัตถุประสงค์: เพื่อประเมินความเพียงพอ และความพร้อมของกำลังคนหลักในการ ขับเคลื่อนงานด้าน R-K-I ของกรมควบคุม โรค ให้สามารถตอบสนองต่อเป้าหมาย การพัฒนาประเทศด้านสาธารณสุขได้ อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>วิธีการ: รวบรวมรายชื่อ นวัตกรรม นวัตกรรม และนักจัดการความรู้ที่ สามารถสร้างผลงานได้จริง</p> <p>ตรวจสอบคุณสมบัติ ก่อนนับจำนวน (สำหรับนวัตกรกำหนดให้เป็นระดับ ต้น-สูง / ไม่นับระดับฝึกหัด ตาม เกณฑ์การพิจารณานวัตกรรม กรม ควบคุมโรค)</p>	รายปี
1.1.2 จำนวนนวัตกรรม นวัตกรรมที่สามารถสร้าง ผลงานนวัตกรรม และ วิจัยที่มีผลกระทบสร้าง มูลค่าเชิงเศรษฐกิจและ สังคมสูง ตอบโจทย์ ความต้องการในการ พัฒนาประเทศ	<p>ความหมาย: จำนวนบุคลากรของกรม ควบคุมโรคที่จัดเป็นผู้ประกอบการความรู้ (ตามนิยามในภาคผนวก ก) ซึ่งเป็นเจ้าของ ผลงานหรือมีบทบาทสำคัญในการ สร้างสรรค์และผลักดันผลงานวิจัยหรือ นวัตกรรมด้านการป้องกันควบคุมโรคและ ภัยสุขภาพ ที่ได้รับการประเมินว่าสร้าง ผลกระทบสูงทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคม หรือสุขภาพ และตอบสนองต่อโจทย์หรือ ความต้องการสำคัญในการพัฒนาประเทศ</p> <p>วัตถุประสงค์: เพื่อติดตามและประเมิน จำนวนบุคลากรกลุ่มแกนนำที่มีศักยภาพ สูงในการสร้างผลงาน R-K-I ที่มีคุณค่าและ สร้างผลกระทบได้อย่างเป็นรูปธรรม อัน เป็นการสะท้อนความสำเร็จในการพัฒนา ความเป็นผู้ประกอบการความรู้ภายใน องค์กร</p>	<p>วิธีการ: รวบรวมรายชื่อ นวัตกรรมและ นวัตกรรมที่สามารถสร้างผลงานได้เป็น อย่างดี (สำหรับนวัตกรกำหนดให้ เป็นระดับกลาง-สูง ตามเกณฑ์การ พิจารณานวัตกรรม กรมควบคุมโรค)</p>	รายปี

ชื่อตัวชี้วัด	คำอธิบาย	แนวทางการรวบรวม/ประมวลผล	ความถี่
1.2.1 จำนวนระบบส่งเสริมผู้ประกอบการความรู้ที่มีประสิทธิภาพ	<p>ความหมาย: จำนวนระบบหรือกลไกสนับสนุนที่กรมควบคุมโรคได้พัฒนา จัดตั้ง และดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อส่งเสริม บ่มเพาะ และเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในการเป็นผู้ประกอบการความรู้ เช่น ระบบบ่มเพาะผู้ประกอบการความรู้ หรือ พื้นที่ทดลองพิเศษ (Sandbox)</p> <p>วัตถุประสงค์: เพื่อประเมินความก้าวหน้าในการสร้างโครงสร้างพื้นฐานและกลไกที่จำเป็นสำหรับการพัฒนานักวิจัย นวัตกรรม และนักจัดการความรู้ ให้มีทักษะความเป็นผู้ประกอบการ สามารถผลิตผลงานที่สร้างผลกระทบสูงได้</p>	<p>วิธีการ: ระบุรายการระบบส่งเสริมผู้ประกอบการความรู้ที่มีการดำเนินการอยู่ นับเฉพาะระบบที่ได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพ โดยใช้เกณฑ์ [1] มีผู้ใช้บริการระบบไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 เทียบกับจำนวนผู้ใช้บริการที่ระบบรองรับได้ทั้งหมด [2] ร้อยละความพึงพอใจของผู้ใช้บริการแต่ละราย (ข้อมูลจากตัวชี้วัด 1.2.3) ไม่น้อยกว่า 80%</p>	รายปี
1.2.2 ร้อยละการเพิ่มขึ้นของจำนวนผลงานนวัตกรรม และวิจัย ที่ดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายภาครัฐ และเอกชนทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ	<p>ความหมาย: อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนผลงาน R-K-I ที่เกิดจากความร่วมมือกับองค์กรภายนอกกรมควบคุมโรค เปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า</p> <p>วัตถุประสงค์: เพื่อประเมินความสำเร็จในการพัฒนาบุคลากรด้าน R-K-I การพัฒนา ระบบบริหารจัดการ และการขยายเครือข่ายความร่วมมือ</p>	<p>วิธีการ: รวบรวมข้อมูลจากทุกหน่วยงานในสังกัดกรมฯ นับจำนวนผลงาน R-K-I ที่เป็นผลงานร่วมกับองค์กรภายนอก (เช่น ร่วมออกแบบร่วมดำเนินการ หรือร่วมเป็นเจ้าของผลงาน) แล้วนำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลของปีก่อนหน้า</p> <p>การคำนวณ: ร้อยละการเพิ่มขึ้น = ((จำนวนผลงานร่วมปีปัจจุบัน - จำนวนผลงานร่วมปีก่อนหน้า) / จำนวนผลงานร่วมปีก่อนหน้า) x 100</p>	รายปี
1.2.3 ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการระบบส่งเสริมผู้ประกอบการความรู้	<p>ความหมาย: ระดับความพึงพอใจของบุคลากรที่เข้าร่วมหรือใช้บริการระบบส่งเสริมผู้ประกอบการความรู้</p> <p>วัตถุประสงค์: เพื่อประเมินว่าระบบส่งเสริมผู้ประกอบการความรู้สามารถตอบสนองความต้องการและสร้างประสบการณ์ที่ดีให้แก่ผู้ใช้งานหรือไม่</p>	<p>วิธีการ: ให้ผู้เข้าร่วมโครงการ/ ผู้ใช้บริการระบบทำแบบประเมินความพึงพอใจการใช้บริการระบบฯ เมื่อสิ้นสุดการให้บริการ ยกเว้นกรณีที่ยังไม่ถึงเวลาการประเมินผลรายปีก่อน ให้ทำการประเมินผลการใช้บริการในปีนั้นรอบหนึ่ง และทำใหม่อีกครั้งเมื่อสิ้นสุดการให้บริการ</p> <p>การคำนวณ: ร้อยละความพึงพอใจ = (จำนวน</p>	รายปี

ชื่อตัวชี้วัด	คำอธิบาย	แนวทางการรวบรวม/ประมวลผล	ความถี่
		ผู้ตอบว่าพึงพอใจมากที่สุด / จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด) x 100	
1.3.1 จำนวนผลงาน ผลิตภัณฑวิชาการ ด้าน การป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ	<p>ความหมาย: จำนวนรวมของผลงาน ผลิตภัณฑวิชาการทุกประเภทที่ผลิตหรือ พัฒนาขึ้นโดยบุคลากรหรือหน่วยงานใน สังกัดกรมควบคุมโรค และเสร็จสมบูรณ์ ภายในรอบปีงบประมาณนั้นๆ ผลิตภัณฑ วิชาการครอบคลุมถึง ผลงานวิจัยที่ได้รับการ ตีพิมพ์หรือเผยแพร่ นวัตกรรมด้าน การป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ (ทั้ง ที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ เทคโนโลยี กระบวนการ ทำงาน หรือรูปแบบการบริการใหม่ๆ) องค์ ความรู้ที่ผ่านการรวบรวม สังเคราะห์ และ จัดการอย่างเป็นระบบ (เช่น คู่มือแนวทาง การปฏิบัติงาน รายงานการประเมินผล ชุดความรู้สำหรับประชาชน ข้อเสนอแนะ เชิงนโยบาย) และสื่อดิจิทัลหรือเทคโนโลยี สารสนเทศที่สนับสนุนการดำเนินงาน</p> <p>วัตถุประสงค์: เพื่อวัดปริมาณผลผลิตทาง ปัญญา (Intellectual Output) ที่กรมฯ สร้างสรรค์ขึ้นในแต่ละปี ซึ่งเป็นผลสะท้อน จากการลงทุนพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้ มีความเป็นผู้ประกอบการความรู้ และใช้ เป็นกลไกในการส่งเสริมให้ทุกหน่วยงานใน สังกัดมุ่งสร้างสรรค์ผลงานวิชาการอย่าง ต่อเนื่อง อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย ในการสร้างผลงานนวัตกรรม งานวิจัย และการจัดการความรู้ที่มีคุณภาพและ สามารถสร้างผลกระทบมูลค่าสูงทั้งเชิง เศรษฐกิจและสังคม</p>	<p>วิธีการ: รวบรวมจำนวนผลิตภัณฑ วิชาการที่ผลิตเสร็จสมบูรณ์ใน ปีงบประมาณนั้นๆ จากทุกกอง/ สำนัก/สถาบัน/สคร. โดยให้ กนว. ตรวจสอบความซ้ำซ้อน (ถ้ามี) ก่อน สรุปรายงาน</p>	รายปี
1.3.2 จำนวนผลงาน นวัตกรรม วิจัย การ จัดการความรู้ ด้านการ ป้องกันควบคุมโรคและ ภัยสุขภาพที่สามารถ	<p>ความหมาย: จำนวนผลงาน R-K-I ที่ได้รับ การพัฒนาขึ้นโดยบุคลากรหรือหน่วยงาน ของกรมควบคุมโรค และมีหลักฐานชัดเจน ว่าได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์อย่าง เป็น รุปรธรรม โดยผลงานดังกล่าวอาจมีคุณภาพ</p>	<p>วิธีการ: รวบรวมข้อมูลผลงาน R-K-I จากทุกกอง/สำนัก/สถาบัน/สคร. นับเฉพาะจำนวนผลงานที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินด้านคุณภาพและมี หลักฐานการนำไปใช้ประโยชน์อย่าง</p>	รายปี

ชื่อตัวชี้วัด	คำอธิบาย	แนวทางการรวบรวม/ประมวลผล	ความถี่
นำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ที่มีคุณภาพ ระดับประเทศ และนานาชาติ	<p>เป็นที่ยอมรับในระดับประเทศหรือนานาชาติ</p> <p>วัตถุประสงค์: เพื่อติดตามปริมาณผลงาน R-K-I ที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์จริง เป็นการสะท้อนความสำเร็จในการพัฒนาบุคลากรด้าน R-K-I บนสมมติฐานว่าถ้าพัฒนาบุคลากรได้ดี (รวมถึงมีระบบนิเวศที่ดีด้วย) ก็จะทำให้ได้ผลงาน R-K-I ที่ดีด้วย</p>	<p>เป็นรูปธรรม (ก่อให้เกิดผลลัพธ์หรือผลกระทบที่สามารถประเมินได้ ต่อการแก้ไขปัญหาสาธารณสุข การพัฒนาระบบงาน หรือการยกระดับสุขภาพของประชาชน)</p>	
1.3.3 ร้อยละของผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ มาใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมเพิ่มขึ้น	<p>ความหมาย: อัตราการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนระหว่างผลงาน R-K-I ทั้งหมดที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์ กับผลงาน R-K-I ที่ผลิตและเผยแพร่ภายในรอบปีปัจจุบัน เทียบกับสัดส่วนเดียวกันในปีก่อนหน้า</p> <p>วัตถุประสงค์: เพื่อประเมินแนวโน้มและประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้นของกรมควบคุมโรคในการผลักดันให้ผลงาน R-K-I ที่สร้างสรรค์ขึ้น ถูกนำไปสู่การปฏิบัติหรือการประยุกต์ใช้จริง</p>	<p>วิธีการ: รวบรวมข้อมูลจำนวนผลงาน R-K-I ทั้งหมด (จากตัวชี้วัด 1.3.1) และจำนวนผลงาน R-K-I ที่มีการใช้ประโยชน์ (จากตัวชี้วัด 1.3.2) นำมาคำนวณเปรียบเทียบระหว่างสัดส่วนของปีปัจจุบันเทียบกับปีก่อนหน้า</p> <p>การคำนวณ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สัดส่วนผลงานที่มีการใช้ประโยชน์ = จำนวนผลงานที่มีการใช้ประโยชน์ / จำนวนผลงานทั้งหมด 2. ร้อยละการใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น = ((สัดส่วนผลงานที่มีการใช้ประโยชน์ปีปัจจุบัน - สัดส่วนผลงานที่มีการใช้ประโยชน์ปีก่อนหน้า) / สัดส่วนผลงานที่มีการใช้ประโยชน์ปี) × 100 	รายปี
1.3.4 ร้อยละโครงการนวัตกรรม และวิจัยที่อยู่ในระบบส่งเสริมผู้ประกอบการที่สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จ และก่อให้เกิดผลกระทบสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐกิจและสังคมสูง	<p>ความหมาย: สัดส่วนของโครงการ R-K-I ที่เคยเข้าร่วมและได้รับการสนับสนุนจากระบบส่งเสริมผู้ประกอบการความรู้ซึ่งสามารถดำเนินโครงการได้แล้วเสร็จจริงภายในปีงบประมาณที่รายงาน และได้รับการประเมินว่าสามารถก่อให้เกิดผลกระทบสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐกิจและสังคมสูง เทียบกับจำนวนโครงการทั้งหมดจากระบบส่งเสริมฯ ที่มีกำหนดประเมินผลแล้วเสร็จ ภายในปีงบประมาณนั้นๆ</p> <p>วัตถุประสงค์: เพื่อประเมินประสิทธิภาพ</p>	<p>วิธีการ: รวบรวมจำนวนโครงการทั้งหมดที่เข้าระบบส่งเสริมฯ และมีกำหนดประเมินผลแล้วเสร็จในปีงบประมาณนั้นๆ โดยแยกตามสถานะ [ค1] โครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ และได้รับการประเมินผลกระทบแล้ว [ค2] โครงการที่มีกำหนดประเมินผลแล้วเสร็จใน ปีงบประมาณนั้นๆ แต่ยังไม่ดำเนินการไม่แล้วเสร็จ [ค3] โครงการที่ยังไม่ถึงกำหนดประเมินผลกระทบ (รวมทั้ง</p>	รายปี

ชื่อตัวชี้วัด	คำอธิบาย	แนวทางการรวบรวม/ประมวลผล	ความถี่
	<p>และประสิทธิผลของระบบส่งเสริมผู้ประกอบการความรู้ในการผลักดันและสนับสนุนโครงการ R-K-I ที่มีศักยภาพ ให้สามารถดำเนินงานจนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย และสามารถสร้างผลกระทบเชิงบวกที่มีคุณค่าทั้งในมิติเศรษฐกิจและสังคมได้จริง</p>	<p>โครงการยังดำเนินการไม่เสร็จ และโครงการที่ดำเนินการเสร็จ แต่ยังไม่ถึงกำหนดประเมินผลกระทบ) ในการคำนวณของแต่ละปีงบประมาณ ให้คำนวณจาก [ค1] และ [ค2] เท่านั้น สำหรับ [ค3] ให้นำไปรวมกับรอบปีถัดไป</p> <p>การคำนวณ: ร้อยละโครงการแล้วเสร็จ = $\frac{[ค1]}{([ค1]+[ค2])} \times 100$</p>	
<p>2.1.1 จำนวนระบบบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างผลงานนวัตกรรม และวิจัย ที่มีประสิทธิภาพ</p>	<p>ความหมาย: จำนวนกรอบการทำงานเชิงบูรณาการระดับองค์กร (หรือองค์ประกอบหลักที่สำคัญของกรอบการทำงานนั้น) ที่กรมควบคุมโรคได้พัฒนา ทดตั้ง และสามารถใช้งานได้จริง โดยกรอบการทำงานหรือองค์ประกอบหลักดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการเป็น "ระบบบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่" ที่มีคุณลักษณะอย่างน้อยหนึ่งอย่างหรือมากกว่าตามนิยามที่กำหนดไว้ (เช่น สามารถทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการจัดระเบียบองค์ความรู้และข้อมูล, สนับสนุนกระบวนการบริหารจัดการวงจร R-K-I, เป็นกรอบการบริหารทรัพยากรเชิงกลยุทธ์, หรือเป็นโครงสร้างสนับสนุนการตัดสินใจและการกำกับดูแลด้าน R-K-I) และสามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ของระบบนั้น</p> <p>วัตถุประสงค์: เพื่อประเมินความสำเร็จและความก้าวหน้าของกรมควบคุมโรคในการจัดตั้งและทำให้ "ระบบบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่" สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม ซึ่งถือเป็นรากฐานที่จำเป็นอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ R-K-I ขององค์กรให้บรรลุเป้าหมาย</p>	<p>วิธีการ: นับจำนวนระบบหรือองค์ประกอบหลักที่พัฒนาเสร็จสิ้นเริ่มใช้งานจริง และสามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์ ในปีนั้นๆ</p>	<p>รายปี</p>

ชื่อตัวชี้วัด	คำอธิบาย	แนวทางการรวบรวม/ประมวลผล	ความถี่
<p>2.1.2 ร้อยละการเพิ่มขึ้นของงบประมาณโครงการที่ได้รับสนับสนุนจากภายในประเทศและต่างประเทศ</p>	<p>ความหมาย: อัตราการเพิ่มขึ้นของงบประมาณทั้งหมดที่โครงการ R-K-I ของกรมฯ ได้รับอนุมัติหรือจัดสรรจากแหล่งทุนทั้งภายในองค์กร (นอกเหนือจากงบประมาณดำเนินการปกติของหน่วยงานเจ้าของโครงการ) และแหล่งทุนภายนอกองค์กร (เช่น หน่วยงานให้ทุนอื่นๆ ในประเทศ หรือแหล่งทุนจากต่างประเทศ) เมื่อเปรียบเทียบกับยอดรวมงบประมาณที่ได้รับในลักษณะเดียวกันของปีก่อนหน้า</p> <p>วัตถุประสงค์: เพื่อประเมินประสิทธิภาพของ "ระบบบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่" (โดยเฉพาะในมิติของกรอบการจัดสรรและบริหารทรัพยากรเชิงกลยุทธ์ และโครงสร้างสนับสนุนการตัดสินใจ) ในการช่วยอำนวยความสะดวกสร้างความน่าเชื่อถือ และเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรในการแสวงหาและระดมทรัพยากรทางการเงินเพิ่มเติมมาสนับสนุนการดำเนินงาน R-K-I</p>	<p>วิธีการ: รวบรวมข้อมูลยอดรวมงบประมาณที่ได้รับจากรายงานการจัดสรรงบประมาณภายในสำหรับโครงการ R-K-I และข้อมูลการอนุมัติทุนจากแหล่งทุนภายนอก ทั้งในและต่างประเทศ ในปีงบประมาณปัจจุบัน เปรียบเทียบกับปีก่อนหน้ามาคำนวณ</p> <p>การคำนวณ: ร้อยละการเพิ่มขึ้นของงบประมาณ = ((ยอดรวมงบประมาณ R-K-I ที่ได้รับปีปัจจุบัน - ยอดรวมงบประมาณ R-K-I ที่ได้รับปีก่อนหน้า) / ยอดรวมงบประมาณ R-K-I ที่ได้รับปีก่อนหน้า) x 100</p>	<p>รายปี</p>
<p>2.1.3 จำนวนโครงการวิจัยขนาดใหญ่ที่มีแผนการดำเนินการระยะยาว (5 ปีขึ้นไป) ที่มีความก้าวหน้าตามแผน</p>	<p>ความหมาย: จำนวนโครงการวิจัยและนวัตกรรม ที่มีลักษณะเป็นโครงการขนาดใหญ่ (ตามนิยามที่กรมควบคุมโรคกำหนด เช่น พิจารณาจากขนาดงบประมาณ จำนวนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์) และมีแผนการดำเนินงานต่อเนื่องในระยะยาวตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าในการดำเนินงานได้ตามเป้าหมายหรือตัวชี้วัดสำคัญที่กำหนดไว้ในแต่ละช่วงเวลาของแผนโครงการ</p> <p>วัตถุประสงค์: เพื่อประเมินขีดความสามารถและประสิทธิภาพของ "ระบบบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่" (โดยเฉพาะในมิติของกระบวนการบริหารจัดการวงจร R-K-I</p>	<p>วิธีการ: จัดทำทะเบียนโครงการวิจัยและนวัตกรรมที่เป็นโครงการขนาดใหญ่ ระบุโครงการที่ยังอยู่ระหว่างดำเนินการในปีงบประมาณนั้น แล้วให้ประเมินความก้าวหน้าเทียบกับแผนงานและตัวชี้วัดสำคัญที่กำหนดไว้ นับจำนวนโครงการที่สามารถดำเนินงานได้ไม่น้อยกว่า 80% ของแผนงานที่ระบุไว้ในปีงบประมาณนั้น</p>	<p>รายปี</p>

ชื่อตัวชี้วัด	คำอธิบาย	แนวทางการรวบรวม/ประมวลผล	ความถี่
	<p>แบบบูรณาการ และโครงสร้างสนับสนุน การตัดสินใจและการกำกับดูแล) ในการ รongรับ บริหารจัดการ ติดตาม และ สนับสนุนโครงการ R-K-I ที่มีความสำคัญ เชิงยุทธศาสตร์ มีความซับซ้อนสูง และ ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน ยาวนาน ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้อย่าง ต่อเนื่องและบรรลุผลสำเร็จตามแผนที่วางไว้</p>		
<p>2.1.4 จำนวนฐานข้อมูล ที่รวบรวมแนวคิด โครงการ และผลงาน นวัตกรรม วิจัย การ จัดการความรู้ด้านการ ป้องกันควบคุมโรคและ ภัยสุขภาพ ไปใช้ ประโยชน์ในทุกมิติ</p>	<p>ความหมาย: จำนวนฐานข้อมูลกลาง/ราย โรค/รายพื้นที่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ “ระบบบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐาน ขนาดใหญ่” ที่ได้รับการพัฒนาแล้วเสร็จ เปิดใช้งาน และสามารถให้บุคลากรที่ เกี่ยวข้องเข้าถึงข้อมูลได้ตามสิทธิ์และ เกณฑ์ที่กำหนด โดยฐานข้อมูลเหล่านี้ สามารถทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการ รวบรวม จัดเก็บ จัดหมวดหมู่ และ ให้บริการข้อมูลและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง กับ R-K-I อย่างเป็นระบบ</p> <p>วัตถุประสงค์: เพื่อประเมินความสมบูรณ์ ความพร้อมใช้งาน และความสามารถใน การเข้าถึงองค์ประกอบด้านการจัดการ ข้อมูลและองค์ความรู้ ซึ่งถือเป็นหัวใจ สำคัญของ “ระบบบริหารจัดการโครงสร้าง พื้นฐานขนาดใหญ่” ในการทำหน้าที่เป็น “ศูนย์กลางการจัดระเบียบองค์ความรู้และ ข้อมูล”</p>	<p>วิธีการ: นับจำนวนฐานข้อมูล R-K-I ทั้งฐานข้อมูลกลาง ฐานข้อมูลราย โรค และฐานข้อมูลรายพื้นที่ ที่มีการ พัฒนาขึ้นและมีการใช้งานจริง ในกรณีที่ยังบประมาณนั้น ฐานข้อมูลได้รับการพัฒนาขึ้นมา แล้วแต่ยังไม่เปิดใช้งานจริง ให้นับใน บัญชีงบประมาณที่มีการเปิดใช้งานจริง</p>	รายปี
<p>2.2.1 จำนวนเทคโนโลยี ที่มีประสิทธิภาพในการ สนับสนุนการพัฒนา นวัตกรรมและวิจัย</p>	<p>ความหมาย: จำนวนเทคโนโลยีดิจิทัล เครื่องมือ หรือแพลตฟอร์มใหม่ๆ ที่จัดหา หรือพัฒนาขึ้น และเริ่มนำมาใช้งานจริง เพื่อสนับสนุนกระบวนการ R-K-I ใน บัญชีประมาณนั้นๆ และได้รับการประเมิน ว่ามีประสิทธิภาพ บนสมมติฐานว่า เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพจะทำให้ ผู้ใช้งานเกิดความพึงพอใจในเทคโนโลยีนั้น</p>	<p>วิธีการ: นับจำนวนเทคโนโลยีใหม่ที่ นำมาใช้ในปีนั้น และได้รับการ ประเมินว่ามีประสิทธิภาพในการ สนับสนุนงาน R-K-I การประเมินประสิทธิภาพให้จัดทำ แบบสำรวจความพึงพอใจผู้ใช้งาน เทคโนโลยีแต่ละตัว แล้วนำมาหา ระดับความพึงพอใจ หากผลการ</p>	รายปี

ชื่อตัวชี้วัด	คำอธิบาย	แนวทางการรวบรวม/ประมวลผล	ความถี่
	<p>วัตถุประสงค์: เพื่อติดตามจำนวนเทคโนโลยีใหม่ที่นำมาปรับใช้และสามารถสนับสนุนการทำงานของบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพจริง ซึ่งสะท้อนถึงความสำเร็จในการนำเครื่องมือใหม่ๆ มายกระดับงาน R-K-I และสร้างความมั่นใจว่าการลงทุนในเทคโนโลยีนั้นก่อให้เกิดประโยชน์และความพึงพอใจแก่ผู้ใช้งาน</p>	<p>สำรวจของเทคโนโลยีนั้นพบว่าผู้ใช้งานมีร้อยละความพึงพอใจมากกว่า 75% ให้นับว่าเป็นเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>การคำนวณ: ร้อยละความพึงพอใจ = (จำนวนผู้ตอบว่าพึงพอใจในระดับมากถึงมากที่สุด / จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด) x 100</p>	
2.2.2 ร้อยละความพึงพอใจต่อการใช้เทคโนโลยี สนับสนุนการทำงานนวัตกรรมและวิจัย ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ	<p>ความหมาย: ค่าเฉลี่ยรวมของ "ร้อยละความพึงพอใจของผู้ใช้งาน" ต่อเทคโนโลยีดิจิทัล เครื่องมือ หรือแพลตฟอร์มใหม่ๆ ทั้งหมดที่จัดหาหรือพัฒนาขึ้น และเริ่มนำมาใช้งานเพื่อสนับสนุนงาน R-K-I ในปีงบประมาณนั้นๆ</p> <p>วัตถุประสงค์: เพื่อประเมินภาพรวมของระดับความพึงพอใจที่บุคลากรมีต่อเทคโนโลยีใหม่ๆ ทั้งหมดที่นำมาใช้ในรอบปี ซึ่งจะสะท้อนถึงการยอมรับโดยรวม ความเหมาะสม และประโยชน์ของเทคโนโลยีเหล่านั้นในการสนับสนุนการปฏิบัติงานด้าน R-K-I</p>	<p>วิธีการ: รวบรวมข้อมูลระดับความพึงพอใจของผู้ใช้งานเทคโนโลยีแต่ละตัวที่เริ่มนำมาใช้งานในปีงบประมาณนั้นๆ (จากตัวชี้วัด 2.2.1) มาหาค่าเฉลี่ย</p> <p>การคำนวณ: ค่าเฉลี่ยร้อยละความพึงพอใจ = ผลรวมของร้อยละความพึงพอใจของเทคโนโลยีใหม่แต่ละตัว / จำนวนเทคโนโลยีใหม่ทั้งหมด</p>	รายปี
2.3.1 จำนวนเครือข่ายนวัตกรรม นักวิจัย นักจัดการความรู้ และเครือข่ายสนับสนุนการทำนวัตกรรมและวิจัย ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพที่เพิ่มขึ้น	<p>ความหมาย: จำนวนองค์กร/หน่วยงานภายนอกกรมฯ รายใหม่ ที่มาร่วมเป็นเครือข่ายในงานด้าน R-K-I ของกรมฯ</p> <p>วัตถุประสงค์: เพื่อประเมินความสำเร็จในการขยายเครือข่ายความร่วมมือ</p>	<p>วิธีการ: รวบรวมข้อมูลจากทุกกอง/สำนัก/สถาบัน/สคร. โดยให้นับเฉพาะองค์กรใหม่ที่มีข้อตกลงความร่วมมือเกิดขึ้นในปีนั้นๆ (ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ) และจะต้องมีการให้การสนับสนุน/ดำเนินกิจกรรมด้าน R-K-I ร่วมกันอย่างน้อย 1 ครั้ง หากมีข้อตกลงแต่ยังไม่มีการให้การสนับสนุน/ดำเนินการ ให้นับในปีที่เริ่มมีการให้การสนับสนุน/ดำเนินการจริง</p>	รายปี
3.1.1 จำนวนช่องทางการสื่อสารถ่ายทอดผลงานนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ ที่มี	<p>ความหมาย: จำนวนช่องทาง (เช่น เว็บไซต์ Social Media วารสารวิชาการ งานประชุม Mobile Application) ที่ใช้ในการเผยแพร่ผลงาน R-K-I อย่าง</p>	<p>วิธีการ: รายงานการเผยแพร่ผลงานจากสำนักสื่อสารความเสี่ยงฯ โดยให้นับเฉพาะช่องทางที่สำนักสื่อสารความเสี่ยงใช้เป็นประจำ (มีการ</p>	รายปี

ชื่อตัวชี้วัด	คำอธิบาย	แนวทางการรวบรวม/ประมวลผล	ความถี่
การใช้งานอย่างต่อเนื่องในแต่ละปี	สม่ำเสมอ วัตถุประสงค์: เพื่อประเมินความหลากหลายและความครอบคลุมของช่องทางการสื่อสารไปยังกลุ่มเป้าหมายต่างๆ	อัปเดตข้อมูลอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง) และมีการเผยแพร่ผลงาน R-K-I อย่างน้อย 1 ครั้งในปีนั้น สำหรับ Social Media ให้นับแยกตามแพลตฟอร์ม (เช่น Youtube Facebook TikTok) โดย 1 แพลตฟอร์มนับเป็น 1 ช่องทาง	
3.1.2 ร้อยละของการเพิ่มขึ้นของจำนวน engagement ต่อสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีการเผยแพร่	ความหมาย: อัตราการเพิ่มขึ้นของปฏิสัมพันธ์รวม (Total Engagement) โดยเฉลี่ยต่อเนื้อหา R-K-I ของผู้รับสาร เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า โดยวัดจากเนื้อหาที่เผยแพร่ผ่านช่องทางเว็บไซต์ และช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (เช่น Facebook Page, YouTube Channel) ของกรมควบคุมโรค วัตถุประสงค์: เพื่อประเมินประสิทธิภาพของเนื้อหาและช่องทางการสื่อสารในการเข้าถึงและสร้างการมีส่วนร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย	วิธีการ: วัดเฉพาะช่องทางเว็บไซต์ และ Social Media โดยให้รวบรวมข้อมูลสถิติจากช่องทางการสื่อสารต่างๆ (เช่น Facebook Analytics, Youtube Analytics, Google Analytics ของเว็บไซต์) เมื่อเผยแพร่เนื้อหา R-K-I แต่ละชิ้นไปแล้ว 30 วัน แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย Engagement ของเนื้อหา R-K-I ทั้งหมดที่เผยแพร่ในปีนั้นๆ เทียบกับปีก่อนหน้า (สำหรับปี 2568 หากไม่สามารถคำนวณค่าเฉลี่ยของปี 2567 ได้ ให้ใช้ข้อมูลของปี 2568 เป็นฐานสำหรับการคำนวณปีต่อไป) การคำนวณ: 1. ค่าเฉลี่ย Engagement ต่อเนื้อหาสำหรับแต่ละปี (AvgEng) = ผลรวมยอด Engagement ของเนื้อหา R-K-I ทั้งหมดที่เผยแพร่ในปีนั้น / จำนวนเนื้อหา R-K-I ทั้งหมดที่เผยแพร่ในปีนั้น 2. ร้อยละการเพิ่มขึ้น = (AvgEng ปีปัจจุบัน - AvgEng ปีก่อนหน้า) / (AvgEng ปีก่อนหน้า) x 100	รายปี
3.1.3 จำนวนผลงานนวัตกรรม วิจัย ที่ได้รับการเผยแพร่ผ่านช่องทางและสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ	ความหมาย: จำนวนผลงานนวัตกรรมและวิจัยที่ถูกนำไปเผยแพร่ผ่านช่องทางการสื่อสารต่างๆ ที่กรมควบคุมโรคบริหารจัดการ วัตถุประสงค์: เพื่อติดตามปริมาณผลงาน	วิธีการ: รายงานการเผยแพร่ผลงานจากสำนักสื่อสารความเสี่ยงฯ โดยให้นับตามจำนวนเรื่อง/ผลงาน	รายปี

ชื่อตัวชี้วัด	คำอธิบาย	แนวทางการรวบรวม/ประมวลผล	ความถี่
	ที่ถูกลำรายชื่อสารสู่สาธารณะและกลุ่มเป้าหมาย สะท้อนความพยายามในการเผยแพร่ผลงาน		
3.2.1 จำนวนการอ้างอิงผลงานนวัตกรรม วิจัยด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพที่ได้รับในระดับชาติและนานาชาติ	ความหมาย: จำนวนครั้งที่ผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมของบุคลากรกรมควบคุมโรคได้รับการอ้างอิง (Citation) ในเอกสารทางวิชาการอื่นๆ ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ วัตถุประสงค์: เพื่อประเมินการยอมรับและอิทธิพลทางวิชาการของผลงานด้าน R-K-I ในแวดวงวิชาการ	วิธีการ: รวบรวมข้อมูลจากฐานข้อมูลการอ้างอิงทางวิชาการ เช่น TCI, Scopus, Google Scholar)	รายปี
3.2.2 จำนวนผลงานของบุคลากร และองค์กร ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ที่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติในระดับชาติและนานาชาติ	ความหมาย: จำนวนรางวัลหรือการประกาศเกียรติคุณที่ บุคลากรหรือหน่วยงานในสังกัดกรมควบคุมโรคได้รับจากสถาบันหรือองค์กรที่น่าเชื่อถือทั้งในระดับชาติและนานาชาติ วัตถุประสงค์: เพื่อสะท้อนถึงการยอมรับในความเป็นเลิศและความโดดเด่นของผลงาน R-K-I จากหน่วยงานภายนอก	วิธีการ: รวบรวมจำนวนรางวัล/ประกาศเกียรติคุณที่ได้รับในปีนั้นๆ จากรายงานของกอง/สำนัก/สถาบัน/สคร.	รายปี
3.3.1 จำนวนแหล่งทุนดำเนินงาน นำเสนอผลงาน นวัตกรรม และวิจัย ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพที่ได้รับจากต่างประเทศ	ความหมาย: จำนวนแหล่งทุนใหม่ๆ จากต่างประเทศ (เช่น องค์กรระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัย/สถาบันวิจัยต่างชาติ มูลนิธิต่างชาติ) ที่นักวิจัยและนวัตกรรม ได้รับการสนับสนุนสำหรับโครงการ R-K-I หรือสำหรับการนำเสนอผลงานในเวทีนานาชาติ วัตถุประสงค์: เพื่อประเมินความสำเร็จในการขยายโอกาสการได้รับทุนสนับสนุนจากแหล่งทุนใหม่ๆ พร้อมทั้งประเมินการเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติด้วย	วิธีการ: นับจำนวนแหล่งทุนใหม่ (ไม่เคยได้รับมาก่อน) ที่อนุมัติทุนให้ในปีนั้นๆ	รายปี

ภาคผนวก ค. บรรณานุกรม

1. กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนานวัตกรรม วิจัย จัดการ ความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประเทศไทย พ.ศ. 2566 – 2570. นนทบุรี: กองนวัตกรรมและวิจัย กรมควบคุมโรค, 2566.
2. กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ (พ.ศ. 2560-2579). นนทบุรี: กองแผนงาน กรมควบคุมโรค, 2560.
3. กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. แผนงานด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570). นนทบุรี: กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมควบคุมโรค, 2565.
4. สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ. ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561- 2580 ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561.
5. สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ. สรุปสาระสำคัญ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562.
6. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570). กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ, 2565.
7. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.). แผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมของประเทศ พ.ศ.2566-2570. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.), 2565.
8. กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. แผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี ด้านสาธารณสุข (พ.ศ. 2560 - 2579) ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2 (พ.ศ.2561). นนทบุรี: กรมควบคุมโรค, 2561.
9. กองนวัตกรรมและวิจัย กรมควบคุมโรค. รายงานสรุปผลการสำรวจความต้องการของหน่วยงานในสังกัด กรมควบคุมโรค ในการดำเนินงานด้านนวัตกรรม วิจัย การจัดการความรู้ด้านการป้องกัน ควบคุมโรค และภัยสุขภาพ เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการพัฒนานวัตกรรม วิจัย และการจัดการ ความรู้. นนทบุรี: กรมควบคุมโรค. 2568.
10. องค์การอนามัยโลก (WHO), การประเมินผลสมรรถนะหลักในการปฏิบัติตามกฎอนามัยระหว่างประเทศ ของประเทศไทย (Joint External Evaluation of IHR Core Capacities of Kingdom of Thailand) รายงานผลการประเมิน 26-30 มิถุนายน 2560. องค์การอนามัยโลก (WHO), 2560.

ภาคผนวก ง.

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมประชาพิจารณ์แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนานวัตกรรม วิจัย
จัดการความรู้ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประเทศไทย พ.ศ. 2566 – 2570
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2568)

ประธานการประชุม

1) นายดิเรก ขำแป้น รองอธิบดีกรมควบคุมโรค

นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ/รักษาการนายแพทย์ทรงคุณวุฒิ/นักวิชาการสาธารณสุขทรงคุณวุฒิ

2) นางสาวชุลีพร จิระพงษา นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ

3) นางสาววรรณหาญเชาว์วรกุล นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ

4) นางรพีพรรณ โพธิ์ทอง รักษาการนายแพทย์ทรงคุณวุฒิ

5) นางเบญจมาภรณ์ ภิญโญพรพาณิชย์ นักวิชาการสาธารณสุขทรงคุณวุฒิ

วิทยากร

6) นายฐิติกร พูลภัทรชีวิน ที่ปรึกษาและกรรมการ บจก. Do Your Will

7) นางสาวนันทวี เงินทอง ที่ปรึกษาและกรรมการ บจก. เวล โพรดักชั่นเฮ้าส์

กลุ่มงานจริยธรรม

8) นายคาวุฒิ ผาสันเทียะ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

9) นางสาวอมรรัตน์ ศรีเจริญพรรณณ์ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

10) นางสาวรุจิรา หมื่นทอง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

กลุ่มตรวจสอบภายใน

11) นางสาวสุณีย์ สกุลศรีประเสริฐ ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

12) นางกัณิณี สิริปุชกะ ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน

กองบริหารการคลัง

13) นายปฐมพงศ์ มีเนตรตรี นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

กองบริหารทรัพยากรบุคคล

14) นางพิชญ์สินี พุ่มเหรียญ นักรทรัพยากรบุคคลเชี่ยวชาญ

15) นายสิฐากฤษ สิริยานน นักรทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ

16) นางสาวเสมารัตน์ ปานท้วม นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

กองกฎหมาย

17) นางสาวรินทร์ลิตา ชัยฉัตรกุลพัทธ์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

กองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน

18) นางสาวรวงคณา	จันทร์สุข	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
19) นางสาวพัฒนิตา	ครุฑนาค	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ

20) นายสุชาติ	คำปลิว	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

กองด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศและกักกันโรค

21) นายภณสุด	หรรษาจารุพันธ์	นายแพทย์ชำนาญการ
22) นางสาวสุทธิพร	ประภาโส	นายแพทย์ชำนาญการ

กองดิจิทัลเพื่อการควบคุมโรค

23) นางสาวรัฐลักษณ์	พิทักษ์จักรพิภพ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

กองโรคติดต่อทั่วไป

24) นางสาวทิพวรรณ	เฮมสอิ	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

กองโรคติดต่อมาโดยแมลง

25) นางสาวคณัจฉรีย์	ธานีสงศ์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
26) นายอรรถกร	จันทร์มาทอง	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

กองโรคไม่ติดต่อ

27) นางสาวณัฐฤดา	บริบูรณ์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
28) นางนันทน์ภัส	ภูมิถาวร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
29) นางสาวบุษยมาศ	แซ่เซ่ง	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
30) ว่าที่ร้อยตรี อรรถกร	บุตรชุมแสง	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
31) นางสาวสุพิน	รุ่งเรือง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

32) นายสำเริง	สาสึวัฒนพงศ์กุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
33) นางสาวณราวดี	ชินราช	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
34) ว่าที่ร้อยตรี ตรีรยา	ศาลางาม	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

กองระบาดวิทยา

35) นางสาวกิริติกานต์	กลัดสวัสดิ์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
36) นางสาวสุดารัตน์	เตจจะมา	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
37) นางสาวธนินิตา	เกียรติชูศักดิ์	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

38) นายพงศ์ธร	ชาติพิทักษ์	รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองโรคเอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
39) นางนุชนารถ	แก้วดำเกิง	นักวิชาการสาธารณสุขเชี่ยวชาญ
40) นางสาวศิริลักษณ์	กองพลี	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
41) นางสาวศันสนีย์	วงศ์ม่วย	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

กองวัณโรค

42) นางสาวกนกวรรณ	บุญสุข	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
43) นางสาวอมิตรา	หน้อยศ	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง

44) นายกฤตวิชัย	ไม้ทองงาม	นายแพทย์ชำนาญการ
45) นางสาวกษามาส	สินธุ์ชัย	พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ
46) นางสาวจารุณี	ระบายศรี	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

สถาบันบำราศนราดูร

47) นางสาวภัทจิรา	รัฐสมุทร	นักทรัพยากรบุคคล
-------------------	----------	------------------

สถาบันราชประชาสมาสัย

48) นางสาวรภิลิญา	ณัฐรัฐโรธร	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
49) นางสาวลลันลลิติน	เรืองถือ	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
50) นางสาวพินทุสร	ไตรสุธา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

สถาบันเวชศาสตร์ป้องกันศึกษา

51) นายกวินพัฒน์	อรเนตร	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
------------------	--------	-------------------------------

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

52) นายอภิชาติ	โชติชูศรี	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
53) นางสาวธัญสรณ์	ยิ้มอยู่	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

สำนักงานคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิฯ

54) นางสาววรรรณ	ธีเหลืองซ่งทอง	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
-----------------	----------------	-------------------------------

สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ

55) นางสาวอภิญญาภัค	วงษ์สัตย์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
---------------------	-----------	--------------------------

สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

56) นางสาวรุจยา	แก้วทรัพย์ศักดิ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
-----------------	------------------	--------------------------

สำนักงานบริหารโครงการกองทุนโลก

57) นางสาวรุ่งระวี	ทิพย์มนตรี	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
--------------------	------------	----------------------------------

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 เชียงใหม่

58) นางสาวอังคณา แซ่เจ็ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 3 นครสวรรค์

59) นางสาวณิชาภา ตรีชัยศรี นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 4 สระบุรี

60) นางสาวปรีชญ์พันธ์ มีทรัพย์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 ราชบุรี

61) นางกานต์ชนก อุบลบาน นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 ชลบุรี

62) นางลานทิพย์ เहरาบัตย์ ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 ชลบุรี

63) นางดารณี จุนเจริญวงศา นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 ขอนแก่น

64) นายบุญทนาการ พรมภักดี นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

65) นางสุวิธมา อ่อนประสงค์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

66) นางสาววิราสินี สีสงคราม นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

67) นางสาวพนทิพย์ บุตรระมี นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 8 อุตรดิตถ์

68) นางสาวกิตติยา พิมพ์เร็ว นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

69) นางสาวมยุรา ปราณีสอน นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

70) นางสาวปณิสรา เรืองดี นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 นครราชสีมา

71) นายชาโล สาณศิลป์ นายแพทย์เชี่ยวชาญ

72) นางสาวรัฎฐิณี ธนเศรษฐ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

73) นางสาวนันท์นภัส สุขใจ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

74) นางสาวปรีศนา บัวสกุล นักเทคนิคการแพทย์ชำนาญการ

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 10 อุบลราชธานี

75) นางสาวพลอยไพลิน เทพาทีปกรณ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 11 นครศรีธรรมราช

76) นางสาวดารินดา รอชะ ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 11

77) นายสุรชาติ โภยดุลย์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

78) นางสาวนันทกา แก้วประจ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

79) นางสาวจินตนา จันทิปะ นักวิชาการสาธารณสุข

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 สงขลา

80) นางสาวพัชนี	นัครา	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
กองนวัตกรรมและวิจัย		
81) นายอรรถเกียรติ	กาญจนพิบูลวงศ์	ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกองนวัตกรรมและวิจัย
82) นายปวีตร	ศตโคตร	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
83) นางสาวนัยนา	ประดิษฐ์สิทธิกร	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
84) นางสาวสุรัสวดี	กลั่นชั้น	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
85) ว่าที่ร้อยตรีหญิง ศิริพร	ประนมพนธ์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
86) นางสาวนพวรรณ	อัศวรัตน์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
87) นางสาวธวัลรัตน์	ใหม่รัตน์ไชยชาญ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
88) นางสาวธิดารัตน์	อภิญา	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
89) นางสาวอรวิ	ลีเกษร	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
90) นายปราชญ์ปฐม	สายพฤษชัย	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
91) นางสาวโยชิตา	จิตติวัฒนา	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
92) นางสาวธัญญาวรรณ	ชาติชนะ	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
93) นายอภิสิทธิ์	สนองค์	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
94) นางสาวธีราพร	อินตะวงศ์	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
95) นางสาวฉัตรทริกา	สุขพัฒนาเจริญ	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
96) นางสาวพรรณพร	กะตะจิตต์	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
97) นางสาวกชพร	วรรณพันธ์	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
98) นางสาวเจนจิรา	สลึงค์	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
99) นางสาวเบญญาภา	บุญถาวร	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
100) นางสาวสุนิสา	ปานสอาด	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
101) นางสาวเบญจมาศ	แสนสีดา	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
102) นางสาวละไม	สินโพธิ์	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
103) นางสาวอนัญญา	นะรัมย์	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
104) นางสาวสุนิสา	สมพิทยานุรักษ์	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
105) นางวิไลวรรณ	ชำเรือง	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีปฏิบัติงาน
106) นางสาวศุภิตตา	สระคำ	นักวิชาการสาธารณสุข
107) นางสาวพรรณวาท	ภูเวียง	นักวิชาการสาธารณสุข
108) นางสาวสุนทรี	ปิยภาณีกุล	นักวิชาการสาธารณสุข
109) นางสาวภัทรกัลยา	สุขเสรีฐ	นักวิชาการสาธารณสุข
110) นางสาวจินต์จุฑา	ธูประกายศรี	นักวิชาการสาธารณสุข

111) นางสาวสุทธิษา	จีนเขียน	นักวิชาการสาธารณสุข
112) นางสาวกัญญาณัฐ	บุญเข็ม	นักวิชาการสาธารณสุข
113) นางสาววันยา	ไสไทย	นักเทคโนโลยีสุขภาพและนวัตกรรม
114) นายปิติภัทร	รามทอง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
115) นางวราภรณ์	ธรรมสอนบุญมา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
116) นางสาวลักษณะน์นาถ	ไชยทอง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
117) นางสาววิไลพร	วงศ์กรวรรศิลป์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
118) นางสาวสุทามาศ	ขุนเอม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
119) นายอัครชัย	เดชรักษา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
120) นายมนัสทวี	เสมวงศ์	นักจัดการงานทั่วไป
121) นางสาวชุติมา	กาญจน์งูร	นักจัดการงานทั่วไป
122) นางสาวประภาดา	จันทร์ค้อม	นักจัดการงานทั่วไป
123) นางสาวอารีรัตน์	มีลาภ	นักวิชาการเงินและบัญชี
124) นางสาวจรินยา	ทับทอง	นักวิชาการพัสดุ